Radnai Lóránt

MMÉE Évk
l.
1940. 100. l

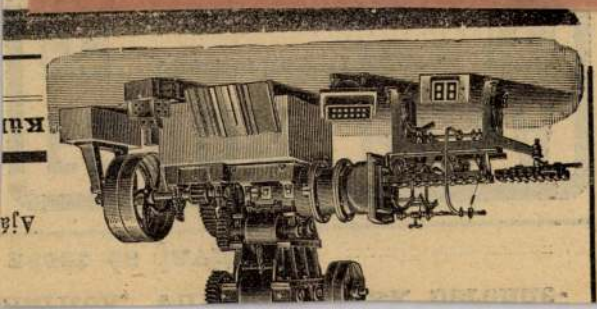

...háritok, villamos zárak berende-
zését és javitását.

FODOR BÉLA

vasszerkezeti gyára

BUDAPEST,

V., Révész-utca 9. sz.

TELEFON 19—19. * TELEFON 19—19.

Gyárt:

durvacsavarokat, vashidakat, vastetőket, caissonokat, **szegecselt vasoszlopokat, szegecselt vasgerendákat** s mindennemü vasszerkezeti munkákat.

...yobb munkáképesség!
...g szorosabb keverés!
...élyebb erőszükseglet!

...felvonók

...ársasága
Prag
...berge Žizkastr 8.

...bb és legjobban bevált szerkezetü

...agyag feldolgozó gépek

Radnay Lóránt

Szabad [illegible]

1957. 12. n. 573. l.

A Műemlékek Or
Tekintetes

A mellékelt orv
ján, tisztelettel jelente

(Radnai Lóránt dr)

építési

cikke

(7) A budavári Szt. Miklós templom környékének rendezése. Tér és Forma. 1947. 285. l. képekkel.

Budapest.

IX., Högyes Endre-u. 10

(Radnai Lorant)

cikke

(-) A budavári
Szt Miklós-templom
környékének rende-
zése. Tér és Forma
1947. 285. l.

32

ágos Bizottsága.

vány	száma:	80.190/1932-I-2.	19
	kelte:	IX. 30	19 } 32
	beérkezése	X. 11	19

tek száma:

l elintézett szám:

száma: 383/1932.

száma:

: Kanlesskyné.

32. X/13 | [illegible]

Nagyméltóságú

(Radnai Lorántné)

építészeti (?) cikke

1) A Lloyd-palota
környékének rende-
zése. Tér és Forma
1947. 122—124. l.
képekkel és
helyszínrajzokkal.

Radnai Lóránd

a kerepesi temetőben építendő ravatalozóépület terv. megvétel

MMÉEKözl.

1939. 146-l

Katonazenekar tele tudóvel rakézdte a Götterhallet és így a rézes

Szabadelvűpárt kooperálásával.

Kossuth a tanácskozásokba belevonta gróf Andrássy Gyulát és gróf Zichy Aladárt is. Fejérváry a beszélgetés során közölte, hogy teljesen belefáradt a kormányzással járó izgalmakba és óhajtja a békét. Hétnegyed óráig tartott az értekezlet, amely után Fejérváry azonnal Bécsbe utazott és a tárgyalások eredményéről jelentést tett a királynak.

A vezérlőbizottság kikötötte, hogy a kormányban az alkotmánypárt és a néppárt is helyet kapjon. Követelték azt is, hogy azonnal csapják el az összes kinevezett tisztviselőket és ültessék vissza állásaikba azokat a hazafiakat, akik védelmére keltek az alkotmánynak és akik otthagyták pozíciójukat.

Polónyi Géza Fejérváryval együtt utazott Bécsbe és az audiencia után azonnal táviratozott Kossuthnak, hogy a király mind a két feltételt elfogadta és várja az ellenzék vezéreit.

Április 6-án megtörtént a történelmi nevezetességü találkozás. Andrássy, Apponyi és Kossuth megjelentek Ferencz József előtt. Az uralkodó a legbarátságosabban kezelte mindhármukat és különösen Kossuth Ferenccel szemben mutatkozott szivélyes-

Radnay Lóránt

a Bpesti Szkesf. Sta-
tisztikai Hivatal
uj szekházának Ceró-
pályázatán
dicséret

MMÉEKözl

1940. 257. l.

Tsz.:

Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hív.	Magán	Inturb.	Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hív.	Magán	Inturb.

Radnay Lorint dr

a belső Ferencváros
rendezésére kiírt terop.
díjazva

MMÉEKözl
1943. III l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Radnai Lóránd dr

Békásmegyer, községközpont terep. megvétel

MMÉLKözl

1943. 46. l.

Radnai Lóránt (1914, Budapest, róm. kat.) okl. építészmérnök, műegyetemi tanársegéd (Wälder professzor), 400 pengő ösztöndíjjal folytatta művészettörténeti és archeológiai tanulmányait. Tanulmá-

nyozta a Nemzeti Múzeumban a pannoniai siraedikulák töredékeit, légifényképek segítségével kutatásokat végzett Dunapentele környékén és az itt talált újabb régészeti nyomokról az Arch. Értesítőben számolt be. A nyár folyamán nagyobb tanulmányutat tett Görögországban.

mozással ellátott egyéni beszámolójuk alapján állíttatott össze. A külföldi ösztöndíjasokat a kiküldetési ország, a belföldieket a jelölő tudománykar, illetve főiskola szerint csoportosítottuk. Az egyes ösztöndíjasok neve után — esetleges statisztikai feldolgozások megkönnyítése érdekében — zárójelben jeleztük az illető születési évét, helyét és vallását is.

A felsorolt ösztöndíjasok csekély kivétellel valamennyien, tehát nemcsak a magyar állami ösztöndíjasok, *az Országos Ösztöndíjtanács jelölése alapján* nyerték el ösztöndíjukat.

Az Ösztöndíjtanács szervezetében a tanév folyamán és azt követőleg több változás történt. Itt csak azokról emlékezünk meg, amelyek az 1935. év végéig merültek fel, a függelékben közzétett névsor azonban már minden változást figyelembe vesz, ami jelentésünk megjelenéséig eszközöltetett.

Azok a tanácstagok, akiknek ötéves megbízatása a szervezeti és ügyviteli szabályzat értelmében az 1934. év végén lejárt, újból kiküldettek, illetve meghivattak. Csak egy változás történt, amennyiben *Csók István* festőművész helyére a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr *Glatz Oszkár* képzőművészeti főiskolai tanárt hívta meg az Ösztöndíjtanácsba.

Radnay Lóránt

építész

l.

Gontpécbelvt

47 l.

1903 XI. 19.

~~Budapest~~

Számvevőséghez. Horváth Géza szegedi és temesvári utiszámlája érvényesítés végett áttétetik. 1 db.- (614/903)

MÜEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

NEMZETI SZALON
MŰVÉSZETI EGYESÜLET

NYOMTATVÁNY

3 f
bélyeg

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrnőnek

Budapest

41.947. — K. M. E. Ny.

MEGHÍVÓ

A

MAGYAR MŰEMLÉKI KIÁLLÍTÁS

MEGNYITÁSÁRA 1942. NOVEMBER HÓ 25-ÉN, SZERDÁN D. U. 6 ÓRÁRA
A NEMZETI SZALON V. ERZSÉBET-TÉRI HELYISÉGEIBE.

GRÓF ZICHY JÁNOS
A NEMZETI SZALON ELNÖKE

GEREVICH TIBOR
A MÜEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGÁNAK
ELNÖKE

HUBAY CEBRIAN ANDOR
A NEMZETI SZALON IGAZGATÓJA

A KIÁLLÍTÁS DECEMBER 8-ÁN, KEDDEN ZÁRUL. MEGTEKINTHETŐ NAPONTA
10-TŐL 4-IG.

Radnai Lóránd

épitész

a Fővárosi Közmunkák Tanácsától a Várhegy oldal lejtőjének városrendezési tervére kiírt pályázatán tervét megvettek

Becz Jenő: Terv-pályázatok. Művészet 1941. 42. sz. 92. l.

Tápé h. n. VII. 245.

Radnay Lóránd dr

A belső Ferencváros
rendezésének ezmei
tervpályázatán a
Közmunkatanács
2500 P-ös díját
nyerte.

Magyar Építőművészet
1943. 170. l.

1367-ben Bredenscheyd János, Nagy Laj
tűnik ki világosan, hogy a kéziratot Brede
királyi udvar scriptorai között kell keresnü
tőjét.

A királyi udvar kozmopolita színeit
akiket a király híre csábított Budára vagy a
udvarában a címerköltő Suchenwirt Péter
a királyi lovagot. Hosszabb időt kellett itt t
aki rímes krónikájához hazai kútfőket haszn
is. Életéről és szerepéről fiának Giovann
Conversino da Ravenna a király orvosa,
afféle magántitkára volt. A király elhalmo
az ő kezeire bízta". Nápolyi hadjárata al
király könyvtárának — talán Itália leghír
melyet az orvos magával visz Magyarország
Conversino da Ravenna halála után nyil
mert a fiú felpanaszolja, hogy néki csak p

Szép számmal fordultak meg Nagy
részük külföldi származású, bár kellett m
is jutott belőlük. Moyses de Hungaria ne
kér és kap a nápolyi királyság területén, I

A király körül állandóan szereplő c

Radnay Lóránd dr

Farczádi Lázár Jenő:

Belső-Ferencváros
tervpályázata.

Magyar Építőművészet

1943. aug. szám.

helyszínrajzzal-

illeszti be könyvei közé. Ugyanekkor
avignoni kéziratok és művészek hatás
fel a magyar emlékanyagban. A legjeler
a Stephàni Henrik-féle misekönyv, va
prágai udvar miniátorainak befolyását

Láthattuk a magyar udvart szorc
a vezető európai udvari kultúrákhoz, uc
volt Nagy Lajos udvartartása, milyenek
lovagi társadalom élte életét.

Az Anjou-kori udvari élet mérete
nek rendi, lovagi szellemben való szerve
tést enged a kor hierarchikus berende
a közjogi tisztséget a kimondottan az ud
hogy egy ugyanazon személy a két külö
másikát egyidőben látja el.

Így a nádor az országbíró, tárno
mellett hozzátartoznak az udvar díszéhe
szervezettel bíró királynői udvar főmélt
ferorum regalium magister) foglalja el,
A királyi főlovászmester (gasorum rega

Radnai Loránd

okl. építészmérnök
segédtanár az ókori épi-
téstani tanszék mellett

Józsefnádortájék 1940/41

99. l.

MEGNYITÓ BESZÉDEK.

Radnai Lóránd

okl. építészmérnök
tanársegéd az okori épi-
tészeti tanszék mellett

Pr Józsefmúegy. 1938/39 II
92. l.

Radnai Lóránd

okl. építészmérnök
tanársegéd

1939/40. tanévben 400 pengős tudományos tanulási ösztöndíjat kapott.

Józsefnádor 1939/40

40. l.

A magyar posta szervezete. A német nemzeti szocialista törvényhozás sajátosságai. Jugoszlávia magyarlakta területeinek közigazgatása. A városokról szóló törvényjavaslat az 1843/44. évi országgyűlésen. A tanyakérdés. A tanyakérdés rendezése. A közigazgatás megújulása. A közigazgatás és az emberek. A közigazgatás és a népismeret. Berlin közigazgatása. Közigazgatási vezérkar. A gyermeknevelési pótlék. Az ipartestületek szerepe az ipari közigazgatásban. Községeink közigazgatása. A közigazgatási képzés reformja. A lateráni szerződés — a Szentszék nemzetközi jogi helyzete.

A tanszéken működő magántanár önálló tanulmányai:

Polzovics Iván dr. egyetemi magántanár: *Népi elv — népi önrendelkezés.* A Magyar Külügyi Társaság kiadványa, Budapest, 1939. 80 old.

A gazdasági háború és a nemzetközi jog. Különlenyomat a Külügyi Szemle 1940. évi 2. számából, 16 oldal.

Két nagyobb tanulmányt írt a Külügyi Szemlébe a *tangeri hadijog* alapkérdéseiről és a *gazdasági haborúról* (1940. 1. és 2. szám.).

Mint a Külügyi Szemle állandó nemzetközi jogi rovatának vezetője ebbe a rovatba a következő kérdésekről írt cikket:

Hadijogi bevezető. — *Protektorátus.* — *Teghze Gyula.* — *Tengeri menedékjog.* — Az *Admiral graf Spee* esete. — *Semlegesellenes támogatás.* — Az *Asama Maru* esete. — *Áthajózás a semleges parti tengeren.* — Az *Altmark-eset.* — *Totális háború* és nemzetközi jog. — *Háborús megszállás.*

Radnai Lóránd

400 pengős ösztöndíjat kapott.

József nádor 1940/41
158. f.

I.

SCHIMANEK EMIL

MŰEGYETEMI NY. R. TANÁRNAK

A GÉPÉSZMÉRNÖKI TUDOMÁNYOK
TISZTELETBELI DOKTORÁVÁ

Radnai Lorémt

építész

l.

Művészet (Kende)

1939. 56 l.

25-26 n 59. l.

Marcelli /

38 x 46 cm.

38 x 46 cm.

170 x 102

90 x 51 cm.

33 x 55 cm.

33 x 55 cm.

59 x 71 cm.

60 x 75 cm.

Radnai Lóránd

l.

MMÉÉÉvk

1940.40.l.

Versenytárgyalások eredményei.

a) Építő munkálatok.

Budapest. (Faipari szakiskola műhely és internátus épités Szatmárnémetiben.) A Szatmárnémetiben létesitendő állami faipari szakiskola, mühely és internátus épitéséhez szükséges alábbi munkák biztositására a kereskedelemügyi ministerium I. C | 2. ügyosztályában december 29-én árlejtést tartottak. Ajánlatot tettek:

a föld, kőmüves és elhelyező munkára: Marton és Szalka 205.970 kor. 15 fill., Révy Miklós és Gál Jenő (Szatmárnémeti) 194.281 kor. 47 fillérrel;

a kőfaragó munkára: Beck Sámuel (Erdőbénye) 27.658 kor., Weisinger György 27.619 kor., Marton és Szalka 29.635 kor. 60 fill., műkő munkára 2620 kor., ifj. Walla József 1988 kor. (műkő), Grósz Izidor (Szatmár) 29.262 kor., Budapesti kőgyár 18.570 kor. (műkő), Walla József r.-t. 19 473 kor. 70 filiérrel (műkő);

az ács munkára: Marton és Szalka 25.806 kor. 50 fill, Gregersen G. és fiai 26.112 kor. 70 fill., Pék György és Matolcsy Lajos (Szatmárnémeti) 25.607 kor. 50 fillérrel;

a bádogos munkára: Kálmán Mór (Szatmárnémeti) 8878 kor. 40 fill., Marton és Szalka 11 277 kor. 40 fill., Barabás Bertalan és Spergl Gyula (Szatmárnémeti) 10.119 kor. 90 fill., Hirsch Adolf (Szatmárnémeti) 8557 kor. 30 fillérrel;

a cement munkára: Testory F. és társa 14.210 kor., Marton és Szalka 7975 kor., ifj. Walla József 11.745 kor., Beer Sámuel (Szatmár) 11.020 kor., Walla

tása céljából január 14-én d. u. 3 órára Nyitravármegye székházában tartandó versenytárgyalás hirdettetik. Versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy 5% bánatpénz letételét igazoló m. kir. adóhivatali nyugtával ellátott ajánlataikat a kitüzött napon déli 12 óráig Nyitravármegye alispánjához adják be. A műszaki művelet a nyitrai m. kir. államépitészeti hivatalban megtekinthető, az ajánlati minta ugyanott megszerezhető. Ajánlat tehető vasbetonszerkezetre is, mely esetben az ajánlathoz a vonatkozó tervezet

tételek, egységi árjegyzék, ajánlati minta a fenti ügyosztályban betekinthetők s rendelkezésre állanak.

Szeged. (Kályhás munka.) Szeged sz. kir. város részére az 1909. és 1910. évek alatt teljesitendő kályhás munkáknak biztositása iránt december 12-én d. e. 10 órakor az I. tanácsi ügyosztályban versenytárgyalás fog tartatni. Az ajánlatok 120 koronának tanácsi letétbe helyezését igazoló letéti nyugtával látandók el s a tanácsi iktató hivatalba nyujtandók be. Az óvadék Szeged város letétpénztáránál helyezendő el az árlejtést megelőző napon déli 12 óráig. A feltételek, egységi árjegyzék, ajánlati minta fenti ügyosztályban betekinthetők s rendelkezésre állanak.

Szeged. (Kavicsszállitás.) A máv. szegedi üzletvezetősége az 1909. évben szükséges 6200 m_3 bánya, vagy folyókavics és 2100 m^3 rostált kavics szállitására árlejtést hirdet. Minőség vagy egyéb tekintetben szükséges felvilágositások az üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési osztályában kaphatók, ugyszintén a részletes feltételek és ajánlati ürlapok ugyanott dijmentesen megszerezhetők, vagy kivánatra posta utján megküldetnek. Ezen szállitásra irányadók még a 122291/96. sz. általános anyagszállitási feltételek, melyek a szegedi üzletvezetőségnél betekinthetők, vagy a máv. budapesti nyomtatványtáránál 50 fill. lefizetése mellett megszerezhetők. Posta utján való megküldés esetén még 20 fill. postadij is előzete

gyártmányu mindenkat, keritéseket, vas gybetéteket, kórházállodák részére

3. Telefon 22—66.

Radnay

Alkotásával szerepelt a fiatalok kiállításán a Műcsarnokban.

Függetlenség, 933. IX. 10.

Radnay

egy figyelemreméltó képpel jegyezteti meg nevét.

(op. t.): Független Művészek Kiáll.-a. (N. Sz.)
8 ó. u. 931. XI. 15.

ifj Radnai Dezső

Szerepel a hűcsarnok
tavaszi táklatán.

Az Est 1925 V. 16

Radnay Derső

„Nyári zivatar" c. műve Harkányi Frigyes báró díját kapta a hűsarnok tavaszi tárlatán (emlitve)

Magyarság 1925 VI. 6.

Radnay Derső

„Nyári zivatar" c. műve báró Harkányi Frigyes díjat kapta a hűcsarnok tavaszi kiállításán (emlitve)

Reggeli Hirek 1925 VI. 5

Radnai

Szinyei Társaság jubiláris kiállításán az Ernst Múzeumban tájképeivel szerepelt.

8.ó.u.931.T.11.

Radnai Éva

Iparművészeti munkákkal szerepelt a párisi őszi kiállításon.

NM. 932. XI. 18

Radnai Éva

Párizsi őszi Szalon kiállításán neve szerepelt.

PH. 930. XI. 18.

Radnay.

A Nemzeti Szalonban, a Független Művészek Társaságának kiállításán munkái szerepelnek.

Budapesti Hírlap, 1927. szept. 11.

Radnay Gyula

Festő

Aldobolyi Nagy M: Hódmező vásárhely

4-let és Tudomány 1963 nov. 16191.

Teaching Guide

Title:

Author: Mary M. Thatcher and Jeremy

Text: The Tree Song 1903 rev. 1911

Radnay Gyula (1878)

Vizhordó. I. sor. 3 pld.
Rézkarc. Sign.

Öreg magyar ember II. sor. 3 pld.
Rézkarc. Sign.

Napfelkelte.
Rézkarc. Sign.

Régi világ.
Ceruzarajz. Sign. 1916.

A Fővárosi Néptár háborus veszteségeinek jegyzéke
budapest 1952.

Radnay Gyula (1878-)

Domboldal.
Ceruzarajz. Sign.

Freskotervezet.
Tus és vizfest. Sign. 24.

Bábonyi templom.
Ceruzavázlat. Sign.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Radnay Gyula

Szerepel a szentesi képzőművészeti kiállításon

Magyarság 1927 IX-28

Radnay Gyula.

A lengyel sajtó a varsói. magyar mű-
vészeti kiállítással foglalkozik, rész-
letes ismertetést ad a művészről.

Magyarság, 1927. ápr. 27.

MDK

Radnai Gyula

Mindszenty Ferdel Lajos szobrász levelében
nevük emlitve
Prokopius Béla gyüjtése.

MDK

Radnai-Nikolics Ilona

Magyar kiállító művészek névsora. Műcsarnok, 1899. 22.sz. 346-348 l.

Radnai János

a Fémáru és Szerszámgépgyár

főkonstruktőre

MDK

Az "Ipari-forma Tanácskozás" 1958 egyik hozzászólója.

Ipari Művészet 1958. 3. szám. 15.o.

Radnai László

építő iparművész

1928 - 34.

Iparm.Isk.Évk.
1930 - 34. 46.l

jában, valamint ötösosztású keretében piros szegfű-
tövekkel és ú. n. Jordesz-virágokkal.
Mérete 230×145 cm.
Kis-Ázsia, XVIII. század.

HATOSZLOPOS LADIK IMASZŐNYEG

(217. kép)

Piros tükörrel és hatoszlopos lépcsős imafülkével. Türkiszkék boltmezejében nagy sarlós leveles és rozettás díszek. Fehéralapú keretét egymás mellé állított piros gránátalmás, tulipánvirágos és rozettás díszek töltik ki.
Mérete 185×130 cm.
Kis-Ázsia, XVII. század e. f.

LADIK IMASZŐNYEG

Fehér tükörrel. Hármastagozású imafülkéje két szalagidomú stilizált oszloppal ékes. Boltmezejében sötétkék alapon piros és fehér sarlós levelekkel és virágrozettával. Fölötte kampós ívsoros dísz. Boltsávjában lila alapon öt vörös és fehér tulipántő váltakozik. Piros keretében virágos és leveles indás futó dísz.
Mérete 165×112 cm.
Kis-Ázsia, XVIII. század eleje.

ADIK IMASZŐNYEG

iros tükrében virágpalmettás nagy dísz. Ívsorán kampós csillagok. Boltmezejében három gy tulipántő; közte két virágszál. Hetesosztású

Radnai (Rein) László

építőiparmunvest

1934. képesítő oklevelet nyert, jeles jó

Iparm. Isk. Évk.

1930-34. 48. l.

185. kép. *Kehely. Olasz, XIV. század.*

Aranyozott bronz, mag. 32 cm.
Az Ipolyi-gyűjteményből.
A magyar történeti ötvösmű-kiállítás lajstroma. Bp., 1884., második terem, 46. l. — Egyházi műrégiségeink az 1885. évi budapesti országos kiállításon. Egyházművészeti Lap. VI., 1885., 301. l. —Radisics Ipolyi, 39. szám. — Szendrei: Néhai Ipolyi Arnold gyűjteménye. AÉ, VII., 1887., 344. l. — Gerevich PA, 260. l.

KÖRMENETI KERESZT,
rajta Krisztus-test, szárvégekben négy evangelista.
Hátoldalon négy szent.
Olasz, XIV. század.
Réz, famagon, mag. 36·5 cm.
Az Ipolyi-gyűjteményből.
Gerevich PA, 259. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 138. szám.

KÖRMENETI KERESZT,
előoldal, közepén Krisztus-test, szárvégekben fenn Agnus dei, balra Mária, jobbra Szent János ev., alul Mária Magdolna. Hátoldalán ülő Krisztus, a szárvégekben evangelista szimbolumok.
Zománcos részletekkel. Olasz munka, XIV. század.
Trébelt réz, famagon, mag. 45·5 cm.
Gerevich PA, 259. l.

Radnai (Rein)
László
butortervező
1931. végbiz. elégs.

Iparm. Isk. Évk.

1930-34. 47. l.

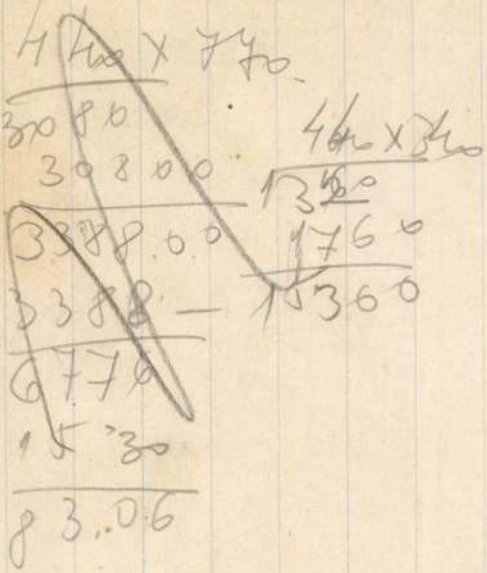

Radnai Lóránt

MMÉÉEÉvk

1937. 145. l.

gesztéseit és forrasztásait **teljes szavatosságot** vállalunk a tartósságra. Bárminemű forrasztások a vidéken is eszközöltetnek

Telefon : 68—64. **Telefon 68—64.**

Molnár Andor

iparművészeti asztalos

Budapest, VI., Kis János-utca 6. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát. Teljes lakberendezéseket, saját művészi tervei szerint a legmodernebb stylusban és legjobb kivitelben.

zobrász

9. (Aréna- és Thököly-ut mellett.) **TELEFON 75—60.**

VÁNY-MUNKÁKAT. Ajánl mint különlegességet

KET.

MUZSIK P. PÁL

képkeret és épület üveges vállalata.

Elvállal: mindennemü épület üveges munkálatokat; készit kép és tükör kereteket, valamint aranyozásokat minden stylben.

BUDAPEST, VIII., GYÖNGYTYUK-U. 6.

Figyelmeztetés.

Akinek kubikusokra, földmunkásokra, vagy bármilyen erdei vagy gazdasági munkásokra van szüksége, forduljon ezeknek szegődtetése végett közvetlenül a m. kir. földmivelési ministerium munkásügyi osztályához, a hol a munkaközve-

RADNAI LÓRÁNT

1914–1991

Radnai Lóránt építész, aki Radnai Béla szobrásznak, a Képzőművészeti Főiskola tanárának volt a fia, Budapesten született. A fasori evangélikus gimnáziumban érettségizett és a József Nádor Műegyetemen szerzett építész diplomát. Ugyanitt nyert Wellisch-pályázatot és Alpár-érmet. Majd *Wälder Gyula* tanár irodájában dolgozik, és az ő ókori tanszékének lett tanársegéde. Két évig hallgatja *Alföldi András* professzor ókori-régészeti előadásait. A görög építészettörténet körében szerzi meg műszaki doktorátusát.

1941-ben megnősül, és házasságukban két lánya született. Számos magánépületet és néhány középületet tervez és sok városrendezési tervpályázaton vesz részt jó eredménnyel. Többek között ő tervezi a várpalotai várat környező épületeket, melyek nyugodt keretet adnak a vár épülettömbjének. Radnai munkája több budavári lakónegyedi műemlék helyreállítása is. Munkássága – a szocreál stílus legvadabb idején is – megtartotta a nyugodt építészet klasszikus fegyelmét, és egész építészeti munkásságára jellemző a régi műegyetemi tanári kar, elsősorban Wälder Gyula szellemének követése (akit betegsége idején helyettesített is). Radnai Lóránt számos építészeti szakcikket írt. A Műszaki Könyvkiadó felkérésére a közelmúlt években megírta professzorának monográfiáját, melynek kiadására azonban – más építészeti tárgyú művekhez hasonlóan – nem került sor.

Mindig derűs egyénisége sok barátot szerzett, akik most szomorú szívvel búcsúzunk tőle. Kedves Lóri, Isten veled, nyugodj békével.

Gerő László

DR. KOROMPAY GYÖRGY

1905–1991

Váratlanul ért bennünket a fájdalmas hír, hogy a korát meghazudtoló mozgékonysággal és örökös tenniakarással még 86 éves korában is állandóan alkotó dr. Korompay György kandidátus, egykori professzorunk, a hazai urbanisztika kiemelkedő kutató egyénisége, az MTA Településtudományi Bizottságának tiszteletbeli tagja, eltávozott az élők sorából.

Dr. Korompay György 1905-ben Budapesten született. Építészmérnöki diplomáját 1928-ban szerezte meg, majd fél évig állami ösztöndíjasként Rómában végzett építészet-történeti tanulmányokat. 1940-ben doktorátust szerzett, 1965-ben pedig a műszaki tudományok kandidátusa lett.

Az 1929-ben létrehozott Városépítési Tanszékre Warga László nyilvános r. tanár hívta meg tanársegédnek. 1936-tól kezdve, Warga László nyugalomba vonulása után 15 éven át, 1951-ig vezette a tanszéket, mint intézeti, rendkívüli, majd rendes tanár. Kiadta az első magyar városépítéstan tankönyvet, melyben olyan komplex szemlélet tükröződik, ami a települést történeti kialakulásában, funkcionális és esztétikai egészként tekinti. Különösen jelentős, külföldön is elismert munkája az olasz középkori városi főterekről 1940-ben írott tanulmánya (műszaki doktori disszertáció), mely szakmailag helyesen segíti értékelni a történelmileg létrejött struktúra és a látvány szépségét.

1944 decemberében, amikor SAS behívó kényszere alatt az építészhallgatók két felső évfolyamát Németországba, majd Dániába telepítették ki, az Építészmérnöki Osztály megbízta 94 fős csoportunk vezetésével. Dániában, ahol életünket nem a hierarchikus alapokon felépített egyetemi szervezet, hanem az őszinte emberi kapcsolatok jellemezték, közelebbről is megismertük Korompay Györgyöt. Azt tapasztaltuk, hogy egyéniségére – példamutató, fáradhatatlan munkaszeretete mellett – nagymértékben rányomta bélyegét a tudomány igazi elkötelezettjéhez méltó korrektség és a tiszteletet parancsoló lelkiismeretesség, az igazságra való törekvés. Megállapításait, ítéleteit éppen ezért szinte aggályosságig menő precizitással igyekezett megfogalmazni vagy korrigálni, ha esetleg valamiről utólag kiderült, hogy módosításra szorul.

1946-tól kezdve újra itthon folytatta tanszékvezetői tanári működését 1951 szeptemberéig, mikor őt is az akkori idők számos más neves személyiségének méltánytalan sorsához hasonlóan – egyszerűen áthelyezték az egyetemről a VÁTI-ba. Itt hamarosan a VÁTI Műszaki Osztályának a vezetőjeként, majd tudományos kutatóként dolgozott 1974-ben bekövetkezett nyugdíjaztatásáig, illetve szerződéses alapon 1984 végéig.

Szerteágazó szakmai tevékenységéről egyrészt városrendezési, tervezési munkái és tervpályázati tervei, másrészt tudományos működése és szakpublicisztikai tevékenysége tanúskodnak, amit részletekbe menően foglal össze Füle Lajos a Városépítés 1978/6. számában. Öt könyve, 80 tanulmánya és számos urbanisztikai cikke (köztük a külföldön, 5 különböző nyelven megjelentek) részben a településtörténet és a településesztétika témakörét, részben a műemléki együttesek védelmének kérdéseit taglalják, illetve a településtervezéssel kapcsolatos műszaki fejlesztés és kutatás területén végzett munkáját ölelik fel.

Városrendezési tevékenysége terén kiemelkednek díjnyertes tervpályázati tervei (köztük 7 db I. díjjal jutalmazott terv), így pl. a Petőfi híd budai környékének rendezési terve 1936-ban, a Várhegy keleti lejtőjének rendezésére benyújtott pályaterv – Korompay Andorral – 1941-ben, Miskolc, Ruzsinpark részletes rendezési terve 1960-ban és a Veszprém városközpont rendezésére benyújtott terv – Jánossy Györggyel – 1965-ben.

A hatvanas-hetvenes évek nagy városrekonstrukciós hullámának idején, melynek során nem egy városközpontunk áldozatul esett a meggondolatlan, elhamarkodott döntéseknek, küzdött, ahogy lehetett, az ő és kortársai (Pogány Frigyes, Granasztói Pál) által hirdetett, települési és történelmi értékeket mentő városrendezési irányvonal érdekében 1967-ben megfogalmazta az OÉSZ városkép- és kilátásvédelemről szóló fejezetét, ami sajnos a későbbi OÉSZ-ekben egyre rövidült, majd a kilátásvédelem ki is maradt. A műemléki együttesek védelmével foglalkozó munkái közül ki kell emelni a Veszprémről a „Városképek, műemlékek" sorozatban kiadott könyvét (1956, 1957), valamint a Műemléki Együttesek Védelmének Irányelveit (1959).

Az oktatástól a VÁTI-ban végzett munkája idején sem szakadt el teljesen, a Mérnöktovábbképző Intézetben tartott előadásai a települések esztétikai kérdéseiről két kötetben jelentek meg, sajnos nem nyomtatásban, csak sokszorosított formában, holott általános szakmai érdeklődésre tarthattak volna számot.

Dr Korompay György a 80-as évek végén elérkezettnek látta az időt, hogy megfelelő korszerűsítéssel újra a szakmai köztudatba emelje azokat az irányelveket, melyeket a hatvanas években dolgozott ki a figyelemre méltó, településépítészeti szempontból értékes együttesek kijelölésére és védelmére.

Egész élete folyamán, de különösen élete utolsó éveiben, erősen foglalkoztatta a Halászbástya alatti városlat rendezésének a kérdése. Erről a Magyar Építőművészet 1989/5. és 1990/2. számában olvashatunk érdekes tanulmányt, amelyben nagyapjának, Schulek Frigyesnek a századfordulón előterjesztett javaslatához visszanyúlóan, a Corvin teret a Mátyás templommal összekötő lépcsős felvezetés, valamint a Halászbástyára irányuló szabad rálátás biztosításának érdekében száll síkra.

Urbanisztikai közéleti tevékenységét a MUT, a MÉSZ és az ÉTE keretében folytatta, és 20 éven át tagja volt az MTA Településtudományi Bizottságának is. Munkásságának elismeréseként a Mérnöktovábbképző Intézet 1951-ben aranyéremmel tüntette ki. Az MTA 1957-ben elnökségi jutalomban részesítette, vállalati kitüntetései mellett pedig az ÉVM-től kétszer kapta meg az Építőipar Kiváló Dolgozója kitüntetést. A Magyar Urbanisztikai Társaság 1978-ban Hild János emlékermet adományozott neki, „több évtizedes kiemelkedő oktató és kutató munkássága" elismeréséül. Ugyanezekért és az őt korábban ért méltánytalanság orvoslása érdekében is, 1989-ben a Városépítési Tanszék javaslatára címzetes egyetemi tanári cím adományozásával rehabilitálták.

Dr. Korompay György emlékét, arcán az őt jellemző, szinte soha el nem tűnő derűvel, tisztelettel és szeretettel őrizzük egész életünk folyamán, volt tanítványai és kollégái.

Hegyi Lajos

RADNAI Lóránt építész

M. Építőmüv.
1991 5/6.

Radnay

Roboz Elemér, Géczy István, Somlár Zsiga, Stella Gyula, Czakó Pál, Békéssy Ferenc, Thury Elemér müvészekről készitett rajzokat. Hét repr.

Szinház és Divat, Bp. 192o. juni. 26. V. évf. 26. sz. 13-16. lap

Radnai Lóránt, építész

2b Radnai Lóránt: Bányász lakóházak, Várpalota, 1952

2b. Bányász lakóházak, Várpalota, 1952. /terv./

Magyar Építőművészet, 1984. 3. 9-old.

Látogatást tettem
egy minden komforttal berendezett
angol kaszárnyában

London, augusztus 19.

(Az Uj Magyarság tudósitójától.) Amint a földalatti vasút elhagyja a *hammersmithi* állomást és kifut az alagútból, az ablakokon egyszerre beárad a ragyogó aranyszín napfény. Hathetes késéssel végre megérkezett a nyár Londonba. *Hounslow*-ba igyekszem, London egyik elővárosába, a *Royal Fusiliers*, egy régi angol gyalogezred állomáshelyére. A *War Office* — az angol hadügyminisztérium — engedélyével megtekinteni megyek az első angol sorozott ujoncok kiképzését és kaszárnyáját.

Az angol törvényhozás — mint ismeretes — április végén felhatalmazást adott a hadkötelezettség elrendelésére Angliában s egy hónappal ezelőtt — július tizenötödikén — az angol történelem során először esett meg, hogy békeidőben sorozott ujoncok vonultak be szolgálattételre a kaszányákba és kiképzőállomásokra. A törvény egyelőre csak az 1919—20-as korosztályokat hívta be, ami évente körülbelül kétszáztízezer ujoncot jelent. Ezeknek a behívását pedig olyan módon osztották el, hogy két hónaponkint 34.000 ujoncot hívnak be, akik először egy kéthónapig tartó előkészitő gyakorlaton vesznek részt, majd a csapattestekhez vonulnak be további négyhónapos kiképzésre, amelynek elvégzése után visszatérnek a polgári életbe, ahol tartalékot fognak alkotni.

Ezt az elgondolást hosszas vita előzte meg a szakemberek és politikusok részéről. Egyesek azon a véleményen voltak, hogy a hathónapos kiképzés nem elég, mások viszont arra hivatkoztak, hogy modern kiképzési rendszerek segítségével a szükséges ismereteket ennyi idő alatt is kitünően el lehet sajátitani. A választ a kérdésre természetesen csak akkor lehet megadni, amikor az első ujoncosztag, mintegy öt hónap mulva befejezi a kiképzést.

Megkezdődött az újoncképzés

A hadsegéd-kapitány már vár. Fiatalember, kis szőke bajusszal, aki a *sandhursti* katonai akadémiáról került ki. A nevét, az angol hadügyminisztérium rendelkezései alapján, nem szabad megemlitenem. A nagy meleg miatt ingujjban fogad, csak a sapkáját teszi fel, amelyet az ezred jelvénye, a gránát s alatta a királyi korona diszit Anglia rózsájával. Az ezredet még *II. Jakab* alapitotta s a *hounslowi* kaszárnya épülete több, mint százhúsz éves.

— A falak — természetesen — mondja mosolyogva a kapitány. — Majd meglátja, milyenek az épületek belülről.

Először az ujoncok elhelyezését nézzük meg. A kaszárnya háta mögött, már készen állanak azok az ideiglenes jellegű épületek, ahová pár nap mulva bevonulnak az ujoncok, akik egyelőre a régi kaszárnyaépületben vannak elszállásolva. Ezek az épületek aszbesztlapokból készültek s egyetlen hónap alatt húsz épült itt fel, amelyek egyenkint húsz ember számára szolgálnak otthonul. Az épületek belsejében kellemes légkör fogad, ragyogó tisztaság és kényelem. A terem közepén a kályha s a falakon csillog a friss krémszinű olajfestés. A szomszéd teremben még munkások dolgoznak és festékszag úszik a levegőben. Az angol munkások lassú, de egyenletes tempójában buzgólkodnak az emelvényeken.

— A mosdó — mondja a kapitány, amint belépünk a következő terembe. A falak csempézve, a padló cement s a falak mellett húsz mosdómedence, ragyogó krómium-csapokkal a hideg-meleg viznek. Kifejezetten lukszusos. Éppúgy, mint a többi mellékhelyiségek, amelyekhez hasonlót az ember csak a jobb londoni szállodákban lát.

Innen a „szárítószobába" megyünk, amely arra szolgál, hogy eső után itt szárítják meg a legénység megázott ruhadarabjait, majd átmegyünk a kaszárnya egyik főépületébe, amelyet *Marlborough* hercegről a nagy hadvezérről neveztek el. A százhúsz éves falak mögött tényleg egészen modern a kaszárnya berendezése. A falakat rózsaszínre festett cementlapok borítják. Most helyezik el a központi fütés csöveit. A hivatásos katonák szállása még lukszusosabb, mint az ujoncoké.

Legénységi szoba. Kaszárnyai „rend" fogad. Minden ragyogóan tiszta és minden „a maga helyén". A falak mellett az ágyak: kettő egymás mellett s közöttük zöld acélszekrények a ruhaneműek számára. Rajtuk a tulajdonos neve s a száma. Az angol hadsereg tradiciói szerint minden egyes közlegény meg van „számozva".

Megnézem a matrácokat s miután megállapitom, hogy sokkal kényelmesebbek, mint azok, amelyeken otthon alszom, azon igyekszem, hogy az előirásnak megfelelően helyezzem őket vissza szép rendbe, a lepedő, a két gyapjútakaró és a párnák alá.

A szekrény tetején a krómozott aluminiumból készült legénységi „csajka" s mellette a rohamsisak. „Természetes" zöldszínre patinázott acélból készült és sokkal alacsonyabb tetejű, mint a magyar vagy a francia rohamsisak. Belül gumiszivacscsal és olyan elmés izzasztóval van ellátva, mint azok a trópusi sisakok, amelyeket Indiában használ a hadsereg. Felteszem a fejemre:

—Elég nehéz — mondom a kapitánynak.

— De viszont megbizható — jegyzi meg mosolyogva.

Megmutatja az angol hadsereg új szabványos fegyverét, a hatlövetű *Lee-Enfield* puskát, amely valahogy kisebbnek tetszik, mint a mi régi Mannlicherünk. Körülbelül három kiló a súlya.

Hockey, krikett, futball

Kimegyünk a *„Barrack Square"*-re: a gyakorlótérre, ahol célozni tanulnak az első regruták. Az osztag „háziruhában" van: dohányszin vászonnadrágban és olajzöld flanellingben. Szétvetett lábbal hasalnak a fűvön. Az úgynevezett „hirtelen felbukkanó célpontra" való lövést gyakorolják.

— Emeld feljebb a puskát — szól most a kapitány hirtelen az egyik ujoncnak. Az őrmester vezényel. Az őrmester karjára egész képzőművészeti tárlat van tetoválva s hatalmas bajuszt visel, mint a régivágásu angol altisztek általában, de joviális és szivélyes s látszik rajta, hogy akkor is nagy türelemmel rendelkezne, ha nem adták volna ki külön utasitásban nemrég, hogy véget kell vetni a régi „ordítozó őrmester" hagyományoknak.

— Nagyon meg vagyok elégedve az első ujoncokkal — mondja a kapitány. — Hamar megszokják a fegyelmet és az első négy hét után, úgy látom, megszerették a katonaéletet. Ha az egész „háborúutáni generáció" ilyen, akkor nem lesz nagyobb problémánk a kiképzéssel.

Továbbmegyünk. Sötétkék tornanadrágban, tornacipőben, meztelen felsőtesttel testgyakorlatokat végez egy másik osztag. Napi háromnegyed óra van előirva a szabadgyakorlatokra, de természetesen bő alkalom nyilik a hockeyra, krikettre, futballra és más sportnemekre.

— Amint látja, az ujoncok kitünő fizikummal rendelkeznek. Annak idején, amikor pár hónappal ezelőtt annyi nehézség volt a toborzás körül, olyan hirek terjedtek el mindenütt, hogy az angol ifjúságnak egy meglehetősen nagy átlagát kénytelenek voltak visszautasitani a sorozóbizottságok. Ez igaz is volt s ennek a sajnálatos körülménynek az a magyarázata, hogy a toborzó-bizottságok előtt igen sok olyan fiú jelentkezett felvételre, akik egyrészt munka nélkül voltak és le voltak gyengülve, másrészt olyanok, akik a hivatásos katonáskodásra mint utolsó mentsvárra gondoltak, mert rendszerint éppen gyenge fizikumuk miatt nem tudtak máshol elhelyezkedni. Ma, ezzel szemben, a sorozás bevezetésével, minden húszéves angol rendelkezésünkre áll s ezeket osztályozzuk. A testileg alkalmatlan más beosztást kap s jó táplálkozással és sporttal elsőrangú anyagot igyekszünk kihozni azokból, akiket a sorozás az úgynevezett „másodrendű kategóriába" utalt.

Távolabb a menetelést tanulják az ujoncok az ujonnan rendszeresitett *„hármasrendek"* formációban, amely a régi négyesrendek *(fours)* utódja. Ez az új menetelés egyszerűbb és gyorsabban tanitható, mint a régi *„fours"*. Egy őrmester pár ujoncnak azt magyarázza, hogy a lábujjakat lefelé kell irányitani lépésközben, ami azok számára, akik tizenkilenc éven keresztül civilmódra jártak, nem is olyan könnyű dolog. Egy másik őrmester viszont arra vigyáz, hogy a lépés hossza megfeleljen az előirásos harminc hüvelyknek, ami hetvenöt centiméternek felel meg.

Új gázálarc és a „Bren-ágyú"

— Jobb-bal, jobb-bal — vezényel az őrmester s az ujoncok keményen vágják és örömmel. Látszik rajtuk, hogy sportnak fogják fel a dolgot. Lelkesen masiroznak. Azzal a furcsa, imbolygó, de mégis tökéletesen biztos lépéssel haladnak előre, amely civilruhában is letagadhatlanul megmutatja az angol katonát.

A lövöldébe megyünk, ahol harminc yardos távolságra tanitják célozni az ujoncokat. Négy regruta hasal itt, fegyverét azokra a homokzsákokra fektetve, amelyek kizárólag pedagógiai célokat szolgálnak: később majd maguknak kell a támpontról gondoskodni.

— Fire (tüzelj) — kiáltja a vezetőkáplár s fülsüketitő durranással szólal meg egymásután négy puska.

— A tüzelési gyakorlat körülbelül félórát vesz naponta igénybe a kiképzési időből — mondja a kapitány — s amint látja (egy papir-céltáblát mutat), az első négy hét után már elég rendesen folyik a dolog. — Aztán elmagyarázza, hogy minden egyes ujoncnak füzetet adnak, amelybe a vezető altiszt feljegyzi a találati eredményeket.

A fal mellett a következő csoport várakozik arra, hogy négy társuk lelépjen.

— Látta már az új gázálarcot? — kérdi a kapitány s magához rendel egy ujoncot, aki a parancsnak engedelmeskedve kiveszi a négyszögletes formájú olajzöld vászontokból a gázálarcot és felilleszti. A gázálarcot az angol hadsereg tagjai előirás szerint a nyakukban hordják.

— Ez a legújabb típus — magyarázza a kapitány —, a fület szabadon hagyja. Az elgondolás ugyanis az, hogy az álarc

. . . . . a bőséges krémszerű hab. Nincs a világon olyan férfi, aki ellenállni tudna a tökéletes üdeség lenyügöző bájának. A Leton szappan krémes habja utasitás szerint használva hozzásegiti a nőket a vonzóerők birtoklásához. A Leton nemcsak szappan, hanem kitünő tulajdonságú szépségápoló szer. A krémes hab átjárja a pórusokat, megakadályozza a mitesszer- és pattanásképződést. Élénkiti a bőr vérkeringését, simává, selymessé teszi az arcbőrt, mely ezáltal egész napon át frissen, tisztán és üdén marad. Kezdje el még ma a Leton szappan kúrát, rövidesen megtudja, mit jelent szépnek lenni. Kapható mindenütt és a főraktárban: Hunnia Laboratórium, Bpest, VII., Erzsébet-krt 56.

Fűszer- és csemegeüzlethelyiség

bevezetett, nagyon forgalmas helyen (jelenleg az Általános Fogyasztási Szövetkezeté), 1940 május 1-re, vagy azonnalra is **átadó. Csanády-utca 8.**

Buda középpontjában

Krisztina-körút 143. sz. alatt épülő kettős bérpalotában, autobusz és villamos mentén, központi fütéssel és meleg vizzel ellátott

kétszoba hallos és egyszobás garzonlakások

folyó év november 1-ére bérbeadók. Ugyanitt több

üzlethelyiség

is kiadó. Tájékoztatás és bérbeadás a Kereskedelmi és Iparkamarában (V. ker., Alkotmány-utca 8, II. 12.)

csak része a gázvédelmi öltözködésnek, amelyet áttetsző és könnyű hártyaszerű, úgynevezett „olajselyem" köpeny egészít ki.

Végül megmutatják a legújabb típusu úgynevezett *„Bren-ágyúkat"*, mely valamivel kisebb, mint az eddig használt gépfegyverek s az a nagy előnyük van, hogy míg a gépfegyvert hidegvíz-cirkulációval kellett a gyors bemelegedés miatt hűteni, itt egyszerűen a tölténytartót emelik le és cserélik fel másikkal, míg a bemelegedett ismét kihűl.

— Ahol most állunk — mondja a kapitány — a hockey-pálya s ha ittmaradna délutánig, láthatna egy hockey-meccset, amelyben mi tisztek is résztveszünk.

*

— Az ujoncok napi egy shilling hat penny zsoldot kapnak — mondja a vezénylő ezredes, akivel a gyakorlóterek megtekintése után a tiszti társalgóban ülünk, az elhunyt király életnagyságú arcképe alatt — s abban az esetben, ha családos emberek, a feleség heti tizenhét és fél shilling külön juttatást élvez.

Az ezredes átad egy példányt abból a füzetből, amelynek címe *„Welcome to the Militiamen"* (Üdvözlet az ujoncoknak) s amely *Ian Hay*, az ismert angol szépíró kitünő stílusában, a lehető legközvetlenebb hangon magyarázza el a most bevonult fiatal katonáknak, hogy mit jelent „A király egyenruhája" s mit jelent általában az angol katonaélet. Olyan közvetlenül, kedvesen és világosan van megírva, hogy valóságos reklámprospektusnak tetszik, amely az angol hadsereget ajánlja és ismerteti. Rendkívül érdekes — többek között —, hogy az angol közkatonának sohasem kell tisztelegni az altiszteknek s ilyenformán a legalacsonyabb rang, amelynek Angliában kijár a tisztelgés, az alhadnagy.

— Nagyon fontos ez a könyvecske — folytatja az ezredes —, mert az angol hadsereg a sorozás bevezetése előtt olyan zárt külön egysége volt a társadalomnak, amelyről a civilek alig tudtak valamit. A válaszfal most lehull . . .

A nyitott ablakon behallatszik egy osztag lábdobogása s pár vezényszó. Menetel az első háborúutáni angol generáció.

Hegedüs Ádám

Kiadta a kultuszminiszter

a jövő tanévre a tudományos ösztöndijakat

A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1939/40. tanévre a tudományos ösztöndijakat a következőknek adományozta:

Belföldi kutatási ösztöndijat nyertek: 800 P összeggel: Mankovich László dr. közalapitványi ügyigazg. gyakornok (Budapest) alkotmányjogi, Klenner Ferenc dr. egyet. tanársegéd (Pécs) irodalomtörténeti, Mollay Károly dr. okl. középisk. tanár, egyet. gyakornok (Budapest) német nyelvészeti, Gerlőtei Jenő dr. óh. tanár (Debrecen) francia irodalmi, Fogarasi Miklós (Budapest) irodalom- és kultúrtörténeti, Szabó Dénes okl. középisk. tanár (Budapest) szláv és magyar nyelvészeti, Szabó Árpád dr. (Budapest) klasszika-filológiai, Pásztor Lajos okl. középisk. tanár, egyet. gyak. (Budapest) egyháztörténeti, Mozsolics Amália dr. (Budapest) ősrégészeti, Jakó Zsigmond (Budapest) településtörténeti, Kulin György okl. középisk. tanár, csillagdai gyak. (Budapest) csillagászati, Török Tibor okl. középisk. tanár, egyet. gyak. (Debrecen) mikrokémiai, Füleky György okl. gazd. szaktanár, tanársegéd (Budapest) mezőgazd. kémiai, Nemeskéri János dr. okl. középisk. tanár (Budapest) antropológiai, Petrich Géza okl. középisk. tanár, földreng. obszerv. gyak. (Budapest) szeizmológiai, Berencsi György dr. egyet. gyak. (Budapest) orvosi kórtani, Matin János dr. egyet. gyak. (Debrecen) kórélettani, Gerlóczy Ferenc dr. klinikai gyak. (Budapest) gyermekgyógyászati, Korompai Imre dr. klinikai tanársegéd (Budapest) nőgyógyászati, Révész István ág. h. ev. segédlelkész (Sopron) keresztyén egyházmüvészeti, Láng Sándor dr. gimn. óh. tanár (Budapest) geomorfológiai;

500 P összeggel: Endrédy Endre dr. kir. vegyész (Budapest) talajtani;

400 P összeggel: Harsányi András dr. okl. ref. lelkész (Debrecen) egyháztörténeti, Jankó József dr. főisk. kép. gyak. (Budapest) mezőgazdasági üzemtani, Tárczi Nagy Zoltán dr. okl. gazda, okl. mezőgazda akad. gyak. (Debrecen) agrárpolitikai és termeléstehnikai, Gyurmán Márta okl. középisk. tanár, egyet. gyak. (Budapest) filológiai, Strausz Antal okl. középisk. tanár, egyet. gyak. (Szeged) matematikai neveléstudományi, Kálmán Béla dr. óh. tanár (Budapest) finnugor nyelvészeti és magyar nyelvjáráskutatási, Babos Ernő dr. gimn. óh. tanár (Budapest) magyar nyelvtudományi, Temesi Mihály dr. okl. középisk. tanár, egyet. tanársegéd (Pécs) nyelvtudományi, Némedi Lajos dr. okl. középisk. tanár, egyet. gyak. (Debrecen) német filológiai, Babics András dr. okl. középisk. tanár, főisk. kép. gyak. (Pécs) várostörténeti, Maksai Ferenc okl. középisk. tanár, egyet. gyak. (Budapest) magyar történeti, Dercsényi Dezső főisk. kép. gyak. (Budapest) művészettörténeti, Csapodi István Csaba dr. okl. középisk. tanár, főisk. kép. gyak. (Budapest) magyar művelődéstörténeti, Pakucs Béla dr. okl. középisk. tanár (Pécs) gazdaságtörténeti, Votisky Zoltán okl. középisk. tanár, egyet. gyak. (Debrecen) dohányanalitikai kémiai, Juhász Lajos dr. okl. középisk. tanár, egyet. gyak. (Budapest) újkori társadalom- és gazdaságtörténeti, Sik Károly dr. okl. középisk. tanár, mezőgazdasági kísérletügyi segédvegyész (Budapest) talajtani, Egyed László dr. (Budapest) matematikai, Boros János dr. okl. középisk. tanár, egyet. gyak. (Debrecen) fizikai, Soós Árpád dr. főisk. kép. gyak. (Budapest) állattani, Sátori József dr. okl. középisk. tanár (Debrecen) állattani, Aczél Márton dr. mezőgazd. kísérletügyi gyak. (Budapest) állattani, Lange Nándor dr. okl. középisk. tanár, egyet. gyak. (Budapest) állattani, Dózsa István okl. állatorvos, egyet. gyak. (Budapest) anatómiai, Hargitai Zoltán dr. ref. tanítóképzőintézeti h. tanár (Debrecen) geobotanikai, Szirmai János dr. okl. mezőgazda (Budapest) növénykórtani, Györffy Katalin dr. okl. középisk. tanár (Szeged) növénytani, Majzon László dr. földtani int. asszisztens (Budapest) geológiai és mikropalaeontológiai, Balogh Kálmán okl. középisk. tanár, egyet. gyak. (Debrecen) geológiai, Boros Judit dr. okl. középisk. tanár, egyet. gyak. (Szeged) közettani.

400 P összeggel: Ács László dr. tanársegéd (Budapest) bakteriológiai, özv. Gresz Béláné, Czimmer Anna dr. óvónőképzőintézeti iskolaorvos, egészségtantanár, egyet. tanársegéd (Debrecen) gyógyszertörténeti, Schmidt Gusztáv dr. klinikai gyak. (Szeged) kórszövettani, Dziobek László dr. klinikai tanársegéd (Pécs) bőrgyógyászati, Sarkady László dr. klinikai gyak. (Debrecen) kórtani, Illés Vilmos okl. mérnök, müegyet. tanársegéd (Budapest) vízépitési, Tóth Jenő okl. vegyészmérnök, müegyet. tanársegéd (Budapest) élelmiszerkémiai, Sasvári Kálmán dr. okl. középisk. tanár, müegyet. asszisztens (Budapest) fizikai, Horváth István okl. mérnök, müegyet. tanársegéd (Budapest) talajmehanikai, Magyar János okl. erdőmérnök, erdészeti kutatóint. alkalmazott (Sopron) erdőrendezési, Lechner Kamill okl. épitész, iparügyi min.-i épitészmérnök (Budapest) épitészeti, Radnai Lóránd okl. épitészmérnök müegyet. tanársegéd (Budapest) archaeológiai, Orosz István okl. egyházkarnagy (Budapest) népénekgyüjtési, Szita Oszkár okl. zeneszerző, főisk. gyak. (Budapest) zenetörténeti;

300 P összeggel: Szentes Ferenc dr. kísérletügyi asszisztens-geológus hegyszerkezettani tanulmányokra.

A bécsi Collegium Hungaricumba állami ösztöndijat nyertek:

Cseh Sándor papnövendék (Budapest) vallástörténeti, Halász Andor ref. segédlelkész (Debrecen) ker. irásmagyarázati, Borvendég Ernő dr. kir. törvényszéki aljegyző (Budapest) magánjogi, Zibolen Etelka (Budapest) német nyelvészeti, Szücs Mária egyet. gyakornok (Szeged) közettani, Bugyi Balázs dr. egyet. tanársegéd (Budapest) gyógyszertani, Berkovich Géza dr. klinikai gyakornok (Debrecen) sebészeti, Mohl Imre okl. épitészmérnök (Budapest) épitészeti;

az I. félévre: Ernuszt Janka dr. (Budapest) latin filológiai, Kerekes József dr. egyet. gyakornok (Budapest) morfológiai;

a II. félévre: Wessetzky Vilmos dr. (Budapest) egyiptológiai, Fehér Miklós dr. (Budapest) embertani tanulmányokra.

A berlini Collegium Hungaricumba állami ösztöndijat nyertek:

Goltner Dénes dr. egyet. m. tanár, kir. ügyész (Szeged) közjogi, Vargha Sándor Özséb dr. árellenörz. korm. bizt. segédrevizor (Bp) kereskedelmi jogi, Némethy László dr. (Bp) ókori keleti történeti és nyelvészeti, Juhász Lajos dr. okl. középisk. tanár, egyet. gyak. (Bp) müvelődéstörténeti, Pallós Károly dr. egyet. tanársegéd (Bp) szülészet-nőgyógyászati, Martyn Róbert dr. egyet. tanársegéd (Bp) gyermekgyógyászati, Szendrői Jenő dr. okl. épitész (Bp) épitészeti, Ottó Ferenc zeneszerző (Bp) zeneszerzési;

az I. félévre: Koltay István tanitóképző int. tanár (Szeged) neveléstudományi, Jaskó Sándor dr. okl. középisk. tanár, egyet. tanársegéd (Bp) földtani;

a II. félévre: Benárd Aurél dr. (Bp) közigazgatási jogi, Csánk Béla dr. min. o. tan. (Bp) sajtójogi tanulmányokra.

A római magyar intézetbe állami ösztöndijat nyertek:

Az egész tanévre: Nagy Ferenc dr. pécsegyházmegyei áldozópap (Bp) dogmatörténeti, Bitterbinder Miklós dr. reálgimn. hittanár (Bp) kánonjogi, Senkár Lajos papnövendék (Bp) dogmatikai, Breznay József festőművész, főisk. tanársegéd (Bp) festészeti, Basilides Barna festőművész (Bp) festészeti, Metky Ödön főisk. tanársegéd (Bp) szobrászati, Szakál Ernő diszitőszobrász (Bp) diszitőszobrászati;

az I. félévre: Versényi György dr. középisk. gyak. (Bp) közigazgatásijogi, Vertse Dezső okl. épitész, miniszt. s. mérnök (Bp) városrendezési tanulmányokra.

Franciaországba magyar állami ösztöndijat nyertek

egész évre (2200 P-t): Ortutay Gyula dr. okl. középisk. tanár (Budapest) francia irodalomtörténeti, Pais Károly dr. áll. gimn. tanár (Budapest) magyar irodalomtörténeti;

az első félévre (1100 P-t): Drágffy Miklós dr. kir. törvényszéki biró (Budapest) közigazgatási jogi, Világhy Miklós (Budapest) magánjogi, Szabados Margit dr. okl. középiskolai tanár, iparostanonciskolai tanár (Szeged) hydrobiológiai-algológiai, Armentano Lajos dr. klinikai tanársegéd (Szeged) belgyógyászati;

a második félévre (1100 P-t): Kocsis Gyula (Debrecen) francia irodalmi, Czukrász Ida dr. klinikai tanársegéd (Debrecen) szemészeti, Wollek Béla dr. klinikai tanársegéd (Budapest) gyermekgyógyászati, Fonai Miklós középisk. énektanár (Budapest) zenetörténeti tanulmányokra.

A római Fraknói Vilmos magyar történeti intézetbe kiküldetett:

egész évre: Kádár Zoltán dr. (Budapest) keresztény régészeti;

az első félévre: Borsányi Károly dr. (Budapest) ókori történeti;

a második félévre: Ferdinándy Mihály dr. egyet. gyak. (Budapest) müvészettörténeti tanulmányokra.

Genfbe kiküldetett:

egész évre: Brodszky Pál szakvizsgás tanárjelölt (Budapest) angol irodalmi, Pulay Gábor szakvizsgás tanárjelölt (Budapest) angol irodalmi;

az I. félévre: Janits Iván szakvizsgás tanárjelölt (Bp) történeti segédtudományi, Dezső Lóránd dr. (Bp) csillagászati, Kosinsky Imre dr. pénzügyi fog. gyakornok (Bp) pénzügyi szociálpolitikai, Somogyi József dr. nemzeti müzeumi segédőr (Bp) keleti nyelvészeti és iszlámtörténeti;

a II. félévre: Szent-Iványi József dr. természettud. müzeumi gyak. (Bp) állatrendszertani és állatföldrajzi, Szelényi Tibor dr. okl. vegyészmérnök, kir. fővegyész (Bp) szinképelemzési tanulmányokra.

Társadalmi úton gyüjtött összegekből ösztöndijat nyertek: Franciaországba: az I. félévre: Rákosi Zoltán gyak. tanárjelölt (Bp) irodalomtörténeti;

a II. félévre: Világhy Miklós jogszigorló (Bp) magánjogi;

Angliába: a II. félévre: Janits Iván szakvizsgás tanárjelölt (Bp) diplomatikai és paleográfiai, Dezső Lóránd dr. (Bp) csillagászati, Kosinsky Imre dr. pénzügyi fog. gyak. (Bp) pénzügyi szociálpolitikai tanulmányokra.

Egyéb külföldi ösztöndijat nyertek:

A British Council ösztöndijat elnyerte: Ifj. Szladits Károly dr. ügyvéd, banktisztviselő (Bp) kereskedelmi jogi, Winkler Lajos okl. középiskolai tanár (Bp) fizikai tanulmányokra.

Német állami csereösztöndijakra jelöltettek:

egész évre: Vályi József ref. segédlelkész (Sárospatak) gyakorlati biológiai, Fábián Gyula dr. (Budapest) állattani, Csokán Pál dr., egyet. gyak. (Szeged) vegytani, Belopotoczky Lajos papnövendék (Sopron) keresztyén erkölcstani, Balás Piri László dr. müzeumi segédőr (Budapest) müvészettörténeti, Tolmár Gyula dr. okl. középisk. tanár, egyet. tanársegéd (Budapest) csillagászati;

az I. félévre: Obmann József dr. (Szeged) közigazgatási;

a II. félévre: Kerekes József dr. egyet. gyak. (Budapest) morfológiai tanulmányokra.

A berlini „Humboldt-alapitvány" ösztöndijat elnyerték:

egész évre: Nagy Jenő (Debrecen) Berlinbe nyelvjáráskutatási, Gráf Ottó (Szeged) germanisztikai, Hofmann László (Pécs) Berlinbe német irodalmi;

hat hónapra: Petróczy István gimn. tanár (Pécs) Berlinbe germanisztikai;

a nyári hónapokra: Erődi-Harrach Béla (Budapest) külkereskedelmi, Eszes Ferenc (Szeged) germanisztikai, Orkonyi Attila (Budapest) nemzetközi jogi tanulmányokra.

A „Mitteleuropaeischer Wirtschaftstag" ösztöndijat elnyerték:

Gelei Gábor egyet. gyak. (Szeged) Halle-ba mezőgazdasági, Muttnyánszky Zoltán egyet. gyak. (Sopron) Münchenbe erdészeti, Pécsi Imre egyet. gyak. (Szeged) Berlinbe közgazdaságtani, Danczkay Béla szföv. s. mérnök (Budapest) Münchenbe épitészeti, Jurenák Dénes államv. mérnök (Budapest) Münchenbe elektrotehnikai, Mika József egyet. adjunkt. (Sopron) Münchenbe bányászati, Bugyi Balázs egyet. gyak. (Budapest) Göttingába orvosi kémiai, Csikós Nagy Béla dr. (Szeged) közgazdaságtani, Fejes Katalin dr. orvos egyet. gyak. (Budapest) gyermekgyógyászati, Schneider Jenő dr. (Szeged) közgazdaságtani;

hat hónapra: Malán Mihály dr. egyet. adjunkt. (Budapest) fajhigéniai tanulmányokra.

Olasz állami csereösztöndijakra jelöltettek:

Nagy Artur gyak., tanárjelölt (Budapest) színháztörténeti, Borsi Tivadar óh. tanár (Budapest) utazástörténeti, Derényi Mária dr. óh. tanár (Pécs) történeti, Patai Mihály grafikus (Budapest) grafikai, Perez Jenö József főisk. tanársegéd (Budapest) müvészettörténeti, Villányi Győző dr. internátusi felügyelő (Budapest) egyháztörténeti tanulmányokra.

A páviai Collegio Borromeo csereösztöndijára jelöltettek: Ifj. Személyi Kálmán (Szeged) matematikai tanulmányokra.

Olasz állami prémióban: 12 pályázó fog részesülni későbbi megállapitás szerint.

Francia állami ösztöndijat nyertek:

Egész évre: Jermy Tibor (Budapest) kémiai, Bajomi Vilmos egyet. gyak. (Pécs) francia irodalomtudományi, Dobossy László középisk. tanár (Kassa) irodalomtudományi, Kósa János dr. (Budapest) szociológiai, Rónai Szilárd (Budapest) tudománytörténeti, Szabó Zoltán vm.-i szociális tanácsadó (Budapest) szociálpolitikai, Villáni Frigyes báró (Budapest) nemzetközi jogi;

az I. félévre: Fél Edit dr. foglalkoztatott diplomás (Budapest) néprajzi, Egyed András (Budapest) középkori irodalomtörténeti, Pogány Ödön (Budapest) müvészettörténeti, Kocsis Gyula (Debrecen) irodalomelméleti, Papp Márta (Budapest) magyar történeti;

a II. félévre: Hadnagy Tibor gimn. tanár (Budapest) irodalomtudományi, Szöllösy Klára dr. (Budapest) összehasonlító irodalmi, Tóth Ilona (Budapest) francia irodalomtörténeti, Kirchner Gyula (Budapest) francia nyelvészeti, Láng Lajos (Budapest) szociálpolitikai tanulmányokra.

Lengyel állami csereösztöndijakra jelöltettek:

Egész évre: Révész László János dr. (Szeged) magyar-lengyel jog- és alkotmánytörténeti;

az I. félévre: Csergő Endre okl. testnevelő tanár, szakoktató (Budapest) testnevelési pedagógiai, Komoróczy György dr. főisk. képesitésü gyak. (Budapest) gazdaságtörténeti tanulmányokra.

Finn állami csereösztöndijra jelöltetett:

Az I. félévre: Csepregi Béla ág. h. ev. s.-lelkész (Sopron) finn népköltészeti;

a II. félévre: Csergő Endre okl. testnevelő tanár, szakoktató (Budapest) testnevelési pedagógiai tanulmányokra.

Észt állami ösztöndijra jelöltetett:

Az I. félévre: Kajos János ev. segédlelkész (Sopron) hitélet-tömeglélektani tanulmányokra.

Svéd állami csereösztöndijra jelöltetett:

Átányi István okl. mérnök, gimn. óraadó tanár (Budapest) lapp nyelvészeti tanulmányokra.

Smith Jeremiás-alapitványból az Északamerikai Egyesült Államokba kiküldetett:

Wohl György dr. okl. mérnök, szföv. mérnök (Budapest), közlekedéstehnikai, Vass Géza okl. gépészmérnök (Budapest) repülésthenikai tanulmányokra.

Amerikai csereösztöndijat nyertek el:

Eszenyi Zsuzsanna gazd. akad. hallg. (Debrecen) mezőgazdasági, Kliebert Gyula egyet. tanársegéd (Budapest) biokémiai, Vecseklöy József szföv. fogalm. (Budapest) közigazgatási jogi, Tóbiás Kornél (Budapest) elektromérnöki tanulmányokra.

Devawrin-ösztöndijat nyertek Franciaországban végzendő tanulmányokra:

egész évre: Molnár Dezső okl. mérnök (Budapest) vizfelhasználástani, Salamin Pál szig. mérnök (Budapest) vízépitéstani;

az I. félévre: Szalágyi Géza okl. épitész (Budapest) szociális épitkezési;

a II. félévre: Rákosi Zoltán tanárjelölt (Budapest) irodalom és szinjátszástörténeti tanulmányokra.

— **Gyengélkedés idején,** különösen ha a rosszullétet még szorulás, derékfájás és keresztcsti fájdalmak is fokozzák, az enyhe és igen kellemes hatású, tisztán természetes **„Ferenc József"** keserűvíz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral véve — mindig puha, könnyű székürülést és kielégitő anyagcserét biztosit. Kérdezze meg orvosát!

Japán bocsánatkéréssel kezdi meg Honkong szárazföldi ostromzárát

London, augusztus 19.

A Reuter-iroda jelenti Tokióból: a kantoni japán katonai hatóságok szócsöve szombaton kijelentette, hogy *Japán megkezdi Hongkong szárazföldi ostromzárát.* A kinai kormánynak szánt fegyverszállitások ugyanis Hongkongon keresztül folynak.

A közlemény a továbbiakban *bocsánatot kért azokért a kellemetlenségekért, amelyeket majd a szárazföldi ostromzár a hongkongi lakosságnak okoz,* azonban *Japán kénytelen az ostromzárat végrehajtani és mindaddig fenntartani, amig Anglia Csiangkaisek tábornokot támogatja.* Kijelentette még a japán katonai hatóságok szócsöve, hogy Hongkong és Wongkang, illetve Szamsui között új gépkocsiutat létesitettek, amelyen fegyvereket és más árukat szállitanak Kinába.

Radnay Loránt

Radnay Loránt okl. építészmérnök, műegyetemi tanársegéd, IX Mátyás-u. 18. ○180-182

Bptávb 1940 szept.

Bizottsága

ének

Budapest

VI. Andrássy út Szépművészeti

Dr. Szücs Stefánia (1915, Nagyvárad, róm. kat.) okl. középiskolai tanár (Birkás professzor), félösszegű ösztöndíjat kapott. Jean és Jérome Tharaud irodalmi munkásságával foglalkozott. „A Tharaud testvérek" címmel értekezést írt a pécsi Erzsébet Tudományegyetem Francia Intézetében. E két író magyar vonatkozású szerepét vizsgálta. A magyar revizionista mozgalomnak lelkes harcosai voltak ezek, abban az időben, mikor Franciaországban mindenki Magyarország ellen fordult. Feldolgozta az Eötvös Kollégium könyvtárában található levelezésüket.

A szegedi tudományegyetem matematika-természettudományi karáról:

Dr. Boros Judit (1914, Arad, ev.) egyetemi gyakornok Szegedről (Szentpétery Zsigmond professzor), 400 pengős belföldi ösztöndíjjal folytatta kőzettani tanulmányait. Gyüjtéseket végzett az Eperjes-Tokaji hegysor nyugati részében, Boldogkőváralja környékén. Helyszíni felvételezései alapján meghatározta a különböző geológiai képződmények határait, a begyüjtött anyag laboratóriumi vizsgálatának elvégzésével pedig a vidék kőzettani felépítését is megállapította.

Dr. Győrffy Barna (1911, Szepesbéla, ref.) egyetemi tanársegéd Győrffy István professzor), cytogeographiai vizsgálatokat akart végezni. Munkatervéből a következők kerültek megvalósításra: 1. homoplastikus oltások különböző paprika és paradicsom fajtákon, 2. polyploid sorozatok protoplasmatikus vizsgálata, 3. plasmaviscositás meghatározások colchicines kezelés után, 4. quantitatív jellegek öröklődésének elemzése.

Dr. Horváth János (1910. Székelyudvarhely, ref.) egyetemi tanársegéd (dr. Gelei professzor), teljesösszegű belföldi kutató ösztöndíjat kapott. Kutatásainak tárgya annak vizsgálata volt, vajjon az öntözőgazdálkodás a talaj kimerüléséhez vezet-e? A szegedi Polgáriskolai Tanárképző főiskola gazdasági kertjében végzett kísérletében arra az eredményre jut, hogy a baktériumok száma a locsolt talajban kezdetben megcsappant, később azonban az arány kiegyenlítődött. Ennek okául azt veszi, hogy kezdetben olyan véglények szaporodnak el a locsolt talajban, melyeknek a baktériumok a táplálékuk. Később fellépnek a ragadozó (más véglényekkel táplálkozó) csoportok.

Dr. Vidacs Aladár (1909, Pécs, róm. kat.) állami gimnáziumi tanár (Várkonyi professzor), félösszegű ösztöndíjat kapott filmnevelléstani tanulmányainak folytatására. Ösztöndíjas ideje alatt egy filmpedagógiai tárgyú szakkönyv összeállításán dolgozott. Néhány rövidebb filmtárgyú közleménye jelent meg a szaksajtóban, és egy iskolai oktatófilmet s egy tudományos kultúrfilmet tervezett, illetőleg készített az év folyamán. Munkássága alapján a kultuszminisztérium filmügyeket intéző ügyosztályába rendeltetett be.

A kolozsvári* tudományegyetem mathematika-természettudományi karáról:

Balogh Antal (1905, Csíkszentlélek, róm. kat.) marosvásárhelyi róm. kat. tanítóképző-intézet h.-tanára, 800 pengős ösztöndíjat nyerve, majd a kolozsvári gyakorló-gimnázium tanárává kinevezve, szerves vegytani kutatásokat végzett, amelyeket még folytat.

A műszaki és gazdaságtudományi egyetem mérnöki és építészmérnöki karáról:

Kováts Ödön (1906, Arad, róm. kat.) tanulmányi szabadságon lévő róm. kat. tanító, szigorló-építészmérnök Kotsis Iván professzor vezetése alatt a kisebb lakosságú községek építéspolitikai problémáival foglalkozott.

Radnai Lóránt (1914, Budapest, róm. kat.) okl. építészmérnök, műegyetemi tanársegéd (Wälder professzor), 400 pengő ösztöndíjjal folytatta művészettörténeti és archeológiai tanulmányait. Az év folyamán a Pázmány-egyetemen művészettörténeti előadásokat hallgatott és elkészítette „Stíluskeveredés a görög építés történetében" című doktori értekezését.

A műszaki és gazdaságtudományi egyetem gépész- és vegyészmérnöki karáról:

Dr. Papp György (1912, Szamosújvár, róm. kat.) műegyetemi tanársegéd (Bay professzor) 400 pengős ösztöndíjat kapott atomfizikai tanulmányok folytatására. Kutatásai az elektrónsokszorozóknak röntgensugárzás mérésére, illetőleg röntgensugarakkal való kristálystruktúravizsgálatoknál abszolút intenzitásmérésre való alkalmazására irányultak. Kísérletet végzett elektrónsokszorozókkal az e. lökés nagyságainak statisztikai vizsgálatára és ebből a sekundér emissziónál az n elektrón kiváltási valószínűségének meghatározására. Résztvett az Atomfizikai Intézetben épülő nagyfeszültségű berendezés és neutrongenerátor tervezésében és kivitelezésében.

Dr. Sasvári Kálmán (1912, Hidas, Baranya m., róm kat.) okl. középiskolai tanár műegyetemi adjunktus (Náray-Szabó professzor) a kristályok szerkezetének röntgensugár segítségével való vizsgálatával és különböző fizikokémiai munkálatokkal foglalkozott. Ezévi programmja főleg $UO_2(NO_3)\,6H_2O$ szerkezetvizsgálatának absz. intenzitásmérés alapján való folytatására, valamint thioszulfát vegyületek kristályszerkezetének kutatására irányult.

* Balogh Antal tanulmányait még a román egyetemen végezte. Jelölése az 1940 : XXVIII. t.-c. életbelépése után történt a kolozsvári diákvédő iroda vezetője, dr. György Lajos egyetemi professzor ajánlatára.

Orvost 1940/41

Radnai Lóránt

Pesti Hirlap 1938 ápr. 28.

— **A Mérnök- és Építészegylet közgyülése.** A Magyar Mérnök- és Építészegylet két napon át tartotta közgyülését. Többek között megjelentek vitéz *Petneházy Antal* államtitkár, gróf *Teleki Pál*, a Műegyetem rektora, dr. *Mihailich Győző*, a Budapesti Mérnöki Kamara elnöke és a mérnöktársadalom kitünőségei. Az első napon dr. *Tátray István* miniszteri tanácsos, műegyetemi magántanár tartott előadást a városrendezésről. Rámutatott a városfejlesztési tervekkel kapcsolatos adatgyüjtés jelentőségére és a területek kijelölésénél figyelembeveendő szempontokra. A második napon *Pap Ferenc* elnök, a Székesfővárosi Vizművek vezérigazgatója, a tervbevett állami beruházási programmal és a mérnöknevelés feladataival foglalkozott, hangsulyozva az összes mérnöki egyesületek összefogásának szükségességét. Több szakjelentés után kihirdették a multévi pályázatok eredményeit. A bizottság az egyleti aranyérmet *Korbély József* igazgató-főmérnöknek, az ezüstérmet *Trummer Árpád* miniszteri tanácsosnak és dr. *Pattantyus Ábrahám Géza* műegyetemi tanárnak, a Kandó Kálmán-emlékérmet dr. *Bláthy Ottó Titusz* udvari tanácsosnak, a Hollán-pályadijakat *Fényes Ivánnak* és dr. *Posewitz Guidónak*, a Wellisch-pályadijat *Varga Pál* ötödéves műegyetemi hallgatónak, a Fábián-jutalmat *Záborszky János* okl. gépészmérnöknek és az Alpár-plakettet *Radnai Loránt* okl. építésznek itélte óda. A jövőévi pályázatok kiirása után az egyesület arany emléklapot nyujtott át azoknak a tagoknak, akik *ötven évnél régebben* állnak kötelékében. A közgyülést követő társasvacsorán az ünnepi beszédet a Hollán-serleggel kezében dr. *Vér Tibor*, a Technológia igazgatója mondta.

Radnai Lóránd

a MMÉE 1935/36. évi
Wellisch Alfréd – pályázatán
vidéki város idegenforgalmi
pavillonjának tervével
II. ik díjat nyert

MMÉE Közl
1937. 14. l.

Rátz Jenő — gyalogsági tábornok

A kormányzó ez évi április 25-én a következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott kibocsátani:

Kedves vitéz nagylaki *Rátz* altábornagy!

Kinevezem önt 1938. évi április 30-ával 1938 április 30-iki ranggal *soronkivül gyalogsági tábornokká.*

Horthy s. k.

A német követség felhivása

A budapesti német követség kéri az alábbiak közlését: A német birodalmi kormány szorosabbá kivánja tenni a külföldön élő német állampolgároknak hazájukkal való kapcsolatát, azért elhatározta, hogy törvényt hoz, amelynek értelmében minden német állampolgár, aki három hónapnál hosszabb ideig tartózkodik valamely német konzulátus területén, az a *konzulátuson jelentkezni tartozik.* Azonkivüli köteles a konzulátus területén belül történt lakásváltozást is bejelenteni. Köteles a konzulátus területéről való eltávozásáról is értesiteni a konzuli hivatalt. Ugyanezeket a jelentkezéseket köteles megtenni akkor is, ha a családjában bármiféle változás, születés, halálozás következik be. Budapesten a jelentkezési lajstromot a budapesti német követségen vezetik, tehát a német és volt osztrák állampolgárok a követségen Budapest, I., Uri-utca 62-64. számu házban kötelesek jelentkezni. Aki a jelentkezést elmulasztja, 5—100 márka pénzbüntetéssel büntethető. Azok a jelentkezésre köteles egyének, akiknek vezetékneve A—G betükkel kezdődik, május 2-tól május 10-ig, azok, akiknek vezetékneve H—Q betükkel kezdődik, május 11-től május 20-ig és akiknek vezetékneve R—Z betükkel kezdődik, május 21-től május 31-ig tartoznak jelentkezni.

Sulyos üzemi baleset a péti nitrogéngyárban

Három ember meghalt, néhányan megsebesültek

A péti nitrogén mütrágyagyár rt. igazgatóságának közlése szerint a péti gyártelepen április 27-én *üzemi baleset történt.* A sajnálatos balesetnél *hárman meghaltak és néhányan megsebesültek.* A sebesülések javarésze könnyebb természetü. A szerencsétlenség ügyében a vizsgálat megindult.

Balogh Jenő a földreformról beszélt a református konvent ülésén

A magyarországi református egyház igazgatótestülete, az egyetemes konvent szerdán közgyülést tartott. A megjelentek között ott volt, mint a dunántuli egyházkerület képviselője, *Darányi* Kálmán miniszterelnök is, továbbá *Ravasz* László, *Farkas* István, *Medgyaszay* Vince és *Makláry* Károly püspökök, *Balogh* Jenő, *Vay* László báró államtitkár, egyházkerületi főgondnok és *Teleki* Tibor gróf koronaőr.

Ravasz László püspök imája után *Balogh* Jenő világi elnök mondta el nagy érdeklődéssel várt megnyitóját. Hódoló melegséggel emlékezett meg István királyról és azt a reményét fejezte ki, hogy a kormány milliárdos programja megvalósitja a reményeséget, majd igy folytatta:

— Minden tudományos cáfolat és komoly birálat ellenére, sokan vannak, akik *a legradikálisabb földreformot követelik.* Mindent el kell követni, hogy minél több derék és szorgalmas magyar munkásember szerezhessen magának elég nagy házhelyet és kisebb földbirtokot. Ezt már Tisza István is sürgette. Kivánatos ezenfelül, hogy a *telepitési törvény* s általában a földbirtokpolitikai reformok végrehajtása minél gyorsabb ütemben történhessék meg, hogy a fiatal segédlelkészek alapos közgazdasági, statisztikai, földrajzi tanulmányokkal behatóan megismerjék a társadalompolitikai reformok feltételeit és a keresztülvitel lehetőségét.

Hangoztatta Balogh Jenő, hogy a református egyház megérti az ifjuság aggodalmait, helyzetét, de figyelmeztetést intéz a magyar ifjusághoz, óvakodjanak attól a divatos szólamtól, hogy küzdelmeik sulyosságáért *csakis a ma élő, vagy az előző nemzedéket iparkodnak felelőssé tenni.* A nemzet sorsának irányitására a gondviseléstől nyert hivatottságon kivül igen hosszu, nagyon alapos tanulmány szükséges. Reméli, hogy a titkos választójog révén a valóban müveltebb és az igazi nemzeti akarat érvényesitésére képzettebb választók jutnak szóhoz.

HIREK

Magyar örmény-e Szálasi-Szalosján?

A következő sorokat intézték lapunkhoz:

Igen tisztelt szerkesztőség! Végighallgattam a képviselőházban *Sulyok* Dezső képviselő bejelentését a Szálasi-Szalosján-ügyben. Legyen szabad nekem, mint erdélyi embernek, aki jól ismeri az erdélyi örmények történetét és a magyarságba való érzelmi, szellemi, sőt *vérségi* beolvadását, egy fontos körülményre fölhivni a tekintetes szerkesztőség nb. figyelmét, amelynek homályban maradása a Szálasi-ügy kapcsán esetleg kedvezőtlen világot vethet a magyarsággal maradéktalanul összeolvadt erdélyi örménységre. Attól tartok ugyanis, hogy a magyarság közgondolkodásával és érzelmi világával szögesen ellentétes, idegen parancsuralmi eszméket hirdető és képviselő Szálasi-Szalosján részben örmény származásából egyesek olyan következtetéseket vonhatnak le, hogy — ime — a teljesen magyaroknak hitt erdélyi örményeink között is lábrakapott már a disszimiláció mételye és már ők is kezdenek eltávolodni az ösztönös magyar érzéstől és a történeti magyar gondolkodástól, idegen eszmék és törekvések szolgálatába állva. Ilyen föltevésre még csak gondolni sem szabad.

Épp ezért — az erdélyi örmények kifogástalan és *teljes értékü magyar voltának védelmében* — rá kell mutatnom arra a nagyfontosságu körülményre, hogy a képviselőházban hallott adatok szerint a Szalosján Kajetán *csak 1825-ben* vándorolt be, oláh vezetőnevük után itélve, Moldvából vagy valószinüleg azonban *inkább Bukovinából,* tehát *nem tartozott az Apafi Mihály idejében, azaz századokkal ezelőtt behivott és Szamosujvárott, Ebesfalván és Gyergyószentmiklóson letelepitett örmények közé, akik köztudomásulag az idők folyamán tökéletesen összeolvadtak a magyarsággal és ma már fajilag is magyaroknak tekintendők.*

A jóval később, a mult század elején Erzsébetvárosban letelepedett Szalosján Kajetánnak nem is lehetett ideje elmagyarosodni s a magyar érzést, magyar gondolkodást magába szivni, hiszen rövidesen, mint vasuti altiszt, *családjával Bécsbe költözött,* a fiuk már *német asszonyt* vett feleségül, unokájuknak pedig: *Franz Szálasi* számvevőőrmesternek felesége görögkatolikus, tótnevü nő volt és fiának, a most a csonka magyar hazában vezérszerepre törő Szálasi Ferencnek Kassán történt születésekor, az okmányok szerint, Franz Szálasi *nem is tudott magyarul.* Nincs kizárva tehát, hogy a most nagy szerepet játszó Szálasi Ferencnek anyanyelve sem volt magyar és esetleg csak később, az iskolában, avagy a kassai katonai intézetben tanulhatott meg magyarul.

A képviselőházban felolvasott hiteles származási adatokból ugy látom, hogy Szálasi Ferenc *német—tót—örmény keverék-leszármazásu, de örmény ősei sem tartozhattak a lélekben, kulturában és politikai gondolkodásban régóta teljesen elmagyarosodott örmények közé,* hanem apai ősei alig hogy kikerültek a mult század elején az oláh szellemi és erkölcsi hatás alól, lelkiviláguk máris osztrák-német és szláv befolyás alatt alakult tovább. Egy szó, mint száz: *Szálasi Ferenc nyug. őrnagy és nyilas vezér nem sorozható a teljesen magyarrá vált örmény testvéreink közé* és ez a körülmény adhatja lélektani magyarázatát a tőlünk idegen eszmevilág iránt érzett ösztönös vonzalmának és magyartalan politikai szereplésének.

A. J. dr.

— **Zita királyné névnapja.** A Magyar Nők Szentkorona Szövetsége felkérésére *Zita* királyné nevenapján délelőtt 10 órakor *Ernszt* Sándor az Egyetemi-templomban szentmisét mondott, amelyen *Gyurkovics* Mária, az Operaház tagja énekelt, *Lengyel* Gabriella hegedüszámaival és *Toller* Frigyes karnagy orgonajátékával müködött közre.

— **A kormányzó előléptette vitéz Fábry Dánielt.** Vitéz *Fábry* Dániel dr. vkszt. ezredes, országos légvédelmi parancsnokot a kormányzó szerdán tábornokká nevezte ki. Vitéz *Fábry* Dániel előléptetése osztatlan örömet keltett ismerősei és a sajtó körében is. Ő volt az, aki az eddig lebonyolitott légoltalmi gyakorlatokat vezette. Kiváló munkásságával minden bizonnyal kiérdemelte az előléptetést.

— **Uj tagok a La Fontaine Társaságban.** Az elnöki tanács a La Fontaine Társaságba uj tagokat jelölt, mégpedig rendes tagokul: *Gulyás* Pál dr. debreceni, *Gyergyai* Albert és *Horváth* Endre dr. budapesti irókat, továbbá külső tagul: *Boiklieu* Dimo irót Budapesten. A választásokat az őszi közgyülés fogja megejteni.

Öregnek erőt adó
Tápláléka az OVOMALTINE.

— **Ki gyógyult meg a magyarországi gyógyforrások vizétől?** *Ki gyógyult meg, kinek enyhült a betegsége a hajduszoboszlói, debreceni, karcagi, szolnoki, szegedi termális fürdőkben, a pesiszenterzsébeti sósfürdőben, vagy a Rudasfürdő Juventus- és Attila-forrásainak, valamint az Alsó-Margitsziget Magda-forrásának gyógyvizétől?* A budai irók, müvészek és tudósok Hollós Mátyás-Társasága felkéri mindazokat, akik a fenti fürdők vagy gyógyforrások vizétől meggyógyultak vagy fájdalmaikra enyhülést találtak, hogy betegségüket és cimüket közöljék a források helyét annakidején kijelölő geológusunkkal, társaságunk társelnökével. *Cime: Pávai Vajna Ferenc dr., Budapest, II., Toldy Ferenc-utca 24.* Társelnökünk a magyar kincstár, az érdekelt városok és magánosok támogatásával kutatta fel és hivta életre ezeket ezeket a közegészségi és közgazdasági szempontból nagyértékü forrásokat. Most ezek igénybevételének módozatait, hatásosságát és eredményességét tanulmányozza s a bejövő adatokat a közjó érdekében további tudományos kutatásaiban kivánja értékesiteni. A Hollós Mátyás Társaság elnöke: *Hennyei Hennyey* Vilmos dr.

Ha KÖLTÖZKÖDIK BÉRELJEN VOGEL-csillárt! Károly-krt 28, Városháza VIII., Mária Terézia-tér 1. Telefon 180-123

— **Ha gyomrát elrontotta,** igyék azonnal egy pohár természetes *„Ferenc József"* keserüvizet, mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélmüködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

— **Hirtelen meghalt a belga gyarmatügyi miniszter.** *Brüsszelből* jelentik: *Rubbens* Edmond gyarmatügyi miniszter szerdán délután 44 éves korában szivszélhüdés következtében hirtelen meghalt. Rubbens Dendermonde város flamand-katolikus képviselője volt. *Janson* miniszterelnök Zelebe, a miniszter halálának helyére utazott, hogy megadja az elhunytnak a végtisztességet.

...egyél Haidekker kenyeret..!
ANDRÁSSY-UT 21/a

— **Uj találmány érzékeny arcbőrüeknek.** Az érzékeny női arcbőrüek megérzik a tavasz közeledtét. A kufatók sokat keresgélték és sokat buvárkodtak egy olyan szappan összeállitásán, amelyet nemcsak a zsirosbőrüek, hanem a szárazbőrüek is sikerrel használhatnak. Sikerült is ilyen szappant feltalálni, ez a szappan: a közismert Leton-szappan. A találmány lényege egy különleges bőrápoló és finomitó anyagokból összeállitott kenőcs, amelyet a szappan alapanyagához különleges ujszerü eljárással hozzákevernek, ez a szappant teljesen átalakitja, ugyhogy a mosakodásnál az az érzés, mintha krémmel mosakodnánk. E tulajdonságánál fogva legmegfelelőbb még a legkényesebb arcbőrü nőknek, sőt csecsemőknek is. A szárazbőrüeknek a Leton-szappant langyos, állott vagy hideg vizzel szabad használni, mig a zsirosbőrüeknek az előirás szerint meleg, majd hideg vizzel. Pattanásos zsirosbőrüeknél is azért használ nagyszerüen a Leton-szappan, mert a benne lévő különleges kenőcsanyag a faggyumirigyek müködését nemcsak hogy nem fokozza, de erősen hátráltatja, ezáltal az arcbőr fényessége megszünik. A börtisztátlanságok is könnyebben mulnak el a Leton-szappan használata által.

Hashajtónak
Artin dragée • Biztos Olcsó

HÁZASSÁG

Szerdán délelőtt vezette oltárhoz *Szabó* Juditot (Budapest) felsőeőri *Paál* Sándor állatorvos (Egyed) a felsővizivárosi Szent Annaplébániatemplomban.

Sok szónak egy a vége! Williams a világ egyik legjobb, leglinomabb borotvaszappana! Négy hónapon keresztül nagyszerüen, elvezetesen borotválkozhat P 1-50-ért MAGYAR GYÁRTMÁNY!

Luhačovice fürdő
Kiváló hatású gyógyforrások. Európa legmodernebb inhalatoriuma. Természetes szénsavas fürdők. Vizkúrák iszap- és kénfürdőkkel.
Felvilágositás és prospektus: MAGYAR-CSEH IPARBANK RT. Budapest, V., Nádor ucca 6. Telefon: 184-840 vagy közvetlenül a Fürdőigazgatóságtól, Luhacovice (CSR)

Az ingatlantulajdonosok küldöttsége a pénzügyminisztériumban

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter felhivására a *Városi Ingatlantulajdonosok Egyesületének* elnökségéből alakitott küldöttség *Magyar* Árpád ügyvezető elnök vezetésével megtette előterjesztéseit *Szász* Lajos dr. államtitkár előtt. A küldöttség kérte, hogy a rendkivüli vagyonadó alapját a forgalmi értéknek, vagyis a tényleges értéknek megfelelően, de legfeljebb a házadó és járulékaival csökkentett *évi házbér tizszeres összegében* állapitsák meg és az ugyancsak vagyonadó jellegü házadó rendkivüli pótlékait a rendkivüli vagyonadó életbeléptetésének napjától, 1938 október 1-től töröljék, végül pedig, hogy a vagyonadó lerovására a tervbe vett öt év helyett tizévi határidő szabassék meg. A tárgy ismertetése és indokolása után az államtitkár válaszában kijelentette, hogy az előző kérelemre *tizennégyszeresről tizenháromszorosra leszállitott szorzószám* — bár sulyos terhet jelent — nem mérsékelhető, azonban a házadó rendkivüli pótlékaira vonatkozólag 1939 január elsei hatállyal intézkedés fog történni. Közölte a küldöttséggel, hogy generális jogszabályt a rendkivüli vagyonadónak tiz év alatt leendő fizetésére nem lehet hozni, de módot fog nyujtani a törvény ahhoz, hogy indokolt esetekben az adóköteles *a rendkivüli vagyonadót öt évnél hosszabb idő alatt fizethesse.*

Husmérgezés, kolbászmérgezés, halmérgezés vagy gombamérgezés előfordulásakor a gyorsan ható természetes **„Ferenc József"** keserüviz azonnali használata — egy vagy két pohárral — rendkivül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát.

— **Augustus császár és a Dunavölgye.** A *Magyar Nemzeti Szövetség* olasz osztálya április 26-án folytatta Augustus császár kétezer éves születésének alkalmával rendezett előadássorozatát. A megjelent szépszámu és előkelő közönség sorában ott volt Oscarre *di Franco* olasz követségi kancellár, *Vinci* gróf olasz követ képviseletében. *Ajtay* József dr. ügyvezető elnök megnyitó üdvözlő szavai után *Nagy* Tibor dr., a római magyar akadémia volt tagja tartotta meg előadását *Augustus, az uj imperium és a Dunavölgye* cimmel. Az előadó ünnepelte Augustus személyében *a nyugati kultura megvédőjét,* mint aki Actiumnál az igazi humanitást és nemzeti heroizmust képviselő Róma-gondolatot győzelemre vitte a kelet felől fenyegető, misztícizmusba burkolt despotizmus felett. A továbbiakban rámutatott arra, hogy a Dunavölgy szempontjából is sorsdöntő volt Augustus uralkodása. Alatta kapcsolódott be *Pannonia* a római kulturkörbe. Hangsulyozta, hogy Róma *nem fegyverrel, hanem civilizátorikus munkásságával nyerte meg ezt a területet.* A Duna mentén, az Alpok lábvonalánál és a tartomány belsejében egy virágzó *városi kultura* alakult ki, ahonnan mint gócpontokból a környező vidékre is átsugárzott a romanizáció. Két és fél század békés munkája után a római civilizáció olyannyira átitatta a benszülött illir-kelta lakosságot, hogy amikor a III. században a birodalom külső és belső csapások sulya alatt már-már ugy látszott, hogy elbukik *a pannon származásu katonacsászárok odaálltak a Róma-gondolat mellé* és szervező erejükkel ujabb két századra biztositották a birodalom fennmaradását. Világtörténelmi jelentőségü volt a pannon császárok heroikus munkássága, mert *enélkül a kereszténység sem tudott volna rómaivá lenni,* az imperium minden kulturértékét magában felszivni s ezeket a barbár népeknek átadni. Az Augustus alatt Pannóniában megindult romanizáció *nem pusztult el a népvándorlás viharaiban sem.* A dunai élettérbe lépő magyarság itt helyenként továbbélő keresztény rómaiságot talált. *Az Augustustól elvetett, a pannón császároktól megvédett és a kereszténységtől megszentelt dunavölgyi ezeréves civilizáció Szent Istvánnak egy ujabb millenium megalapozására szolgált.*

— **A májusi költözködés aktuálissá teszi,** hogy lakásunkat szép csillárral lássuk el. Elsőrangu alkalmat nyujt erre Vogel csillárüzem (Mária Terézia-tér 1. és Károly-körut 28.), mert rendkivül kedvező, praktikus bérleti rendszerrel mindenki számára nemcsak megkönnyiti, hanem lehetővé is teszi, hogy a legmegfelelőbb csillárt beszerezhesse.

Áprilisi jégverés

Vácról jelentik: Szerdán délután erős villámlással kisért záporeső vonult el Vác felett. Közpen 20 percig tartó borsónagyságu jég is esett, mely a még le nem fagyott gyümölcsökben kárt okozott.

Nagykanizsáról jelentik: A város felett kedden délután szokatlan erejü zivatar vonult át. A villámok egymásután csaptak le a környéken, de komoly kárt nem okoztak. Több kárt okozott a borsónyi jég, amely majdnem tiz percig esett.

Az ifjuság katonai jelentőségéről és a szabad sajtóról tárgyaltak a MEFHOSz kongresszusán

A XIX. országos *Mefhosz*-kongresszus második napjának két ülésén az ifjuságot elsősorban érdeklő kérdéseket tárgyalták. Igy került sor a tárgyalás alatt lévő *sajtójavaslat* kritikájára. *Barla* László dr. szövetségi igazgató ajánlatára elfogadta a kongresszus, hogy szakbizottság keretén belül *részletesen foglalkozik a sajtójavaslattal*. *Kovács* Imre az ifjuság első kötelességének jelentette ki az elvi álláspontot, mert az ifjuság hütlenné válik az első március nagy hagyományaihoz, hogyha némán statisztál a sajtószabadságnak a megnyirbálásakor. A délutáni második plenáris ülés keretében sor került a *Mefhosz*nak a magyar hadsereg kötelékében elhelyezendő magyar ifjuságról szóló javaslatra, melyet *Potoczky* Kálmán dr. ismertetett. Ezt *Röder* Vilmos honvédelmi miniszter elé terjeszti a szövetség. Felkéri a honvédelem vezetőit, hogy a hadsereg ujjászervezése alkalmából nagy mértékben emeljék a hadsereg tisztikarának létszámát. A magyar ifjuság — mondja a *Mefhosz* honvédelmi javaslata — nemzetével szemben mindig eleget tett kötelességének és ugy véli, hogy a jelen sulyos óráiban ismét jelentkezik, hogy a hadsereg kötelékén belül tegyen eleget nemzete iránti kötelességének.

Tiz perc Budapest fölött

Az egyre növekvő repülőforgalom és a fokozódó bizalom a repülés iránt, a Magyar Légiforgalmi Társaságot arra késztette, hogy bevezessék a *rendszeres sétarepüléseket a főváros fölött*. A sétarepülések már csütörtökön délelőtt megkezdődnek és mindennap 11 órától este 7 óráig 14 utas jelentkezése esetén felszállnak a gépek. A sétarepülés 15 percig tart és 10 pengőbe kerül.

Szerdán délután 5 órára a Magyar Légiforgalmi Társaság meghivta a sajtó képviselőit a tervbevett repülősétára. A budaörsi repülőtéren egy hatalmas hárommotoros *Junkers-gép* várta az utasokat.

Tizennyolcan helyezkedtünk el a gépben, gondosan lezárták az ajtót s máris felbugnak a motorok. Néhányszáz métert gurulunk a földön, a gép beáll a szél irányába, majd teljes gázt adnak a pilóták. A föld elfut alattunk s a levegőben vagyunk. Egy éles forduló, a magasságmérő már 200 métert mutat. A motorok bugása letompul s a kitünően elszigetelt utasfülkében beszélgetni is lehet.

Lenézünk. Az összekötő vasuti hiddal tünik fel az első ismerős tereptárgy. Azután 220 kilométeres sebességgel rohan el a szárny alatt a főváros, az *OTI felhőkarcolója*, a *farkasréti temető sirkeresztjei*, majd balkézről a *bazilika*. Kis zöldelő kerteknek látszanak a város terei, amire kitaláljuk, hogy az egyik az *Erzsébet-tér* volt, már a budai hegyek fölött száguldunk. Egy forduló s feltünik a királyi palota, majd a *citadella* körbefutó bástyái. Néha egy-egy felhőfoszlány tompitja el a gyönyörü kilátást. Alacsonyabbra szállunk, mert a felhők 4—500 méter magasan vannak.

A sétarepülésnek már vége is van. A gép siklani kezd és a repülőtér friss zöldje felett suhan. Akik először repültek, némi csalódással lépnek ki a gépből. Először azért, mert nem tudják, miért féltek, másodszor pedig igen rövidnek találták a repülés idejét. Abban azonban mindenki megegyezik, hogy páratlan élmény volt.

Elrontott gyomornál és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfuvódás, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüviz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztitja ki az emésztés utjait. Kérdezze meg orvosát.

HALÁLOZÁS

Berzeviczy István földbirtokos, Ungvár nyug. polgármestere, mint Ungvárról jelentik, 80 éves korában *Bajánházán* elhunyt. Nagy részvét mellett temették el.

Szarvasról jelentik: Özvegy *Bácskay* Jakabné, Szarvas legidősebb asszonya, 103 éves korában végelgyengülés következtében meghalt.

Méray-Horváth Károly április 26-án 80 éves korában elhunyt.

Egy évre internálták a vasgárda százhetvenhat vezető tagját

Leleplezték Codreanu származását

Bukarestből jelentik: A feloszlatott *vasgárda* százhetvenhat vezető tagját az államvédelmi törvényre való hivatkozással *egy évre internálták*. Három internálási helyet jelöltek ki számukra: egy kolostort az Olt mentén, egy bukovinai kolostort és egy erdélyi helységet Csikszereda közelében. A 176 internált között van a fiatal *Codreanu* atyja, Jon Zelea *Codreanu* és az elhunyt *Cantacuzino* tábornok fia és az ugyancsak feloszlatott „Mindent a hazáért!" párt volt országos elnöke, *Clime* mérnök. A belügyminisztérium szerdán este hivatalos jelentést adott ki, amely ifjabb Zelea *Codreanunak* a származásával foglalkozik. A hivatalos jelentés szerint Codreanu származását homály fedi, kétségtelen azonban, hogy egyetlen csepp román vér sem folyik ereiben. Atyja Jon Zelea *Codreanu* csak 1902-ben vette fel ezt a nevet s azelőtt Jan *Zilinskinek* hivták. Jan Zilinski atyja a lengyel Simon Zilinski volt, anyja pedig az állitólag magyar származásu *Antek* Agafia. Ifjabb Codreanu anyja a német *Brauner* Eliza volt, az ugyancsak német *Brauner* Károly leánya.

— Kiosztották a mérnök- és épitészegylet multévi pályadijait. A Magyar Mérnök- és Épitészegylet két napon át tartotta 90-ik évi közgyülését *Papp* Ferenc elnöklésével. A közgyülés első napján a szavazatszedőbizottság kiküldése után *Tátray* István dr. miniszteri tanácsos, müegyetemi magántanár adott elő a városrendezés feladatairól, szerdán pedig *Papp* Ferenc elnök, a vizmüvek vezérigazgatója a tervbevett állami beruházási program és a mérnöknevelés feladataira mutatott rá és hangoztatta, hogy az összes mérnöki egyesületeknek és alakulatoknak egységesen kell állástfoglalniá. A főtitkári jelentés és egyéb előterjesztések után a mult évi pályázatok eredményét hirdették ki. Az egyleti aranyérmet *Korbély* József igazgató-főmérnök, az ezüst érmet *Trummel* Árpád miniszteri tanácsos és *P. Ábrahám* Géza dr. müegyetemi tanár kapták. A Kandó Kálmán emlékérmet *Blatthy* Ottó Titusz dr. udvari tanácsos, a Hollán pályadijakat *Fényes* Iván és *Posewitz* Guidó dr., a Kossuth közgazdasági pályadijat *Huber* István, a Wellisch pályadijat *Vargha* Pál müegyetemi hallgató, a Fábián jutalmat *Záborszky* János okleveles gépészmérnök, az Alpár-plakettet *Radnay* Lóránd épitész nyerték. Felolvasták a jövő évi pályázatokra kiirt pályamunkákat, majd az egyesület arany emlékplakettjét adták át *Ábel* Gyulának, *Balogh* Jánosnak, *Korbély* Józsefnek, *Répássy* Miklósnak *Sármezey* Endrének, *Sterba* Dezsőnek és *Tellyesniczky* Jánosnak abból az alkalomból, hogy 50 év óta tagjai az egyesületnek. A választás során uj alelnökké *Bárány* Béla gépészmérnök, *Máv* h. igazgatót választották meg.

— Fényes lesz a Fényes Cirkusz szezonnyitó müsora. Többhónapos külföldi, sőt tengerentuli utjáról hazaérkezett Fényes György, a Fővárosi Nagy Cirkusz igazgatója, aki világvárosi nivóra emelte a főváros egyetlen cirkuszát. Fényes most megindulo szezonja számára a legfényesebb müsort kötötte le: soha egy cirkuszban együttesen még nem látott attrakciók tömege zsufolódik össze a májusi müsorban, amelynek bemutatóelőadását április 30-án, szombaton tartják meg. A megnyitó müsor a humor, a kacagás, a jókedv nevében zajlik majd le. A világ legnagyszerübb clownjai, a humor legnemesebb iskoláját képviselő bohócok serege, öt világrész utolérhetetlen humoristái szerepelnek ebben a müsorban, ahol még a hatalmas állatprodukciók is a humor jegyében kerülnek bemutatásra. Ilyen a négy hatalmas elefánt produkciója. Ezekről az elefántokról el lehet mondani, hogy emberien gondolkoznak. Fantasztikus mutatványaik során nem lesz érdektelen az, hogy bármely jelentkezőt az elefánt megborotvál, mint a legjobb borbély. Az elefántok különben számolnak, összeadnak, gépen irnak.

— Egyhavi fogházra itélték a cseléd-kinzó vegyész-ügynököt. *Lábas (Goldmann)* József vegyész-ügynök és felesége ellen az ügyészség könnyü testi sértés és személyes szabadság megsértésének vétsége miatt emelt vádat és az ügyet szerdán tárgyalta a büntetőtörvényszék *Kovács* Miklós dr. elnökletével. A tárgyaláson csupán Lábas József jelent meg, felesége betegségével kimentette magát. A törvényszék ugy határozott, hogy a tárgyalást Lábasék Csanádi-utca 8. számu házban lévő lakásán tartja meg. A tanács tagjai, valamint az ügyész, a védő és a tanuk a törvényszék épületéből a Csanádi-utcai házba mentek és a biróság ott, Lábas Józsefné betegágyánál tartotta meg a főtárgyalást. Az ügyészség vádja szerint Lábas József és felesége a személyes szabadság megsértésének vétségét követték el azáltal, hogy *Vig* Annát örökbefogadási szándékkal magukhoz véve a lakásukban többször bezárva tartották és a mult év március 8-án öt pusztа kézzel, vonalzóval ütlegelték és borsóra térdepeltetéssel sanyargatták. A vádlottak tagadták bünösségüket, a tanuk azonban sulyosan terhelő vallomást tettek. A bizonyító eljárás lefolytatása és a pörbeszédek elhangzása után a törvényszék *bünösnek* mondta ki Lábas Józsefet *könnyü testisértés vétségében* és ezért, tekintettel arra, hogy hasonló bünelselekményért már büntetve volt, *egyhónapi fogházbüntetésre* itélte. A személyes szabadság megsértésének vádja alól az ügynököt és feleségét *bizonyitékok hiányában felmentette* a törvényszék. Az itélet nem jogerős.

— A belügyminiszter felfüggesztette öt szabadkőmüves egyesület müködését. *Széll* József belügyminiszter most kiadott rendelkezésével az *Ingyen Kenyér Egyesület, Ingyen Tej Egyesület, Országos Gyermekvédő- és Fröbel-Egyesület,* végül a *Budapesti Szünidei Gyermektelep Egyesület* ellen főfelügyeleti joga alapján vizsgálatot rendelt el és annak tartamára az egyesületek önkormányzatát *felfüggesztette*, mert a miniszterhez érkezett többrendbeli panasz és jelentés szerint a felsorolt egyesületekben az alapszabályaikban kitüzött célokra irányuló müködésen kivül oly irányu tevékenység is folyik, amely *a feloszlatott szabadkőmüves páholyok müködése folytatásának tekinthető*. Ez a panaszolt és kifogás tárgyává tett tevékenység pedig egyrészt nem egyeztethető össze a nevezett egyesületek alapszabályaival, másrészt *kijátszása annak a hatályban levő rendeletnek, amely a szabadkőmüves páholyokat feloszlatta és azok további müködését megtiltotta.* A belügyminiszter a felsorolt egyesületek elleni vizsgálat lefolytatására miniszteri biztost küldött ki. A miniszteri biztosnak kötelességévé tette, hogy a felmerült panaszokat s ezzel kapcsolatban a nevezett egyesületek müködését, továbbá ügy- és vagyonkezelését a legalaposabban vizsgálja meg s annak eredményéről tegyen neki jelentést. A belügyminiszter a vizsgálat eredményéhez képest fog a felsorolt egyesületek ügyében véglegesen határozni.

— Adomány a kormányzóné inségakciójára. Szerdán a Vacuum Oil Company rt. tisztviselői ötven pengőt juttattak el hozzánk Horthy Miklósné inségakciójára. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

GLOBOL molyirtó
KAPHATÓ MINDENÜTT
Főraktár: Molnár és Moser Petőfi Sándor-u. 11

— Vukov Lukácsot héthavi fogházra itélték a Milotay—Rajniss sajtópörben. A büntetőtörvényszék *Pálffy*-tanácsa szerdán tartott folytatólagos tárgyalást *Vukov* Lukács hirlapiró rágalmazási ügyében. A vád szerint Vukov egy hetilapban támadást intézett *Milotay* István és *Rajniss* Ferenc országgyülési képviselők ellen s többek között azt irja róluk, hogy összeverekedtek. A megelőző tárgyaláson a biróság errevonatkozóan elrendelte a bizonyitást, amit most foganatositottak. *Milotay* István kijelentette, hogy a cikkben foglaltak *valótlanságok. Rajniss Ferenccel a legőszintébb barátság köti össze*, soha még csak nézeteltérése sem volt vele. Ugyanilyen vallomást tett az azután kihallgatott *Rajniss* Ferenc dr. is. Mivel a többi tanu kihallgatásától elállottak, a pörbeszédekre került sor. A biróság rövid tanácskozás után *bünösnek* mondta ki Vukov Lukácsot a vád értelmében és ezért *héthónapi fogházra itélte*. Az itélet nem jogerős.

Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknél, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyü bélürülésük legyen, a természetes **„Ferenc József"** keserüviz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral bevéve — a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

— Elfogták Andaházi-Kasnya Béláné betörőjét. *Andaházi-Kasnya* Béláné Ostrom-utca 1. számu villájába április 22-én ismeretlen tettesek betörtek, akik az alagsor ablakát felfeszitették s azon keresztül a lakásba jutva, a fürdőszobában elhelyezett szekrényből 40.000 pengő értékü ékszert lopták el. A fökapitányság zálogházakat ellenőrző csoportja megállapitotta, hogy *Dobrádi* Lipót festő akart ékszereket elzálogositani és ebből a nyomból kiindulva a betörési csoport detektivjei elfogták *Van der Laár* Ottó motorszerelőt és *Nagy* Sándor kifutót, akik beismerték, hogy az ékszereket ők lopták el és Dobrádi utján akarták elzálogositani. Az ékszereket a Budafoki-ut végén lévő mezőn megtalálták elásva. Az összes ellopott ékszerek megkerültek. Mindhármukat előállitották a fökapitányságra.

Százpengősök a fogpasztá-tubusban

A nagykanizsai vasuti állomáson a detektivek kedden igazoltattak egy gyanusan viselkedő fiatalembert, akiről kiderült, hogy *Herzog* Andor salgótarjáni lakos. Amikor zsebeit átkutatták, egy fogpaszta-tubust is találtak nála, amelyről közelebbi vizsgálat során kiderült, hogy fogpaszta helyett egy üvegecske van benne és az üvegben *több százpengős etrejtve*. A detektivek Herzogot leszállitották a vonatról és előállitották a valutaügyészségre, ahol *Kotsis* Miklós dr. ügyészségi alelnök irányitása mellett folyik a nyomozás a legujabb valutacsempészési ügyben.

Évi fizenöt pengő lesz a kutyaadó, de a házőrzők adója két pengő marad

A főváros uj ebtartási szabályrendeletterveztet készitett, amely arra való tekintettel, hogy az eredményes védőoltások nyomán a főváros területén a kutyaveszettség jóformán teljesen megszünt, a régi rendelkezésekhez képest *könnyitéseket* tartalmaz. Uj állatvédelmi rendelkezések is vannak a tervezetben, amelynek harmadik ujitása *az ebadó reformja*. Ez a kevésbé tehetős állattartóknak kedvez. Eddig az volt a helyzet, hogy a pedigrés kutyák után évi 15 pengő volt az ebadó, mig a korcs kutyákért 35 pengő volt az évi adó. Ilyen körülmények között mindenki azon volt, hogy kutyájának pedigrét szerezzen, ami egyszersmindenkorra 25 pengőbe került. Most megszünik az előkelő kaszt kiváltsága a kutyavilágban, amennyiben az ebadó általánosan 15 pengő lesz. Az ebadó-reform szociális intézkedés is, miután pedigrés kutyákat föként a vagyonosabb osztály tartott. A házőrző kutyák adója továbbra is 2 pengő marad. Itt azonban megszoritó rendelkezést tartalmaz a szabályrendelet, amennyiben rendszerint csak egy kutyát fogad el házőrzőnek. Nagyobb területek tekintetében az a rendelkezés, hogy száz négyzetölenként egy-egy házőrző eb tartható kétpengős ebadó-kedvezménnyel.

Vásári különvonatok

Az államvasutak igazgatósága közli, hogy a kereskedelemügyi minisztertől vett rendeletre, legalább 50 utas jelentkezése esetében, *május 1-én* a következő vásári különvonatokat inditja:

Hódmezővásárhelyről (Szegváron át), Szentesről és Csongrádról Budapest nyugati pályaudvarra. A menettérti jegy ára Hódmezővásárhely, Mindszent és Szegvárról 4.70 pengő, Szentes, Csongrád és Kiskunfélegyházáról 3.60 pengő.

Balassagyarmatról Budapest nyugati pályaudvarra. Felszállás Drégelypalánk és Diósjenőn is. A menettérti jegy ára 2.40 pengő.

Zalaegerszeg, Nagykanizsa és Keszthelyről Budapest déli pályaudvarra. A menettérti jegy ára Zalaegerszegről 5.50 pengő, Nagykanizsáról 5 pengő, Keszthelyről és Siófokról 4.30 pengő.

Bajáról és Kiskunhalasról Budapest keleti pályaudvarra. A menettérti jegy ára Bajáról, Bócsalmásról, Mélykutról és Jánoshalmáról 4.50 pengő, Kiskunhalasról, Kiskörösről 3.10 pengő. Megfelelő számu utas jelentkezése esetében Kalocsáról különvonatu csatlakozás.

Holub Jenő, az épitőmesterek szövetségének titkára, munka közben szivrohamot kapott, kizuhant az ablakon és meghalt

Tragikus szerencsétlenség érte szerdára virradó éjszaka *Holub* Jenő épitőmestert, a Magyar Épitőmesterek Szövetségének ügyvezető titkárát. A szövetségnek *Irányi-utca* 17. számu házban lévő hivatalos helyiségében dolgozott *Holub* Jenő, *Fiebler* Anna tisztviselőnő segitségével készitette az épitőmesterek közgyülésének jegyzőkönyvét. Mint később kiderült, felesége telefonon kérte a tisztviselőnőt, hogy vigyázzon az urára, mert előző éjszaka szivrohama volt. *Holub* Jenő a tisztviselőnő figyelmeztetése ellenére is tovább dolgozott, elküldte *Fiebler* Annát is és *egyedül maradt az irodában*. Továbbiakban már csak bizonyos jelekről sikerült megállapitani a történteket. Késő éjjel *Holub* Jenő kizuhant az iroda ablakából az Irányi-utcai házzal szomszédos Váci-utca 44. számu bérpalota világitóudvarára. A házfelügyelő vette észre a szerencsétlenséget, aki éppen egyik lakójának nyitott kaput. Mentőket hivott és az eszméletlen ember zsebében talált iratokból állapitották meg, hogy *Holub* Jenőt érte a tragikus szrencsétlenség. *Holub* Jenő a mentőautóban — szivroham tüneteivel — *meghalt*. A jelek szerint, amikor irodájában egyedül maradt, légszomjusága miatt ablakot nyitott, vizet ivott s közben szivroham támadta meg és igy zuhant ki. Holub Jenő halálát *szivbénulás okozta*.

MDK

Radnai L.építész

Várpalotai lakótelep

Major Máté:Építészetünk helyzetéről Csillag,X.évf.
1956.október 784.l.

R. D. K.

RADNAI László építész

Munkásszálló, Kőbányán a Vaspálya és Ihász utca sarkán

Munkatársa: Szlávik Béla statikus

(Repr.)

Magyar Vasvet, 1960. (XVI.) 161. sz. 5. e.

g. j.: Munkásszálló épül Kőbányán

M.D.K.

RADNAI Lorónt, dr. építész

Két bemutatóterem a Bp., József rkt. 51. sz. lakóház földszintjén tervezője és belsőépítésze.

Repr.

Tervezés: 1959.

Kivitelezés: 1960.

Magyar Építőművészet 1961. 5.sz. 27.l.

Radnai Lóránd építész

MDK

52.évi tipuslakóházak Várpalotán repr.

Hámor István:A lakástervezés tiz éve Magyar Épitőművészet 1955.IV.évf.3-4.sz.108.l.

Radnai Lóránt

cikke:
A kassai klasszicizmus épületei (Hild József) -
Élet és Tudomány, 1967. 22. évf. 32. sz. 1509-1515. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Irt. 1970. 1.sz. 68-107. l./

72. l.

Radnai Lóránt

cikke:

Eltűnt és élő épületek a Városligetben.
– Élet és Tudomány, 1967, 22. évf. 45. sz. 2141–2146. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1970. 1. sz. 68–107. l./

72. l.

Radnai Lóránt

(Radnai) L(óránt): Három épület a budai Várnegyedben. (Fortuna u. 21, 24., Tárnok u. 24, Bécsi kapu tér 8, Tárnok u. 20.) (Radnai Lóránt építész.) — Magyar Építőművészet 1967. 16. évf. 4. sz. 48-51. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

77. l.

Radnai Dóráról

könyve: Tabán. - Bp. 1967, Panónia-Kiadó.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

76. l.

dr. Radnai Lóránt

dr. Radnai Lóránt és Hittrich János tervezte a Bp.V. Münnich Ferenc utca 3.sz. müemlékjellegü lakóépület 1965-1968-as helyreállitásának terveit.

Pereházy Károly: Müemlék lakóépületek restaurálása a pesti Belváros rekonstrukciójában. - Müvtört.Ért. 1969.4.sz. 29o. 1.

Radnai Lóránt

cikke: A pesti Vigadó. – Élet és Tudomány, 1966. 21. köf. 20. sz., 915-919. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969.3.sz. 243-284. l./ 252. l.

Radnai Lóránt

R[adnai] L[óránt]: Zalaegerszeg, Kovács Károly tér i lakóépület (Radnai Lóránt építész) - Műszaki Tervezés, 1966. 8. sz., 8-9. l.

Az 1966.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-283. l./ 249. l.

MDK

Radnai Tóránt dr.

és két társa közös pályamunkát megvásároltak a Calvin tér rendezésére kiírt tervpályázatom. (rapr.)

Gárdonyi Ferenc: Milyen lesz a Calvin tér?

Érdekes Ujság, Bp. 1958. május 31. 8.l.

MDK

Radnai Lóránt

A magy. épitészet elvi és gyakorlati problémáiról . . .
Magy. Nemzet 1954. márc. 13. 5 l.

Dr. Radnai Lóránt, építész MDG

A Baross tér 20. sz. alatt felépült hatemeletes új lakóházat tervezte.

–: Átadták lakóinak az ötödik lakóházat 10.

NÉPSZABADSÁG. Bp. 1964. febr. 6. [ ]

MDK

Radnai Loránd

Fizetéstelen adjunktus, az ókori épitéstani tanszék mellett.

József nádor, 1941/42. 72.l.

MDK

Radnai Loránd okl.építészmérnök, tanársegé

400 pengős ösztöndijat kapott.

Cikk: Belföldi tudományos kutatási ösztöndijak.

József nádor 1939/40 210.l.

Radnai Loránd épitész M.~.K.

Debrecen, egészségügyi gyermekott hon épülete.

Napló
Magyar Nemzet 1965. november 30. 4.1.

M.D.K.

Radnai Lóránd, dr. épitész

LAKÓTERV

Három épület a budai várnegyedben , helyreállitás,
Fortuna u. 21 , rekonstrukció,
Táncsics Mihály u. 24.
Bécsi kapu tér 8. sz.
Tárnok u. 20 .

Magyar Épitőművészet 1967/4. 48-51.l.

Radnay L.

Városalaku új részeinek épitője.

Major Máté: Az épitészet uj világa, Magvető, 1969, 98. l.

Radnai L.

Városalatta új házsait épitette Károlyi A.-val közösen.

Major Máté: Az épitészet uj világa, Magvető, 1969, 96.l.

le. D. K.

RADNAI Lóránd építész

Országos lakáspályázat 4. Épület-kategória (I. díj)

Társtervező: Reimanóczy Jenő

Magyar Építőművészet 1959. 1/2. sz. 80. l.

dr. D. V.

RADNAI László, dr építész

Calvin tér rendezése pályázat

(megvétel)

Társtervező: Bakos Béla, Spitó Éva

Magyar Építőművészet 1959. 1/2. sz. 80. l.

M. D. U.

Dr RADNAI Sóránt

és Csavlek András

Részvétel a pályázaton lárstervezőként

(Rezs.)

Granasztói Pál: A budapesti Árpád-hid pesti hidfőjének városrendezési terv-pályázata

Magyar Építőművészet 1957. (VI.) 5/6. sz.

126-130. l.

Radnai Lóránd épitész

MDK

részvétel a pályázaton

Tillai Ernő:Pécs déli városrész rendezési tervpályázata Magyar Epitőmüvészet 1956.V.évf.1.sz. 4.l.

M.D.K.

Radnai Lóránd

V. éves építész hallgató

a Wellisch-díj 2-ik fo-
kozatát nyerte el idegen-
forgalmi pavillonra ké-
szíteth pályatervével.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1936. LVII. évf.

dec. 23. sz. 18. old.

Ч.Д.К.

Чайлайкозбк Iвпjа. Вр. 1928. LVII. бчг.

ва. стд.

Dr. Raduai Lóránt

Építészmérnök cikke

Raduai L: Az Erzsébet-híd budai hídfője

Élet és Tudomány 1962 sept. 1104.l.

Dr. Rudolf Hofrat

Empfehlungskarte

Rudolf Dr. Hofrat Ernst

Ernst Dr. Rudolf Hofrat

Radnai Loránt, építész M.D.K.

a nyolc egyenlő díj egyikét nyerte el a Bástya sétány rendezésére kiírt pályázaton.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1941. LXII. évf.

dec. 18. sz. 6. old.

dr. Radnai Lóránt

Csák Máté cikkben válaszol Horler Miklósnak és dr. Radnai Lórántnak a budai Várnegyeddel kapcsolatos cikkeire.

Csák Máté: A budai Várnegyed rekonstrukciójának néhány kérdéséről. Magyar Epitőművészet, 1968.5.sz. 63-64. l.

Radnai Lóránt

cikke: A gorzeji skauzen. - Élet és Tudomány, 1967. 22. évf. 49. sz. 2335-2341. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l.

84. l.

M.D.K.

Radnai Lóránt, építés

terve megvételben
részesült a Várhegy, keleti
lejtőjének rendezésére
kiírt pályázaton

Vállalkozók Lapja, Bp. 1941. LXII. évf.

nov. 6. sz. 4. old.

Radvai László

nevét említi a Kőszmunkatanács 1945 utáni tevékenységében részt vevők között Granasztói Pál.

Még egyszer a Kőszmunkáról.
Budapest, 1971. 5.sz. 10-12. l.

Radnay Lóránd
építész

Résztvett Várpalota várossá tervezésében.

Rados: Magyar építészettört. 354.
Műszaki Kiadó 1971.

dr. Radnai Lóránt

cikke:

dr. Radnai Lóránt: A Március 15. tér.
Budapest, 1971.8.sz.2o-22.l.

Dr. Radnai Lóránt

cikke:

Az 1831. évi kolerajárvány,
Budapest, 1971. 9. sz. 42-43.l.

Radnai Lóránt, építész M.D.K.

terve 400 p-ös megvételben részesült a herepesi temető ravatoló épületének pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1939. LX. évf.

ápr. 20, sz. 8. old.

MDK

Radnai Lóránt, épülén

A ismertető-cikk írója.

Dr. Radnai Lóránt: Új város a Duna partján
Szász Kálmánnal

819–823.

Élet és Tudomány, Bp. 1970. V.1.

XXV/18.

M.D.K.

Dr. Radnai Lóránt épitész

A budapesti uj Sportcsarnok tervpályázaton
a B/ feladatnál felemelt megvétel

Társtervező: Szlávik Tibor- Szabó Jenő-
Pataki Etelka

Magyar Épitőmüvészet 1966/6. 6.l.

Dr. Radnai Lóránt épitész M.D.K.

Budapest i uj Sportcsarnok tervpályázaton
A/feladatnál dijazva

Társtervező: Szlávik Tibor-Szabó Jenő
Pataki Etelka

Magyar Épitőművészet 1966/6. 6.l.

M.D.K.

dr. Radnai Lóránd, építés

Karaffiáth László és Rácz György körös terve megvételben részesült a Kőrmunkatanács Bérásmegyer központi terveire kiírt pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1943. LXIV. évf.

márc. 25. sz. 6. old.

MDK

Radnai Lóránd építész

terve dicséretben részesült

...döntés a Statiszt.Hiv. székházának...tervpályázatá
Kis Ujs. 1940.nov.29. 5.l.

MDK

Radnai Lóránd épitész

terve dicséretben részesült

Döntöttek a Statiszt. Hiv. székh. ...tervpálya zatról.
Esti Kurir, 1940.nov.30. 9.1.

Radnai Lóránt, dr épitész M.D.k.

Budapest, óbudai kisérleti lakótelep " 404" jelü lakóépület repr.

tervezés éve: 1959

kivitelezés éve: 1960

Magyar Epitőművészet 1961 5.sz. 12.l.

MDK

Radnai Lóránt

építész

Tóth K.Gy: A Budavári Horthy M.bástyasétány tervpályzata. Építészet, 1941. 4.sz. 117-120.l. képekkel.

MDK

Radnai Lóránd

Döntött a főv. a statisztikai hőv. székházának tervpályázatában. Magyarország. 1940. nov. 29.5.l.

Radnai Lóránt

Garzonház, Nagykanizsa /Radnai Lóránt épitész/. -
Ism: Balogh István, Müszaki Tervezés, 1968.8.sz.
36. l.

Az 1968.évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája - Müvtört.Ért. 1971.2.sz. 149-182. l.

155. l.

dr.Radnay Lórand, épitész

Szombathelyen 1965-ben a Jókai park feletti fennsikon átadták rendeltetésének a nagy kiterjedésü parkba ágyazott,dr.Radnay Lóránd épitész tervei alapján felépitett egészségügyi gyermekotthont. 342.old

HECKENAST JÁNOS: Szombathely város zöldterületei és zöldövezeti terve 381.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

Radnai László

Bécsi kapu tér 8. épület
helyreállitásának tervező építésze

Magyar Müemlékvédelem 1971-72
Bp. Akadémiai Kiadó 1974 72.old.

Radnai Lóránt

Tabán u. 20.sz. épület

helyreállitásának tervező épitésze

(1965)

Magyar Müemlékvédelem 1971-72

Bp.Akadémiai Kiadó 1974 72.old.

Radnai Lóránt

Irodaház, Tapolca /Radnai Lóránt épitész/. - Ism: Balogh István, Müszaki Tervezés, 1968.8.sz.17.l.

Az 1966.évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája - Müvtört.ért. 1971.2.sz.149-182.l.
156.l.

Ivanov Ušeni

Radnai László

Fortuna u. 71. sz. épület

~~helyreállításának~~ tervező építésze

Magyar Müemlékvédelem 1971-72

Bp.Akadémiai Kiadó 1974. 73.old.

MDK

Radnai M.

1927. rendes tagja az UME-nek.

UME 3. kiáll. N.Szal. 1931, febr.

Debrecen /Hajdu/

Vöröshadsereg utja 23. Ház, e
kus diszü ives konzolon vasrá
felirattal. Romantikus,

Debrecen V és MV. Bp. 1951, 1

Radnai Margit MDK

Ke ámia

Műcsarnok 1925 Iparművészeti Társ.
Kiáll.

MDK

Radnai Margit

Herczeg G.: Vaszary János és az - Ume kiállitás a Hagen-szövetségben. /Bécsi levelek/. Ujság 1928. jan. 15. 6.l.

Radnai Margit.

szobrász.

Műve szerepelt az VME első
téli kiállításán.

Nemzeti Újság, 1924. jan. 14.

Radnai Margit.

Az Uj Művészek Egyesületének bécsi kiállításán, – melyet a Künstlerbund Hagenben rendeztek, – rococo kerámiái szerepeltek, melyről megemlékezik a Neue Freie Presse.

Magyarság, 1928. jan. 18.

MDK

Radnay Margit

kiáll. a Kovács Szal.-ban

Kritika. 8 Órai Ujs. 1931, I.4. 4.l.

Radnay Margit

K

Ujság 1931 jan. 4.

** **Bene Géza és Radnay Margit.** *(Kovács-Szalon.)* Bene Géza Páris utjain járó fiatal festő. Tehetségének jeleivel nem először találkozunk, de ez a gyüjteménye jobb alkalom képességeinek megismerésére. Főkvalitása a finom színérzék, mely az összerakott színek izléses elrendezésében válik láthatóvá. Színeit nem a természettől veszi kölcsön, hanem keverés utján kombinálja. Színessége azért dekorativ színesség. Képeinek kompozicióját is dekorativ szándék irányitja, mint ahogy dekorativ elképzelések emberalakjai és fejei is. A stilus, melyhez a fiatal müvész hozzákötötte magát, nem teszi lehetővé, hogy képességeinek a mélyére láthasson az ember. Nem tudni, hová fejlődhetik tehetsége és hol talál majd végre magára. Ott ahol most van, meg nem állhat.

Radnay Margit szines keramikáit is régebbről ismerjük. Uj munkái üdébb szinüek és azért elevenebb hatásuak a régebbieknél.

(e. a.)

Tafelschmuck, farbiges Porzellan, m

658. UDVARLÓ KATONA, szines porcell
mellette álló katonatiszt. Meissen, XI
Meissen, XIX. Jh.

659. FURULYÁZÓ FIU, szines porcelláns
farbige Porzellanfigur. Meissen, XIX

és domboru virágdiszitéssel és madárral. Herend, 1870 k.
bigem u. Reliefdekor. Herend, um 1870.

arany indadisz közt három bika szinesen. Bécs, 1807. —
en Rankenmuster in Goldrelief drei Stiere, farbig. Wien,

án, domboru és aranyozott diszitéssel, türkizkék medail-
hale mit Untertasse, Porzellan, mit Goldreliefdekor und
349.

llán, felületén zöld alapon piros kaktuszvirágdisszel és
chale mit Untertasse, Porzellan, auf grünem Fond Kaktus-
.

arangalak, szines virágdiszitéssel. Bécs, 1780 k. — Zwei
lockenförmig mit farbigem Blumendekor. Wien, um 1780.

két oldalán szines virágcsokor. Bécs, 1780 k. — Kleine
Blumenbukett. Wien, um 1780.

virágok közt medaillonokba foglalt szines kinai jelene-
el mit Krug, Porzellan, mit chinesische Szenen. Herend,

bástyaidomu, oldalán szines jelenet harlekinnel, tetején
chaud, farbiges Porzellan, in Form einer runden Bastei
arauf eine Kanne mit Deckel. Französisch, um 1830.

MDK

Radnay Margit

Szines kerámiái a Kovács Szalonban rend. kiállitáson.

/e.a./: Bene Géza és Radnay Margit.

Ujság, 1931. jan. 4.

MDK

Radnay Margit

Mázas cserépszobrocskáival szerepel a Kovács Ákos Szalonjában rend.kiall.-on.

Budapesti Hirlap,1931.jan.3.

Rodnay Margit

Kiállító.

NÜ. 1931. I. G.

örgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.
49.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-
. Ebben az esetben a kért könyvet pós-

"Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,
örök utáni állapotát rögziti.

Művészettörténeti Dokumentációs
Központ

Rodney Margit

Kiállít

MH. 1981. I. 4.

...gy at 11.7), köszpenzfizetés ellenében.

...49.650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-

... Ebben az esetben a kért könyvet pós-

...Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

...örök utáni állapotát rögziti.

...Müvészettörténeti Dokumentációs

Központ

Radnay Margit

Kiállít

8 ön. 1931. I. 4.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gy
Megrendelés esetén az összeg MNB 1-
ciós Központ számlaszámára utalandó
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból
mely a terület épitészeti állagának a

Rodnay Morpit

Kiállít

Mo. 1931. I. 4.

T. Cim!

A Müvészettörténeti Dokumentációs K
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság K
cimü levéltári publikáció jelent meg,
Müvészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre vona

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete, mely a Dokumentációs K

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhat

K. Radnai Margit.

A KVT tavazi kiállításán keraniái szerepelnek.

Az Est, 1927. ápr. 17.

K. Radnai Margit.

Színes kerámiái szerepelnek a KUT tavaszi kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Ujság, 1927. ápr. 14.

K. Radnai Margit.

Kerámiái szerepelnek a KUT által-
dik kiállításán, a Nemzeti Sza-
lonban.

Pesti Napló, 1927. ápr. 14.

Radnai Margit.

— **Tavaszi kiállítás a Nemzeti Szalonban.** Husvétvasárnap nyilt meg a KUT idei kiállítása. Ennyi tehetségének lázában forrongó, ötleteket szikrázó művész ritkán vonul föl így együtt a pesti közönség elé. *Radnai Margit* egyik szines kerámia-kompozicijából nagy csukor ibolya küldi az erdő üzenetét a beteg *Rippl-Rónai* mester női arcképe felé, amelynek finom arcából *egy pár földöntuli ibolyaszem* néz el a körülötte nyüzsgő sokaság fölött. *Koszta József* és *Márffy Ödön* képeiről a napsugárban való örvendezés optimizmusa sugárzik. *Kádár, Szabatka, Egry, Szönyi* expresszivebb kifejezési formákért küzdenek mondanivalójuk számára. *Cselényi-Walleshausen Zsigmond* egyre nemesülő, saját utjait járó komoly tehetség egész sorozattal szerepel. Föltünik néhány szobor. *Bokros-Birman Dezsőnél* tragikus rutságával, *Kalmár Elzánál, Cser Károlynál*, a meglepően fejlődő tehetségü *Földes Lenkénél* egy-egy lélektani hatásmozzanat pillanatbarögzitettségével, azután *Farkasházi Miklós* és *Kolozsvári Sándor* grafikus munkái egyénien torz és filozófikus mosolyukkal. A kiállitás középpontja *Beck Ö. Fülöp* hatalmas és elragadó stilizált *Ady*-szobortervezete.

B. P.

Reggel 1927 IV 19.

Reggel, 1927. ápr. 19.

K. Radnai Margit.

Kerámiái szerepelnek a Nemzeti Szalonban rendezett KUT tavaszi kiállításán.

Nemzeti Ujság, 1927. ápr. 14.

K. Radnai Margit.

Szines keramidai szerepelnek a „Kert" tavaszi kiállitásán, a Nemzeti Szalonban.

Pesti Hirlap, 1927. ápr. 20.

Radnai Magda

Radnai Magda iparművész, IX.
Lónyay-u. 3. 380-036

Bptávb 1940 szept.

...ynak szánt alvó Cupido-szob-
rocskát (1496) rendeltek nála, melyet
Rómában Piano bíboros vett meg. Az
előbbi valószínűleg a berlini Friedrich-
múzeum Giovanninójával azonos, míg
az utóbbit a torinói Museo Archeolo-
gico Cupidójában vélték fölismerhetni.
Ezután M. néhány antik isten-szobrot
alkotott. A pihenő Herakles a XVII.
században Franciaországban elkalló-
dott és a londoni (Victoria- és Albert-
Múzeum) nyilazó Cupido — ha egy-
általán a mester műve — sem azonos
az ekkor létrejövő nyilas Apollóval,
mely a római Jacopo Galli számára
készült. Ugyancsak az utóbbi részére
alkotta M. a firenzei Museo Nazionale
mámoros, félig már bizonytalan te-
kintetű és állású, az itallal telt csé-
szét maga előtt tartó Bacchusát (1497).
Az antik eszményt itt naturalizmus-
sal vegyítette a mester. Minthogy en-
nek a lelkileg lealacsonyodott tárgyú
alkotásnak ellentéte gyanánt jött létre
Rómában (1499) a mester legkeresztény-
nyibb szoborműve, a Szt. Péter-temp-
lom Pietája. Ez a márványcsoport for-
mailag és témájának kifejezését te-
kintve, is tökéletes kompozíció. Körül-
belül ugyanezekben az években fa-
ragta M. a brüggei Boldogasszony-
templom hieratikusan trónoló Madon-
náját a lábai között álló komoly szép-
ségű Bambinóval. Két elragadó kerek
Madonna-kompozíció (márvány dom-
bormüvek), az egyik a firenzei Museo
Nazionaleban, a másik a londoni Royal
Academyben, valamint a firenzei Uf-
fizi kerek Madonna-festménye — hát-
térben ifjak aktjaival, amelyek Signo-
relli befolyásáról tanuskodnak, — ta-
lán már valamivel későbbi alkotások.
(A londoni National Galleryben még
egy második Madonna-kép és egy
Sirbatétel látható M. korai éveiből.)
1501—03-ig faragja híres Dávidját az
Agostino di Ducciótól (l. o.) elrontott
nagy márványtömbből. Formailag
egyik legegyszerűbb beállítású, de

Radnai Margit.

A Nemzeti Szalonban az VME bemutatkozó kiállításán kerámiái szerepelnek.

Az Est, 1928. febr. 19.

szövarch 20.-76.6

Radnai Margit.

Csatlakozik V.J.-hoz és kilép a "Kut művész-egyesületből 1927-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

MDK

K.Radnai Margit

Zene, ker.

Óra, "

Virágtartó, ker.

KUT kiáll. N.Szal. 375.kiáll. 1927. ápr.

MDK

P.Radnai Margit

Figura, terr.

KUT és UME kiáll. N. Szal. 1932. nov.

M.D.K.

Radnai Margit

"Kis beszámoló modern hölgyekről" ✗ cimmel ir a lap a Szinyei Merse Pál Társaság által rendezett "Tavaszi Szalon" kiállitásról. A tárlaton szereplő müvészek 25%-a festőnő. Közöttük szerepel a müvész is.

Délibáb, Bp. 1928. juni 16. II. évf. 24. sz. 64. lap

Radnay Margit

Szerepelt a KUT és MME közös estjén.

M. 1932. XI. 16.

Radnay Margit

A Kovács Szalonban szerepelt kiállítá-
son.

N. M. 1931. I. 6.

Radnai Margit (Krammerné)

Keramikus

Magyar Művészet, 1925

539.0.
kiállítások.

Radnai Margit MDK

Kandalló, kerámia
Cirokcseréptartó akt, kerámia

Nemzeti Szalon 1928. ápr.
Tavaszi Szalon

MDK

K. Radnai Margit

A hüvösvölgyi szabadiskola kiáll. Képzőművészet 1928.13.sz. 210.l.

MDK

Radnai Margit, szobrász

az UME rendes tagjai közé tartozik.

Az UME I.bp.-i kiállitása.- Nemz.Szal. 1928.febr.

Radnai Margit

G. Raidl Ida, br. Schossberger Klára, Szántó Vera, Weil Erzsébet, Weisz Klári, Burián Irén, Csabai-Rott Margit, Csengeri Ibolya, Hollósné Mattioni Eszter, Honti-Páriss Elza, Horváth Margit, Junger Kató, Kampis Margit , Maksay Nelly, Papp Emilia

művészek szerepelnek a Nemzeti Szalon kiállitásán, akiket felsorol a kritika az ott szereplő művészek közül, "Kis beszámoló modern hölgyekről" cimmel,
A tárlatot a Szinyei-Merse Társaság rendezte "Tavaszi Szalon" cimmel.

Délibáb, Bp. 1928. juni 16. II. évf. 24. sz. 64-65. lap.

RADNAI Margit

MÉt, 1994/1-2. 184

TÉSE

tünk résztvevői, akik 1994. december 21-én
vonulása alkalmából egybegyűltünk. Hiszen
bavonulása után, ugyanott még 20 évet dol-
lános megbecsülésétől és szeretetétől övez-

k, hogy személyes emlékeivel is hozzájárul-
állomásának ismertetéséhez. Magam 1952
hallgató kerültem a *Múzeumok és Műemlé-*
ahol Tombor Ilike a korábbi *Műemlékek Or-*
fotógyűjteményt kezelte. Létszámunk nem
otótár, lemeztár, tervtár kezelésén kívül az
l a tudományos munkákig mindent csinál-
tett bennünk Ilike nemcsak szakmai tudása,
zmusa is, amelyet az elmúlt több mint negy-

Rádóczi Gyula: A legújabbkori magyar panel (1892-1981)
Bp. Corvina, 1984

ism. Bura Péter = M. Nemzet, 1985. márc. 8.

Iparművészek a Csigaházban

Január 7-én két rendkívül tehetséges iparművész: Radnai Mária és Góth Katalin közös kiállítását nyitotta meg egykori iskolatársuk: dr. Hájer Emília önkormányzati képviselő a Rákoscsabai Közösségi Házban.

Radnai Mária bőrtárgytervező iparművész általában használati tárgyakat, kézi eszközöket tervez. Olyanokat, mint kézitáska, ügyvédi táska, mappa, névjegytartó, egyszóval mindennapjaink bőrből készült tárgyait. *Góth Katalin* textiltervező pillanatnyilag a millennium jegyében tervezi műveit. A kiállítás legfrekventáltabb darabjára fel sem kell hívni a figyelmet, hiszen önmagát „adja el" a mű, az Ómagyar Mária Siralom sorai textilbe öltve... Láthatók voltak még ruhák, palástok, párnák, képek, a hozzáértő számára megannyi csodálnivaló alkotás. A tárlat január 29-ig volt nyitva.

Krémer-Kucsma

Radnai Mária
Kirkozó (XII. ker. önkorm.) 2000 febr. (X/2)

RADNAI MIKLÓS, szobrász

ERDEY DEZSŐ, szobrászművész Radnainak és Szentgyörgyi Istvánnak volt a tanitványa A Képzőművészeti Főiskolán /1921-1928/., 10/170/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Erdey Dezső szobrászművész érmei és plakettjei /1902-1957/. 10/170/.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------- XV. 1959. 11.sz. Bp.

Radnai Miklós

Koll. kiállítása
a Fészekben.
1938. jan – febr.

Elek A. hagyat.

526.

526. Jusepe de Ribera lo Spagnoletto.

Sz. Jativában 1588-ban. † Nápolyban 1656-ban.

Szt. Sebestyén.

Derékon alólig látható, kissé balra fordul, fejét oldalt hajtja, ég felé tekint és a mögötte levő vén fa törzséhez olykép kötözték, hogy jobb keze feje felett van. Rövid haja, szeme, szemöldöke barna, testét derekán fehér kendő veszi körül, jobb karját nyilvessző furta át, oldalaiba pedig jobbról két és balról egy nyilvessző csapódott. A háttér sík vidék.

Vászon, méretei 120 : 91 cm. — Mündler: XIV. 13.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1835: X. 28. *J. Spagnoletto:* Der heilige Sebastian. — 1844: VII. 34. *J. Spagnoletto:* Der heil. Sebastian. — 1865, 1866, 1867, 1869: XIV. 13. *G. Ribera Spagnoletto:* Szent Sebestyén.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: XIV. 13. *J. Ribera Spagnoletto:* Szent Sebestyén. — 1873: XIV. 3. *J. Ribera*

Radnai Miklós

M. Képzőm. Egyes.

KMTÁRS művésztok

1931 febr márc kiáll.

III. 19. XII. 29.

Radnay-nak írva

1932/33. téli kiáll. 406.

1933. nemz. képzőm. kiáll.

501.

Radnay Miklós

Műcsarnok

1933. szept. Fiatal művészek

kiáll. 164

Radnay Miklós

Thieme Becker

XXVII. 541. l.

Lyka

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest. XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299—632.

Hétfő Reggel

Lap: .....

42 NOV. 23.

Megjelent: .....

Képkiállítás az óvóhelyen. — Ezt az érdekes címet adhatná *Radnay* Miklós, a kiváló festőművész annak a legjobb müveiből rendezett kiállításnak, amelyet *Olaszfasor 45/a.* alatti alagsori müteremben *november 28-tól december 8-ig* tart nyitva a nyilvánosság számára. A kiállitás disze és főmüve *Kormányzó Urunk életnagyságu portréja.* Ugyancsak érdeklődésre tarthat számot *Perlrott Csaba* Vilmos festőművész kiállitása, amely vasárnap délelőtt nyilt meg a *Tamás Galéria* akadémiautcai helyiségében.

Radnay Miklós

„FIGYE
UJSÁGSZELVÉNY
Budapest, XIV., Nő
Telefon: 29

Lap: .....

Megjelent: .....

Radnay Miklós

Esthangulat, olaj
Virágcsokor, olaj.
Kilátás ablakomból
Virágcsendélet, olaj

Nemzeti Szalon
tav. kiáll. 1932 jun

elnökhelyettes.

B á l i n t U r n a k

ügyi m. kir. Miniszter

B u d a p e s t .

Radnay Miklós

148	Szolnoki táj	stabilo	250.—
149	Falu részlet	stabilo	120.—
150	Moldva parti házak	tempera	100.—
151	Ódon klastrom	stabilo	120.—
152	Vén lámpás utcája	stabilo	120.—
153	Ősszel	stabilo	120.—
154	Mária szobor (a herceg Schwarzenberg kastélyból)	stabilo	250.—
155	Krumau a Moldva partról	stabilo	200.—
156	Esthangulat	stabilo	120.—
157	Budweis ősszel	tempera	100.—
158	Régi hid a Moldván	stabilo	150.—
159	Tulipánok	tempera	200.—
160	Krumaui utcarészlet	szines rajz	200.—
161	Esős idő	tempera	100.—
162	Régi házak	tempera	200.—
163	Nagymosás	stabiló	200.—
164	Régi kapu	stabilo	200.—

Nemzeti Szalon
Akv past kiáll. 1932 máj-jún

1242

1238. K. Gerl[illegible].
Sz. 1858. + 1907.

1238. ~~Joseph~~ Reisner. Josef

Csaknem mellig, balra[illegible]
va. Középütt elválasztott haja
álla pedig leberetvált. Inge [illegible]
csokorra kötött[illegible], kabátja [illegible]

JOSEF REIS

és jelzése a bal kar metszetén:

Bronzdombormű, méret[illegible]
Vétetett 1908. januá[illegible]
1908. április 26-án (716-908).

1907: XII. 2.

RADNAY MIKLÓS

107 Avar gólt lő az Angol-Magyaron 100.—

Nemzeti Szalon
Sport-művkiáll. 1934 máj

RADNAY MIKLÓS

98	Krumani főtér	100.—
99	Moldva parti házak	200.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1931

Radnay Miklós

97	Nagymosás	stabilo	200.—
98	Csendélet	olajf.	200.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1932

140.

1905.

L felső részével

van ábrázolva.

en ~~látható~~ jobb karjára neheze-
rna, fülbevalója ékköves. Kivágott
s felöltőjét karjaira eresztetten
Lotz K.
cm.
20578 sz. leirattal 8000 K-án (213—

Radnay Miklós

pesti

Kolnoki hidak, olajf.

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1926

Radnay Miklós

Kora tavasz, olaj
Esthangulat, olaj.
Kora reggel, olaj.

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1930.

183

Hausrucker M.:

Fatanulmány.

Czeruzarajz, méretei 47.4:36.8 cm..-- Régi dep.91.-- Uj lelt 731.-Száma az Orsz. Képtárban a sz.nban 183-99

Radnay Miklós

Napnyugta
Muló zivatar, olaff.

Nemzeti Szalon 1928

Tavaszi Szalon

Hadsereg.

E lapon az 1742-ik évi Th
Bannalist, Warasdiner és Carls
jes felszerelésben. Felirata f

középütt: DIE K.K
jobbra: No. 17.

a kép alatt: National Gränztru
alól balra: F. l'Allemand.
jobbra: Gedr. bei Joh. Hö
legalól középütt: Wien bei J.
am Graben zur go

Szines kny., mér. a pa
F. l'Allemand: Die k.k
zweyer Jahrhunderte, J. Berman

140-91-5.

Radnay Miklós

Meleg nyár, tempera

Nemzeti Szalon

1929. máj.

Tavaszi Szalon

guste Rodin.

én. † 1910 november 4-én.

ehezedve áll és kissé balra-
odik és mialatt jobb kezével
a. Haja rövid, arcza csupasz.
dudorodnak. Jelzése a talap-

cm. — Lelt. sz. 1987. —
A.-tól 1500 frankon, vagyis
etett 1901 április 22-én. —
n.

-70

Radnay Miklós

kicill.

Nemzeti Szalon

1928. jan.

Föv. képt.

RADNAY MIKLÓS:
Öreg cigány

RADNAY MIKLÓS:
Alföldi szélmalom

Radnay Miklós

festő

Nemzeti Szalon

58. csop. kiáll

1928. jan

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest, VII., Lenin-körút 9—11.
TELEFON: 227—651, 221—285

Magyar Nemzet

1956 FEB 29

Dr. Radnai Loránd

3

139

VÁRPALOTA VÁROSTERVEZŐI SZEMMEL

Tervezőinknek, építészeinknek számos nagyszerű feladatot kellett az utóbbi években megoldaniok. Alig ismert kis falvakból, bányászközségekből újarculatú szocialista városokat formáltak s kialakították a ma emberéhez méltó városképet. Sztálinváros, Komló, Kazincbarcika, Inota fejlesztésével együtt *Várpalota* várossá formálásának feladata is soron van. Az 5000 lakosú bányászfalunak 30 000 főre nő majd a lakossága — kulturált szocialista város fejlődik már a régi falu helyén.

A Bakony és Sárrét találkozásánál települt falu völgybe búvó, hegyre kapaszkodó házsorai, a régi templomok között elhelyezkedő középkori vár, a barokk-kastély, a Korona szálló és a régi iskola őrzi a változatos terep festői utcaképeinek és téralakításának hagyományait. Az omladozó vár körül üdesárga s vidámzöld *emeletes lakóházakban* lelték új otthonra a palotai bányászok. *Eddig 1200 új lakás épült fel; az új város lakosainak száma már megközelíti a 20 000-et.* A várpalotai Főtér legnagyobb épülete a *vájáriskola*, ahol a jövő bányászai tanulják a mesterséget. Jelkép is egyben: az új házak az új bányászok számára épülnek, hogy az ország legkülönbözőbb részeiből jött fiatalokból két-három év múlva városát szerető palotai bányász váljék.

Múlt és jövő

Dr. *Radnai* Loránddal, Várpalota főépítészével járjuk a várost. A főépítész alapos ismerője a város történetének; ahhoz, hogy jövőjét ki tudja alakítani — múltjában búvárkodott.

— Ebben a városban a városrendezésnek nemcsak a természeti adottságokat kellett figyelembe venni — mondja városnézés közben a főépítész. — A hegyes-völgyes tájon és *a város alatti szénkincsen* kívül Várpalota arcát is az emberi munka változtatta: *ez adta a városka színeit* a szürkés bántapusztai kő nyers falaival, vagy a vakolt házak fehér és sárga homlokzataival s a piros színű cseréptetőkkel. Emberi kezek pótolták a régi erdő fáit a várkörüli parkban, a kertek mögötti gyümölcsösökben, amelyeknek híres körtéiről már *Evlia Cselebi* is megemlékezett. A fő feladat az volt, hogy *megkeressük a város hagyományaiból a legértékesebbeket s azokat új keretbe foglaljuk.* Így alakult ki az az elképzelés, amely megőrzi a dunántúli hegyoldali város karakterét, megőrzi a változatos terep téralakításának és festői utcaképeinek hagyományait és mindezt a ma igényeinek megfelelő építészeti elemek alkalmazásával alakítja át. Ezzel a módszerrel igyekeztem a régi bányászfaluból kialakítani az új város egyéniségét, hangulatát.

Beszélgetés közben kialakul előttünk az *épülő város végleges arculata.* A Vár mögötti dombon egymás mellett húzzák fel az emeletes házak falait: az 1956-ra tervezett 500 lakásból 217 már az év első felében elkészül. Szinte látjuk a főútvonal elején a térszerű kiképzés egyik oldalán magasodó nyolcemeletes házat, ahonnan utcalépcső vezet a domboldalon épülő verőfényes, tükörablakos házakhoz. Járdák, gondozott utak kerülnek oda, ahol ma még a ragadós sarat tapossa lábunk. Tavaszra elkészül a város első *5000 négyzetméteres parkírozott területe*, amelyet annyira várnak már a várpalotaiak, s sudár facsemeték százai kerülnek a földbe.

A jelen gondjai

Várpalota szépségére lírai kifejezéseket talál Radnai Loránd, de nem feledkezik meg a lépten-nyomon tapasztalható hibákról sem.

— A várpalotai tanácstól, sajnos, nem kapunk kellő támogatást. A be nem fejezett tereprendezés, *a tervektől eltérően kivitelezett részletek*, az utak és utcák elhanyagoltsága hátráltatják a város fejlődését. A palotai tanács tiltakozásunk ellenére, különböző *bódék* építését engedélyezte az új város főterén és főutcáján. Ez ideig hiába harcoltunk a városképet rontó felvonulási épületek, a főtér harmóniáját megbontó autóbusz-várakozóhely minél előbbi lebontásáért. A tanács egyik kezét segítve nyújtja a városépítők felé, de a másik kezével ugyanakkor a hibák sorozatát követi el. Hiába sürgetjük például a főteret uraló *középkori vár restaurálását*, amit az épület állagának veszedelmes romlása tesz indokolttá. A palotai vár becses műemlék, helyreállítási tervén a városépítési tervező vállalat tervezői már dolgoznak. Jó lenne, ha nemcsak a tanács, hanem *a városi népfrontbizottság is* segítené ennek a becses műemléknek a megóvását, ami egyúttal a főtér rendezését is nagy lépteikkel vinné előbbre — mondja a főépítész.

A városban nyolcvan éve folyó bányászat rohamos fejlődésével teljesen átalakította a régebben földműveléssel és háziiparral foglalkozó lakosság társadalmi összetételét. *Ez az új típusú lakosság új várost igényel magának*, különbet a réginél. A város nagy egészének megformálásával, a városrészek kijelölésével, a téralakítások megszabásával, s a középületek helyének megjelölésével a városépítő meghatározza az új város formai karakterét. Az új város egyénisége a természeti adottságokból és a városban élő emberek tevékenységéből alakul ki — s lakói együtt fejlődnek városukkal.

Fehér Rózsa

NAPI KRÓNIKA

KOMMENTÁR NÉLKÜL

Végleg eltűnt Sanghái utcáiról a régi Kelet egyik legjellemzőbb és leggyűlöletesebb jelképe: az emberi erővel húzott bérkocsi, a riksa. *A város utolsó két riksáját a közlekedésügyi hivatal szombaton elküldte a múzeumba.* A felszabadulás előtt Sanghái utcáin 5000 riksa közlekedett, a riksa-húzók, az úgynevezett kulik száma pedig 7000 volt. A városi hatóságok a közlekedés fejlesztésével párhuzamosan hozzásegítették a riksa-kulikat más foglalkozásokhoz. Legtöbbjük gépkocsivezető lett, de sokan más iparágakban, vagy a mezőgazdaságban dolgoznak. A kiöregedett és hajléktalan riksa-kulikat otthonokban helyezték el.

— **A sztálinvárosi nagykohó** két évvel ezelőtt, február 28-án csapolt először. Azóta a nagyolvasztómű dolgozói mintegy 12 000 tonna kiváló minőségű nyersvasat gyártottak terven felül. Az évfordulót a szombat esti kohászbálon ünneplik meg a nagyolvasztó dolgozói.

— **Ankétot** tartottak a budapesti kisipari szövetkezetek mértékszabóságainak képviselői és elhatározták, hogy versenyt indítanak a szövetkezeti márka elismeréséért. Azt akarják, hogy a fővárosban még ismertebbek legyenek a Dux-pulóverek, a Minőségi Nőiszabók hímzett blúzai, a különböző szövetkezeteknél készített férfi- és női ruhák.

— **Ingyenes üdülést** és 70 000 forint pénzjutalmat ad az április 4-i verseny legjobbjainak a Ganz Vagon- és Gépgyár vezetősége.

Meghalt dr. Petz Aladár

Hétfőn éjjel meghalt dr. *Petz* Aladár, a Győr megyei kórház sebészfőorvosa. A kiváló sebész nevét nemcsak az országban, hanem külföldön is jól ismerik. Az általa szerkesztett gyomorbél-varrógépet a világ minden táján alkalmazzák. Számos tudományos könyv szerzője.

— **Magyar népművészeti kiállítás** nyílt meg február 27-én Rómában, a Magyar Népköztársaság római követségének rendezésében. A megnyitó ünnepségen részt vett az olasz külügyminisztérium, közoktatásügyi minisztérium számos vezető tisztviselője, valamint a kulturális élet több kiváló személyisége. Jelen volt a megnyitó ünnepségen a diplomáciai képviseletek több vezetője és tagja.

— A **Nemzetközi Repülő Szövetség** adminisztratív tanácsa és szakbizottságai március 1—9-e között üléseznek Párizsban. Ugyanebben az időben tartják az egyes országok nemzeti repülőszövetségei főtitkárainak értekezletét. Az ülésszakon magyar részről Rónai Rudolf [illegible]

— **Védnökséget vállalt** huszonöt idősebb dolgozó a fiatalok felett a Péti Nitrogénművekben. A patronálási mozgalom sok ifjú fejlődésében hozott már szép eredményt.

Közlemény a magyar—osztrák vízügyi tárgyalásokról

A Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság kormányküldöttségei 1956. február 7—26-a közötti időben a határvidék vízügyi kérdéseinek újraszabályozása céljából Bécsben tárgyalásokat folytattak. A magyar küldöttséget Dégen Imre országos vízügyi igazgató, az osztrák küldöttséget Hartig Edmund, az osztrák mező- és erdőgazdasági minisztérium csoportfőnöke vezette. A tárgyalások a barátságos, jószomszédi együttműködés szellemében folytak és mindkét ország érdekeinek megfelelő teljes megegyezéshez vezettek.

— **A békekölcsön-részesedés:** az 50 000 forintos jutalom segítségével valósul meg a Csongrád megyei Magyartés községfejlesztési terve. Új gyalogjárdákat létesítenek a község utcáiban, átépítik a népművelési otthon színpadát, parkosítják a tanácsháza előtti teret, gyarapítják a népkönyvtárat és játszóteret is létesítenek.

Az 1956—57. tanév iskolai felvételeiről

Az oktatásügyi miniszter intézkedést adott ki az 1956/57. tanév iskolai felvételeiről.

A technikumokba jelentkező fiataloknak a jövőben a felvétel előtt egyéves üzemi gyakorlaton kell részt venniök. Az 1957/58-as tanévben — egyes tagozatok kivételével — már csak olyan tanulókat vesznek fel ipari és mezőgazdasági technikumokba, akik egyéves üzemi gyakorlattal rendelkeznek. A II. Rákóczi Ferenc katonai középiskolába kitűnő, jeles vagy jórendű általános iskolai VIII. osztályos fiútanulók jelentkezhetnek. Az egyetemi és főiskolai felvételt elsősorban az általános gimnáziumot végzett jó tanulóknak biztosítják, természetesen a felvételi vizsgán elért eredménytől függően. Fegyvernemi tisztiiskolákra középiskolát végzett fiútanulók jelentkezhetnek.

A képző- és iparművészeti gimnáziumba március 1-ig, a többi középiskolákba (a katonaiba is) március 15-ig lehet jelentkezni. Az egyetemi és főiskolai felvétel jelentkezési ideje március 1-től április 10-ig, a fegyvernemi tisztiiskolákénál április 15-ig állapították meg. Az egyetemi felvételi vizsgákat nappali tagozatokon június 27. és július 10. között tartják. Az egyetemre és főiskolára fel nem vett fiatalok augusztus 1-ig jelentkezhetnek műszaki iskolákra.

— **48.8 perc helyett 6 perc** alatt készül el egy kerékpársegédmotor hengerének belső furata a székesfehérvári Vadásztöltény-gyárban. Nyári László technikusnak ez az újítása meggyorsítja a kerékpárkismotor gyártását és lehetővé teszi, hogy az idén 25 000 motorral többet gyártsanak az üzemben.

Színházak műsora

Operaház: Bihari nótája (7) — **Erkel Színház:** Traviata; 12/5. (7) — **Nemzeti Színház:** III. Richárd

Radnay Rozsay

Miklós

muraköz

festő

l.

életr.

Karczagmagyállam

807, 808. h.

1140

1140. Filip

Sz. Pratoban 1457-ben v. 14
április 1

Madonna a gyermek J

A virányos előtérben, felh
Bal térdén a gyermek Jézus á
jobbjára dűl és kissé előrehajli
donátor imádkozik összetett
szent Antal karolja át. Ez ut
és jobbjában liliomszálat tart
nak fejét dicsfény övezi. A h
és patakkal.

Fa, méretei 56 : 41 cm. — I
szeptember 15-én L. Resiminitől 1
számoltatott 1894 deczember 17-é
nézve lásd az 1895 márczius 2

10-iki 22919 sz. min. előadónányi i
az 1900 november 28 iki 4561 (6
26-iki 373 eln. sz. leirat (464–

Kifüggesztésére vonatkozó

a) Az Orsz. Képtárban. 1

Lippi: Madonna a gyermek Jéz

b) A Szépművészeti Múze

Lippi: Madonna. — 1906, 1910

Vierge et l'Enfant avec Saint A

Jegyzet. L. az 1896-iki la
— Preisliste Nº 84.

111

Vá 1894

Radnay Miklós

Radnay Miklós: Alföldi táj.

Rátsz. 218. l.

Radnay Miklós

Andrécka Károly
főkapitány helyettes
arcképe.

Női arckép

Repr.

Rát Str 216. l.

Radnay Miklós

4.

Képkiállítás az óvóhelyen. — Ezt az érdekes címet adhatná *Radnay* Miklós, a kiváló festőművész annak a legjobb műveiből rendezett kiállításnak, amelyet *Olaszfasor* 45/*a.* alatti alagsori műtermében *november 28-tól december 8-ig* tart nyitva a nyilvánosság számára. A kiállítás divze és főműve *Kormányzó Urunk életnagyságu portréja.* Ugyancsak érdeklődésre tarthat számot *Perlrott Csaba* Vilmos festőművész kiállítása, amely vasárnap délelőtt nyilt meg a *Tanás Galéria* akadémiautcai helyiségében.

Hétfő Reggel

1942. nov. 23.

asarnap **15** N. Albert	☽ Első negyed 7 ó. 56 p.	Lipót **Görög kat.** Guriasz **Görög keleti** November 2 Acindin
Hétfő **16** Ödön pk.		**Protestáns** Ottmár **Görög kat.** Máté ev. **Görög keleti** November 3 Acepszimasz
Kedd **17** Cs. Gergely		**Protestáns** Hortense **Görög kat.** Csod. Gergely **Görög keleti** November 4 Nikandor
Szerda **18** Péter, Pál baz.		**Protestáns** Ödön **Görög kat.** Román vt. **Görög keleti** November 5 Episzteme
Csütörtök **19** Erzsébet a.		**Protestáns** Erzsébet **Görög kat.** Barlám vt. **Görög keleti** November 6 Pál pk.
Péntek **20** Valois Félix		**Protestáns** Jolán **Görög kat.** D. Gergely **Görög keleti** November 7 Hieron
Szombat **21** Sz. M. bem.	Nap kelte 7 ó. 12 p. — Nyugta 16 ó. 19 p. 47. hét 1942 **NOVEMBER** 30 nap	**Protestáns** Olivér **Görög kat.** B. A. felajánl. **Görög keleti** November 8 Mihály főan.

MEGYERY ELLA RIPORTJA:

Összefogásra sürgetik a francia pártokat az afrikai események

Páris, november hó

Legutóbbi beszámolómban a mai francia belpolitika egyenetlenségéről beszéltem s ismertetni próbáltam a pártoknak és pártvezéreknek azt a nagyhangú versengését, vitázását, két teljes éve zajló betűpárbaját, amelyre ráillik Pétain marsall egyik tavalyi beszédjének ez a meghatározása: *Désordre des idées — eszmék zürzavara . . .*

A hét ismertebb párt legsúlyosabbját, *Jacques Doriot* P. P. F.-jét (Parti Populaire Francais, Francia Néppárt), elsőnek mutattam be multkor, mint olyan szervezetet, amely a *collaboration-t, a Németországgal való együttdolgozást a legerélyesebben követeli,* s amely az állam nemzetiszocialista átirányításában különben is a legrégibb érdemeket mutathatja fel. A P. P. F.-nek multja van, csaknem nyolcévi harc, áldozat, munka, gyűlés- és sajtópropaganda áll mögötte, amellett *jelentős véráldozatok is: a politikai martirok és orosz harctéren elesettek egész glédája,* sőt magát a Vezért is sűrűn érték már kommunista merényletek, egykori elvtársai bosszújaképen.

Doriot népszerűsége s a P. P. F.-nek legkülönbözőbb körökben elismert komolysága után mélytán meglepi az embert a párttagok hihetetlenül alacsony száma: *legfeljebb nyolcvan—kilencvenezer ember a negyvenkétmilliós Franciaországban!* Mit jelent ez az aránytalanul kisszámú közösség? Semmiesetre sem Doriot iránti bizalmatlanságot, hanem *a francia többség belső készületlenségét* a nemzetiszocializmusra. A változott viszonyok sok mindent elsepertek, *a francia kisburzsoázián azonban alig-alig fogtak a tapasztalatok és tanulságok.* A pénzkuporgató, maradian önző kispolgárok s a hozzájuk idomult munkás- és paraszttömegek gondolkodása, szociális fejlettsége ma is ugyanaz, akár az elmult háborúban. Az a réteg, amely végre megértette az idők szavát, amely belátta, hogy a régi tétlenség — akár természetes politikai közöny és érzéketlenség, akár célzatos attentisme formájában — végképen megmérgezheti a francia jövőt: *szivvel-lélekkel csatlakozott a lábraállást ígérő Doriot-párthoz* s a vízbefulló elétöszetönével küzd a PPF tricolore-ja mellett.

A légió az afrikai eredmények óta különösen növekszik — de hányan vannak mégis. Milliók és milliók helyett alig százezren . . .

Marcel Déat, a R. N. P. vezére

Doriot leghevesebb vetélytársa a nálunk is ismert *Marcel Déat, a R. N. P.* (Rassamblement National Populaire, Nemzeti Népcsoport) vezére. *Régi politikus és közéleti nagyság, Páris egyik exképviselője, volt pénzügyminiszter, a hirhedt Oeuvre főszerkesztője,* aki a balradikális irány egyik legnépszerűbb szóvivőjeként erősen exponálta magát, nemcsak saját lapjában, hanem mindenütt, ahol a világháború utáni szélső francia liberalizmus csak gáncsolhatta és zavarhatta az európai kibontakozást. *„Megtérése" 1936 körül kezdődött . . .* s ettől kezdve fokozatosan haladt, olyannyira, hogy *a Németország elleni új háborút már kétségbeesetten ellenzi,* mert semmi édtelmét se látja, hogy a végre felvirágzott ország biztos halálba rohanjon olyan problémákért, amikhez semmi köze — ahogy ezt *„Mourir pour Danzig? (Meghalni Danzigért?)"* című vezércikkében is kifejtette. Ezután egyre inkább elhallgat, neve eltűnik az Oeuvre-ből, hogy egyre nagyobb helyet adjon az emlékezetes Madame Tabouisnak, a lap most Amerikában üdülő volt külpolitikai jósnőjének, aki bősz németgyűlöletével szinte a nagy forradalom vérszomjas tricoteuse-it idézi.

Marcel Déat ma a németbarátság leghivebb zászlóvivője, aki kevesli a Pétain-kormány angolellenes szankcióit s német mintára, *totális államot követel, azonnali* (még az afrikai megrohanás előtt is!) *hadüzenetet az angolszászoknak* s főképen:: Egységes Pártot, Parti Unique-t, általános titkos választói jog alapján — ami, valljuk be — kissé merész óhaj a mai széthúzó Franciaországban s különben sem szokása a tekintélyállamoknak . . . Egyébként *Marcell Déat*-t igen rokonszenves, higgadtan, de könyörtelenül élesen érvelő úriembernek ismertem meg, *a francia homme de lettres minden külső-belső csiszoltságával,* aki modorban, életformában, megjelenésben is rikító ellentéte a munkás-külsejét máig sem levetett, érintkezésben is darabos Doriotnak. *Lavalnak személyes jóbarátja, aki a Laval-merényletkor maga is kapott a gyomrába két golyót* s sokáig ugyanolyan betegen feküdt, mint a miniszterelnök. Értékes emberi és politikai tulajdonságait a németek is nagyrabecsülik s kétségtelen, hogy *az ismét vezetett Oeuvre révén is súlyos egyéniség a mai francia belpolitikában.* A fiatalság sorskérdései különösen érdeklik s pártja egyesült is legújabban egy-két kisebb ifjúsági csoporttal — de hol van ez még a Parti Unique-től.

Harc az új szocializmusért

Doriot és Déat: ez a két C[illegible] az tehát, aki mögött a legjelentősebb csoportok állnak. *A másik öt párt jóval súlytalanabb,* bár épp úgy igyekeznek saját lapjaik, gyűléseik, röpcéduláik révén visszhangot kelteni, akár a vezető két másik, különösen az úgynevezett Francisme s a Lique Francaise — Francia Liga.

Előbbi vezetője *Marcel Bucard,* aki Párisban és Marseilleben párhuzamosan működik, ami a két zóna idejében ritka kegy számba ment, de a Francisme még háború előtti alapítás s ősi jogon dolgozhat mind a két területen. *„Kilenc éve, Daladier első miniszterelnöksége idején, teremtette meg a Francaisme-t Bucard . . . s ma Daladier börtörben várja a guillotinet, Bucard pedig jön, mert mindenkit megelőzve, világosan látta a jövőt",* — írja a *Le Petit Parisien,* bejelentve *Marcel Déat és Marcel Bucard* pártjainak egyesülését.

A Francia Liga új szervezet, amelyet új ember, *Pierre Constantini* vezet. Doriot, Déat és társaik avval igyekeznek komolyságukat alátámasztani, hogy régi harcosok a porondon, a korzikai Constantini viszont éppen arra hivatkozik röpcéduláin: *új mozgalom, új vezér. „Se bűnbánó, se megtért!"* . . . célzott a baloldaliból lett szélsőjobb pártvezérekre, — elsősorban Doriot-ra, még pár hete, az algiri merénylet után nem sokkal azonban ünnepélyesen kinyilatkoztatta, hogy *ezentúl együtt akar haladni a PPF-fel, „egy egységes Franciaországért az egységes, s végre megbékélt Európában . . ."*

Szót érdemel még a *Boissel* vezette *Front-Franc a Parti Ouvrier et Paysan* (Munkás- és Parasztpárt) s a *Groupe Collaboration.* Valamennyi programja nagyjából azonos: *harc a marxizmus, a nemzetközi kapitalizmus, a szabadkőművesség, a zsidóság, a polgári önzés s a régi politikai rendszer ellen, — harc az új szocializmusért,* az emberi együttműködésért, a társadalmi igazságosságért, a nemzeti és megújult, szenvedésben megtisztult fiatal Franciaországért . . .

Az elvekben tehát nincs ellentét, annál inkább azonban a Vezérkérdésben! *A Parti Unique akadálya tulajdonképen nem más már, mint a tagadhatatlan tény: minden párt Chefje a Parti Unique Chefje szeretne lenni!* Az afrikai brutalitás azonban siettetni az összefogást! Doriot-ék máris érintkezésbe léptek a többi nemzeti irányú kollaborációs párttal s előkészítik a megegyezést. Veszteni való idő valóban nincs, annál is inkább, mert a francia ellenzék: *a föld alatt dolgozó — természetesen nem kollaborációs! — Front-National,* amelynek változatos skálája a kommunistáktól egészen az Action Francaise-ig terjed (tehát ez a legnagyobb, legnépesebb párt, ha látható szervezet nélkül is!), a maga részéről ugyancsak megsokszorozta aknamunkáját Algir-Marokkó óta. A nehezen felrázható francia közhangulat így végre talán felébred . . .

— Füsttelen nap az Autótaxinál. Az Autótaxi r.-t. tisztviselői, munkásai és gépkocsivezetői elhatározták, hogy minden hónap első péntekén füsttelen napot tartanak, az orosz harctéren küzdő honvédek cigarettával való ellátása érdekében. Az első füsttelen nap eredményét, 21.307 darab különböző minőségű cigarettát, a harctérre való továbbítás végett a Magyar Vöröskeresztnek küldötték el.

NEMZETI BECSÜLET DOLGA...

A közellátás terén fennálló nehézségek leküzdése különböző intézkedéseket tett szükségessé. Szász Lajos közellátási miniszter néhány nappal ezelőtt sajtóértekezleten és a képviselőházban ismertette a közellátási viszonyokat és kiadta azokat a rendelkezéseket, amelyekkel a mai helyzeten lényegesen javítani lehet. A tapasztalat azt bizonyította, hogy a beszolgáltatás eddigi módja nem hozta meg a kívánt eredményt, ezért el kellett rendelni a készletek elszámoltatását és a bármilyen téren jelentkező feleslegek igénybevételét. A kormány reméli, hogy mindenki megérti a kiadott intézkedések szükségét és fontosságát, a fejadagcsökkentéseket igazságosan hajtották végre és mindenkit az egyenlő elbánás alapján akar a kormányzat ellátásban részesíteni. Az új beszolgáltatási rendelet végrehajtását a kormány a gazdákra bízta olymódon, hogy maga a gabona birtokosa állapítja meg és jelenti be a beszolgáltatandó mennyiséget, a bejelentések ellenőrzésére pedig elszámoló bizottságokat alapitottak a helyi viszonyokkal teljesen ismerős egyénekből. A bizottságok három gazdatagja közül egy képviselőtestületi tag, egy pedig az ellátatlan lakosság érdekeit képviseli. A bizottságok működése nem az erőszakos igénybevételen és feljelentésen, hanem a helyi és mezőgazdasági ismereteken alapul. A büntetlenség biztosítása, a helyi viszonyokkal és adottságokkal számoló bizottságok működése, végül a nagyarányú országos ellenőrzés minden bizonnyal olyan eredményt hoz, amely lehetővé teszi a fennálló nehézségek leküzdését. Illetékes helyes bíznak abban, hogy a most folyó munka sikerrel jár és elkerülhetők lesznek a további súlyosabb intézkedések.

Három halálos szerencsétlenség az elsötétítés alatt

Pénteken este az elsötétítés alatt három halálos gázolás történt a fővárosban. A 23-as villamos félórán belül két embert gázolt halálra. A Keleti-pályaudvar előtt egy 23-as villamosról le akart szállni *Szloboda* Károlyné 40 éves takarítónő. A szerencsétlen asszony a pótkocsi kerekei alá került, mert a villamos közben elindult. Életveszélyes állapotban a Rókus-kórházba akarták vinni a mentők, de útközben belehalt sérüléseibe. — Félórával később ugyancsak a 23-as villamos a gróf Haller-utcában felborított egy teherkocsit, amelyet *Tóth* János 35 éves kocsis hajtott. Tóth koponyaalapi törést szenvedett és mire a mentők kiérkeztek, már halott volt. — A harmadik gázolás a Kerepesi-úton történt. *Krémer* Zoltán 26 éves napszámos menetközben felugrott a HÉV-re. Viszszaesett, a villamos kerekei a jobb lábát és a jobb karját levágták, összezúzta a fejét és a mentők alig tették hordágyra, belehalt sérüléseibe. A halálos gázolások ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot.

Minden ORION-rádiókereskedő készséggel bemutatja

Tekintse meg MODERN RÁDIÓ OSZTÁLYUNKAT
MOGYORÓSSY
HANGSZERGYÁR, BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 71

BEMUTATJA:
Marnitz
VIII., József-krt 37. Szolnok Kossuth-tér 1., Szeged: Széchenyi-tér 2. Gyöngyös: Kossuth-u. 3. Mohács: Szent István-u. 49.

Kaphatók elektrogramofonnal is
Hahn Arthur és Társai
VI., Andrássy-út 10. Tel.: *113—619.
32 éves cég

A pénzügyminiszter benyujtotta a hadkötelezettségi adóról és hadmentességi váltságról szóló javaslatát

A képviselőház ülésén tegnap délután *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter benyujtotta az egyszeri hadkötelezettségi adóról és a hadmentességi váltságról szóló törvényjavaslatot, amelyet az *Esti Ujság* pár nappal ezelőtt főbb vonásokban már ismertetett. A törvényjavaslat, mint a címe is mondja, kétféle hadiadót állapit meg. *Hadkötelezettségi adót azok fizetnek, akik a tényleges katonai szolgálat alól mentesek,* akiket póttartalékba helyeztek, vagy akiket a tényleges szolgálatból az első két év kitöltése előtt elbocsátottak.

Nem esik hadkötelezettségi adó alá az elismert vallásfelekezet papja, papjelöltje vagy papi jellegű tanára, továbbá az, akinek kataszteri tiszta jövedelme a száz koronát nem haladja meg, aki legfeljebb 600 pengő évi jövedelem alapulvételével van kereseti adóval megadóztatva és aki napszámkeresetből tartja fenn magát. A hadkötelezettségi adó fizetésére való kötelezettség azon a napon keletkezik, amelyen a hadkötelest véglegesen osztályozták, póttartalékba helyezték, illetve a honvédségtől elbocsátották.

Ha ez a nap a törvény hatálybalépésének napját megelőzi, az adókivetési jog a hatálybalépés napján keletkezik.

Kivándorlási engedélyt és útlevelet a fizetésre kötelezett csak az esetben kaphat, ha hadkötelezettségi adójának teljes összegét megfizette. *A hadkötelezettségi adó még nem esedékes részleteit törlik, ha a fizetésre kötelezettet katonai szolgálatra igénybe vették.* Ha az adó esedékességi időtartamának leteltéig a póttartaléki kiképzés idején felül is teljesit tényleges katonai szolgálatot a fizetésre kötelezett, adójának *egyhuszadrészét törlik.*

Az adóhivatal az összeírt hadköteleseket születési évfolyamonkint külön-külön lajstromba foglalja és a fizetésre kötelezetteket adóbevallásuknak nyolc napon belül történő benyujtására hívja fel. A hadkötelezettségi adót a lakóhely területére illetékes adóhivatalnál kell fizetni.

A hadmentességi váltságot a kivételes hatalom idején rendelhetik el. Mentesek a hadmentességi váltság alól a tényleges szolgálatban állók, vagy várakozási illetményekkel szabadságoltak, továbbá azok, akik Budapesten 30 pengőnél, egyéb helyeken havi 20 pengőnél nagyobb lakbért nem fizetnek, akik saját házukban laknak ugyan, de ez legfeljebb egy lakószobából áll.

Mentesek továbbá a napszámosok és a külföldi állampolgárok is. A hadmentességi váltságot is az adóhivatal veti ki. *Ha a fizetésre kötelezettre eső hadmentességi váltság egyévi összege a hat pengőt nem haladná meg, a kivetést mellőzik.* Egyancsak mellőzni kell a hadmentességi váltság kivetését, összegre való tekintet nélkül,

ha a fizetésre kötelezett legalább hat hónapon át teljesitett katonai szolgálatot, vagy honvédelmi munkát.

A hadmentességi váltságot közadók módjára kezelik.

A törvényjavaslatot terjedelmes indokolás egészíti ki. Az indokolás hangsúlyozza, hogy az anyagi igazság megköveteli, hogy a tényleges szolgálatot teljesitő személyekkel szemben előnyösebb helyzetben lévő személyeket a hátrányos helyzet kiküszöbölésére külön pénzügyi szolgáltatásra kötelezzék.

A jövő hétre nem adnak ki burgonyát

A főváros közélelmezési ügyosztálya közli, hogy

a november 30-tól december 13-ig terjedő két hétre a budapesti közellátási szelvényivek „H" szelvényére egyenkint négy darab tojást kell kiszolgáltatni.

Egyben közli az ügyosztály, hogy

a november 30-tól december 6-ig terjedő hétre burgonyát nem utalnak ki,

mert a közellátási szelvényivek „r" szelvényére már október 15-ig a szükséges két kilogramm burgonyamennyiséget tartalékként kiutalták, tehát most ezt a tartalékot kell felhasználni.

A december 7-én kezdődő hétre a kiutalások természetesen újra megtörténnek.

A vendéglátó ipari üzemek és egyéb nagyfogyasztók a december 1--7-ig terjedő hétre már októberben a „c" burgonyavásárlási igazolványra tartalékkészleteiket megkapták, ezért

a december 1—7-ig terjedő hétre érvényes „J" burgonyavásárlási igazolványok érvénytelenek

és azoknak beváltása tilos. Ezen a héten tehát az októberben kiadott tartalékokat kell felhasználni.

Képkiállítás — 1942

Szín: az óvóhely

Különös levelet kaptunk a szerkesztőségbe. A következőképpen hangzott:

„Kedves Szerkesztő úr!

Szokatlan kéréssel fordulok Önhöz: látogasson meg valamelyik nap az óvóhelyen. E furcsa meghivás magyarázatául sietek megjegyezni, hogy gyüjteményes kiállításomat rendeztem meg ebben a sajnálatosan korszerű helyiségben, amely egyúttal otthonomul szolgál. Valamikor az ég felé néző padlásszobában laktak a művészek — ez volt az olcsóbb, — most kénytelenek a föld alá bujni az ijesztő gépmadarak és házbérek, valamint a művészettel szemben tanusitott ijesztő részvétlenség elől".

Őszinte tisztelője

Radnay Miklós festőművész,
II., Olaszfasor 45/a.

Első pillanatban — megvallom — azt hittem, ügyesen rendezett reklám a levél és a művész legjobb esetben egyszerű földszinti szobában lakik, amelyet néhány zordon képpel óvóhelyhangulatúvá kisérelt varázsolni. Amikor azonban felkerestem a festőművészt, azt kellett tapasztalnom, hogy *az óvóhely lejárata mellett nyilik lakásának ajtaja,* amelyet hatalmas tartó dúcok tesznek „hivatalosan" óvóhely jellegűvé.

Bent kőpadló fogadott, de ezen kívül semmi nem emlékeztetett arra, hogy a föld alatt vagyunk, mert *erős lámpák világitották meg a derűt árasztó, kellemes hangulatot keltő képeket.*

Szemben a bejárattal a Kormányzó úr hatalmas portréja függ, amelynek hangulata szétárad az egész szobán. Körösköril vídám, nyári emlékeket megrögzítő olajfestmények, magyar tájak, női portrék és néhány csendélet fogadnak. Érdekes az egyik hatos képcsoportot megfigyelni: *három tájképet helyezett el háromszög alakjában a művész, amelyek úgy hatnak, mintha három különböző festő alkotásai lennének.*

Vihar, nyári holdfényes éjszaka, lassan gőzölgő őszi, ködös délután, cigánytanya, nyári reggel hangulatai váltakoznak a képeken, amelyeket hol rapszodikusan egymásradobált színek bizarr összhangja, hol ezüst plen-air átcsillogás teszi művészivé.

Radnay Miklós elmondta egy Jean Harlow szobor történetét, amelyhez fényképeket mellékelt. A híres filmsztár halála után foglalkozott azzal a gondolattal, hogy *szobrot állit Jean Harlownak.* Amikor a tervet és a vázlatot elküldte a Metro filmgyár igazgatójának, azonnal választ kapott: *sürgősen kezdjen hozzá a szoborhoz, amint kész, megvásárolják és felállitják az amerikai filmvárosban.* Nekikezdett az egy méter magas, márványalapon álló bronzszobornak, amelyet mintául küldött el, amikor elkészült vele. Ekkoriban szakadtak meg azonban a magyar-amerikai diplomáciai kapcsolatok és *csak annyit tud, hogy a szobor megérkezett az újvilágba.* Hogy ott mi történt vele, arról fogalma sincs.

A kiállitás szombaton nyilik meg. Az óvóhelyen.

IVANDY ERNŐ

TÉLEN IS TALÁLHAT NYARAT
a SZENT GELLÉRT PEZSGŐ FÜRDŐ
NAPFÉNYLÁMPÁI ALATT!

VITÉZ NAGYBACZONI NAGY VILMOS VEZÉREZREDES, HONVÉDELMI MINISZTER LÁTOGATÁSA A GAMMA GYÁRBAN

Egészen simán ment végbe a francia hadsereg lefegyverzése

Páris, november 28.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti:

Jólértesült helyen szerzett értesülés szerint a touloni eseményekkel és a francia hadsereg lefegyverzésével kapcsolatban közlik, hogy a francia hadsereg lefegyverzése símán ment végbe. A fegyverszüneti szerződés mindössze 60.000 katonát hagyott zászlók alatt, de ezek közül is csak 20.000 tekinthető teljes harcképességűnek, mert 30.000 katona nemrégen vonult be és kiképzése elején állt, 10.000 pedig a csendőrségi állományhoz tartozott. Megjegyzik továbbá, hogy a lefegyverzést jelentősen megkönnyítette a vichyi kormány pénteken délelőtt hozott határozata.

A kormány elrendelte, hogy a francia hadsereg ne álljon ellent. A hadsereg teljes leszerelése német katonai hatóságok felügyelete mellett, francia hivatalos szervek útján folyik, egyes esetekben előfordult, hogy maga a német katonai parancsnokság küldte haza a lefegyverzett francia katonákat. Francia és német részről egyaránt az a törekvés érvényesült, hogy a lefegyverzés továbbra is símán menjen végbe.

Jólértesült helyen tévesnek és célzatosnak minősitik azt a Párisban forgalomba került híresztelést, hogy Pétain tábornagy egészsége megrendült. *Pétain jó egészségnek örvend, mondják párisi tájékozott körökben.*

A portugál nemzetgyűlés megnyitásán Carmona elnök ismét hangsúlyozta az ország semlegességét

(Német Távirati Iroda)

A portugál nemzetgyülés negyedik ülésszakát Carmona köztársasági elnök jelenlétében ünnepélyesen megnyitották. Az ülésen résztvett a kormány valamennyi tagja s ott voltak a hadsereg, a haditengerészet, az állami közigazgatás magasrangú képviselői, valamint a portugál hercegprímás, a diplomatapáholyban az európai államok diplomáciai képviselői, a tengelyhatalmakkal ellenséges viszonyban lévő országok követei azonban nem vettek részt az ünnepségen.

Carmona tábornok a nemzetgyülés elnökének megnyitója után szózatot intézett a portugál néphez. Beszédében rámutatott a világháború gazdasági és ársadalmi hatásaira, majd kijelentette, hogy portugália valamennyi semleges és hadviselő országgal jó viszonyban van. A kormány sikeresen megóvta az állam komoly és tartós semlegességét, amit különben már a háború kitörésének első órájában bejelentett.

A nemzetgyülés egyik feladata abból áll, hogy felhatalmazza az államfőt a hadüzenetre, vagy a béke megtartására, — fejezte be beszédét a köztársaság elnöke — s ezért az ünnepélyes megnyitás alkalmával kifejezte azt a kívánságot: *kerüljön el minket a fájdalmas feladat, hogy a háborúval kelljen foglalkozni.*

Laborde tengernagy Pétain parancsára elhagyta a süllyedő Strassbourg hadihajó fedélzetét

Páris, november 28.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: *Brinen* francia miniszter pénteken este hivatta a francia sajtó képviselőit és félhivatalos nyilatkozatot tett a touloni eseményekről és a francia hadsereg lefegyverzéséről. Már a viharos nap hajnalán, reggeli öt órakor, mondotta Brinon, Vichyből Laval miniszterelnök közölte vele Toulon megszállását.

Brinon hangsúlyozta, hogy Hitler levele teljesen világos módon feltünteti a német álláspontot és nem lehet benne semmi kifogást sem találni, ha a német vezér megállapitja, hogy legutóbbi intézkedéseit az tette szükségessé, hogy a francia hadseregben napirenden volt az árulás és az adott becsületszó megszegése. A jelen pillanatban német ellenőrzés alatt áll a francia haderő. Tisztjeit és legénységét hazaküldik. Ugyanez történik a hajóhaddal is. Közölte még Brinon, hogy *a vichyi német követség előterjesztette a német-francia együttmüködésre vonatkozó követelést.*

Ugyanezt a kívánságot fejezte ki Hitlernek Pétainhoz intézett levele és Ribbentrop külügyminszter üzenete Laval miniszterelnökhöz. Brinon azzal zárta szavait, hogy *új hüséges francia hadsereget kell megszervezni és erre kell ruházni a francia gyarmatok visszaszerzésének feladatát.*

A Laborde tengernagy sorsával foglalkozó különböző híresztelésekkel kapcsolatban Brinon kijelentette, hogy *Laborde tengernagy Pétain parancsára elhagyta a süllyedő Strassbourg hadihajó fedélzetét.*

MARNITZ ROMANTIKUS ORGONA-EST
a Zeneakadémia nagytermében dec. 5-én d. u. ¼7-kor. ÁKOM Lajos, VARHELYI Antal, RACZ Vali, SZABÓ Miklós és KANTOR Béla közreműködésével. Jegyek MARNITZNAL, József-körút 37. Tel.: 134—028 és 134—079.

Radnai Miklós

festő

Műcs. kiáll. 1927-ből
Pipics 119. l.

Nagys.

dr. Szentiványi Gyula titkár urnak

Bpest

IX., Hőgyes Endre u. 10.

Hivatalból
Közszolgálati ügyben
Díjátalányozva

Radnay Miklós

— **Radnay Miklós kiállítása a Fészekben.** A szolnoki iskolának tagja *Radnay* Miklós. Szereti a szép, élénk, vidám színeket s a bonyodalomnélküli témákat. Nagyobb képei tarkák, mint a kedves paraszt kertek, de ezeket felülmúlják kéttenyérnyi művecskéi. Apró vásznain jóval többet tud elmondani abból, ami érez. Ő is olyan művész, aki kevesebb szóval többet mond, mint sokkal. Amióta utoljára láttuk, szépen fejlődött, megtanult arcképet festeni és úgylátszik, hogy a magyar művészet ranglistáján fokozatos felfelé haladásának leszünk tanui.

Az Est 1938 január 30.

Radnay Miklós

Magyarország

1938. január 30.

Radnay Miklós festményei

Radnay Miklós a *Fészek* Clubban mutatja be legújabb képeit. Ez az erőtől duzzadó jókedvű fiatal festő *a mai életben a vidámságot, az elevenséget, a szórakoztatót keresi.* Jól megfigyelt *futballjelenteket, strandolókat, lóversenyt, teniszezőket* fest legszívesebben. Érdekli a mozgás, a mai élethez kétségtelenül hozzátartozó szórakozások és ezeket színesen, értelmesen, kellemes, élvezhető formában nyujtja át a közönségnek. Sokáig Szolnokon dolgozott, tájképeiben sok magyar zamatú szín csillan fel. Érdekesek újtechnikájú olajrajzai, melyekben puha laza színfoltokkal komponál.

dr. d. m.

BIZOTTSÁGA * A MÚ

7. A feldebrői róm.kat
lagos helyreállitási,biztositási
lási munkálataira

8. A tác-fövenypusztai
és biztositására, nemkülönben a
sára

9. A gönci páloskolost
sára

10. Limes-kutatásojra

111.Kisebb jelentőségü
épületek tatarozási segélyeire é
tó munkálatokra

12. Topográfiai és egyé
nyokra

13. Fényképgyüjtemény g

14. Propaganda célokra
fényképekre és nyomtatványokra

15. Könyvtár gyarapitás

Átvitel

Nagyméltóságu

Vallás- és Közoktat

Radnay Miklós

Koll. Erdl. a Fenek-
bem.

Képzőművészet

1934. 41. l.

3—

143. Pármai iskola, XVI. sz: Jézus
Ker. Sz. Jánoszkával. Vászon, olaj, 37x
43 cm.

Gerevich: PA, 232 l.
Correggio késői, barokkos tanítványa: Jé-
zus és Sz. Jánoszka

—

Gerevich, Ott Ujság, 1916 julius 20, 3 l.
Correggio fiatalkori kompozíciója vagy
annak másolata.

—

Radnay Gyula

festő

Képzőművészet

1933. 215. l. (Pro Arte Hungarica.)

16. —

1016. Sodoma követői, XVI. sz.: Magdolna. Fa, tempera, 29·5 × 20 cm.

Őri kiállítás, Oroszi 74. szám

Radnay Miklós

Radnay Miklós kiállítása

A Fészek, Művészek klubjában látjuk *Radnay* Miklós festőművész gyűjteményes kiállítását. A klub parádés szalonját teljesen megtöltik a képek, amelyek meggyőzően hirdetik, hogy alkotójuk művész a szó nemes és megtisztelő értelmében. Ceruzarajzok, olajgrafikák, vízfestmények, temperák és olajfestmények váltakoznak a falakon s e sokoldalúság csak az előadás technikai különbözőségét jelenti, a belső érték, a művészi tartalom a legegyszerűbb, impresszív lapnál is ugyanaz, mint a lélekrajzot mutató portrénál. Derűt, színt, életet, örömöt sugároznak a mozgalmas képek, sportoló tömeg zaja, a ragyogó, zöld gyepen nyüzsgő egészséges élet, a napsütötte terek imádata és a nyári meleg, zöld lombok pompázó harmóniája szól hozzánk ezekről a képekről szinte tudatosan azzal a bátor kiállással, hogy nem olyan sötét, bánatos az élet, mint azt a világválság talán jogosan is érezteti mindnyájunkkal. *Radnay* Miklós művészetének ez a hang új formát ad. Biztos kézzel mozgatja tömegeit, amelyek nem zsufolódnak drámai hatásuvá, levegőt varázsol képeire s fénynyel borit be mindent.

A nagyméretű, mozgalmas vásznai, fakturában is kitünő portréi mellett szinte refrainszerüen jelentkezik egy virágcsendélet mint poetikus, kedves pihenő, szint és illatot árasztó gesztusa a művésznek. Nem kétséges, hogy megértő, lelkes közönsége lesz *Radnay* Miklós kiállításának.

(—sig.)

Esti Kurir, 1938. január 20.

Radnay Miklós
Pesti Napló
1938. jan. 30.

3. Radnay Miklós képei

A Fészek Művész Klub társalgójának falát *Radnay* Miklós képei borítják. Rokonszenves fiatal festő, aki olajban, temperában, akvarellben és ceruzarajzokban egyaránt szívesen dolgozik. Tárgyban is változatos: csendéletei frissek, nyári tájai napsütésesek és sok szeretettel felkapott sportjelenetei mintha valamilyen új és nagyon időszerű irányban jelentenének kísérletet. Egy női portréja bizonyítja, hogy a fiatal művészre ezen a téren is jövő vár. Általában világos, bonyodalmak nélküli témákat szeret és mindezeken optimista világnézet uralkodik. Ritka érték ez a mai világban.

(k. i.)

gyümölcsvásár

PEST, XI.,
iklós út 54.
: 25-98-94.

Gyógysonka és
finom felvágottak

Radnay Miklós

Ujság 1938 febr. 2.

— **Radnay Miklós képei.** Radnay Miklós, fiatal festő, a Fészek-Körben mutatja be ujabb munkáit: olaj- és temperafestményeket, vizfestményeket és rajzokat. Radnay tetszetős ecsetjárásu festő, aki főként borongós hangulatu kicsiny tájképein finom tónusérzéknek adja tanuságát. Nagyobb festményei hangosabb szinüek, de ez a tulajdonságuk nem mindig válik előnyükre. *(e. a.)*

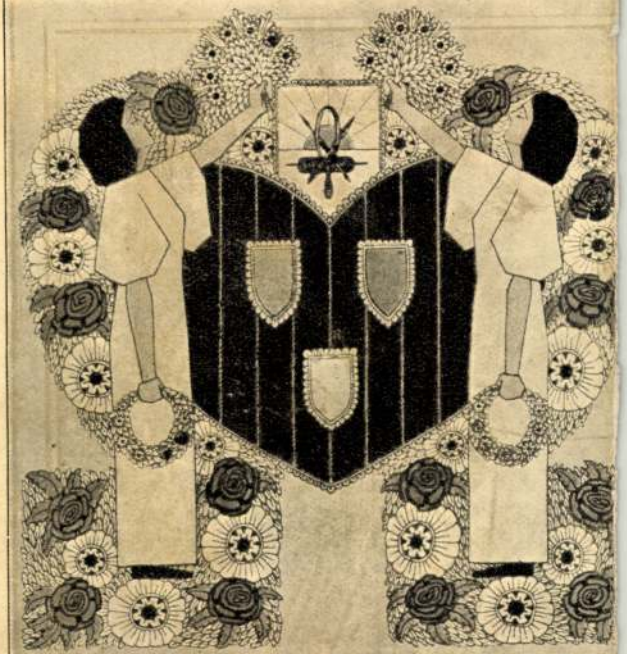

KURCZ ÉS LAJTA

FOTOCINKOGRAFIAI MŰINTÉZETE

BUDAPEST, VIII., VIG-UTCA 3

KÉSZIT FOTOTIPIA- ÉS AUTOTIPIA-
KLISÉT MINDEN KIVITELBEN,
BÁRHOL FÉNYKÉPFELVÉTELT,
MŰVÉSZI RAJZOKAT, STB.

TELEFON: JÓZSEF 353-18

Radnay Miklós

1930

Radnay Miklós, a fiatalabb festőgeneráció egyik legtehetségesebb tagja mutatta be nyári munkáinak válogatott gyüjteményét. Az erős színérzéssel látott impresszionista hangulatok szerencsésen nyernek kifejezést a biztoskezű rajzoló komponáló tehetségének útján. Ezek a színhangulatok nem üres álmodozások, hanem egy sok mondanivalójú festőnek erőteljes megnyilatkozásai. Radnay Miklós most azon az úton van, amelyik elvezetheti a maga egyéniségének kinyilatkoztatásához. Látása egyéni, kifejezési eszközeiben pedig mindig artisztikus. Műtermi kiállítása után logikus lenne egy gyüjteményes kiállításon való megjelenése.

Képzőművészet

1931. 36. 7.

Radnai Miklós

festő

lásd.

E. G. II. 342 l

(A rövid hirdet

Az elszakitott Magyarország Müemlék

sága által fenti cimen rendezett el

vetitett képekkel kisért előadása..

.....órakor az "Uránia" szinházba

előadása ; .....

Radnai Miklós

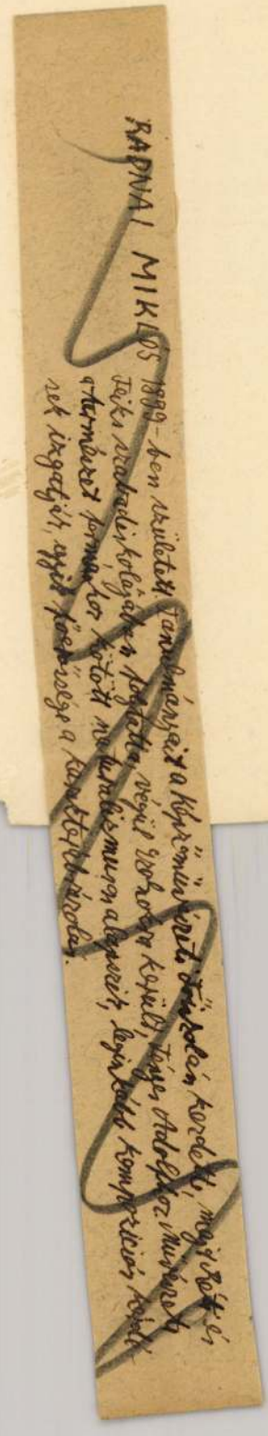

RADNAI MIKLÓS 1899-ben született. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán kezdette, majd Réti és Feiks szabadiskolájában folytatta, végül Szolnokra került, Tényes Adolfhoz. Művészete a természet formáshoz kötött naturalizmusan alapszik, leginkább kompozíciós kérdések izgatják, egyik főerőssége a karakterábrázolás.

2. sz.
1936/37.

MEG

A BUDAPESTI K
PÁZMÁNY PÉTER T
TAN

AZ EGYETEM

1936. ÉVI SZEPTEMBER 16-ÁN,
AZ EGYETEMI TANÁCSOT BE

KÉPZŐMŰ

A Műcsarnok tárlatán a frappáns élmény erejével hat *Radnay Miklós* festőművész egyre impozánsabban kibontakozó új portréművészete. Andréka Károly helyettes főkapitány arcképe például úgy is mint jellemrajz, úgy is mint kolorista és formatanulmányi studium érdekes és értékes pièce-e az új portréművészetnek.

Radnay Miklós portréművészetét nem kell felfedezni ma már Budapesten, sőt a külföld is ismeri. A legutóbbi időkig *Radnay Miklós* mint tájképfestő volt közkedvelt és a Fővárosi Múzeum is tájképet vásárolt tőle, viszont igaz az is, hogy a muzeális portrévásárlások nálunk nem szokásosak.

Gyerekek! Pró[illegible]atok ti is fügéből, datolyából ilyen [illegible]ves játékot készíteni!

Érdekes, [illegible]gy tájképeiben sem tagadja meg[illegible]réművész mivoltát. Sohasem tájtó[illegible] - vagy tájhangulatfestésre törekszik, [illegible]nanem mindenkor a tájak konstrukcióját és portréját adja a természetbúvár éles tekintetével, aki a naturában is a lelket keresi.

*

rendőrzenekar játszotta a legújabb táncdarabokat országos hirü karnagya: Szöllőssy Ferenc vezénylése alatt. A rendőrzenekar, népszerű karnagyával, május 1-től a Margitszigeten jogja szórakoztatni és a legkitünőbb műélvezetben részesiteni a közönséget.

A mély megilletődés és őszinte részvét hangján búcsúzom el ilosvai és gencsi Gencsy Bertalan, nyugalmazott m. kir. honvédőrnagytól, aki életének 50. esztendejében, hosszú és kinos szenvedés után az Úrban csöndesen elhúnyt. »Hitt és megnyugodott!« ezzel a gyönyörű mondattal fejeződik be a megboldogult gyászjelentése. Özvegyének, gyermekeinek és rokonainak is csak ezt kivánhatjuk: higyjenek a túlvilági találkozásban és nyugodjanak meg a Mindenható bölcs akaratában.

Befejezésül elmondok Nagyságos Asszonyomnak egy sikerült anyósviccet, amely ennek dacára jóizű és kedves. A dolog ott kezdődik, hogy a mi közismert Móric barátunknak az anyósa súlyosan megbetegedett. A háziorvos alaposan megvizsgálta a beteget, aztán csóválni kezdte a fejét. Végre Móricot odahúzta a szoba sarkába és nagyon komolyan igy szólt:

— Végtelenül sajnálom, de kötelességem közölni önnel, hogy kedves anyósának állapota rendkivül súlyos!

Móric barátunk felsóhajtott és ezt suttogta:

— Kedves, jó doktor úr, van egy nagy kérésem ... Legyen szives és kezelje úgy az anyósomat, mintha a saját kedves anyósáról volna szó! ...

De most már nem beszélek többet és Nagyságos Asszonyom

kezeit csókolom

Szemtől-szembe

GYÖNYÖRŰ JELSZÓ volt valamikor a magyar ipar pártolása. Abban a korszakban született meg, amikor úgyszólván gyermekcipőit nyűtte még a magyar ipar. Rengeteg nyersterményünknek csak egy kis hányadát tudták feldolgozni az 1867-es kiegyezés után létesült gyárak, túlnyomó részét külföldi piacra dobtuk, hogy aztán drága pénzen visszavásároljuk a feldolgozott árucikkeket. Emlékszünk: a kishitűek azzal érveltek, hogy a magyar ipar termékei nem állják a versenyt, minőségben jóval alatta maradnak a külföldi, főleg a német és osztrák (akkor még együtt volt a nagy Ausztria) gyártmányoknak. A magyar gazdasági élet lelkes építőmesterei évtizedeken keresztül hadakoztak a szkeptikusokkal, akiknek köpönyege alól rendszerint kifityegett a lóláb: az idegen érdek szolgálata, amely az ő saját zsebüknek is jót tett. Vállalkozó szellemű magyarok egymás után létesítettek ipartelepeket, modernül berendezett gyárakat, üzemeket és megtörtént a csoda: a magyar készáru igenis versenyképesnek mutatkozott, nemcsak idehaza, hanem a világpiacon is, amely tudvalevőleg nem megy érzelmi szempontok után, hanem a gazdasági élet rideg törvényeihez alkalmazkodik. A háborúvesztés új helyzetet teremtett, amelyből kíméletlenül le kellett vonnunk a konzekvenciát, még pedig azt, hogy ha nem akarunk végkép idegen érdekek rabszolgái lenni, akkor gyors ütemben ki kell építenünk a magyar ipart, hogy amit magunk termelünk, annak mi legyünk a fogyasztói s ami fölösleget tudunk produkálni, azt a külföldön helyezzük el s ily módon gyarapítsuk a fájdalmasan megfogyatkozott nemzeti vagyont. Ezt a programot szívós következetességgel végre is hajtották hozzáértő vállalkozók, úgy hogy például textilárukban ma alig volna szüksége behozatalra az országnak. Magyarországi gyárakban magyar munkások által készített posztóval, szövettel, mindenféle kelmével, vászonnal stb. önmagunkat látjuk el, ami másszóval annyit tesz, hogy sok tizezer ember találja meg az existenciáját ebben az iparágban, amely a háborút megelőző időben alig számottevő tényezője volt a magyar gazdaságnak. De erősen kifejlődtek hosszú iparágaink is. Mindenféle élelmiszeripari üzemek, sajt- és konzervgyárak, kiterjedt bőr- és vegyészeti gyárak és a háziipart szélesebb alapra helyező vállalatok jöttek létre. A mezőgazdaság európai válsága közben vígasztaló momentum, hogy népességünk jelentékeny része az ipar terén talált foglalkozást, különben még nagyobb lenne a nyomor és tömegesebb a kivándorlásra elszántak száma. Ha van hazafiság, ha a szó nem vált üres és kongó frázissá, akkor elsősorban azt a cselekedetet tartjuk annak, amely a magyarság anyagi megerősítését, testvéreink megmentését szolgálja. Gyárak üzemben tartása és üzletek fenntartása, amelyekben magyar árut árulnak sokkal hazafiasabb dolog, mint ünnepi alkalmakkor fehér asztalnál vizenyős beszédeket mondani és — másnap angol szövetből készült öltönyt, Párizsból hozatott selyemruhát, meg kalapot fölvenni. Ahány pengő megy ki idegen áruért, legalább annyi félpengőt emelünk ki szegény magyar tisztviselők, mérnökök, szakmunkások zsebéből. A külföldre küldött pénz idegen munkásokat, tisztviselőket, vállalkozókat táplál, akik a magyar pénzt nem Magyarországon költik el. Viszont, ugyebár, hány magyar ember viszi külföldre az itt szerzett pénzét és költi el — oh sokkal könnyebb mozdulattal, mint idehaza — hotelre, vendéglőre, színházra, szórakozásra, bevásárlásra. Ne értsenek félre bennünket, — mi nem az ellen a kulturjelenség ellen szólalunk fel, hogy a külföld, főleg a Nyugat nagy centrumait, kellemes világfürdőit, szórakozóhelyeit olykor fölkeresik a tehetősebb magyarok. Nagyon jól tudjuk, hogy ha mi fel akarjuk lendíteni az idegenforgalmunkat, akkor elsősorban nekünk kell a külföldet fölkeresnünk és széleskörű propagandát csinálnunk. De azt a szinte hazafiatlanságszámba menő könnyelműséget senki sem kívánja tőlünk, hogy ruházatunkat, egyéb szükségleti cikkeinket külföldön vásároljuk be. Már pedig — és ezért íródnak ezek a sorok — általános panaszként halljuk előkelő magyar nagyiparosok és kereskedők szájából, hogy a külföldre utazó vagyonos magyar elemek az utóbbi időben feltűnő nagy mennyiségben vásárolnak idegen árut. Az idei télen — mondják — számos gazdag ember, köztük főleg többszörös háztulajdonosok és hasonló boldog halandók, keresték fel a Rivierát Hazajövet, nevetve pakkolják ki az úgynevezett használt ruhákat és egyéb fölszerelésüket, amelyek pedig vadonatújak, de a vámot szerencsésen megúszták velük, illetve a vámőrnek nincs is joga az egyszer használt ruha ellen kifogást emelni. Minden idegeskedés nélkül, nyugodtan és megfontoltan mondják az ilyen dolgok hallatára: szabad-e egy sínylődő ország lezüllött társadalmától eltartott néhány ezer gondtalan milliomosnak külföldre vinni az itthon előteremtett pénzét, szabad-e akkor, amikor a nyomor kaszája borzalmas rendet vág a magyar sorokban, amikor magának az államfő hitvesének kell gyüjtéseket rendezni az elesettek, éhezők és didergők javára? Nem mozdul meg ezekben a podvás szivekben valami, nem éreznek semmit, nem látnak semmit és nem félnek — ha mástól nem — a szegények átkától? Nem Isten és ember ellen való bűn-e az itthon szerzett vagy kisajtolt pénzen nálunk sokkal boldogabb népeket gazdagítani s ugyanakkor itt munkanélküliséget, inséget, vigasztalanságot tenyészteni? Minden józan és becsületes magyar, akinek szeme előtt a polgári társadalom nyugalma, biztonsága és jóléte lebeg, föl kell hogy emelje tiltakozó szavát és ha rákerül a sor — az öklét is a magyar vagyon lelketlen tékozlói, a magyar nyomor megbocsáthatatlanul könnyelmű terjesztői s végső soron a szociális rend felforgatói ellen. A hazai ipar pártolása ma több, mint volt azelőtt: áll és bukik vele a nemzet, épp úgy, ahogy a búza árával állunk és bukunk.

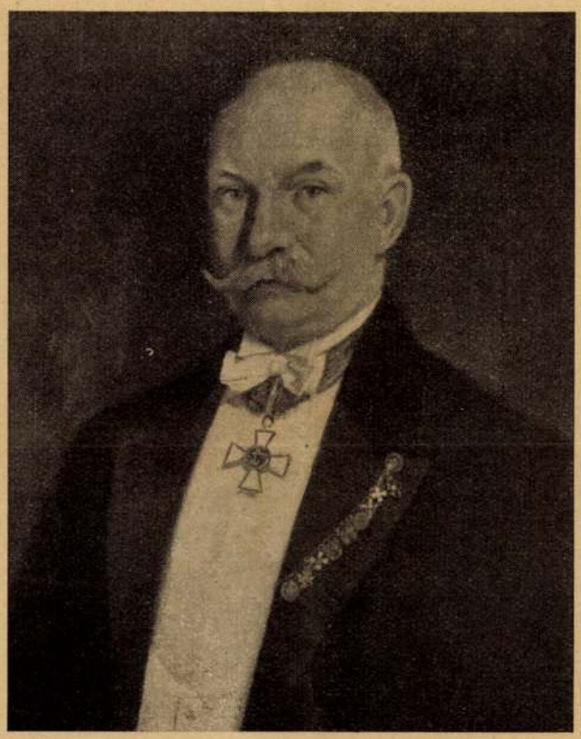

Andréka Károly, rendőrfőkapitányhelyettes
(Radnay Miklós festőművész alkotása)

A nőkérdés története

A NŐKÉRDÉS volt minden kornak egyik legsulyosabb és megoldást leginkább követelő problémája.

Az asszony helyzete a családban, a társadalomban, szerepe a magán- és a közéletben, a politikában, munkaértéke, alkotóképessége — mindez egyrészt a teljesitmény szempontjából, másrészt pedig a férfihez viszonyitva: olyan fontos és olyan sokfelé ágazó kérdések, amelyeknek helyes és kielégitő megoldására a legrégibb időktől máig állandóan kerestek és keresnek is utat azok, akik az emberiség együttmüködésének harmóniájában látják a szabadulást abból az ezernyi kátyuból és csődbevezető útból, amelyek között oly régóta bukdácsolunk.

Költők és irók, filozófusok és társadalomtudósok, lelkipásztorok és müvészek és mindenki más, aki gondolkodó és világoslátású ember: mindenki érzi, hogy meg kell találnunk a megoldást ezekre az emberiség szempontjából életbevágó kérdésekre, mert a megoldás nélkül az emberiség egyik fele örökké másképpen nézi a világot és másnak fogja az életet látni, mint a másik nemhez tartozó testvérei.

Sokan voltak a férfiak között, voltak minden kornak *Weininger*-ei, és *Strindberg*-ei, akik vak fanatizmusukkal és lobogó gyülölködésükkel még rontották az amugy is nehéz és megoldatlan helyzetet, dacot ébresztettek és ellentámadásra késztették a női nem harcosabb kedvü és szenvedélyesebb tagjait és igy egyre inkább elmérgesitették az ellentéteket és kiélezték a farkasszemet néző, mesterségesen ellenfelekké tett kétfajta ember közötti ideges feszültséget.

És voltak a nők között is harcias feministák és suffragette-ek, akik legtöbbször az aktuális politikai kérdések feletti harc ürügyével dobtak kesztyüt a férfiaknak. Különösen a legujabb időben volt mindig a politika — legtöbbször a választójog kérdése — az ütközőpont a két tábor között. De ez csak alkalmas ok volt a harc magyarázására, a valóságban itt is, mint a másik oldalon is, más okokat kell keresnünk a szembenállásra, nem a politika tulságos fontosságát és a választójog, vagy más hasonló kérdés nagyon komolyan való felfogását, azonban tény az, hogy — bármilyen okból is — nem láthatunk a történetem során semmi olyan megoldási módot, amely biztosan célhoz vezetne és az ellentétek elsimitására irányuló komoly kisérletet is csak nagyon gyéren látunk.

Igy történhetett aztán az, hogy van-

nak, akik a férfi és nő örök harcáról, mint természeti adottságról beszélnek. Holott az egész »nemek harca« nem egyéb, mint néhány beteg idegzetü és a világot komor szemüvegen keresztül néző ember tragikus félreértéseiből és esetleges egyéni szerencsétlenségéből származó — talán kissé erős kifejezéssel azt mondhatom: — tömegpszichózis. Vagyis ugyanaz a tömeglélektani jelenség, amelynek hevesebb kitörését más viszonylatban, köznapi nyelven pániknak szokás nevezni. Ahol sok ember van együtt és az egyik felfog valami valóságos, vagy sokkal gyakrabban: valami képzelt ijesztő, rémületet okozó jelenséget, az ő rémülete rendkivül gyorsan ragad a többire és sokszor helyrehozhatatlan zavarokat és bajokat okoz.

Igy volt valahogyan a nő és a férfi közötti harc feltevésével is. Elég volt, hogy valaki a csóvát bevesse a puskaporos hordóba: rögtön lángra lobbant.

Mindenki látta mindig, hogy ezen a ponton nagy kérdőjelek állnak az ember előtt, feleletet várva. Valakik, akiknek dult idegzete és zilált fantáziája ott is rémeket látott, ahol nyoma sem volt semminek, akik az egyéni csalódásaikat és szubjektiv szenvedéseiket nagyon könnyen tudták általánositani, teljes zavart és fejetlenséget okoztak ott, ahol komoly, józan megfontolásra, engedékeny higgadtságra és kölcsönös jóakaratra lett volna szükség.

Ma már, szerencsére, javult a helyzet. Ma már csöndesen mosolygunk azon, aki naivul és zavarosan a nemek harcáról ir, vagy beszél. Ma már tudjuk, hogy harcról csak ott lehet szó, ahol a két fél akarja a harcot. De ott, ahol az akadályokon keresztül egymás felé igyekeznek és egymás kezét akarják megfogni szeretettel az örökké csak egymást kereső nő és férfi, ott harc nincsen. Csak homályos kérdések vannak, amiket közös jószándékkal és nyilt őszinteséggel meg lehet beszélni és egyetértő akarattal el lehet intézni.

Azonban ezek a kérdések is olyan természetüek, hogy a közeledési szándék feltételezése esetén is nehéz a feleletet megadása rájuk. Olyan sok részletre kell kiterjeszkedni a megoldásnak, az életnek ugyszólván minden megnyilvánulása annyi tisztáznivalót mutat és annyira összekuszálódott ez a probléma, hogy elsőrendü fontosságu a vele való foglalkozás, a kivezető ut keresése.

Sok küzdelem vár a ma emberére, nőre, férfire egyaránt, künn az életben, a »struggle for life«, az életért folyó keserves birkózás minden erejének megfeszitésére kényszeriti ma ennek a harcnak minden katonáját. Mégis, talán nem is az egész világon beállott gazdasági krizis érinti legsulyosabban az emberiséget, hanem az általános depresszió, a letörtség érzése. Ennek az érzésnek megszületésében és nagyarányu elterjedésében pedig igen nagy szerepe van annak, hogy a kenyeret hajszoló ember egye-

AZ EST

? MINDEN EDDIGINÉL ÉRDEKESEBB JÁTÉKA ?

OLVASSA EL A JÁTÉK FELTÉTELEIT
AZ EST HOLNAPI SZÁMÁBAN

21 volt népbiztos halálpere Moszkvában

Moszkva, február 28
(Az Est és a United Press tudósítójától)

Tömegpör főtárgyalása kezdődik március 2-án a moszkvai legfelsőbb törvényszék előtt.

A Szovjetunió huszonegy hatalmas népbiztosa

fog a vádlottak padján ülni, a vád pedig

gyilkosságról, kémkedésről, idegen nagyhatalom javára történt árulásról

szól. A vádlottak között van *Bucharin*, a kommunista internationale egykori elnöke, *Jagoda*, a GPU volt főnöke, *Rakovski*, az ukrajnai népbiztosok tanácsának volt elnöke, volt londoni nagykövet, *Rosengolz*, a külkereskedelem volt népbiztosa, *Grinko* volt pénzügyi népbiztos, *Kretinski* volt külügyi népbiztos, *Csernov* volt földmívelésügyi népbiztos, *Rykov*, a közlekedésügyek volt népbiztosa, *Mensinski*, a titkos politikai rendőrség volt népbiztosa, továbbá *Pletnew* orvostanár, a Szovjetunió híres szívspecialistája, *Levin*, a Kreml klinikájának főorvosa más orvosokkal együtt, akiket még külön azzal is vádolnak, hogy *méreggel akarták láb alól eltenni a betegeskedő Maxim Gorkijt*, aki három évvel ezelőtt halt meg.

A főügyész vádirata szerint valamennyien összeállottak egy titkos szervezetbe, amelyben az ellenzéki elemeket egyesítették, hogy *általános rendszerváltozást idézzenek elő.*

Trockij ellen is újból súlyos vádakat emel a főügyész. Azt állítja róla, hogy 1921-ben, mikor hadügyi népbiztos és az egész vörös haderő főparancsnoka volt,

egy külföldi hatalom megbízottaival összejátszott,

hogy Fehér-Oroszország népét felfegyverezze a szovjeturalom ellen, amelyet külföldi fegyveres erő segítségével akart megdönteni. Egyáltalán a vádak még *abból az időből származnak, mikor a vádlottak vezető állásokban voltak.*

Nem utolsó sorban azzal vádolja a főügyész a volt népbiztosokat, hogy

Sztalin és Lenin életére törtek és valamennyi vádlott fejére halálbüntetést kér.

A vádirat nem nevezi meg azt az idegen nagyhatalmat, amellyel a vádlottak összejátszottak, hanem e részben csak ennyit mond:

— El akarták szakítani a szovjetunió testétől Ukrajnát, Fehér-Oroszországot, a tengerparti tartományokat, Georgia keleti részét, az örménylakta területeket és Asszerbeidzsánt. Mindezeket a tartományokat a külföldi hatalom kezére játszották volna fegyveres segítség fejében, amellyel meg akarták változtatni a szociális társadalmat, hogy helyébe ismét a kapitalizmust és a burzsoázia uralmát ültessék. E célból *szövetkeztek a trockistákkal, Szinovjev csoportjával, a mensevikiekkel és a felsorolt tartományok polgári nacionalista elemeivel.*

Bucharin ellen még egy vádat emel a főügyész. Azt állítja, hogy Trockijval együtt *szövetkezett a brestlitovski béke kiforgatására.* A vádlottak között van továbbá *Krusov*, Maxim Gorkij egykori személyi titkára és *Bessonov*, aki a berlini szovjetnagykövetség kancellárja volt. Kétségtelen, hogy a főtörvényszék

valamennyi vádlottra halálos ítéletet

fog hozni.

Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknél, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű bélürülésük legyen, a természetes »Ferenc József« keserűvíz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral bevéve — a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

Március 3-tól az Európában egyedülálló délamerikai
MARIMBA ZENEKAR
csodálatos, nálunk még ismeretlen újszerű hangszereivel a
ROYAL SZÁLLÓ ÉTTERMÉBEN
vendégszerepel

Öt szavazattal győzött Hindy Kőszegen

Kőszeg, február 28
(Az Est tudósítójától)

Óriási izgalmak között zajlott le tegnap a pótválasztás *Kovács* Sándor egyesült kereszténypárti és *Hindy* Zoltán nemzeti egységpárti jelölt között. A reggeli órákban fejfej mellett haladtak. A tulajdonképpeni küzdelem délután indult meg. Ekkor mindkét párt szervezete óriási munkát végzett. Sorra járták a házakat és *minden épkézláb szavazót a szavazatszedő küldöttség elé vittek.* Ennek tulajdonítható, hogy *a pótválasztáson közel ezerrel többen szavaztak, mint az első választáson.* A végeredmény:

Hindy Zoltán 5158
Kovács Sándor 5153

A tízórás izgalmas küzdelemben tehát **5 szótöbbséggel Hindy Zoltán győzött.** A kereszténypárt részéről kijelentették, hogy *a választást megpeticionálják.*

A román cenzura megcsonkította a Balkán konferencia jelentését

Bukarest, február 28
(Az Est külön tudósítójától)

Feltűnést kelt, hogy a cenzura törölte a mai reggeli lapokból az ankarai Balkánszövetség külügyminiszteri konferenciájáról kiadott hivatal záróközlemény harmadik kikezdését, amelyben arról van szó, hogy *a Balkánszövetség államai elismerik Olaszország abesszíniai impériumát.* A hivatalos közlemény azt mondja, hogy Jugoszlávia már kifejezésre is juttatta az olasz impérium elismerését, Románia pedig *Goga* kormánya idején hasonló elhatározásra jutott.

Ez a rész az ankarai értekezlet hivatalos zárókommünikéjéből a román lapokban kimaradt. *(T)*

— *Rejtély vagy Arthur.*
— *Miért?*
— *Az egész családban te dolgozol a legtöbbet. Reggeltől estig töröd magad, lótsz-futsz, harcolsz a kenyérért és mégis olyan az arcszíned, meg az idegzeted, mintha állandóan nyaralnál! Mondom, rejtély vagy Arthur.*
— *Dehogy vagyok! Én is csak olyan ember vagyok, mint ti, de viszont . . .*
— *Nos?*
— *Én Ovomaltine-t reggelizem!*

SZÍNHÁZ

Egyed Zoltán távirata Az Estnek

Hajmássy Ilona a karriert választotta...

Az Est szerkesztősége ma reggel kábeltáviratot kapott Newyorkból *Egyed* Zoltántól, aki a következők közlését kéri:

„Hajmássy Ilonával és velem kapcsolatban különböző lapokban elterjedt hireszteléseke vonatkozóan kérem alábbi nyilatkozatom szíves közlését: Hajmássy Ilonát, akiből időközben itt Lona Massey lett, a Metro filmgyár alternativa elé állította, hogy válasszon köztem és karrierje között. Stop. Miss Massey bölcsen a karriert választotta, amelynek kifejlődését Newyorkból, ahol Székely Jánossal írt „Színiiskola" című darabom próbáin veszek részt, baráti érdeklődéssel kísérem. Utóirat: Házasságról szó sincs. Köszönettel: Egyed Zoltán".

A kis cica talpára esik

Irta: Heltai Jenő

Heltai Jenő

(A *Pesti Színház* szerdán mutatja be Gheri svájci író »*Sixième Étage*« című színjátékát, amelyet *Heltai* Jenő fordított »Hatodik emelet« címmel.)

Az ősszel Londonból jövet megálltam Párizsban, ahol akkor indult a színházi szezón, a Theatre des Arts-ban mingyárt igen nagy sikerrel, a *Hatodik emelet*-tel. Francia íróbarátaim figyelmeztettek rá. *Gheri*-nek, egy fiatal svájci írónak első, egész estét betöltő színműve ez, addig egyfelvonásosokat írt csak. Megnéztem a darabot, el voltam ragadtatva és még ott a helyszínén szívesen vállaltam, hogy lefordítom. Az volt az érzésem, hogy ezzel a munkával kedves és üdítő színházi estéhez juttatom a budapesti közönséget, amely ezúttal olyasmit kap, amiben eddig nem igen volt része: egy montmartrei párizsi ház keresztmetszetét, a hatodik emelet lakóinak mindennapi életét, kis örömök, kis tragédiák, torzsalkodások, kibékülések, szerelmek és szakítások változatos szimfóniáját, mosolyt és meghatódást hét-nyolc rövid képben amelynek befejező utolsó mondata ugyanannyi kedves naivitással, mint amennyi szelíd gúnnyal megállapítja:

— Ebben a házban nem történik soha semmi.

Csakugyan sem a házban, sem a darabban nem történik semmi, éppen csak emberek élnek benne, nem papiros-figurák, hanem igazi, élő emberek, még csak nem is franciák, akár idevalósiak is, mindnyájan ismerjük őket, találkoztunk velük Pesten. Az az a hatodik emelet, amelynek lakását, folyosóját, lépcsőházát egyszerre látjuk, nem meglepetésekkel telített színpadi technikai trükk, a darab egyetlenegy meglepetése az, hogy csupa közhely. Közhely a történés, meg a dialógus, közhely minden egyes figura. Csak az nem közhely, ami mögöttük van. Ez a sok tudatos közhely együtt mégis művészi, az író kedves ingerkedése, enyhe szatírája, okossága, jósága és költői ereje a sok-sok apró részletet egészen egyéni módon kovácsolja egybe és aranyos derűvel zománcozza. Nyolc-tíz különféle élet zajlik le, kapcsolódik egymásba ezen a hatodik emeleten, rendes és kevésbé rendes emberek élete, a jó emberek nagyon jók itt és a nem nagyon jók nem is olyan rosszak, talán léhák és felületesek csak. A kis cica leesik az uccára a hatodik emelet ablakából, de nem történik baja, talpra esik, éppen csak elszédül egy kicsit. Ez a kis cica alighanem szimboluma a darabnak, amelyben végül mindenki talpraesik, és kigyógyul kis szédüléseiből. Mindenki szeretetreméltó a hatodik emelet kis köztársaságában, amely igazságot oszt, büntet, kegyelmez és megbocsát, miután előbb maga is bemutatkozott hibáiban, tévedéseiben, kis gonoszságaiban, együgyűségében, egész esendő voltában. Az író kivételes tehetsége emeli föl a kis művet a »fővárosi életkép« szintjéről a dráma magasabb régiójába.

ANNA MARIA GUGLIELMETTI, A VILÁGHÍRŰ OLASZ ÉNEKESNŐ BUDAPESTEN MODELT ÜL RADNAY MIKLÓS FESTŐMŰVÉSZNEK

KIS HIREK

Egy budapesti úriasszonynál lakik a most Budapesten tartózkodó Anna Maria *Guglielmetti*, a világhírű operaénekesnő, aki nem szeret szállodában lakni. A lakás szalónjában festőállvány, rajta egy befejezéshez közelálló portré.

Radnay Miklós festőművész festi Guglielmetti arcképét. A művésznő türelmesen ül, *rózsaszín nagy krinolinos ruha van rajta fekete fodrokkal, csipkével.* A kezében structoll-legyező. A kép tompa színei között érdekesen érvényesül barna hajkoronája, mélytüzű olasz szeme. Radnay mint Traviatát festi Guglielmettit.

⊙

Színházi emberekkel telt meg tegnap délelőtt a Nemzeti Színház nézőtere. A Színművészeti Akadémia rendezte vizsgaelőadását és magyar színpadon először játszotta Robert *Morley* »Olcsó regény« című vígjátékát. *Góth* Sándor fordította és rendezte. Különösen *Fogarassy* Mária, egy főjegyző leánya, *Szende* Bessy, Szende Ferenc operaénekes leánya, valamint *Sándor* Izabella, dr. Sándor Vencel főigazgató leánya tetszett. A férfiak közül: *Kenessei* Ferenc, *Ranczi* Lajos és *Bánffyörgyi* Károly.

A filmcenzura betiltotta „Az orvos" szerzőjének filmjét, a „Zsákuccá"-t

Az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság előtt vetítették nemrég a »Zsákucca« című filmet, amelynek szerzője Sidney *Kingsley* amerikai író. Ő írta a Vígszínházban játszott »Az orvos« című darabot is.

A »Zsákucca« eredeti címe »Dead end«. Nagy sikerrel került színre amerikai színpadokon és később az United Artists gyár vitte filmre. *A cenzura nem engedélyezte* a film magyarországi előadásait.

Bécsben lett rosszul Bársony Erzsi, a Magyar Színház tagja, aki telefonon mondta le az előadást

Vasárnap délelőtt *Bécsből* keresték telefonon a *Magyar Színház* igazgatóságát:

— Halló... itt Bársony Erzsi nagynénje beszél... *Bársony Erzsi rosszul van, nem tudott vonatra ülni...*

Azután halk hangon folytatta a telefonbeszélgetést *Bársony* Erzsi is és *lemondta a budapesti délutáni szereplését.*

Azonnal telefonáltak *Somló* Valériának, a színház fiatal tagjának, aki *beugrott az »Egyetlen éjszakára« vasárnapi előadásán Bársony szerepébe. Két óra állt rendelkezésére a szerep megtanulására. Hibátlanul játszott.*

Mint értesülünk a bécsi lemondás oka a következő:

Bársony Erzsi, aki *Bársony* Dórának, az Operaház művésznőjének leánya, a mult héten *epegörcsökről* panaszkodott. Szülei *felküldték Bécsbe, vizsgáltassa meg magát egy neves osztrák orvosprofesszorral.* Bársony Erzsi bécsi nagynénjéhez költözött és úgy tervezte, hogy vasárnap az »Árpád« sínautóval jön haza. *Reggel rosszul lett, nem tudott felkelni.* Ezért kellett lemondania a szereplését.

RÁDIÓ

Hétfő — *február 28*

Mengelberg

BUDAPEST I.: 5.00 Elsa **Munthe-Kaas** énekel. — 6.30 Cigányzene. — 7.30 Beczássy Judit elbeszélése. — 8.10 **A filharmonikusok hangversenye, Mengelberg** vezényletével. **Beethoven IX. szimfóniája.** — 9.50 Jazz. — 11.05 Cigányzene.

BUDAPEST II.: 5.00 Szalónötös. — 5.30 Közgazdasági előadás. — 6.45 Német óra. — 7.35 Kertész Lajos énekel. — 8.10 Képzőművészeti est a Zeneakadémiáról.

Hallgassa meg ma!

A római operaház előadása

Lipcse: »Denevér« (7.10). Stockholm: Rigoletto II. felvonás (8.35). Paris Radio: »Gwendoline«, **Chabrier** operája (9.30). Róma: Ildebrando **Pizzetti** »Az idegen« és Ottorino **Respighi** »A madarak« című műve a **Teatro Reale**-ból (9.00). Varsó: **Fitelberg** vezényel (10.00).

Az ember néha téved
folytatja diadalútját, mától kizárólag CASINOBAN

Radnay Miklós

festő, kitért

Hul 1900 Bpest

Ujv. Mzs L.

729. l.

NYÁRI EGYETEM

KESZTHELY

UNIVERSITÀ ESTIVA
PER STRANIERI

FERIENKURSE
FÜR AUSLÄNDER

HOLIDAY COURSE
FOR FOREIGNERS

Rózsay
Radnay Miklós

Jestő

Szefelslex - 217, 218. l.

Elektr. arch

u. o. 935. l

a polgárság vagyoni helyzetének legjobban a ~~Korayt~~ litográfia felelt meg.

Senefelder maga próbálkozott ~~meg~~ a litográfiának Bécsben való meghonosításával. 1801-ben Bécsbe jött, hogy privilégiumot szerezzen találmányára, amit 1803-ban 10 évre meg is kapott. Azonban törekvésének kevés eredményét látta. 1805-ben ~~Sigmund Anton Steiner~~ kénytelen [illegible] privilégiumát, amit 600

Radnay Miklós

RADNAY MIKLÓS: KORA TAVASZ

A Nemzeti Szalon tárlatáról

Képzőművészek
1930. IV. évf. 31 sz. 1381.

át, hogy ájult gyönyörben úszhassanak a muzeu-
k kincseinek látványa közben?
zi a rádiót, amely viszont egyenesen lefojtja a
t, megöli a rohanást, az embert a lakásába szögezi,
s nyugvóhelyet teremt számára. Meg sem kell
a, hogy világjelentős mozgalmat, versenyt, szini-
ásson, eléje perdül hangban, élővalóság mozgás-
ben térbenállóan minden, ami körülötte történik.
zik; a világ minden táj és technikai szépsége
ul el képben.
nem cáfolata annak, hogy a ma nem a rohanás,
enkezően a zavartalan nyugalom megteremtése
zajlik.
k a sebesség, gyorsaság elérése céljából áldozzák
többi egy millió ember mozdulatlanság kényel-
ák megteremteni.
annak, hogy milliónak ne kelljen megmozdul-

művészetnek ez az indító oka sem olyan meg-
en, mint amilyennek látszik.
Nincs is több. Minden kommentár, minden kor

Mindez nem azt jelenti, hogy valaki is utjába akar állani bármely művészi törekvésnek, akár forradalmi ujításnak, csak azt jelenti, hogy az ilyen törekvés ne keressen indokolást, s ne mondja hogy az kell az uj kornak.

Ha népes utcámon valaki templomi zászlóval kezében, zsoltárt énekelve egymaga ballag, az emberek szánakoznak. Ha három ember halad a zászlóvivő mellett, megilletődünk, ha tömeg követi, áhitattal emeljük meg kalapunkat, s talán mi is beállunk a sorba.

Ma minden utcában hírlobogóval a kezében egy-egy próféta szaladgál s senki, de senki sem követi egyiket sem, s az emberek már észre sem veszik őket, s ha történetesen meglátják, unják!

Az uj mindig ugy keletkezik, hogy a régi már nem kell. Az uj jön és elsöpri a régit, az az uj amelynek verekednie kell, hogy a régi mellett megtűrjék, csak mulódivat, olyan, mint a nők nadrágszoknyája: Lehet, hogy valaha megtalálják azt a formáját, amely megöli a szoknyát, egyelőre exotikum.

A ma emberének abban a forrongásban, amely az uj művészet diadaláért egyelőre többet verekszik szavakban

Radnay Miklós

festő

szül. Bpest 1900. 1919-ben szinházi lapoknak rajzolt karikatura és portré sorozatával kelt feltűnést, ugyanekkor megjelenik nehány artistikus plakátja. Két évig a képzőművészeti Habadiskolán, Ivanyi Grünwald Béla, Rippl Rónai és Réti tanítványa. 1921. Szolnokon Fényes Adolfnál tanul. Harmadik évi ott tartózkodás után mint vendéjtag műtermet kap a telepen, amelynek hetedik éve lelkes munkása. 1924. Szolnoki kiállításon aratta első sikerét. Erre az időre esik bécsi és münchenni tanulmányútja. Télen Pesten dolgozik, Hanis portrét fest. 1928. kell. kiáll a Nemzeti Szalonban. Arckép, figurális tanulmány. Festő naturalik-

Kürthy István, főispán VI. 304, 305,

Radnay Miklós

koll. kiállítás a Fészekben

Képzőművészet

1930. 30. sz.

Radnay Miklós

4 1

MAGYAR MŰVÉSZET

1928. 63

Doszkár János és Ferenc

Háztalarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04.

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Radnai Miklós

Magyar Művészet

1928. 63

666 Klein Adam

Álló kutya : Blasl. Rm. Rk.

K. 1. ~~Rm. 85 mm. Sz. 112 mm.~~

85 × 112 mm.

Radnay Miklós

Borus idő olajf

T. m. Bp. 1932.

egy gyalog és egy lovásczendőrt látunk s
szt hátul nyargal. Öltözetök: sisak kétfejü
nélkül s álszíjjal; kettős elejü kabát megy
lebegő vállzsinórzással, szürke nadrág
csizma felcsatolható hosszú szárral vagy a
a fehér s a karabélyé zöld. A lótakaró sar-
amm van koronával. Feliratai a kép alatt:
9.

ndarmerie

ton Strassgschwandtner"
k, Verlag und Eigenthum der Kunsthand-
in Wien."
en, méretei 33.3 : 25.3 c/m.
ch'sche Armee nach der neuesten Adjusti-
d lithographirt von A. Pettenkoffer und
r.
fekete nyomás, chinai papiroson
szines, alánymással.

55/93 N° 1235.

Radnay Miklós

Műcsarnok

1927. őszi kiáll. - 413

1927/28. téli kiáll. ~~282, 295, 312~~

214, 215, 216, 273

1928. tav. kiáll. - 369

Csáky u. 15

Kenyérvíz VIII. 206.

MDK

Radnai Miklós

Anonym virágok, olaj
Híd, olaj
Falu nyáron, rajz

kiáll.
Budai Szépműv. Társ. 1933. nov.

Radnai Miklós.

festőművész.

Radnai Miklós festőművész az Akadémia-utca három szám, II. emeletén önálló kiállítást rendez. A kiállitás december tizenhatodikától huszonnegyedikéig van nyitva. Megnyitás december tizenhat, vasárnap délelőtt tizenegy órakor.

U. N. XII. 16.

Vörös Újság, 1928. dec. 16.

MDK

Radnai Miklós, festőm.

Olajfestmények:

214. Tiszakiöntés.
215. Tavaszi áradás. V.L.tul.
216. Paraszt-udvar.

A zelnoki festők.

Képzőm.Tára.1927-28. téli kiáll. Kat. 15.l.

Rádnai Miklós, festőm. MDK

Olajfestmények:

273. Öreg cigány.

Szolnoki festők.
Képzőm. Társ. 1927-28 téli kiáll. kat. 17.l.

MDK

Radnai Miklós

Tiszakiöntés, of.

Tavaszi áradás, of.

Paraszt-udvar, of.

KMTárs 1927/28 téli kiáll. kat. 15.1.

szövarch 20.- 176.lap

Radnai Miklós.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1928-ba

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat

Radnay Miklós

Pályázott a Ferenc József festészeti dijra.

N.U.934.VI.2.

Radnai Miklós (1900-)

Nyaralók.
Oljf. Sign.1937.

Borus idő.
Oljf. Sign.927.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Radnai Miklós (1900-1945)

Régi kapu.
Szines ceruzarajz. Sign.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Radnay Miklós

Szerepelt a Nemzeti Szalon Téli tárlatán.

B. H. 1932. XII. 25.

Radnay Dirlós

Szerepelt a Nemzeti Szalon téli tárlatán.

P. H. 1932. XII. 27.

Radnay Miklós

Szerepelt a Budai Képzőművészeti Társulat kiállításán.

M. A. 1933. V. 3.

Radnay Miklós

Szerepelt a Budai Szépművészeti Társulat kiállításán.

Nu. 1933. V. 3.

M.D.K.

Radnay

„Papp Jolán, a Rózsahegyi iskola végzett növendéke" cimmel készitett rajzát hozza a lap.

Szinház, Bp. 1919. juni. 29. IV. évf. 26. sz. 19. lap

M.D.K.

Radnay

Liptai Imréről, a "Jó fiu" szerzőjéről készitett karikaturát.
Repr.

Szinház és Divat, Bp. 1922. febr. 16.
VII.évf. 7. sz. 2. lap

M.D.K.

Radnay

Zerkovitz Béla portéját készitette, melyet bemutat a lap.

Szinház és Divat, Bp. 1919. nov. 30.IV. évf. 42. sz. 11. lap

M.D.K.

Radnay

Portrét készitett Papp Jolán szinmüvészről.
Repr.

Szinház, Bp. 1919. juni. 29. IV. évf. 26. sz.
19. lap

M.D.K.

Radnay Miklós

"Verseny boy voltam vasárnap délelőtt" c. tréfás irást illusztrálta négy rajzzal.

Szinház és Divat, Bp. 1919.nov. 2. IV. évf.
38. sz. 15-2o. lap

Radnay Miklós

szerepelt a Budai Képzőművészeti Társulat

kiállításán.

PR. 1933. V. 2.

Radnai Miklós

Szerepelt a Rudai Képművészeti Tár-
sulat kiállításán.

Sz. 1933. IV. 30.

Radnay Miklós

— A „Fészek" kiállítása. Március 27-én, csütörtökön délután a szolnoki művészgárda tehetséges tagjának *Radnay* Miklósnak kiállítása nyílt meg a Fészek Művészek Klubja (Kertész-utca 36.) kiállítási termében. A változatos anyag előnyösen mutatja — tájképen — figurális munkákon egyaránt a művész fejlődését. A kiállítás nyitva április 10-ig és bárki számára megtekinthető délután 6—8 óráig.

N. Ú. 930
III. 29.

NU. 930. III. 29.

Radnay Miklós

PH. 930. IV/4

— **Két festő kiállítása a Fészekben.** Ismét az ugynevezett „gutgesinnt" piktura két képviselőjének gyűjteményét látjuk a *Fészekben*. Az egyik: *Aradi-Edvi Illés*, a másik: *Radnay Miklós*. A kettő közül Aradi-Edvi Illés a tárgyilagosabb. Radnay Miklós a festőibb. Az első művész kellemes és tisztalátású vásznain velencei részletek, olasz és magyar tájak elevenednek meg, semmivel sem különbözőn attól, ahogy ezek a részletek, ezek a tájak az ember emlékezetében amugyis élnek, de jó és egészséges naturalizmussal megfestve. A második művész tájaiban, csendéleteiben és portréiban a szinhatásoknak látjuk ugyanilyen egészséges frisseségét és a faktura kellemes közvetlenségét. *(f. j.)*

PH. 930. IV. 4.

Radnay Miklós

Kiállítás a Fészekben. Folyó hó 27-én, csütörtök délután, a szolnoki művészgárda tagjának, Radnay Miklósnak kiállítása nyílt meg a Fészek Művészek Clubjának (VII., Kertész utca 36.) kiállítási termében. A kiállítás nyitva április 10-ig és bárki számára megtekinthető délután 6—8 óráig.

PN.930.III.30

Radnay Miklós

szerepelt a Nemzeti Szalon téli tár-

latán

SK 1932. XII. 25.

Radnai Miklós

Szerepelt a Nemzeti Szalon ~~tavaszi~~ téli tárlatán.

NU 1932. XII. 25.

Radnay Miklós

Szerepelt a dűnsamok téli tárlatán.

PH 1932. XII. 20.

Radnay Miklós

— **Két műterem-kiállítás.** *Radnay* Miklós festőművész, a szolnoki művésztelep gárdájának tehetséges tagja rendezett képeiből műteremkiállítást. A modern fiatalok egyik izmos képviselőjének, *Farkasházi* Miklósnak is műteremkiállítása van. Mindkettőt *vasárnaptól* tekintheti meg a közönség.

Est, 929, xi. 17

Radnay Miklós

— **Radnay Miklós kiállítása.** *Radnay* Miklós festőművész legujabb műveit műtermében mutatja be. Az érdeklődők a kiállítást egész napon át díjtalanul tekinthetik meg (V., Csáky-utca 15. szám alatt).

N. U. 929. XI. 20.

Radnay Miklós

festőművész

Duna Kiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1933.II.1.

Radnay Miklós

festőművész

Duna kiállítás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Esti Kurir
1938.I.31.

MDK

Radnai Miklós

Csendélet.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI. A Munkácsy-cék
II.Reprezentativ Kiáll.Pest.1929.Okt.hó
Kat. 20.1.

Radnay Miklós

1.

Budapesten született 1900-ban. A festészet iránti hajlama már gyermekkorában megnyilvánult. 1919-ben szinházi lapoknak rajzolt. karrikatura és portré sorozatával kelt feltünést, ugyanekkor megjelenik nehány artistikus plakátja. Képessége és ambiciója azonban nem elégszik meg ezzel és a komoly studium évei váltják fel az ifjan elért sikereket. 2 évig a Képző művészeti Szabadiskolában Iványi Grünwald. Rippl Rónai és Réti mesterek tanítványa, majd 1921-ben Szolnokra kerül és Fényes Adolf tanítványa lesz. Harmadik évi ott tartozkodás után mint vendégtag műtermet kap a telepen, amelynek hetedik éve lelkes munkása. Szolnokhoz füződnek első sikerei. (1924 évi szolnoki kiállítás), erre az időpontra csik rövid ideig tartó külföldi tanulmány utja (Bécs) (München). télen Pesten

:

es a lenyugvó nap sugarai külön-
k. Az előtérből széles út vezet a hát-
~~[illegible]~~ fehérre meszelt ház van nyi-
ra pedig a lejtő mögött ~~[illegible]~~ háznak
ynyel. Az égbolt felhőzött. Jelzése bal-

18·5 cm.

kelt 1461 sz. leirattal 100 ko-
1901: IX. 14-én(488/901.)

Vadász Ilona.

Életrajzomból annyit, amennyi fontos lehet pikturámra nézve: Magyarországon születtem; Budapesten egy művész iskolájában kezdtem rajzolni, majd Nagybányán folytattam tanulmányaimat legkiválóbb mestereink vezetése mellett. Voltam Párisban, Olaszország és Németország nagy városaiban és lehetőleg mindenütt gyarapitottam tudásomat. Műcsarnokban, Szalónban sokszor szerepeltem, utóbbi helyen kollektiv kiállitásom is volt. Részt vettem nehány vidéki és külföldi kiállitáson, legutóbb a fiúmei nemzetközi kállitáson is.

185	Gigi Lanfranconi olasz fasiszta képviselő portréja olajf.	Mgtul.
185a	Öreg hölgy arcképe, olajf.	Mgtul.
186	Leányfej kék ruhával, olajf.	300.—
187	Leányfej piros ruhával. olajf.	300.—
188	Gyümölcs, olajf.	450.—
189	Virág, olajf.	300.—
190	Felvonulás, olajf.	450.—
191	Magányos fa Nagybánya határán, olajf.	450.—
192	Szőlőhegyi táj, Pécsett, olajf.	350.—
193	Delelő tehenek, olajf,	350.—
194	Szántóföld ősszel, olajf.	250.—
195	Hajnali táj, olajf.	250.—
196	Két alma, olajf.	200.—
197	Tanulmány egy előkelő hölgy portréjához, olajf.	100.—

Vásárlási tudnivalók.

A műtárgyak eladását kizárólag a műtárosi hivatal, illetve **Kató Kálmán,** a Nemzeti Szalon műtárosa eszközli. A vételár 50 %-a a vásárláskor, 50% pedig 8 napon belül, legkésőbb azonban a kiállitás bezárásakor fizetendő.

Radnay Miklós. Szül: Bpest 1900.

és Fényes Adolf tanitványa lesz. Harmadik évi ott tartózkodás után mint vendégtag műtermet kap a telepen, amelynek hetedik éve lelkes munkása. Szolnokhoz füződnek első sikerei (1924. évi szolnoki kiállitás), erre az időpontra esik rövid ideig tartó külföldi tanulmányutja (Bécs, München), télen Pesten dolgozik, számos portrét fest, részt vesz az 1926. Szinyei Tavaszi Szalon kiállitáson, a Nemzeti Szalon pécsi representativ kiállitásán, a Műcsarnok őszi és téli tárlatán, a jubiláris szolnoki kiállitáson, amelyen a város veszi meg egyik képét.

Csoportosan munkáit első izben most mutatja be a Nemzeti Szalon.

166	Jan Novotny a Magyar-Cseh-Iparbank elnökének arcképe, olajf.	Mgtul.
167	Patak partja, olajf.	240.—
168	Gödrös utca, olajf.	350.—
169	Parasztudvar, olajf.	300.—
170	Cséplés, olajf.	220.—
171	Tanulmányfej, olajf.	200.—
172	Napnyugta Péteri pusztán, olajf.	220.—
173	Lampionos este, vázlat	160.—
174	Cirkusz, olajf.	220.—
175	Borus idő, olajf.	350.—
176	Napnyugta, olajf.	200.—
177	Öreg magyar olajf.	220.—
178	Öreg cigány, olajf.	350.—
179	Szélmalom, olajf.	220.—
180	Fűzfák, olajf. Oppenheim Ottó ur (Szolnok) tulajdona	
181	Alföldi szélmalom, olajf.	450.—
182	Önarckép, olajf.	250.—
183	Szolnoki utca, olajf.	450.—
184	Footballmatch, olajf.	160.—
184a	A szolnoki három templom, olajf.	250.—
184b	Tájkép, olajf.	160.—

Nemzeti Szalon
58. csop. kiáll. 1928 jan

Radnay Miklós

2.

dolgozik, számos portrét fest, részt vesz az 1926. Szinyei Tavaszi Szalon kiállításon, a Nemzeti Szalon pécsi representativ kiállításán, a Műcsarnok őszi és téli tarlatán, a jubiláris szolnoki kiállításon, amelyen a város veszi meg egyik képét.
Csoportosan munkáit első izben most mutatja be a Nemzeti Szalon.

Koll. kiáll. a Nemzeti Szalonban 1928. január

m szemközt. Hajéke s fülbevalója ék-
omlik vállaira. Bal kerében virá-
t virágos ruháját csipkefodrok diszí-
stját kissé leeresztve maga körül cza-
a kép alatti kereten kétfejű sasos
sorokban:

Elisabetha
Austriae
a... Anno 1743.
Leon. Bürglen exc.
Vind."
ei 30.3 : 19.6 cm.
Ch. L.

7989.

191/93 № 1834.

Radnay Miklós

Magyarország (Hungría, Hungary) II–III. 30. l.

M. Nicolas Radnay. Nous présentons deux de ses tableaux. L'un est un portrait de M. Jules Madarassy-Beck, l'autre une étude sur la femme de l'artiste. M. Radnay a déjà figuré avec succès à

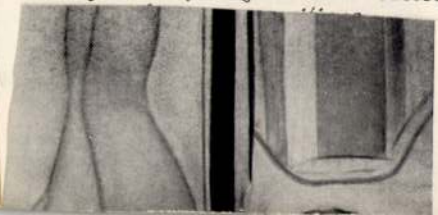

Hatapy and *Hende*, the gifted and p
pest's beauties, Elizabeth *Paris* with he
the lyrical Adalbert *Takách* and Tibor
eloquence.

These artists have mostly all been

hogy kulturális és a magyar névnek
kivánó ezen lépésünket egy mappa meg-
méltóztassék annál is inkább, mivel
t forgalmi értéke többszörösen túl-
lunk kért árat.

Nagyrabecsült párfogását előre is
megköszönve, a résztvevő művészek
nevében vagyok kiváló tisztelettel

festőművész.

R a d n a y M i k l ó s k é p e i

A "FÉSZEK" Müvész Klubban rendezett kiállitáson.

1938. Február

Ceruzarajzok:

1.	Kávéház	25.-- P
2.	Verandán	25.-- "

Olaj rajzok:

3.	Párás reggel	30.-- "
4.	Hazafelé	40.-- "
5.	Tájkép	30.-- "
6.	Udvarrészlet	30.-- "
7.	Tanya	30.-- "
8.	Tanya ködben	30.-- "

Akvarellek:

9.	Felsőgődi sorompó	40.-- "
10.	Vonat a töltésen	40.-- "
11.	Virágcsendélet	50.-- "
12.	Velencei gondolás	40.-- "
14.	Velencei hangulat	40.-- "

Temperafestmények:

15.	Futballmeccs	80.-- "
16.	Ferencváros-Hungária	150.-- "
17.	Virágok fényben	350.-- "
18.	Napraforgók	350.-- "
19.	Csendélet esti kilátással	50.-- "
20.	Vén diófa virággal	350.-- "
21.	Strandolók /freskóvázlat/	120.-- "
22.	Reggel	100.-- "

Olajfestmények:

23.	Dunai strandolók	50.-- "
24.	Esthangulat	50.-- "
25.	Vadevezősök	50.-- "
26.	Kék-Duna strand	50.-- "
27.	Szinvázlat	50.-- "
28.	Kertek alja	50.-- "
29.	Zivatar előtt	50.-- "
30.	Parasztudvar	50.-- "
31.	Paradicsom befőzés	50.-- "
32.	Nyári nap	50.-- "
33.	Virágok napfényben	120.-- "
34.	Virágcsendélet	180.-- "
35.	Nyári délután	250.-- "
36.	Nyaralók	350.-- "
37.	Fürdőzők	350.-- "
38.	Tenniszezők	150.-- "
39.	Gól előtt	150.-- "
40.	Lóverseny	300.-- "
41.	Völgyessi Vera arcképe	magántulajdon.
42.	Sch. Z.-né urnő arcképe	" "

Radnay Miklós

festő.

Radnai Panni

1918-ban 14 éves korában már az Iparrajziskola növendéke; 1919-ben bekerült a Proletár Képzőművészek Tanműhelyébe. Ott Uitz Béla, Medgyessy Ferenc, Nemes Lampérth József vezetése mellett dolgozott.

Szij Rezső: Radnai Panniról. „Művészet" Folyóirat, Bpest, 1968. márc. 3. sz. 32 l.

Radnai Panni

1921-ben felvették a Képzőművészeti Főiskolára, ahol egy évig Glatz Oszkár mellett, később másfél évig Rudnay Gyulánál tanult.

Szij Rezső: Radnai Panniról. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. márc. 3. sz. 32 l.

Radnai Panni

Társai Ék Gándor, Vén Emil, Ferenczy Noémi voltak. A proletárdiktatúra buhása után különböző szabadiskolákban folytatta tanulmányait.

Szíj Rezső: Radnai Panniról. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. márc. 3. sz. 32 l.

Radnai Panni

Bornemissza Géza Akácfa utcai mü-
termében tanult, majd pedig Czigány
Dezső és Fényes Adolf mellett végzett
tanulmányokat.

Szij Rezső: Radnai Panniról. „Müvé-
szet" folyóirat, Bpest, 1968. máre. 3 k.
32 l.

Radnai Panni

Utóbb átment Jaschik Álmos Bakách téri iparművészeti szabadiskolájába. Itt grafikát és betűvetést tanult. Művelt még textiltervezést, selyemfestést, divatrajzolást.

Szij Rezső: Radnai Panniról. „Művészet" folyóiral, Bpest, 1968. márc. 3. sz.

321.

Radnai Panni

Reklám grafikával is foglalkozott. 1929-ben 5-6 textilgyárnak is dolgozott; mintatervei külföldet is bejártak. 1950-ben változás következett be életében.

Szij Rezső: Radnai Pannivál. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. május 3. sz. 32 l.

Radnai Panni

A Fesek Klubban működő kollektív műteremben modell után aktokat és portrékat rajzolt, mineh eredményét az Ernst Múzeum 1952-és kiállításán bemutatta.

Szij Rezső: Radnai Panniról. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. márc. 3. sz. 32 l.

Radnai Panni

Sajátosan grafikus alkat daczára, az első nyilvános elismerést a mozaikkal aratta. 1953-ben a Benczur utcai lakóházba egy 4,5 m² nagyságú muranói mozaikot tervezett.

Szíj Rezső: Radnai Panni ról. „Művészet" folyóirat, Bpest, 1968. márc. 3. sz. 33 l.

Radnai Panni

1954-ben Kelemen Emillel együtt a fővárosi Kőbölkuti iskolába egy 24 m² nagyságú sgraffitót. A mű játszó gyermeheket ábrázol.

Szij Rezső: Radnai Panniról: „Művészet" folyóiral, Budapest, 1968. márc. 3. p.

33 l.

Radnai Panni

Ugyancsak Kelemen Emmillen közösen egy 7 m^2-es mozaikot képített a badacsonyi bormúzeumba; e mű még nem került beépítésre. A tervet 1955-ben a Műcsarnokban mutatták be.

Szij Rezső: Radnai Panniról. „Művészet" folyóirat, Bp. 1968. márc. 3. sz. 33 l.

Radnai Panni

A badacsonyi mozaikon egy XIX század elejét idéző pűreti jelenet látható, a háttérben a Badacsonnyal; 1958-ban egy uj mozaikot mutat be a Műcsarnok-ban. Szij Rezső: Radnai Panniról. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. márc. 3. sz. 33 l.

Radnai Panni

E kisebb méretű mozaik „Szerelmes pár" elnevezést nyerte. Azota, hogy e mű megjelent a művésznő munkássága inkább grafika jellegű.

Szij Rezső: Radnai Panniról. „Művészet" folyóiral, Budapest, 1968. márc. 3. sz. 33 l.

Radnai Panni

Főleg portrékat alkot, különösen sikerült az ugyancsak személyes megfigyelésekből lerakódott emlékképek alapján készült Bartók portréja.

Szij Rezső: Radnai Panniról. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. márc. 3. sz.

33 l.

Radnai Panni

Közölt művei, fehete-fehér reprodukció: „Füst Milán," „Benedek Marcell" és „Bartók Béla."

Zij Rezső: Radnai Panniról. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. március 3 sz.

32 l.

MDK

id. Radnai Panni, grafikus

Lengyel József portréja:
Rajz: Repr

Pomogáts Béla: Lengyel József hetven éves 473-475.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1966. augusztus XVI/8.

Vidos Radnai Panni

Bugyil Ferenc és Vidos Radnai Panni festőművészek kiállítása. Bp. Május 1. mozi előcsarnoka. - Jam. h.gy. Magyar Nemzet, 1966. nov. 3o. - Epitőipari Munkásszálló, III. ker. Kunigunda u. Kerékgyártó István, Kortárs, 1966. 1o. évf. 1.sz. 165-167. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./

266. l.

Radnai Rausch

Vizhordó leányt ábrázoló szobrát bemutatja a lap "A falu szépe" cimmel.
Repr.

Otthon, Bp. 19ol. nov. hó.
61. lap.

RADNAI REZSŐ, festő, tanár

Csonka Ernő a szombathelyi kultúregyesület képzőművészeti csoportjának tehetségkutató pályázatán, mint harmadikos gimnazista tűnt fel. Radnai Rezső szerette volna, ha tanítványa a főiskolán folytathatná tanulmányait. Képességei alapján, s a készséghez párosuló szorgalma szerint is ott lett volna a helye. 78.old

CSIKÓS JÓZSEF: Vasi művészportrék, Csonka Ernő 77.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1.szám, 1969. Szombathely

Ifj. Radnay Rezső

Szerepelt a Műcsarnok Tavani tárlatán.

PH 1930. III. 19.

Radnay Rezső

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

EK 1930. III. 15.

Radnay Rezső

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

M. 1930. III. 15.

Radnay Rezső

Szerepelt a Műcsarnok Tavasi tárlatán.

Pórai Újság 1930. III. 15.

ifj. Radnay Rezső
festőm.

A tatabányai Népház nagytermében gyűjteményes kiállításon szerepel.

M. 1926. XI. 30. (Magyarság)

MDK

Radnai Rezső ifj.festőművész

Gyüjteményes kiáll.katalogusa.Szombathely
1934. 15.l.

K

Radnai Rezső ifj

és

Radnai Rezsőné

Bauer Erzsébet

festőművesek

gyűjteménye kiállitásának katalogusa.

Szombathely, 1934

15 l.

államtitkár.

a Műemlékek Orsz. Bizottsága elnök-
augusztus hó 25-én számfejtett hi-
lezettsége mellett fizesse ki s
kiadáskép számolja el.-

iteléül:

ifj. Radnai Rezső

Nyári zivatar, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 22 1.

ifj. Radnai Rezső MDK

Trianoni határ, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

ifj. Radnai Rezső

MDK

Nyári zivatar

Műcsarnok 1925 tavaszi tárlat

MDK

ifj. Radnai Rezsö, festö

Nyári zivatar. Of.

OMKT-MÜcs. Tavaszi kiáll.-és gyüjt. kiáll. 1925 máj.-jún.
Kat. 22. l.

Radnai Zoltán, honvéd, amatőr festő és grafikus

A Magyar Néphadsereg Légvédelmi és Repülőparancsnoksághoz tartozó alakulatok amatőr alkotóművészeti mozgalma is szép eredményeket mutat fel. A kecskeméti Helyőrségi Műv. Központban rendezett kiállításon Radnai Zoltán honvéd amatőr „Emberpár" c. grafikája (repr.) és tűzzománc képei (említve) szerepelnek a kiállításon, ahol munkái második díjban részesültek.

Katona M. István: Előtérben: a katonatéma.

Néphadsereg, 1984. jún. 9.

MDK

Radnai Rezsőné Bauer Erzsébet festőművész

Gyüjteményes kiallitasanak katalogusa.
Szombathely, 1934. 15.1.

MDK

Radnainé Szőrédy Ilona

Magyaros játékkártyatervei. Repr.

Magy.Iparművészet, 1936. 12.lap

MDK

Radnainé Sörédy Ilona, ip.müv.

magyar briidzs/kártytervei szerepeltek a grafikai anyag gazdag bemutatóján.

Az Iparmüvészeti Társulatnak az Iparmüvészeti Muzeumban rendezett 5p éves jub.kiállitásának résztvevöi.
Magyar Iparmüvészet.1935. 265.l.

MDK

Radnainé Szörédy Ilona

Magyar Iparmüvészet 1936. 19.1.

MDK

MDK

dr. Radnainé Szörédy Ilona

Műveivel szerepelt a Szép Otthon kiallitasan.
(Grafikai, bőr- és könyv-diszműves tervezők között.)

Cikk: A mi kiallitóink.

Magyar Iparművészet, 1936. 25.1.

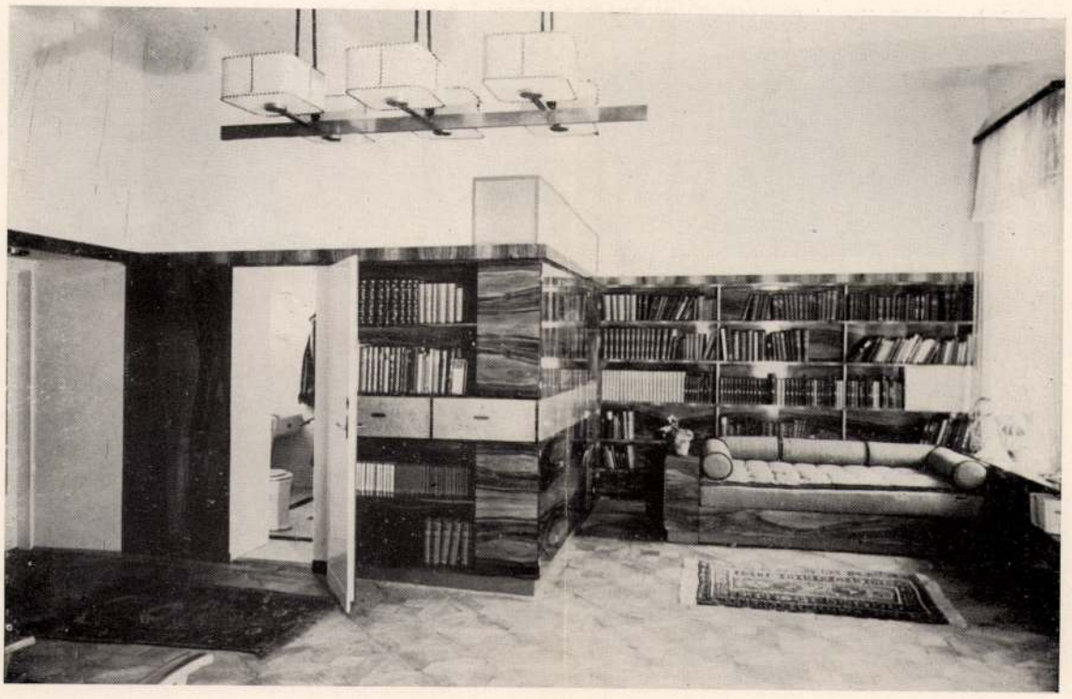

Kovács Zsuzsánna tervei. Fent: Férfiszoba részlete. Lent: Könyvtárszoba kandallósarka. — Entwürfe von S. Kovács. Oben: Teil eines Herrenzimmers. Unten: Kaminecke einer Bibliothek. — Designs by S. Kovács. Above: Detail of a study. Below: Corner with chimneypiece of a library.

Radnainé Szörédy Ilona magyaros játékkártyatervei. A Piatnik Nándor és Fiai Rt. nyomása. — Entwürfe für Spielkarten in ungarischem Styl von Frau I. Radnai-Szörédy. — Designs of play cards in Hungarian style by Mrs. I. Radnai-Szörédy.

Magyar Iparművészet
1936. 1. sz.

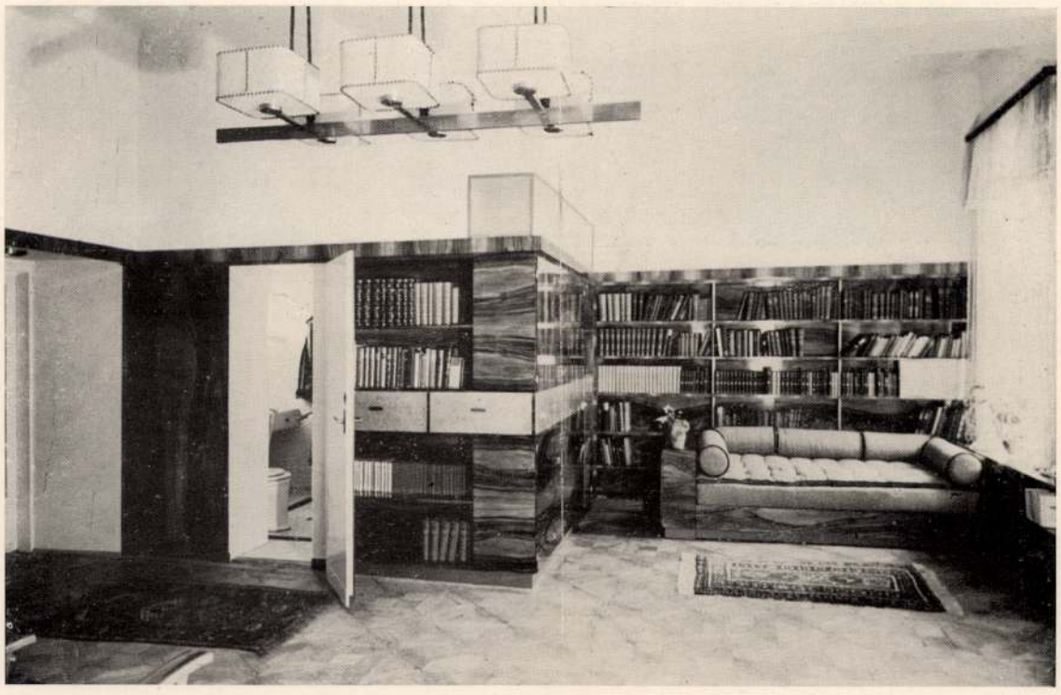

Kovács Zsuzsánna tervei. Fent: Férfiszoba részlete. Lent: Könyvtárszoba kandallósarka. — Entwürfe von S. Kovács. Oben: Teil eines Herrenzimmers. Unten: Kaminecke einer Bibliothek. — Designs by S. Kovács. Above: Detail of a study. Below: Corner with chimneypiece of a library.

Radnainé Szörédy Ilona magyaros játékkártyatervei. A Piatnik Nándor és Fiai Rt. nyomása. — Entwürfe für Spielkarten in ungarischem Styl von Frau I. Radnai-Szörédy. — Designs of play cards in Hungarian style by Mrs. I. Radnai-Szörédy.

Magyar Iparművészet
1936. I.-n.

MDK

Radnainé Szörédy Ilona

Magyaros játékkártyatervei. Repr.

Magyar Iparművészet, 1936. 1.sz.12.1.

MDK

Radnainé Szörédy Ilona

Magyaros kártyafigurák, repr.

Magyar Iparmüvészet 1936. 1.sz. 12.1.

MDK

Radnayné Szörédy Ilona graf.

Nők az Ipm.Társ. jub.kiállitásán. Magyar Női Szemle, 1936, márc.sz. 78 r.

MDK

Radnainé Szörédy Ilona, ip.m.

Magyaros kártyatervei. Pikk ász. Repr. 2.1.

Ipar-művészet.lo, ill.2.1. 1936.

M.D.K.

Radnay

Karikaturái: Leitner Ferenc, Klinger Pál, dr. Hilb Jenő, Ujj György. Bokor Imre és Ferenczy György bridge-versenyzőkről.

"Az Országos Bridge Verseny legérdekesebb játszmái" c. közl.
Szinházi Élet. Bp. 1932. ápr. 10-16. XXII. évf. 16. sz. 45-48. lap

M.D.K.

Radnay

Karikaturája Kelety Andorról a "Bridge" c. rovatban.

Szinházi Élet. Bp. 1932. juni 5-11. XXII. évf. 24. sz. 62. lap

.J.K.

Radway

Earliature in Society Andorra a "Bridge"
c. Trovatiban.

Zeitschrift f. Ent. Bp. 1932. Jun. 5-11. XXII.
évf. 24: 82. 62. Jap

M.D.K.

Radnay

Karikaturák a "Bridge" c. rovat illusztrációjaként: Dr. Hernád István, Dr Dobay Pál, Dr. Gábor Jenő és Dr. Molnár Harry képei a bridge-versenyről.

Szinházi Élet. Bp. 1932. május 1-7. XXII. évf. 19. sz. 90-92. lap

Radnay

Arne Borg uszóbajnokról készitett karikaturát.

Szinházi Élet. Bp. 1928. szept. 2-8. XVIII. évf.
36. sz. 24. lap.

MDK

Radnay tanár

A premontreiek gimn. fölépcsőház másodemeleti galériáján elhelyezett kormányzó mellszobrát Radnay tanár készitette.

Cikk: A premontreiek...

Épitő Ipar - Épitő Művészet, 1925.jan.1. 5.l.

Radnay, tanár

Pásztortüz, 1925. XI. évf.
278. l.

Szokolay Béla: Szamosi Sós Vilmos

MDK

Radnay tanár

A premontreiek gödöllői gimn.-ban a kormanyzó mellszobra, Radnay tanár műve.

Cikk: Egy év alatt felépult a premontreiek gödöllői gimnaziuma.

Nemzeti Újság, 1924.dec.30. 5.l.

Radnay Béla dr
Szinyei Társaság meghivott tagja
Szinyei Társaság VII. kiállitása
Nemzeti Szalon, 194o. jan.febr.

GADDI, TADDEO (firenzei festő, † 1366)
Madonna trónon, Alex. Sz. Katalinnal, Magdolnával és két angyallal (76. kép).
Csúcsos felső záródással.
Fa, tempera, 73×41 cm.
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 677. l. — Maszlaghy II., 57. szám. (Giotto Vespigniani.) — Gerevich PA, 227. l. (Agniolo Gaddi követője.) — Berti Toesca, 950. l. (Agniolo köre.)

GADDI, TADDEO követője
Madonna trónon Alex. Szent Katalin és Magdolna között (77. kép)
Csúcsos felső záródással, fa, tempera, 41×22 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 227. l. (Taddeo Gaddi.). — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 172. l. — Gerevich IPGY, 95. l. — Lepold—Lippay 55. l.

GAROFALO (ferrarai festő, 1481—1559) KÖVETŐJE
Jézus születése
Fa, tempera, 50·5×43 cm.
A Bertinelli-gyüjteményből.
Replikája a Vatikáni Képtár raktárában.
Maszlaghy II., 77. szám. — Gerevich PA, 232—233. l.

GENTILESCHI, ORAZIO (római festő, 1563—

Radnay Béla
Mária Immaculata, szobormü

Téli tárlat. Mücsarnok, 1919-2o. lo 1.

SUSCIPIO SERVANDA TUIS,
SICUT PETIS.

A mondat ritmikus lejté
az előbbi, de két részének rimekb
erőszakoltan, de tisztán jelentke
válaszáról is:

ANNUO VIRGO TUIS JUSSIS

Itt is meg van azonban

A XII. századi irodalom
ban nem ismeretlenek ezek a stilu
francia eredetre vezeti vissza és
meghatározni.

A magyar oklevelés gyak
egy 1183-as oklevél / / igy ir:

SOLENT SCRIPTIS INSERI

NE TRACTU TEMPORIS REVO

UT QUOD OBLITERARE POSS

AD MEMORIAM HOMNIUM SIC

Egy 1185-ös oklevelet /
prépost:

NOTUM SIT OMNIBUS - CAT

TERTIUS.

Radnay Béla
Tiszagyöngye, ércszob.

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiáll. 1900.
91 1.

Rádnay Béla

MDK

A végzet, gipsz

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Radnay Béla MDK

Ullmann Ferenc arcképe, márványcement-plakett

Mücsarnok 1917 tavaszi tárlat

Radnay Béla

MDK

Hymnus, bronz

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

MDK

Radnay Béla

Gyermek-csoport fehér márványból, repr.

Magyar Iparművészet 1903.

Radnay Béla MNK

Szőszi, mellszobor

Mücsarnok 1906/7. téli nemzetk. kiáll.

Radnay Béla, szobrász

Az országház épületét 253 szobor díszíti. Közöttük az övé is.

A Mezögazdasági Muzeumot szintén. 1896.

Bajó Gyula: Budapest újabbkori épületszobrászata. Bp. 1942. Pázm. P. Tud. Egy. dolgozatai. 263. l.

MDK

Radnay Béla,

egykori növendéke az iskolának nevet és becsülést szerzett magának.

Hanvay Ödön: Az iparművészeti iskola jubileuma. Művészi Ipar. 1905 nov.15. I.évf. 3.sz. 36.l.

M.D.K.

Radnay Béla /1873-1923/

1096. A baba járni tanul. Szobor. 35.5 mag. majolika.

Elveszett. /Fővárosi Képtár/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
78. l.
MUMOK. Bp. 1952.

PLASZTIKA XIX szcd. Körplasztika,
monumentális, Pázmány Péter
szobra, Radnay Béla.

Religio 1901 II.fv. 44.sz.
Vegyesek 354.old.

Radnay Béla szobrász XIX szd.

Pázmány Péter szobra.

Religio 1901.I.fv.44.sz.
Vegyesek 354.old.

Radnay Béla s z o b r á s z
XIX.szd.

Religio 1901. I. v. 44.sz.
Vegyesek 554. old.

Radnay Béla MDK

A végzet, gipsz

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

MDK

Radnay Béla

A Műcsarnok háborus kiállitasan szerepelt.

Cikk: Háborus kiállitás.

Művészet, 1914. 541-542.l.

MDK

Radnay Béla szobrászművész

A szolnoki Damjanich-szobor./Radnay szobrászművész és Gondos I.épitőművész műve./ Repr.

Ország-Világ 1912.máj.26.XXXIII.évf. 22.sz.

A HÉTRŐL.

A jövő írása. Péter és Pál napjával kezdődőleg három napos nemzetközi kongresszust és kiállítást rendeztek a jövő irásának mesterei és apostolai Szegeden. Erre az ünnepségre, a *gyorsírók* kongresszusára gondolva, különös érzés fog el bennünket. Minden kor természetszerüleg a fejlődés legnagyobb elérhető magasságán érzi magát. A primitivebb korokban ez a tudat még bizonyára sokkal erősebb volt az emberekben. Benünk, a kik a leghatalmasabb technikai fejlődés, a csodákat tulliczitáló új találmányok idejének vagyunk a gyermekei, már meglehetősen elhalkult. Mi már igenis tudjuk és fölfogjuk, hogy mindaz, a mit mi a tökéletesség közelségében állónak vélünk, naivnak, kezdetlegesnek és körülményesnek fog föltünni egy későbbi kor szemében. Egészen bizonyos például, hogy a mi mai irásunk formája, módja, munkája a *haladás elitéltjei* közé tartozik. Nem olyan, hogy egy még fejlettebb, tehát még gyorsabb életü kor hasznát vehetné. Ez a mi mostani rendes irásunk *gyalogos* munka: sebes iramu ahhoz az időhöz képest, mikor viasztáblákba karczolták vagy fába vésték a betűt, de lassú és nehézkes az irásnak már olyan formái és eszközei mellett is, a melyek már most is rendelkezésünkre állanak. Már föl van találva az irás, a mely lépést tud tartani az élő szóval és mindenfelé kopognak a gépek, a melyek a betű rajzának munkáját egy könnyed ujjnyomássá egyszerüsitik. Ha elnézzük, mily óriási rohamossággal terjedt a gyorsirásnak a használata ama nyolcz évtized óta, a mióta a stenográfia elemeit rendszerekbe foglalták és hogyan szaporodik az irógép mindenfelé: nem lehet kétségünk benne, hogy a jövő irása csakugyan a gyorsirás meg a gépirás. Ez a metódus és ez a technika, a melylyel ma irunk, immár lassúnak és körülményesnek tünik, a mint hogy lassú és körülményes lesz minden eljárás abban a pillanatban, a mint egy fürgébbet és egyszerűbbet föltaláltak. Valaki azt irta, hogy az irógép az irás mesterségének az automobilja; a gyorsirás tudománya pedig irógéppé tud tenni minden szál plajbászt.

E szerint az elmélet szerint a szegedi kongresszus — az automobil-tulajdonosok kongresszusa volt, a kiknek külön érdemük, hogy ha még oly gyorsan száguldanak is, — nem gázolnak el senkit.

*

Az új forradalom. Megtanultuk már és senki se vonja többé kétségbe, hogy a háborúnak nem kizárólagos formája az öldöklés. Nemcsak ágyúval, puskával, karddal lehet hadat viselni és igen nevezetes, döntő csaták megvivatnak a nélkül, hogy csak egy szablya is megsuhanna a levegőben. Az emberiség fejlődésének már a mai — kétségtelenül nem legtekéletesebb — stádiumában bátran föl lehet állitani a tételt, hogy minden törekvés, a melynek morális tartalma van, az erkölcs fegyvereivel elintézhető. A diadalnak új formája nem a legyőzés, hanem a meggyőzés. A mi a háborúra áll, az a tétel áll a forradalomra is. Arra a forradalomra, a mely a viszonyok fejlődésével alakult új érdekek érvényesülését követeli, tehát új elhelyezkedések statuálására igyekszik. A fegyverekkel megvivott forradalmak kora bizonyára lejáróban van, mert az ilyen forradalom csak olyan korok eszköze, a melyek érlelődő kérdések mellett figyelem nélkül mentek el és hagyták gyűlni a keserűségek mérgét egész a megpattanásig. Az új forradalom munkája nem az erőszak, hanem a társadalmi tevékenység, az érdekeltségek szervezkedése és egyetemes érvényesülése. A ki nyitott szemmel nézi a dolgokat, látnia kell, hogy ez a munka mily hatalmas méreteket öltött. Egész sereg kongresszus tanácskozik mindig, mindenfelé oly érdekek megvédésén, biztosításán és fejlesztésén, a melyek, ha elhanyagoltan maradnak, elégedetlenséget, keserűséget és gyülöletet keltenek a lelkekben. Készülnek folyton az új pragmatikák a modern fölfogás követelése szerint teremtvén harmóniát jog és kötelesség között. Maga a hágai békekonferenczia se más, mint forradalom a háború régi, véres formája ellen. Ez az *új forradalom:* a jogviszonyoknak állandó munkával való harmóniába hozása a folyton változó életviszonyokkal. Az új forradalom munkája az, hogy az élet ne maradjon adósa a jognak és a jog az életnek. Ez a bölcs elkerülése — a *nagy leszámolásoknak,* a melyek vajmi ritkán szoktak simán lefolyni.

*

Az ördög czimborái. A minapában megint kaptunk róla dokumentumot, hogy az a krónikás, a ki az utolsó boszorkány-pör történetét megirhatja — még nem született meg. A mi nem a krónikások hibája, hanem a boszorkányok szivósságának az érdeme. A héten a bíróság előtt állott egy öreg asszony, a ki azzal a mesével szedte el a pénzét egy csomó fiatal leánynak, hogy ő az ördög különösen kedvelt — tánczosnője. Mi nevetünk az ilyen dolgon, együgyű tréfának érezzük: de azok a szegény cselédlányok, a kik az egész vagyonkájukat odaáldozták az ördög oltárára, keservesen sírtak, nekik tehát ugyancsak komoly volt a dolog. Megirta azt már Goethe is, hogy a babona nem tréfaság, a mint hogy nem tréfaság semmi, a minek olyan ereje van, hogy belényúl emberek sorsába, a gondolkozásukat izgatni és megzavarni képes. Már pedig a babonának olyan ereje van, a mely mintha képessé tenné — a halhatatlanságra. Ime, már Könyves Kálmán királyunk megmondotta, hogy nincsenek boszorkányok és boszorkány van sok-sok száz esztendő mulva, még ma is van, mert vannak, a kik — hisznek benne. Lesz-e vajjon egy korszak, a melyben az emberek lelkéből a babonában való hit hajlandósága teljesen kipusztul? Úgy gondoljuk, hogy — soha. A mig az emberekben fantázia lesz, a mi lényegében nem más, mint az ismeret határán túl lévő területek bekalandozásának vágya, addig a babona meghalni nem fog. Már pedig «ki vannak mérve a tudás határai» és van legalább is egy olyan titok, a melynek a mélyébe az ember szeme soha be nem tekinthet. A mig éreznünk kell rajtunk kívül álló erők hatalmát, addig szinte természetesnek kell találnunk, ha az erők képét és lényegét az emberek a maguk műveltsége és lelki dispozicziói szerint formálják meg. A legújabb boszorkány-pörben a legérdekesebb az, hogy a babonának ime még a legősibb, leg-

PUSZTAI KÚTNÁL. — Pataky László rajza.

Hollenzer és Okos felvétele.

GRÓF SZÉCHENYI IMRE SZOBRA BALATON-FÖLDVÁRON. — Radnay Béla szobormüve.

primitivebb alakja, a seprőn-tánczoló boszorkány is nemcsak hogy megvan, de még — keresőképes is. Még ennek is akadnak *kuncsaftjai* ma, mikor már mindenki tudja, hogy az ördög czimborái között nem azok az igaziak, a kik ezzel eldicsekednek, hanem azok, a kik — soha se szólnak róla, sőt hevesen tagadják.

*

A mi a legdrágább. Umberto király özvegyéről, Margit királynéról beszélik, hogy noha neki van talán a legszebb csipkegyüjteménye egész Európában, nehány esztendő óta nem vesz se magára, se a kezébe csipkét. Történt pedig ez állitólag ama nap óta, mikor Európának a maga ifjuságában legelegánsabb királynéja megtudta, hogy minden csipke-remek egy pár csipkeverő leánynak — a szeme világába kerül. Lehet, hogy ez a história ebben a formájában csak — legenda: az azonban valóság, hogy a belga csipkeverő nők és épen azok, a kik e lenge és graciózus disz remekeit csinálják, a látásukkal fizetnek a művészetükért. Belevakulnak a mesterségükbe. A minapában egy angol könyv jelent meg: a *keresetek statisztikája.* Kimutatás arról: micsoda munkát hogyan fizetnek a dolgozó világban, mely foglalkozások milyen és mekkora darab kenyeret adnak az embereknek. És ennek a statisztikának van egy oldala, a melyről joggal el lehet mondani, hogy — megrázóan érdekes. A legszigorúbb gazda — az arany. A legroszabbúl fizetett munkás a világon a szibériai aranyás. A legdrágább fémet kotorja ki verejtékes munkával a föld köves mélyéből és a legnagyobb fizetés, a mit ezért a küzdelmes munkáért kap — egy hétre *tizenöt korona.* De átlagban csak tizet keres. Ime: így fizet az arany azoknak, a kik a sirjából kiemelik, hogy idefönt millióknak bálványa legyen. Ki merné ezek után tagadni a Gorkij igazát, a ki egy helyen a következőket irja:

— Gyülölöm az aranyat. A legnemesebb fémnek nevezik; én a legnemtelenebbnek tartom. Az emberek odaadják érte az izmaik erejét, a vérüket, odaadják a becsületüket is: de ha egy napon ez az egész mindenség aranynyá változnék — meghalnánk éhen valamennyien.

TATÁRRABSÁG.

REGÉNY. (Folytatás.)

Irta PEKÁR GYULA.

XVI.

Bessenyey Borbála.

Mindezekről hűségesen referál Koronkán Warkochy Gábor. Fehér tél van ismét, zimankós deczember, és . . . hej, nagyot nézne most valaki, ha a tayháni tatár veremből ide az ősi kúriára bepillanthatna! Otthonos kényelemmel terpeszkedik Gábor úr a derékbástya ablakmélyedésében s a vele szemben ülő öreg Tholdalaginé mily beczéző mosolylyal hallgatja a szavát! Az ördögbe is, mi történt itt, hogy az agg és annyira szigorú Bessenyey Borbálát igy levette ez a veres ember a lábáról? Mert valóság ez a csudás rokonszenv, — imént született dédunokájára se nézhetne az öreg aszszony bizodalmasabb szeretettel, mint Warkochy uramra. Tudja ezt ravasz ő kegyelme, de a méltatlant játszva, csak annál alázatosabban hárítja magáról a kitüntetést. Fontoskodó szerénységgel végzi:

— Hát istenfélő Fejedelem öreg Rhédey uram és bizony böcsületesen dolgozunk vele e siralmas haza megmentésén. Ám Rákóczy György csak nem nyughatik, — ördögbújta izgága ember Ő Nagysága, hisz titokban most is sereggel készülődik, hogy megcsapja a jenei törököket! Sok bajunk van vele. Pláne ha az ember, mint jó magam, udvarmester, főispán, tanácsúr egy személyben . . .

Agg Bessenyey Borbálà kedvtelve kényezteti:

— No, Isten éltesse, Gábor öcsém, ezekben a szép méltóságokban! Szeretem én az ilyen szorgalmatos urakat!

Warkochy persze féltérdre ereszkedve csókol neki kezet. Kenetteljesen hizeleg neki:

— Nagyasszonyom elösmerése a legnagyobb gráczia nekem. Csak attól félek, sohse hálálhatom meg eléggé. És in specie attól tartok, hogy ép diligentiám folytán ennek utána majd kevesebbet szökhetem ki ide Koronkára.

— Édes öcsém meg ne ijeszszen!

A veres ember felsóhajt:

— Nincs én rám itt olyan felette nagy szükség . . .

— Már ugyan hogyne volna! Tán nem látjuk mindig szivesen? Hálásak vagyunk kegyelmednek, Gábor öcsém, úgy bizony! Hja, manapság minden familia a maga rab-bajával vesződik, mind elhagytak a jó rokonok, Petkyék, Petrichevich-Horváthék, Angyalossyék, elhagytak az egyéb vők: Kálnoky, Literáty, Kövér uraimék is, csak ép kegyelmed nem, — kegyelmed eljött s a legnehezebb órában felajánlotta hű szolgálatát . . .

— Ne is említse, Nagyasszonyom!

— De bizony említem, — erősködik öreg Tholdalaginé, — kegyelmed eljött s a maga miveseivel nemcsak megerősítette ezt a várat, hanem még ötven maga fegyveres darabontját is ide küldte őrségnek . . .

— A napokban küldök még másik százat, — szakítja félbe Gábor úr, — mert bizony zavaros időket élünk ám, török és tatár bármely perczben itt teremhetnek a Maros völgyében.

— Oh, a jó lélek, — köszönjük, köszönjük!

— Csak nem hagyhatom itt kegyelmeteket árván, — Nagyasszonyomat, a kis dédunokát . . . no meg Margit asszonyomat! Küldöm én azokat a darabontokat. Nekem, mondom, a Fejedelem mellett a helyem, magam tán nem jöhetek el . . .

Bessenyey Borbála neheztelően csóválja a fejét:

— Ejnye, ejnye, ne okoskodjék már, Gábor öcsém! Már ugyan mért ne akarna többet hozzánk jönni? Mondja ki, a mi a szivén van.

A veres ember fájdalmaskodva szabódik. Csak többszöri nógatásra böki ki végre:

— Hát én igaz ember vagyok, Nagyasszonyom. Úgy érzem, Margit asszonyom nem kedvel. Terhére vagyok neki.

Az öreg asszony jelentősen bólint. Aztán beczézve korholja vendégét:

— Már ugyan hogyne kedvelné kegyelmedet?

— Tudom én azt, — sóhajt Warkochy, — és tudom is az okát. Én voltam az első, a ki szegény urának a halála hirét megvittem neki. Ezért kell elmaradnom nekem innen . . .

Özvegy Tholdalaginé szeméhez emeli keszkenőjét:

— Hej, szegény Mihály unokám, hogy neked igy kellett gonoszúl veszned! Én se akartam hinni a végedet, de immár semmi ösztövér remény nem hizlalja többé a szivemet. Elmentél te még öt hónappal ezelőtt, — megdicsőült testbe öltözve állasz azóta az Úr zsámolyánál . . . Nem kelek a Mindenhatóval perbe: lemondtam rólad, megsirattalak, eltemettelek. Szegény védtelen fiacskád . . .

A veres ember tisztelettel vigasztalja a zokogó öregasszonyt. Bessenyey Borbála végre felnéz.

— Ő elment, — szól aztán könnyein át, ün-

MDK

Radnai József

Nagymarosi háztetők

Jelentős áll. és szakszerv. vásárlások képzőm. alkotásokból. Népszava 1959. jun. 30.

Radnai József MDK

Tizéves a sárospataki Művészotthon
Képzőművészeti kiállitása a Rákóczi-várban.
Népszava, 1958. okt. 21.

Radnai József (1896-1963)

„Csorbató" o. Tarton 38x48

s.l.j.: Radnai J.

Tiliáltási ár: 3500 ft.

BÁV 39.Képaukció katalógus 1976 május

Radnai József (1896-1963)

„Sárospataki tél" Olaj, vászon
50 x 70 Jelezve lent jobbra: Radnai J.
Sárospatak
Kikiáltási ár: 4000 Ft

BÁV 36. Művészeti Képaukció Katalógusa 1975 május

Radnai József (1896–1963)

„Kertrészlet" Olaj, vászon 50×60

Jelezve lent jobbra: Radnai 948.

Kikiáltási ár: 5500 Ft

BÁV 37. Művészeti Képaukció 1975 szeptember

Radnai József (1896-1963)

„Bolgár tengerpart" o.v. 50x60

J. l. j.: Radnai J.

Vízváltási ár: 4000 ft.

BÁV 42.Képaukció Budapest,1977.május

Raduai József (1896-1963)

„Amstrúai táj" o. Zanton 29X39

J. l. b.: Raduai József

r. ár 3500 ft.

BÁV 4o.Képaukció katalógus 1976.szeptember

Raduai József (1896-1963)

„Splíti hástetől" o. Zarton

50x40 J.l. j. Raduai J.

Ziziáltási ár: 4500 ft.

BÁV 43. Képaukció Budapest 1977. szeptember

Raduai József (1896-1963)

„Vihar az Alföldön"

Olaj, vászon 50x60 telesve lent jobbra:

Raduai J.

Kiáltási ár: 4000 ft

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

Radnai József
1896-1963

Szalatói kikötő
olaj, lenton 30x40
1937 Kikiáltási ár: 1500 Ft

33. Művészeti Képaukció, árverés 1974 május 21-22

Radnai József (1896-1963)

„Tenger" Vízfestmény 29x41 cm

J. l. f.: Radnai J. 1937

Hátlapi ár: 2000 Ft

BÁV 47.Képaukció Bp.1978.december

Radnai József (1896-1963)

„Vásna" o.v. 50x70 cm

J. l. j.: Pór. 1906.

Kiállási ár: 5000 ft.

BÁV 46. Képaukció katalógus, Bp. 1978. szeptember

Radnai József

Bolgár Kulturális Központban rendezett tárlaton részt vett

A festmények között válogatva, impresszionisztikus felfogást követ *Radnai József (Tirnovói utca)*

Magyar Hirlap 1980/6/20/8

Wagner: Művészeink Bulgáriáról

Radnai József (1896-1963)

„Bárlál" o.v. 40x50 cm

J.l.j.: Radnai J. 937.

Kikiáltási ár: 4000 Ft.

BÁV 45.Képaukció Buadpest,1978.május

Radnai József

„Duna Panyar" o.v. 50x70

J. l. j.: Radnai J.

kiállítási ár: 5000 ft.

BÁV 45.Képaukció Buadpest,1978.május

Radnai József (1896-1963)

„Téli erdő" o. karton 30x40 cm
J. l. j.: Radnai József 936. Kiállítási ár: 4000 ft.

„Nagymaros" vegyestechnika 28x38 cm
J. l. j.: Radnai József Nagymaros 957.
Kiállítási ár: 2500 ft.

BÁV 48. Művészeti Képaukció Bp. 1979. május

Radnai József (1896-1963)

„Tirnovo" o. karton 30x40 cm

J. l. j.: Radnai J. Tirnovo 962.

Kikiáltási ár: 4000 Ft.

BÁV 49. Képaukció Budapest, 1979. szeptember

Raduai József (1896-1963)

„Horgászok a folyóparton"
O. v. 50x70 cm J. l. j.: Raduai J.
Utáltási ár: 5000 ft.

BÁV 44.Képaukció Budapest,1977.december

Radnai József (1896-1963)

„Naplemente" o.v. 50x60 cm

J.l.j. Radnai J. Ir. ár: 4000 Ft.

BÁV 41. Képaukció Budapest 1976. december

Radnai József

1963. szept. 6-án halt meg.

Népszava, 1973. szept. 6. 101. evf. 208 sz. 6 p.

Radnai József (1896-1963)

„Sopron belső udvar"

o. v. 60×50 cm J. l.: Radnai J.

Szakértői ár: 5000 Ft.

BÁV 51. Képaukció katalógus Bp. 1980. május

Raduai József (1896-1963)

„Bolgár utcarészlet" o. farost 50x60 cm

J. l. j.: Raduai J. Sozopol 960.

Kikiáltási ár: 6000 Ft.

BÁV 52. Képaukció katalógus Bp. 1980. szeptember

Raduai József
(Bp. 1896 - Bp. 1963)

„Tengerparti yiklák" o. v. 39x78 cm
J. l. j.: Raduai J. Kiállítási ár: 5000 ft.

BÁV 57.Képaukció Bp.1982.május

Radnai József (1896-1963)

„Tirnovói utca" o. tartan 31x40 cm

J. l. j. Radnai J. 962. Kitáltási ár: 5000 ft.

BÁV 53.Képaukció Bp.198o.december

Radnai József (1896-1963)

„Amstrási fahár" o. karton 31x41 cm

J. l. j. Radnai József

Kiáltási ár: 5000 ft.

BÁV 54.Képaukció Bp.1981.május

Radnai József (Bp. 1896 - Bp. 1963)

„Dalmácia" o. karton 40 x 30 cm

J. l. p.: Radnai J. 930.

Kikiáltási ár: 5000 Ft.

BÁV 55. Képaukció Budapest, 1981. szeptember

Radnai József (Bp. 1896 - Bp. 1963)

„Vihar után" o.v. 50X60 cm

J. l. j.: Radnai J. 960.

Erdiáltási ár: 5000 ft.

BÁV 56.Képaukció Bp.1981.december

Radnai József (Bp. 1896 - Bp. 1963)

„Nógrádi dombok" o. Tarton 48,5 x 58 cm

J. l. j.: Radnai J. 960.

Erkáltási ár: 6000 ft.

RÁV 59. Képaukció Budapest, 1982. december

Raduai Sörref (Bp. 1896 - Bp. 1963)

„Szántódi rév" o. farost 41x50 cm

S. l. j.: Raduai S. 960. Kiállítási ár: 5000 ft.

BÁV 58.Képaukció Bp.1982.szeptember

Radnai József
Ködös faluvége, olaj
Ecsegi faluvége, olaj
Napos erdei ut, olaj

Őszi tárlat. Nemzeti Szalon, 1940, október

11 1

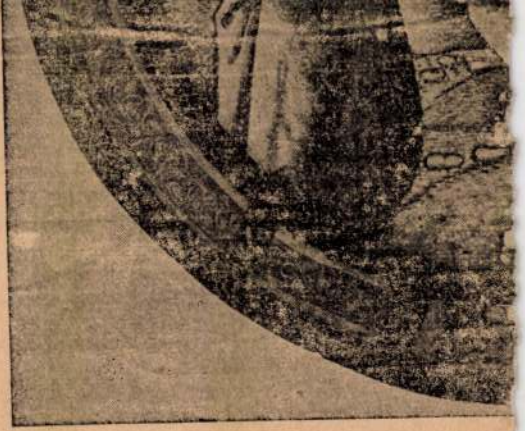

183. kép. *Kálvá*

SZ. ORSOLYA

SZ. DOROTTYA

Magyar neogót utánzatok, XIX. század.
Egyenkint 100×44 cm.

SZ. MÁTYÁS APOSTOL

Magyar neogót utánzat, XIX. század.
46×25 cm.

MDK

Radnai József

A független művészek társaságának pécsi kiállitásán szerepelt

Cikk:Művészet

Dunántul, 1929.máj.9. 9.l.

RADNAI JÓZSEF

Pécsi salakhegy. Vizf. 40x50.

III.Magyar képzőművészeti kiáll.kat. Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

Raduai József, festő

Meghalt. Temetése 1963. szept. 11-én Rákoskeresztúron. Képeitől az utóbbi években gyakran volt kiállítás.

– : Meghalt Raduai József festőművész 2.

EST/ HIRLAP, 1963. szept. 11.

Radnai József festő M.D.K.

67 éves korában meghalt.

Halálozás

Magyar Nemzet 1963. szeptember 8.. 6.l.

MDK

Radnai József

Szab. Művészet. 1949. ápr. 164 l.

Radnai József
Őszi táj, olaj
Szamosvölgyi táj, olaj

Tavaszi kiállítás. Nemzeti Szalon, 1941. juni
junius, 11 1.

Radnai József, festő MDK.

A „természetjáró", „alföldet, Legvidéket, várost, falut" egyaránt szeretettel ábrázoló festőművész kiállítása a fényes Adolf-teremben nyílt meg.

A Bodrog télen, Poroszlói arabás, Búzatábla című képei maradandóan emlékezetesek.

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról

Népszabadság, bp. 1959. aug. 25. 8-l.

Radnai József MDK

Téli táj a Bükkben

Mücsarnok 1938 Téli tárlat

Radnai József festő

Szöveg említi, mint a szófiai magyar kultúrintézet kiállításainak résztvevőjét.

Nikolaj Todorov:
„A magyar kultúra otthona szófiában"

Népszava 1965 jan. 6.

M.D.K.

Radnai József
festő

Fenyes Adolf teremben tart
kiállítást.

Magyar Nemzet, 1959. aug. 23
Kiállítások.

kr

M.D.K.

Radnai József

festő

Miltatás. — Kiállítása a Fényes Adolf teremben megnyílt.

Magyar Nemzet 1959. aug. 12.

u.a.: Radnai József kiállítása.

4 l.

M.D.K.

Radnai József
festő

A Fenyes Adolf terembe rendelte kiállításait.

Magyar Nemzet, 1959. aug. 9
Kiállítások.

4 p.

M.D-K.

Radnai József

festő

A Feinyes Adolf teremben ma nyílik meg a kiállítása

Magyar Nemzet, 1959. aug. 7.

Napló

4 h.

Radnai József
Jestő

M.D.K.

A Feinyes Adolf Tevemben lesz a hi állítása.

Magyar Nemzet, 1959. aug 5
Napló

7 l

Radnai József, festő

MTK

Gyűjteménye kiállítása nyílt meg a
Fényes Adolf-teremben.

- Kulturális Hírek

Népszabadság, Gy. 1959. aug. 9.

9.l

Radnai József

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
A szines Spalatói kikötő

Pesti Hirlap
1934.I.17.

Radnay József

Festménnyel szerepel a Nemzeti Szalon tav.tárlatán.

Ujság, 934.VI.10.

Radnay József

Tájképeivel szerepel a Nemzeti Szalon tav. tárlatán.

P.H.934.VI.10.

Radnay József

Alkotásával szerepel a Nemzeti Szalon tav.tárlatán.

N.U.934.VI.10.

Radnay József

Dalmáciai tájképeit állitotta ki a Nemzeti Szalon tav.tárlatán.

M.934.VI.10.

Radnai József

MEGHIVÓ

VIII., KEREPESI-ÚT 5. III. EMELET 25. SZÁM ALATT
(A KELETI PÁLYAUDVAR ÉRKEZÉSI OLDALÁVAL SZEMBEN)
DECEMBER HÓ 6—15-IG TARTANDÓ

MŰTEREM KIÁLLITÁSÁNAK

MEGTEKINTÉSÉRE MÉLTÓSÁGODAT, NAGYSÁGODAT, KEDVES HOZZÁTARTOZÓIT ÉS ISMERŐSEIT VAN SZERENCSÉM MÉLY TISZTELETTEL MEGHIVNI.

RADNAI JÓZSEF
FESTŐMŰVÉSZ

A kiállitás megtekinthető naponta d. e. 10—1-ig és délután 2—7-ig.

NYOMTATVÁNY

MÉLTÓSÁGOS
NAGYSÁGOS

Király Kálmán ÚR

BUDAPEST,

Radnay József

— **Radnay József** festőművész képkiállítást rendezett (Kerepesi-út 5. sz.) műtermében. Közel 100 képet állított ki. A budai hegyvidék, Eger, Capri és Dél-Olaszország számos tája ihlette meg a festőt. Frissen, sokszor impresszionisztikus könnyedséggel, biztos színérzékkel. Tiszta, becsületes művészet valamennyi. Tökéletes technikával, biztos kézzel festett képei nyilvános gyüjteményes kiállításra is érettek. S.

Ujság, 936. XII. 24.

Rádnai József MDK

Pécsi salakhegy, vízf.

Mücsarnok 1952-53 III.Magy.Képzőm. Kiáll.

Radnai József
pestő

M.D.K.

Mértatás

Napló 71
Magyar Nemzet, 1960. márc. 22.

A.C.M.

Rodrigues Fabrel

Fabrel

Histórias

Adapté-te

Mensagens Cristãs, 1950 Lisboa, S.S.

MDK

Radnai József

Művével résztvett a független művészek társaságának Pécsen rend.kiállitásán.

Cikk: A független művészek társ.kiáll.Pécsett.

Dunántul, 1929.máj.3. 7.o.

MDK

Radnay Béla, szobrász.

Horthy Miklós Őfőméltósága. Mellszobor.
Női mellszobor.

Budai Vigadó. -Képzőm.kiáll. 1921 okt. Kat. 11.1.

Radnay Béla MDK

Gyermek csoport A krisztinavárosi szárnyépület lépcsőházában. I–II. repr.

Magyar Iparművészet1903.169–172.o.

MDK

Radnay Béla

Horthy, gipsz.

Leiningen tábornok, br.

N. Szal. Téli Tárl. 1920. dec.
20.l.

Hadney Nels

Horiy, Elder.

Heidingen Wabrmon, Dr.

M. Acad. Tail Tekt. 1920. dec.

Zo.1.

MDK

Radnay Gyula

Tájkép, of.

N.Szal. 1913. tav. kiáll. 21. l.

M.D.K.

Radnay Gyula festőművész

1922.jun. 18.-án megnyilik Pécs művésztelepe s odaköltözik a művész családjával együtt.

Cikk: A pécsi művésztelep lakói.

Dunántúl 1922.jun.10. 2.o.

Radnay József
Falusi utca a Bükkben

Tavaszi Tárlat. Mücsarnok, 1932. április,
21 1.

elynek mondhatjuk (princeps Azaliorum). Nem soda tehát, hogy a La Tène-vaskorból is elég rdekes és értékes anyag került a múzeumba. Cerámikában különösen egy szobi edényke hívja ól a figyelmet nemes formájával és még inkább ontozott vonalakból álló díszével, valamint finom ívű fülével, mely az edénykébe bemászó szörnye-eget ábrázol. Silányabb utánzata a Szobbal szem-özt fekvő Basaharc-ról került elő. Érdekes alko-is egy kis bronzszobrocska és még inkább egy ronz csüngő dísz.

A római kor emlékeiből művészi szempontból ilvanus pompás bronzszobra emlekedik ki,

EDK

Radnay József

Malamocco Venezia

N.Szal. tavaszi kiáll. 1929. jun. 1o 1.

MDK

Radnay József

Duna Zebegénynél

Ernst Múz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 8 l.

Dr. Radnai Endréné

1928/29 – 1932/33

Ferképzomfoiskèvk

125 1.

Radnai Gyula

1913. apr. máj. kicik. N. Halom
Tüskeje, olaszt. 400. –

Lombardia III. 153.

Radnai házaspár

Szombathelyi festők

wód

Magyar Művészet

1936. Ízi l.

fiákat. Barabást már várta a mag
jött nagy lelkesedéssel fogadták
egyszerü polgárok. Fellépése szi
ván által nagy lelkesedéssel, de
tett müvészi öntudatot. Barabást
igyekezett eleget tenni minden k
te, hogy kötelessége; lázasan do
veszte. Müvészi problémáival nem
magát.S ez hamar megbosszulta ma
forrongó ~~xxxxxx~~ müncheni és pár
tovább a biedermeier csendes viz
kában mind jobban kiütköztek tec
nem tehetségével, hanem a vállal
teljesitésével magyarázható. Ba
a magyar müvészi életben, mint az Pa
a reneszánsz festészet kialakité
tészetének technikai problémáit
szellemileg hatott; ~~xxxxxxxxxxx~~
lására nevelte a magyar közönség

Radnay József

E.K.932.V.10.
M.932.V.10.

I osztrák alpesi kiállítás

A Nemzeti Szalonban az elmult évben rendezett nemzetközi alpesi kiállitás anyaga után valami jóleső érzéssel szemléljük az egységesebb, művészi összhangzásban gondosabban összeválogatott képgyüjteményt. A Nemzeti Szalon termeit megtöltő, alpesi tájakat ábrázoló festmények hiánytalanul nyujtják nemcsak az Alpesek világának szindus, páratlanul érdekes formagazdag képét, hanem az osztrák festőművészet nivóját is. *Frank* Hans, *Frank* Leo, *Bilko* Franz, *Grimm* Hugó, *Gürschner* Herbert, *Habermann* Ralf, *Ladstädter* Helene, *Meindl* Albert, *Poschinger* Hermann, *Praschniker* V., *Riss* Thomas, *Schauenstein* Indra, *Sommerhüber* Emmi, *Wiesler* Adolf és mindenekelőtt *Mulley* Oszkár, egyirányu, de mégis egyéni művészi látással szólaltatják meg a tiszta, nemes naturalizmust. Néhány magyar festő osztrák Alpesekről festett képe kapott itt helyet s ezek között *Radnay* József, *Barna* Ilona, *Edvi Illés* Aladár, *Horváth* Béla, *Heml* Gusztáv művei jelentősek. Kiváló fafaragásokat látunk *Zelezny* Franz nevével és mesteri kerámiai munkákat hoz *Bosse* W.

A grafikai anyag gazdag s ebben is a föntebb említett művészek vezetnek.

A kiállitás igen szép s a Nemzeti Szalont nagy elismerés illeti meg ennek az anyagnak bemutatásáért.

(b. m.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Radnai József

ESTI HIRLAP

1963 SZEP 11.

1021

Meghalt Radnai József festőművész

Festett a Fekete-tenger homokján és Prága utcácskáin, a Tátrában és a magyar Alföld fekete földjén. Képeiből az utóbbi időkben szinte minden évben nyílt tárlat: Komlón, Budapesten, a Csehszlovák és a Bolgár Kultúra termeiben és a szófiai Magyar Intézetben.

Visszamaradt festményeiről komlói bányászok, várnai halászok, kecskeméti parasztok, tátrai famunkások néznek ránk. A dolgozó embereket festette ez az igen termékeny festő, aki 67 éves korában még Franciaországba készült, oda, ahol a harmincas években elnyerte Párizs Városa Képzőművészeti Érmét. Ez a terv, csakúgy, mint a rengeteg vázlat, már befejezetlen marad. Meghalt Radnai József festőművész. Temetése ma lesz Rákoskeresztúron.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Radnai József
MAGYAR NEMZET
1963 ÁPR 20.

1021 Radnai József kiállítása

A magyar–csehszlovák barátsági szerződés aláírásának 14. évfordulóján *Radnai* József festőművész alkotásaiból kiállítás nyílt a Csehszlovák Kultúra termében. A derűs, Lazné fákkal bújócskát játszó házait, a Tátra völgyeiben szerényen meghúzódó apró falvakat, a Csorba-tó gyönyörű vidékét. Képeit szelíd fény ragyogja be, a művész minde-

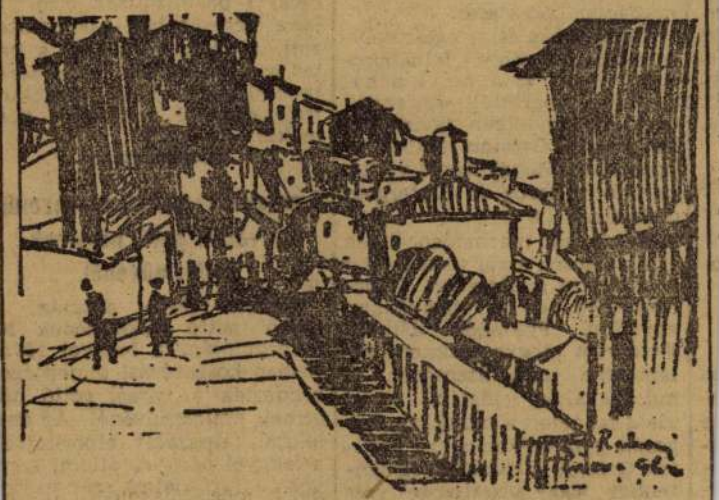

Radnai József rajza

világos tónusú olajképek Prága ódon házai közé, a Károly-hídra, a Hradzsinba vezetik a nézőt.

Radnai József a valóság hű ábrázolására törekszik. Szeretettel időzik egy-egy motívumnál, s variációiban mindig új szépségeket fedez fel. Ismerősként üdvözöljük Marianské nütt az összhangot, a halk lírát keresi. Grafikáin olajképeinek témáját variálja, a színek elhagyásával a tájak, városrészek architektúráját hangsúlyozza.

A derűs kiállítás a festőien szép Prágát és Csehszlovákia változatos tájait hozza el közénk.

s. m.

len ítéletet.

Tiltakozott Juli
halálra ítélése elle
városok népe is.
nárképző Főiskol
maiban például p
gyűléseken tárgya
fiatalok a spanyo
harcos ügyét és
szabadon bocsátását.

Tatabányán és az egész szénmedencében mély felháborodást váltott ki a hír, s a bányászok megbízták az aknák vezetőit: nevükben táviratban *követeljék Grimau szabadonbocsátását.* Röpgyűlések voltak pénteken Dorog és Esztergom üzemeiben is.

A nógrádi iparmedencékben is a dolgozók ezrei vettek részt a tiltakozó gyűléseken, *Salgótarjánban* és a bányákban egyaránt. Pénteken délután *Veszprém* megye csaknem valamennyi ipari üzemében a műszakváltás idején rövid ideig szünetelt a munka; a dolgozók gyűléseiken síkra szálltak Grimau életének megmentéséért. Nagy visszhangot váltott ki a hír a *Lenin Kohászati Művekben* is, ahol mintegy 60 munkahelyen tartottak röpgyűlést.

k a szerszám-
ikai célgépgyártást
zervezet központi vezetősége

kára társaságában
zott. A város vezetőivel a fia
tal ipari település fejlődéséről
tanácskozott, majd megtekintette a helyi nehézipari üzemeket.

A magyar társadalom koszorúja a varsói gettó hőseinek emlékművénél

Április 19-én délután, a varsói gettó felkelésének 20 évfordulóján, a lengyel fővá rosban koszorúzási ünnepséget rendeztek a varsói gettó hő seinek emlékművénél. Az em lékmű talpazatát elborították a lengyel párt- és állami szer vek, a társadalmi szervezetek és a lakosság koszorúi, vi rágcsokrai. Elhelyezték a ke gyelet virágait az ünnepsé gekre Varsóba érkezett kül földi küldöttségek, soraiban Magyar Partizán Szövetség, Magyar Izraeliták Országo Szövetsége és más magya társadalmi szervek képviselő is.

Gagarin levele a Dunai Vasmű

Radnai József

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET
1969 SZEP 27.

Emlékezés és javaslat

Néhány nap előtt váratlanul meghalt a Művészeti Dolgozók Szakszervezetének egyik nagyon aktív, lelkes és közszeretetben álló tagja: Radnai József festőművész, a szociális bizottság munkatársa, aki munkájáért nem várt és nem kapott soha elismerést vagy kitüntetést s bizonyára sokan csak halála után szereztek tudomást a megemlékezésekből és beszédekből tevékenységéről.

Nagy lelkesedéssel beszélt a Művészeti Dolgozók Otthona létesítésének tervéről, amely a Színészotthon példájára, lehetőséget adna az idősebb és még dolgozni tudó Alap- és szakszervezeti tagoknak, hogy mentesüljenek a háztartás vezetésének gondja alól és kisebb betegségek esetén ápolásban is részesüljenek. Nagyon sokan vannak, akik koruknál és egészségi állapotuknál fogva jól el tudnák még látni művészi munkájukat, létfenntartásukról gondoskodni tudnának és lakásukat (legtöbbször kétszobás, vagy műteremlakás), átadnák, ha úgy, mint az Alkotók Házában, különszobában dolgozhatnának. Az illetékesek támogatnák is e tervet, de közbejött akadályok, úgy látszik, meggátolták a kivitelezést.

A Magyar Nemzetben szövetkezeti lakásokkal és társasház-építkezésekkel foglalkozó cikk említi, hogy a Bajza utca sarkán garzonotthon épül. Bizonyára meg lehetne oldani a művészotthon ügyét is, hasonló jó levegőjű, könnyen megközelíthető helyen.

Martos Sándorné

lebontását, amely az Erzsébet-híd építése miatt vált szükségessé. A munkálatok a jövő év áprilisáig elhúzódnak, mert a szűk helyen csak rendkívül óvatosan bonthatnak.

— **ELÜTÖTTE AZ 52-ES VILLAMOS a Vöröshadsereg útja és a Szigligeti utca kereszteződésénél Lubajatszky Mária 76 éves nyugdíjast. Súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel a Gyáli úti kórházba szállították.**

— *SZAKÁLLAS HALAT fedeztek fel a Csendes-óceán mélyét kutató szovjet oceonográfusok. Tizenegyezer méter mélységben olyan ragadozó halat találtak, amely »reflektorfénnyel« vakítja el áldozatait.*

— **Kirisi** néven Leningrád közelében rövidesen felépül a Szovjetunió 1764. városa. Az

RADNAI ISTVÁN fafaragó Zalai Hírlap

Akit a „hírös városba” várnak

Zala megye népművészetét az ország élvonalában látja dr. Bánszky Pál

A zalaegerszegi MMIK szervezésében, országos népi iparművészeti zsűri élén megyénkben járt az elmúlt héten *dr. Bánszky Pál* művészettörténész, a Népművészeti Egyesületek Szövetségének elnöke, akivel *Radnai István* tótszentmártoni fafaragó kámánhegyi portáján váltottunk szót.

Bevezetésként Bánszky Pál elmondta, hogy régóta figyelemmel kíséri egyebek közt a zalai népművészeti egyesület munkáját. A népművészeti értékeket és a hagyományőrzést tekintve Zala az ország 3-4 legjobb megyéje között szerepel — állapította meg a művészettörténész és kiemelte, hogy a zalai népművészeti egyesület legutóbb például egy nemezsátorral és annak berendezésével hívta fel magára a szakma figyelmét. E teljesítményéért az alkotóközösség Király Zsiga-díjat kapott csakúgy, mint *Skrabut Éva* egyesületi elnök több mint két évtizedes népművészeti munkásságáért. Bánszky Pál úgy véli: valahol mindig nagyon színes és gazdag az az anyag, amivel szűkebb hazánk népművészeti egyesülete bemutatkozik az évente Budapesten megrendezendő „Mesterségek ünnepén”.

— Mit tapasztaltak a mostani zsűrizés alkalmával? — érdeklődtünk.

— Ezúttal főként a dél-zalai településeket jártuk végig, Kistolmácstól Letenyén át Nagykanizsáig és sok szép alkotást láttunk. Az utóbbi időben azt tapasztalom, hogy — nemcsak Zalában, hanem az országban másutt is — léptékben is megnőttek az alkotások; korábban inkább a kisfák voltak a jellemzőek, mostanában viszont a szoborfaragók embernagyságú alkotásokban gondolkodnak. Azaz a magyar népművészetet régebben általában a kistárgyfaragások jellemezték, míg napjainkra megnőtt és közterekre került a hazai folklóranyag.

— Említene néhány főbb állomást az egész napon át tartó zsűrizésből?

— Maradandó élményt nyújtottak számomra egy idős kanizsai alkotó, Vastagh János művei. Nagyon izgalmas dolognak tartom a munkásságát: immár 25 esztendeje csinál kisplasztikákat és talán abban a legerősebb, amikor körplasztikákat alkot. Gyakorlatilag én is — aki népi szobrászattal foglalkozom — tavaly az „Élő népművészet” országos pályázat kiállításán ismertem meg Vastagh János munkásságát. Azzal próbálom kifejezésre juttatni az ő ritkaságszámba menő kvalitását, hogy 1998 márciusban egy negyedévig tartó kiállítást rendezünk neki a kecskeméti Magyar Naív Művészek Múzeumában. Vásároltunk is már az alkotótól a múzeum számára. Itt, Dél-Zalában többeket ismerek, a letenyei Boa Endrétől a szepetneki Németh Ferencen át a tótszentmártoni Radnai Istvánig — akinek például korábban már zsűriztük kámánhegyi harangláb-alkotását és most megnéztük a faragott tornácát —, de mondhatom, hogy Vastagh János számomra egy nagy meglepetés. Összességében — legyen szó faragott vagy szőttes anyagról — a zalai népművészet (is) egyre inkább kezd igazodni a mai környezethez, tehát az alkotások nem nippként, vagyis vitrintárgyként jelennek meg, hanem a modern lakókörnyezethez való megfelelés a cél. Mi azt mondjuk, hogy legyen az alkotás természetes anyagból, legyen szép, ősi szerkezete és értelmesen funkcionáljon.

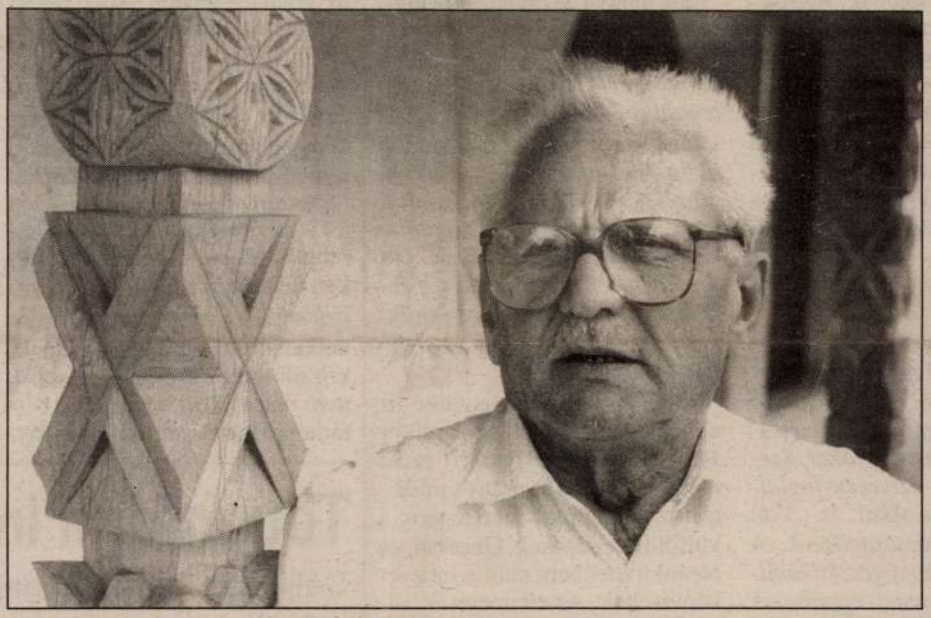

Dr. Bánszky Pál a kámánhegyi faragott tornácnál. (Szakony Attila felvétele)

— Tudomásunk szerint a kecskeméti Magyar Naív Művészek Múzeuma április 1-jén közalapítvány lett.

— Szívesen beszélek róla, hogy intézményünk az első olyan múzeum az országban, amelyik ily módon tartja fenn magát és látja el ezt a populáris funkciót. A múzeumban 2500 darab munka — festmény, szobor — van kiállítva, ami óriási érték a magyar népművészet jövője szempontjából. A teljesség igénye nélkül említem meg, hogy Zalából például a Boa Endrének van faragása a gyűjteményben, míg a nemrég elhunyt nagytilaji Tőke Imrének — aki a Népművészet Mestere volt — egy csodálatosan szép, archaikus szoboranyaga is gazdagítja a Magyar Naív Művészek Múzeumát.

Gelencsér Gábor

a vize" örök darab

oli a pacsai népdalkör és citerazenekar

1990 után váltak önálló egyesületté, azóta élik az ily szerveződések nem éppen könnyű hétköznapjait: írják a pályázatokat, hogy legyen miből fenntartani a nem mindennapi teljesítményre képes csapatot. Mindezeken túl természetesen kapnak segítséget az önkormányzattól, a termelőszövetkezettől, a takarékszövetkezettől, a pacsai vadásztársaságtól és a megyei önkormányzattól is. Az iskola pedig a rendezvényeiknek ad helyet, illetve a videofelvételek az iskola felszerelésével készültek és készülnek.

— S a tanáremberből miként lett dalos?

— *Tanítóképzőt végeztem és utána a 70-es években egy citera- és népdalkör-vezetői tanfolyamon szereztem meg a vezetéshez szükséges okmányokat. Szeretem csinálni, szívesen foglalkozom a fiatalokkal is. Van külön utánpótlás-csapatunk. A zalai gyermekek művészeti találkozóján a népzenei együttesek kategóriában közösségi díjat kaptunk. Csak akkor szomorodom el, amikor megtanítok valakit játszani, aztán meg nem jön el fellépni, elhagy bennünket...*

Ám a sok szép siker ezt is hamar feledteti. Hiszen Pacsán az együttes számos rendezvény házigazdája is. Szerveztek már a néphagyományokat felelevenítve tollfosztót vagy éppen kenderfonást, de szerepeltek a tvben a „Szép Zalában születtem..." című műsorban is, illetve volt több rádiófelvételük. Három alkalommal vettek részt a „Zala megye az én hazám" honismereti versenyben.

— *Jelenleg 28-an vagyunk, de ha gyors számvetést végzek, legalább 88-at tesz ki azok száma, akik hosszabb-rövidebb ideig énekeltek velünk, s 37-en tanultak meg citerán játszani. A mostani felállással legutóbb Csesztregen szerepeltünk. Ott dr. Várnai Ferenc pécsi népzenekutató meghallgatott bennünket és az értékelésben kiemelte teljesítményünket.*

Vági úr legszebb emléke az elmúlt húsz évből az, amikor 1993-ban — négyszeri ezüst után — sikerült az arany minősítést megkapniuk, illetve azok a külföldi fellépések Grazban és Neunkirchenben, ahol a megyét képviselték. Az elismerések, nívódíjak ugyancsak az együttes munkáját dicsérik. Mostanában a gyenesdiási fellépésre készülvén balatoni dalokat tanulnak a próbákon, ám az új dalok tanulásakor sem maradhatnak el a zalai dalok. Fel is csendül minden találkozáskor a Válicka vize jaj, de zavaros...

N. Á.

Rendelet a zalaegerszegi lakbértámogatásról

Külön rendeletet alkotott nemrég a zalaegerszegi önkormányzat a helyi lakbértámogatás szabályozására. Korábban az ilyen természetű előírások a szociális rendeletnek voltak a részei a lakásfenntartási támogatással együtt, az Állami Számvevőszék azonban az idén befejezett vizsgálata nyomán úgy foglalt állást, hogy a két támogatási forma külön-külön szabályozást igényel.

A létrehozott rendelet szerint az a zalaegerszegi lakos részesülhet ilyen támogatásban, aki az önkormányzattól bérelt lakásban lakik, s családjában az egy főre jutó nettó jövedelem nem haladja meg a mindenkori nyugdíjminimum 80 százalékát (egyszemélyes háztartás esetén a 120 százalékát), továbbá a létfenntartáshoz szükséges mértéken felül ingó vagy forgalomképes ingatlan vagyonnal nem rendelkezik. A rendelet ugyanakkor több kizáró okot is felsorol, nem részesülhet például lakbértámogatásban az, aki az igényjogosultsági szintjénél nagyobb alapterületű lakásban lakik, lakbérhátraléka van stb.

A lakbér 25 százalékát kapja támogatásként, akinél az egy főre jutó nettó jövedelem a nyugdíjminimum 60 százalékánál több, s 50 százalék a támogatás, ha az egy főre jutó nettó jövedelem a nyugdíjminimum 60 százalékánál kevesebb. Egyszemélyes háztartás esetén ez a határ 80 százalék. A lakbértámogatás iránti kérelmet a polgármesteri hivatalhoz kell benyújtani az erre rendszeresített formanyomtatványon.

Tourinform iroda Lentiben

Céljuk az idegenforgalmi arculat kialakítása

Lenti város önkormányzata 1996 őszén pályázatot nyújtott be a Magyar Turisztikai Szolgálat Részvénytársasághoz, s múlt év végén el is nyerte a kiírt összeget. A kapott támogatást a pályázati kiírásnak megfelelően turisztikai hivatal létrehozására fordították.

Az intézményről, annak szerepéről *Kutfej Attila*, a lenti Tourinform iroda nemrégiben kinevezett vezetője tájékoztatott bennünket.

— *Az iroda gyakorlatilag nem jött létre, az én feladatom lesz kialakítani azt. Elméletileg tehát létezik, funkcióit azonban még nem tölti be teljes egészében, egyelőre egy személyben képviselem. Valószínűleg a vállal megkezdi tényleges működését.*

Az irodának két alapvető feladata lesz. Egyrészt az oda betérő turisták számára adnak felvilágosítást Lenti és környéke látnivalóiról, egyéb, kirándulók számára hasznos tudnivalókról. Másrészt az iroda összefogja azokat a városban lévő vállalkozókat, szervezeteket, melyek kapcsolódnak az idegenforgalomhoz, s megpróbálja munkájukat segíteni, összehangolni.

— *A cél tehát az, hogy kialakuljon Lenti idegenforgalmi arculata, mellyel megjelenhet a világ felé, ezáltal egyre több vendéget csábítva e régióba.*

A terület idegenforgalmi fejlesztésének koordinálásával tu-

Évkönyv az iskoláról

A zalaegerszegi Pais Dezső Általános Iskola húszéves fennállása tiszteletére évkönyvet adott ki.

A könyvet az iskola dolgozói maguk készítették el, méghozzá azzal a szándékkal, hogy kordokumentuma legyen a tanintézet elmúlt két évtizedes múltjának.

Mi sem természetesebb, hogy az első lapokon az iskola alapításáról és a névadóról, *Pais Dezső* nyelvtudósról olvashatók megemlékező írások. Az iskola története időrendben tartalmazza a fontosabb eseményeket, a tagozatok indítását, a névadó ünnepséget, az uszoda megnyitását, mindazt, ami a szerkesztők szerint jelentős dátum volt az elmúlt időszakban.

Az évkönyvből nem maradhattak ki a mai tanítványok és a szülők írásai sem, ezenkívül bemutatkozik az iskola kórusa, a diákönkormányzat, de olvashatók hírek az iskolai alapítványokról, a könyvtárról, a szakkörökről és a táborokról egyaránt.

Külön fejezetet szenteltek a versenyeknek, ebben szerepel mindazok névsora, akikre büszkék lehetnek. A Pais anyanyelvi és úszóversenyeknél külön szerepel az az évi győztes és az iskola helyezése.

A 70 oldalas kiadvány érdekes olvasmány mostani és volt diáknak, tanárnak egyaránt. Értéke sem vitatható, hiszen a múlt bemutatása mellett képet kínál az iskola szakmai munkájáról is.

Mezőváros a mocsári

Régészeti feltárások Pölöskén — elsőként zalai, mez

A pölöskeiek hagyományozó memóriája tán őrzi, hogy állt valaha helyben egy vár, vele szemben templom klastrommal; 17. századi írások szerint még bizonyosan. A Göcseji Múzeum régészei, *Kvassay Judit* és *Vándor László* 1994 óta kutatják e területet — feltárták a középkori, gótikus templom alapjait. Tavaly megszondázták a későközépkori mezőváros helyét s idén április 21-e óta már élesebb a kép a Szévíz, a Pölöske s a mai, falu alatt futó patakok alkotta mocsárból kiemelkedő homokpadon feltételezett, 600-800 méteres településről, mely vásárokat tarthatott, vámot szedhetett. Mindezt Kvassay Judit meséli helyben, ki a hét közepén fejezi be ez évi kutatásait azzal, hogy ha vissza is temetik, de dokumentálják az első, régészetileg elért zalai mezőváros eddigi nyomait.

A laikusnak is akad helyben látnivaló, változatos mélységű (a gyepszinttől 3 méterig) gödrök, felszíni „téglaromok" körül az egerszegi szakember helyi, pölöskei nyugdíjasokból verbuvált munkatársai szorgoskodnak, s nem lehet nem észrevenni, hogy a felsértett föld hol szürkés, hol sárgás; egy régésznek mindez — nyom.

Judit kísér végig a 32 méter hosszú feltárási területen, mutatja, miként rajzolódik egymásba több korszak élete.

— *Legfelül későközépkori — 17. vagy mondhatnám 18. századi — terepjelenségek vannak; alattuk Árpád-koriak, s a legalsó gödrök alján maga az őskor, későbronzkor, de lehet, hogy újkőkor is lesz benne* — vázolja.

A későközépkori házból egy kályha- és kemence-alapot találtak. A konyha felől sárral tapasztották (ez idővel „téglává érett"); másik oldala az egykori templom romjaiból származó, faragott kőlapokkal lehet kirakva... Leltek egy falmaradványt, mely tégla alapozáson fából készülhetett, körben cölöplyukakat is találtak, kemény járóréteget... Mekkora volt az épület? Ehhez keleti irányban még kutatniuk kellene (remélhetően majd jövőre), s akkor kiegészülhetnek az idei dokumentumok is. A ház oldalában egy terménytároló vermet is találtak, s a „szonda" területén lejjebb egy egyelőre rejtélyes árok maradványait, körbeagyagolt cölöppel, kutyacsontvázzal, melynek

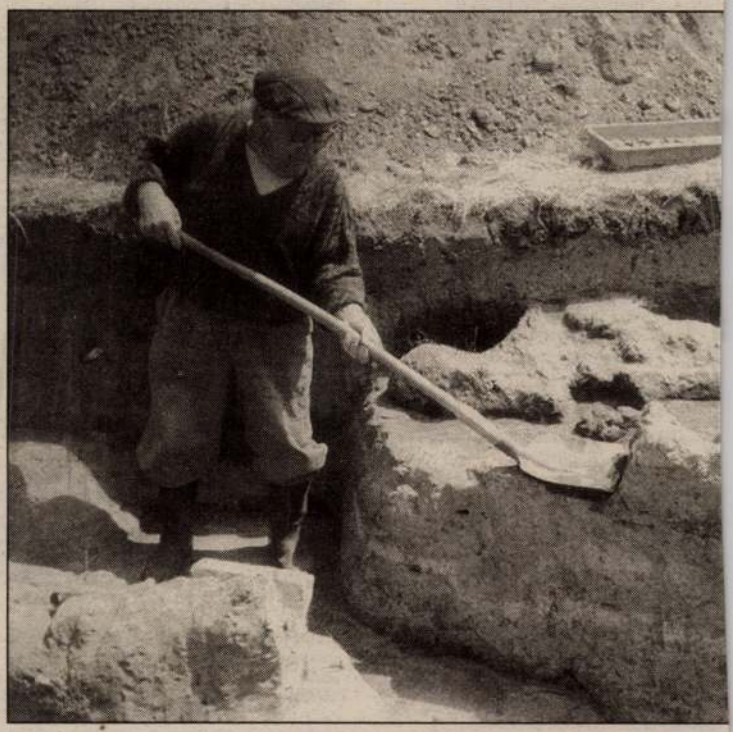

Az egyik, Pölöskén fellelt középkori kemence maradványai —

Nemzetközi versenyt nyerve

A nyár közeledte a diáktársadalom számára nemcsak a tanév közelgő végét jelzi, de sokak számára újabb erőpróbát is hoz.

elégedetten beszél mind az általános, mind a középiskolai

Hetési pünkösd

Háromnapos rendezvény-

Vonyarcvashegyi ÉTTEREMBE szakácsot, konyhalányt, pultoslányt, felszolgálót felveszek. Érdeklődni este: 92/321-326.

Süteményboltba zalaegerszegi fiatal, szakképzett női eladót felveszek. Érdeklődni: 92/321-056. (375259/1K)

Azonnali belépéssel németül beszélő felszolgálót felveszünk. Szállás megoldható. Friskó Vendéglő Zalakaros, telefon: 93/340-365. (375267/1K)

Jól jövedelmező tevékenység természetgyógyászat iránt érdeklődőknek Zalaegerszeg, Hotel Aranybárány május 15-én, 17.30 órakor keresse dr. Kissnét.

Szakácsot felveszek zalaegerszegi, belvárosi étterembe azonnali belépéssel. Érdeklődni: 06/30/363-360-as telefonszámon. (375276/1K)

Gyakorlattal rendelkező varrónőket felveszek. Jelentkezni a 06/30/363-579-es telefonon, vagy Nagykanizsa, Ady u. 25. (375305/1K)

INGATLANÜGYNÖK KÉPZÉS
Magyarországon először!
Munkaszerződés, kimagasló karrierlehetőségek.
Tel.: 94/327-704 (245222/SK)

SZŐLŐSKERT FOGADÓ
Nagykanizsa, Kaposvári u.
Telefon: 93/310-639, 93/310-545
TAKARÍTÓNŐT ÉS KONYHALÁNYT FELVESZÜNK!
Nyári munkára diákok jelentkezését is várjuk!

A Zala Megyei Kórház
felsőfokú villamossági végzettséggel műszergazdálkodási
orvostechnológiai osztályvezetőt keres.
Előnyt jelent orvostechnológiai műszerismeret, angolnyelv-tudás, vezetői gyakorlat.
A pályázatokat 1997. május 31-ig lehet benyújtani az intézet gazdasági igazgatója címére (Zalaegerszeg, Zrínyi u. 1.).
A pályázatnak tartalmaznia kell az iskolai végzettséget igazoló hitelesített okirat másolatot, erkölcsi bizonyítványt, önéletrajzot.
Érdeklődni a 92/311-410/1660-as telefonszámon lehet (főmérnök).

Sörözőbe szakács-felszolgálót felveszek. Jelentkezni május 14-én 17 órától Rolling Sörözőbe Nagykanizsa, Király u. 31/F. Telefon: 93/321-254. (375308/1K)

Nagykanizsai munkahelyre parkolóőri munkára horvátnyelv-tudással rendelkező dolgozót felveszek. Jelentkezni a 06/30/463-410-es telefonon. (375327/1K)

Nyitott vagy újra? Szeretnél a pénzt? Szeretnél heti 12.000 Ft-ot keresni. Tárcsázz, előtt, mint más! Érdeklődni: 92/331-081, 9—12 óráig, 14—16 óráig. (375330/1H)

Koszorúkötésben járás személyt felveszek (esetleg alkalmi munkára is). 92/321-199, 06/30/562-505. (375335/1H)

Számlaképes hirdetésszervezőket keres a Rádió Egerszeg. Jelentkezés: 92/325-400

LAKÁS – CSALÁDI HÁZ
vétel, felújítás, kölcsönterhek mentesítése, komplex ajánlatok!
6%-os kamat állami támogatás
Telefon: 94/327-704 (246342/1K)

Zalaegerszegen, a hegyközségi zöldövezetben, 12 éves, nagyobb családi ház 10,5 millió Ft-ért eladó. Telefon: 92/318-357. (375299/1K)

Ház eladó Nagykanizsa-Korpavár, Egerszegi u. 6. alatt. Érdeklődni egész nap. (375306/1K)

Nagykanizsa-Katonaréten 80 m²-es családi ház eladó. Autóbejárat nincs. Irányár: 3,8 millió Ft. Telefon: 06/30/462-058. (375309/1K)

Miháld, Fő u. 110. alatt családi ház eladó. Érdeklődni: Nagykanizsa, Ady u. 63. (375320/1K)

4 szobás, 220 m²-es sorházi lakás eladó. Zalaegerszeg, Sas u. 12/5., 17 óra után. (375331/1H)

Zalaegerszegtől 15 km-re Bucsuszentlászlón 2 szintes, 200 m²-es, telefonos, tartályos gázzal és vegyestüzelésű kazánnal is fűthető családi ház eladó. Érdeklődni: 92/362-124. (375362/1K)

Alkalmi vétel! Galambokon, Dózsa u. 26. alatt félkész családi ház (150 m² + 115 m² szuterén, 240 négyszögöl telek) 2.200.000 Ft-ért eladó, szoc. pol. felvehető. Telefon este: 94/319-977. (375370/1K)

Német ingatlanközvetítő részére keresek eladó ingatlanokat! Ajánlatokat 83/377-794 telefonszámra. (375449/1K)

HBH Ingatlan Iroda Zalaegerszeg, 25 km-es körzetében keres családi házakat értékesítésre. Telefon: 92/312-753. (375455/1H)

Vas megyében, Ausztriához közeli településen felújított családi ház 1700 m² telken reális áron eladó. Érdeklődni: 06/30/393-191. (246254/1K)

Vonyarcvashegyen nyaraló-lakóház, kedvező feltételekkel eladó. Tel.: 16/95/420-409. (246214/2K)

TELEK

Keszthelyen, Schwarz D. utcában 417 m²-es telek érvényes építési engedéllyel eladó. Irányár: 1.400.000 Ft. Érdeklődni: 83/313-284. (371160/4K)

Balatonfenyvesen, a Dorogi Hotel közelében építési telek sürgősen eladó. Érdeklődni lehet 8—16 óráig az 1/166-9530, 18—20 óráig pedig az 1/165-8478-as telefonon. (375027/2H)

Csácsi-hegyen, a kápolna mögött 300 négyszögöl szántó eladó. Érdeklődni: 92/320-772-es telefonszámon. (375241/1K)

Zalaegerszeg Vorhotán 930 négyszögöl szántó és gyümölcsös, 12 m²-es alápincézett tégla épülettel, teljes borászati felszereléssel eladó. Víz, villany megoldható. Érdeklődni: 92/325-992, 06/20/574-201. (375279/1T)

Zalakaroson 300 négyszögöl telek betegség miatt, áron alul eladó. Telefon: 06/60/364-260. (375326/1K)

Csácsi-hegyen, a felsőkápolnánál hétvégi ház 420 négyszögöl területen (víz, villany, kis szőlő) eladó vagy kiadó. Érdeklődni: 92/316-091. (375404/1K)

LAKÁS

Nagykanizsán, a Liszt F. utcában 61 m²-es, 2 szobás, II. emeleti, nagy konyhás, központi fűtéses, vízórás, redőnyös, telefonos lakás eladó. Érdeklődni 18 óra után a 93/316-843-as telefonon, Molnár.

Nagykanizsán, a Zemplén utcában 3 szobás, 63 m²-es, vízórás, reluxás, központi fűtéses, IV. emeleti lakás eladó. Telefon: 93/320-851. (375376/1K)

Nagykanizsán, a Csokonai utcában 2 szobás, gázas, redőnyös, vízórás, telefonos lakás, valamint a Zemplén Gy. utcában a X. emeleten 2 szobás, redőnyös, vízórás lakás, a ház alatt 26 m²-es garázzsal együtt vagy külön is eladók. Érdeklődni: Zemplén u. 11/A. X/62. Matola György.

Sürgősen eladó egy szoba hallos, gázfűtéses lakás. Zalaegerszeg, Ady u. 10. föld

Zalaegerszeg-kertvárosi, 2 szobás, földszinti, külön bejáratú lakás eladó. Telefon: 92/325-285. (375345/1K)

Nagykanizsán, a Péterfai utcában 74 m²-es, 3 szobás, étkezős lakás garázzsal együtt sürgősen eladó. Érdeklődni 18 óra után a 93/316-532-es telefonon.

Nagykanizsán, a Platán soron 1,5 szobás, egyedi fűtéses, földszinti lakás eladó. Telefon: 93/323-646, 06/60/464-870.

Lakások, házak, ingatlanok vásárlása, építése, felújítása részletre! Jövedelemszerzési lehetőség is. Érdeklődni: 92/320-583. (375402/1K)

Eladó 1,5 szoba, összkomfortos, nagy erkélyes, 4. emeleti, 56 m²-es, jó állapotban lévő lakás Zalaegerszegen, a Platán soron, garázzsal együtt. A házban lift van. A lakás és a garázs együtt és külön-külön is eladó. Irányár: lakás: 3.000.000 Ft, garázs: 700.000 Ft. Érdeklődni lehet mindennap 18—20 óra között a 06/30/222-406-os telefonszámon. (375478/1T)

ALBÉRLET

Kétszobás + étkezős, egyedi fűtésű, zöldövezeti, bútorozatlan lakás hosszú távra Zalaegerszegen kiadó. Érdeklődni: 92/319-867 telefonon, 17 óra után.

Június 1-jétől 2 szobás, bútorozatlan lakás kiadó Nagykanizsán, a Zemplén utcában. Telefon: 06/30/271-621. (375180/1K)

Nagykanizsán, a városközpontban nagyméretű lakás igényesnek kiadó. Telefon: 93/383-170. (375187/1K)

Lentiben júniusi beköltözéssel albérletben lakó lány vagy lányok mellé albérlőtársnak mennék. Érdeklődni: megjelenés napján 8—12 óráig 92/352-095.

ÜZLET-IRODA

HÉVÍZ központjában 13-20 m²-es profilmegkötés nélkül üzlethelyiségek júniusi beköltözéssel eladók. 83/343-308

Keszthely bevásárlóövezetében frekventált helyen, a Bem József utcában 74 m²-es üzlet kiadó, szükség esetén plusz raktárral bővíthető. Érdeklődni: 83/311-522, 83/311-780 8—17 óráig. (374260/3H)

A KESZTHELYI ZALATOUR KEMPINGBEN
30 m²-es
ÜZLETHELYISÉG KIADÓ
AJÁNDÉKTÁRGY, NYÁRI RUHÁZAT, SPORTSZER stb. árusítás céljára.
Érdeklődni:
ZALATOUR

Nagykanizsa melletti asztalosműhely bérletes üzemeltetésre kiadó. Munkát biztosítok. Telefon: 93/340-215. (375143/2K)

Zalaegerszeg belvárosában 30—40 m²-es üzlethelyiséget keresünk. Leveleket „Forgalmas hely 375215" jeligére a ZH zalaegerszegi Reklámirodájába. (375215/1K)

Üzlethelyiség 40 m² eladóterű+raktárak Zalalövő központjában eladó vagy bérbe kiadó. Cím: 8999 Zalalövő, Szabadság tér 14. Érdeklődni 15.00 után személyesen az üzletben vagy a 92/371-358-as telefonszámon mindennap. (375341/1K)

Zalaegerszegen 12 m²-es üzlethelyiség eladó, autóra cserélhető. Érdeklődni: 92/310-200. (375343/1K)

Zalaegerszegen Kertvárosban 18 m²-es üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni: 92/320-940. (375391/1T)

Ipari tevékenységre, raktározásra alkalmas 87 m²-es műhely kiadó. Érdeklődni a 92/330-896-os telefonon lehet. (375438/1H)

Budai telephelyű cég profi minőséget produkáló varrodákat keres egész évi folyamatos munkára. Tel.: 06/1/397-4835 Répásiné. (220085/1H)

SZEMÉLYAUTÓ

Egy db karambolos, totálkáros autót vennék 10 évesig saját részre. 06/30/442-677. (365048/11K)

12 éves korig sérült, totálkáros autót vennék. 06/30/490-210. (370941/11H)

Négyütemű Wartburg 1989-es, 63.000 km-rel, megkímélt állapotban eladó. Telefon: 06/20/387-670. (375049/2K)

Wartburg 4 ütemű eladó. Zalakomár, Ady út 44. (375156/1K)

SKIF sátras utánfutó újszerű állapotban, YUGO SKÁLA 55 típusú személygépkocsi 25.000 km-rel, megkímélt állapotban eladó. Érdeklődni: 83/343-440-es telefonszámon, 16 óra után. (375165/1H)

Trabant 601-es 13 éves, friss műszakival eladó. Irányár: 83.000 Ft. Telefon: 06/60/374-400. (375186/1K)

Fiat Tipo 1.4 benzines, 1990-es, nagyon szép állapotban, rengeteg extrával, sérülésmentesen eladó. Irányár: 785.000 Ft. Érdeklődni: 06/30/474-447. (375199/2K)

Polski 126 1981-es eladó. Érdeklődni: napközben 92/330-018, este 92/320-358. (373608/2T)

1989-es Lada Samara friss műszakival eladó. Érdeklődni: 83/360-883-as telefonszámon. (375242/1K)

Polski Fiat 126 megkímélt állapotban eladó. Zalaegerszeg, Olajmunkás u. 18. Telefon: 92/312-805. (375246/1K)

Wartburg 1,3, 1990-es eladó. Trabant csere érdekel. Érdeklődni: 92/325-823. (375255/1K)

Opel Ascona 180.000 Ft-os irányáron eladó. Érdeklődni: 06/20/293-186-os telefonszámon. (375261/1K)

NISSAN SUNNY 2.0 dízel, kombi, 1992-es, sok extrával, 1.090.000 Ft-ért eladó. 92/312-761, 30/476-103 (375282/1K)

Skoda 105S friss műszakival, első kézből eladó. 92/323-213, 92/313-080.

1985-ös évjáratú Fiat Panda 1,5 év műszakival eladó. Érdeklődni: 06/20/361-589. (375301/1K)

AWS AUTÓÜVEG
Nagy- és Kiskereskedelem
Zalaegerszeg, Esze T. út 54. Tel.: 92/320-368, 330-648

RADNAI JÓZSEF

128. Napos erdő, vizfestmény . . 300.–
129. Erdei út napsütésben, vizfestmény 300.–

Nemzeti Szalon

1944 jan - febr

téli tárl

BIZÁNCI FESTŐ, XVIII. század

Házioltárka. Középkép: *Jelenetek remeték életéb*
balszárny: *Sz György,* jobb: *Szakállas sze*
Fa, tempera, 31×25, ill. 31×12·5 cm.
A kölni Ramboux- és az Ipolyi-gyüjteménybő
Ramboux, 282. szám. — Ipolyi Biharvá
megye, 6. szám.

OLAS

ALBANI, FRANCESCO (bolognai festő 1587
1660) KÖVETŐJE

Mitológiai tájkép Dianával
Nyolcszögletű, fa, olaj, 27×28 cm.
Gerevich PA, 240. és 262. l. (Albani kör

ALLEGRI, POMPONIO (pármai festő, 1521
1593)

Madonna Jézussal és Ker. Sz Jánoskával
Fa, tempera és olaj, 32·5×23·5 cm.
Restaurálta Endrődi Sebestyén 1916.
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása.
Magyar Sion, XVI., 1885., 762. l. (Correggi
Lepold—Homor 97. l. — Gerevich
232. l. (Pomponio Allegri.) Lepold—Lip
55. l.

ANDREA DI BARTOLO (sienai festő, † 1
Szent Pál

RADNAI JÓZSEF

119. Ködös faluvége, olajf.
120. Ecsegi faluvége, olajf.
121. Napos erdei út, olajf.

Nemzeti Szalon

Őszi tárl. 1940 - okt.

RADNAY JÓZSEF
120. Eger, olajf.

Nemzeti Szalon

Magyar városok
1940. jan.

RADNAI JÓZSEF

110. Nyári felhők, olajf.

800.—

Nemzeti Szalon

téli tárl. 1938. jan.-febr.

RADNAI JÓZSEF
100. A Duna Zebegénynél, olajf.

Nemzeti Szalon

Magyar tájak
1939. dec.

Radnay József

258 Őszi napsütés olajf, 250.—

Nemzeti Szalon
téli kiáll. 1932 jan

7.

bbra fordulva álló Bacchansnő ~~[illegible]~~
olyogva vátja a mögöte ülő (Faunnak) emyelgő csókját, ki j
ét szorítja magához, ~~[illegible]~~ kissé előre haj
össze. A Bacchansnő jobb kerében hét csö
nyjtja és jobb hóna alatt a Faunnak bal
lokán ~~[illegible]~~ szarvak dudorodnak ki, rövid
bajusza lelógés térdeit tigris bőr takarja.
idudorodnak, A Faun egy kórakáson ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ a földet éri. Jelzése balta, oldalt
olyan helyezkedett

sága 177 c/m.
állítás 1897: V. 138.
ka 1899. VI. 7. (403/99). — Sz. N. v57/9
nok éjhaki főbejáratánál helyeztetett el

RADNAY JÓZSEF
105 Régiségek olajf. 800.—

Nemzeti Szalon

Csendélet kiáll. 1932 febr-ra

. Balázs község dombos, bar ~~feltüntető~~
vivő mély utat látjuk. Az árok
legel és ~~jobbra~~ dus lombozatú fák
előtér virágos rét, a háttérben erdők
rült égbolt felhős. Tetszése alól bal-

. 24·7 cm.

3án kelt 99318 ex 900 sz. leirattal
ámoltatott 1901: VII. 19-én (90/901.)

a az 1901: IX. 23-i 64907 sz. rendelet.

terjesztésre (607/901) az 1902: I. 10-én
33/902) kiadatott a dél-magyarországi mu-

Vid. Muz.

Radnai József

festő

Békásmorosi venlet

olaff.

Nemzeti Szalon

Őrzi tárl. 1942. okt.

Radnay József

kiáll.

Nemzeti Salon

1932. nov.

Főv. Képt.

Radnai József

festő

az első vasutas képrö-
mű-vész szabadúrola
tanára.

Kossuth Népe

1947. jun. 30

Radnay József

festő, Kerepesi ut. 5.

1934. téli kiáll. 509

Mihalik J. VIII. 177.

Radnay József

Thieme Becker

XXVII. 541. l.

Lyka

Radnai József

festő. Műcsarnok

1931. tav. tárl. 308, 430

Radnay-nak is írva-

1932. tav. tárl. 52, 319

Professor Joseph

Prof. Mussafia

1831. Ital. Lit. for 1910

Professorship in Ital.

1832. Ital. Lit. 1831

Radnai József
Jesto
VIII. Kerepesi út 5

MKSz 1947

Radmay József

festő

Tájkép

Tanyaudvar

Repr.

A Mű

1927. 1. n. 28. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Radnay József

festo-

l.

Müven-Élet

1934. 3-8 sz

6.1

izléses kivitelű egyenes és czikk-czakk vonalú rovákolt diszítés borítja. A 4., 6. és 7. ábrán bemutatottak izléses kidolgozású csonttűk. Az 5. ábra három helyen is átfúrt, tehát felfüggeszthető vadkanagyarat mutat be, amelyet kétségkívül ékszerül használtak. A 12. és a 14. ábrán bemutatottak egytipusú csonttárgyak, azzal a különbséggel, hogy az utóbbinak szélesebb részén rovátkolás van. A 13. ábra három helyen átfúrt csontlapot mutat be, amelyeknek a használati czélja bizonytalan. A 15. és a 16. ábrák átfúrt izületek s ezek, miként az átfúrt fogak, felfűzve dísztárgyakul szolgáltak. A 17. és a 18. ábrák két különböző tipusú csont nyílhegyet mutatnak be. A 19. ábrán látható is négy háromszög alakú kinyulással biró lyukas csonteszközről szintén csak valószinűleg állíthatjuk azt, hogy a szövésnél használták, míg a 20. ábrán bemutatott, egyik végénél élesre kidolgozott csontlapot az agyagedények kidolgozásánál használhatták. A 21. ábrán bemutatott átfúrt fog ékszer gyanánt szolgált. Végül a 22. ábrán látható eszköz mindkét oldalán simára csiszolt szárcsontból való. Az ilyen csonttárgyakat csontkorcsolyáknak szokták tekinteni,[1] amit azonban téves feltevésnek tartunk, mert ha azt a czélt szolgálták volna, amit a korcsolya,

Radnay József

festő

életrajzi adatok

l. A. M.

1927. I. n. 63. l.

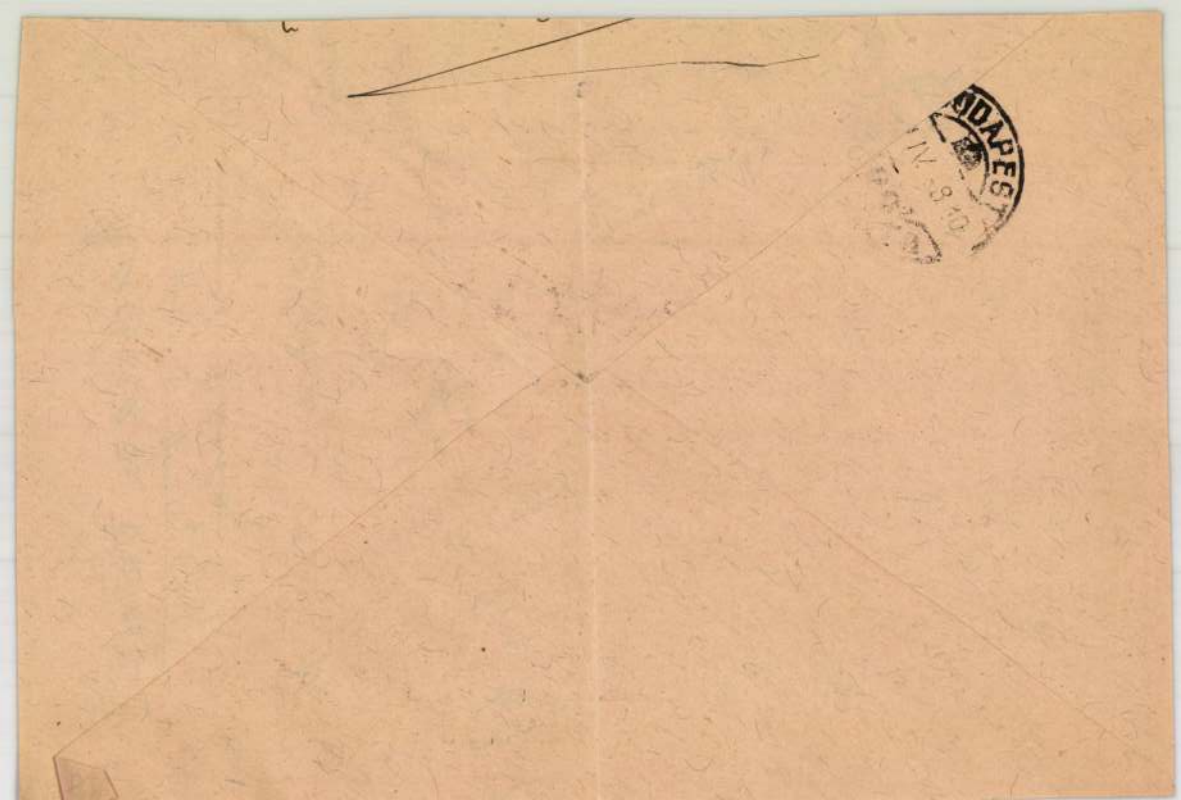

Radnai József

festő

Műcs. kiáll. 1931 tól
Pipics 119.l.

Radnay József

a gödöllői művész-
telep tagja, amely
békéscsabai kiállítá-
sán részelt 1929
őszén

Képzőművészek
1929. 220 l.

SEINE MITGLIEDER UND FREUNI

ARCHÄOLOGIE UND DER VERWA

VI. Internationalen Kongre

vom 21. bis 27.

ERGEBENST E

Der V. Internationale Kongreß für Archäologie i
nächsten Kongreß dieser Art nach drei Jahren, das he
der deutschen Regierung, in Berlin zu veranstalten
einzuladen, hat sich für die Jahre 1933 und 1936
deutsche Regierung für das Jahr 1939 zum VI.
Berlin ein. Die Durchführung dieses Kongresses li
des Deutschen Reiches, Berlin W 62, Maienstraße
Der Kongreß soll den Fachgenossen der Archäologi
heit geben, sich über Methode und Fortschritt

Radnay József

1928. jun. Neme. Halon
tav. tárl.

Elhagyott Kavicsbanya.
olajf.

Mihály, havasalföldi vajda, arcsk.

III · 35.

Radnai József

MAGYAR MUVESZET

1932. 388.

mlékek Imágos Bizottsa

VI

Radnay József

festő

VI. Szív u. 56.

1927, Független Művészek

Kiáll. Kernstok Károly

Barna.

1786-909-4
Custos szoba.

316. Asztal (író)

Egy darab iroasztal puha fából barnára festett két záros fiókkal, esztergályozott lábakkal és fölül léczpolczokkal.

Méretei: 78 cm. magas, 128 cm. széles, 77 cm. mély.

Becsértéke.....12 K

Megszerzésére nézve lásd az 1897 évi 127 sz. nyugta 7-ik ~~negyedik~~ tételét.

Régi leltári száma [illegible] 189

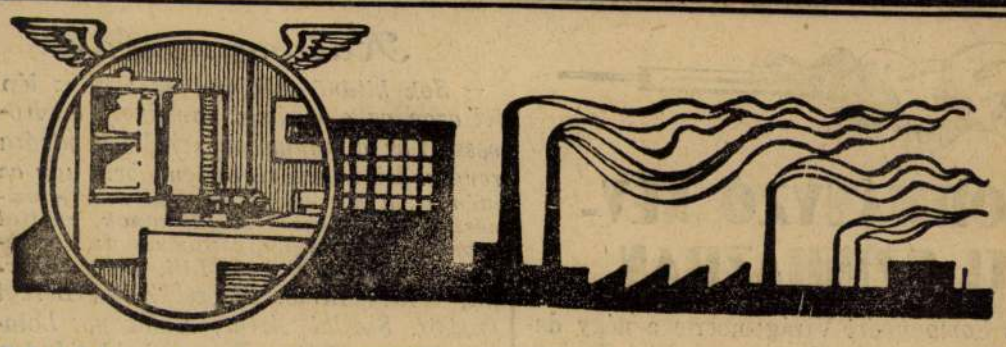

Októberben az állami közigazgatás bevételi többlete 3·5 millió pengő, az állami üzemeké 1·2 millió pengő volt

A Magyarország pénzügyi helyzetére vonatkozó október havi pénzügyminiszteri közlemények szerint októberben az állami közigazgatás kiadása *59.6 millió* pengő, bevétele (a kölcsönkezelés bevétele nélkül) *63.1 millió* pengő volt, vagyis az állami közigazgatás *bevételei 3.5 millió pengővel haladták meg a kiadásokat.* A kölcsönből fedezendő beruházásokra októberben a közigazgatásnál *0.5 millió* pengő fordittatott.

Az összes állami üzemek októberi kiadásai együttvéve *31.7 millió* pengőt, bevételei pedig (a kölcsönkezelés bevétele nélkül) *32.9 millió* pengőt tettek, vagyis az üzemeknél együttvéve *1.2 millió pengő bevételi többlet* jelentkezett. A kölcsönből fedezendő beruházásokra októberben az üzemeknél *1.2 millió* pengő fordittatott.

A népszövetségi kölcsön szolgálatára e hónapban a Magyar Nemzeti Banknál *2.3 millió* pengő fizettetett be, amiből nem transzferáltatott és kincstári jegyek ellenében utóbb igénybe vétetett *1.7 millió* pengő. Az egyéb állami adósságok szolgálatának keretében esedékessé vált összegek helyett *2.4 millió* pengő névértékü kincstári jegy helyeztetett letétbe.

Október hónapban az állami közigazgatás az előlegkezelésben az államvasutaknak *1.4 millió* pengőt, az állami vasgyáraknak pedig *1 millió* pengőt bocsátott rendelkezésére, viszont a posta, távirda és távbeszélő feleslegéből *0.6 millió* pengő az állami közigazgatás javára utaltatott át

A nagyobb üzemekre vonatkozó statisztikai táblázatok szerint a forgalom az előző évvel szemben októberben mind az államvasutaknál, mind pedig a postánál egyes vonatkozásokban emelkedést, más vonatkozásokban viszont csökkenést mutatott.

A bankjegyforgalom 53 millió pengővel emelkedett. A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma a november 30-i kimutatás szerint a november 23-i forgalommal szemben *53.1 millió* pengővel *350.37 millió* pengőre emelkedett. Az emelkedést a normális ultimói igények idézték elő. A váltótárcaállomány váltóbenyujtásokkal *25.8 millió* pengővel növekedett. Az állami giroszámlákról *29 millió* pengő kifizetés történt. Az érckészlet váltópénzérmék forgalombahozatalával *1 millió* pengővel csökkent. Az „Egyéb követelések" *0.11 millió pengővel* apadtak, ellenben az „Egyéb tartozások" *0.74 millió* pengővel gyarapodtak.

Csődbe jutott egy ismert bécsi textil cég. *Bécsből* jelentik: Mint a *Telegraf* jelenti, a textilszakmában ismert *Mandler* Simon bécsi cég ellen megindult a csődeljárás. A cég, hogy üzemét fentartsa, nagy hiteleket vett igénybe, igy egyedül a Csehszlovák Iparbanknál 25 millió csehkoronát. Fizetésképtelenségének oka az általános gazdasági helyzet és a textilipar összezsugorodása.

Az osztrák pénzügyminiszter Rómában. *Rómából* jelentik: Dr. *Buresch* osztrák pénzügyminiszter, aki most már harmadik hete járja Európa fővárosait, hogy megállapodásokat kössön az egyes kormányokkal az *osztrák népszövetségi kölcsön konverziója* ügyében, hétfőn *Rómába érkezett.* A pályaudvaron az olasz pénzügyminiszter, az Olasz Nemzeti Bank kormányzója és a külügyminisztérium kabinetirodájának helyettes főnöke fogadták. Dr. Buresch Rómában nemcsak a népszövetségi kölcsön konverziójáról tárgyal, hanem kihasználja az alkalmat, hogy *kereskedelempolitikai tanácskozásokat* is folytasson a római hármas egyezmény keretén belül.

A jelzálogkölcsönadós háztulajdonosok sérelmei. A Városi Ingatlantulajdonosok Egyesülete — több érdekképviselettel karöltve — a kamatterhek leszállitása, a függő kölcsönök lejáratának kitolása, a már bekövetkezett lejárat miatt elrendelt árverések felfüggesztése, az ingatlanzárlat és árverés jogszabályainak megváltoztatása, valamint a vagyonátruházási illeték alapjának és kulcsának leszállitása tárgyában gyülést tartott. Dr. *Magyar* Árpád ügyvezető elnök előadta, hogy a városi ingatlantulajdonosoktól elvonták jövedelmeiket, de nem történt gondoskodás arról, hogy az átlagos kölcsönnel terhelt ház tulajdonosa a kamatokat megfizethesse, tartozását törleszthesse, esetleg visszafizethesse. Dr. *Dési* Géza nagy tetszéssel fogadott felszólalásában kifejtette, hogy átérzi azokat a sulyos bajokat, melyek az önhibájukon kivül bajba jutott háztulajdonosokat terhelik. Kötelességének tartja, hogy arra hivatott helyen szószólója legyen a gyülésen elhangzottaknak. A gyülés elhatározta, hogy az elfogadott inditványokat memorandumba foglalva, dr. Dési Géza vezetésével fogja az illetékes miniszter elé terjeszteni.

Franciaország tárgyalása gyarmataival. *Párisból* jelentik: *Lebrun* köztársasági elnök vezetésével hétfőn nyilt meg az anyaországi és tengerentuli francia gazdasági értekezlet. Az értekezletet alapos előmunkálatokkal készitették elő s azon mintegy kétszáz kiküldött vesz részt, hogy megvitassa a Franciaország és gyarmatai közötti gazdasági együttmüködés módját.

Kényszeregyezségek. A budapesti törvényszék ma a következő cégek ellen inditotta meg a csődönkivüli kényszeregyezségi eljárást: *Cziring Ármin és Fiai* (Bécsi-utca 3.) szőrmekereskedő cég és e közkereseti társaság tagjai: Cziring Dezső, Cziring Ármin és Cziring Géza ellen. Vagyonfelügyelő dr. Katona István. — *Braumann Sándor* női szabó (Király-utca 14. és 26.) ellen. Vagyonfelügyelő dr. Kárász László. Bírósági jogi megbizott e két ügyben dr. Simonovits Pál. Követelések bejelentése december 22-ig az OHE központjánál. — *Bihari István* (Holló-utca 11.) ékszer- és ezüstárukészitő ellen. Vagyonfelügyelő dr. Kemény Nándor. Bírósági jogi megbizott dr. ifj. Rácz Jenő. Követelések bejelentése december 21-ig az OHE központjánál.

VIZÁLLÁS

A földmivelésügyi minisztérium vizrajzi osztálya jelenti:

A Duna Passaunál és Dunapentele—Mohács között árad, másutt apad, igen alacsony vizállásu.

Mai dunai vizállások: Passau 132, Struden 16, Stein minusz 135, Bécs minusz 160, Pozsony minusz 17, Komárom 133, Budapest 64, Paks minusz 50, Baja 26, Mohács 58.

A Dráva Barcsnál minusz 11.

A Tisza Tokaj—Csongrád között árad, másutt apad, alacsony vizállásu.

Mai tiszai vizállások: Tiszabecs 30, Vásárosnamény minusz 2, Tokaj 167, Tiszafüred 158, Szolnok 154, Csongrád 62, Szeged 80.

A Szamos Csengernél minusz 2.

A Körös Békésnél minusz 60, Gyománál minusz 40.

A Balaton Siófoknál 70.

A Velencei-tó Agárdnál 1.

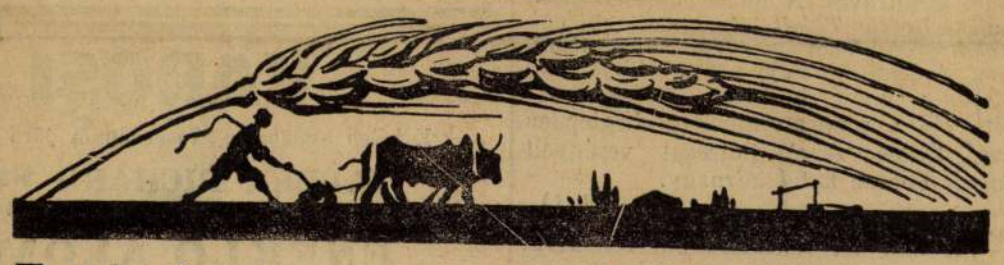

Eredményes a mezőgazdasági termékek árvédelme

A körzeti gazdakamarák közül a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara Miskolcon tartotta tisztujitó közgyülését, amelyen egyhanguan ismét dr. *Lukács* Bélát választották meg elnöknek, alelnökökül pedig *Plósz* Istvánt és *Borhy* Györgyöt. Az elnök székfoglalójában a kamara jövő programját ismertette, majd azt inditványozta, hogy még három alelnököt válasszanak és ajánlatára *Vitéz* Győzőt, *Szekeres* Pált és gróf *Serényi* László országgyülési képviselőt választotta meg a közgyülés.

Az igazgatóválasztmány tagjainak megválasztása után *Koós* Mihály ny. államtitkár, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója mondott figyelemreméltó beszédet, amelyben megállapitotta, hogy a gazdatársadalom ma sulyosabb feladatok előtt áll, mint tizenkét évvel ezelőtt, amikor a kamarák megalakultak. A régi gazdasági elvek megdőltek, ujak jöttek és ujak akarnak jönni. Az a legszerencsésebb gazdatársadalom, amely az uj igazságokhoz az uj eszközöket leghamarabb megtalálja. *A kartelek legnagyobb hibája, hogy korlátozzák a termelést és ezzel felidézték a munkanélküliséget.* A mezőgazdaság a kartelekkel nehezebben foghat össze, mert a mezőgazdaság népmilliókból áll. Ha a mezőgazdaság tiz éven keresztül türte az ipari karteleket, most a mezőgazdaság ne vegye figyelembe azokat a támadásokat, amelyek a mezőgazdasági kartelek kiépitése ellen irányulnak.

A továbbiak során Balogh István visszautasitotta azokat a támadásokat, a melyeket a mezőgazdasági termékek árvédelme érdekében meginditott különböző intézkedések és intézmények ellen, mint a burgonyakartel létesitése, a termelői borértékesités, a tejkartel, gyapjukartel stb. intéztek. *Felemlitette például, hogy két évvel ezelőtt a gyapjuért 80 fillért kapott a termelő és az egész menynyiséget a textilipar vette fel, amely a felét exportálta. Most két pengőt kap a termelő a gyapjujáért. A borárakat is sikerült felemelni és állandósitani.* A magyar gazda lépten-nyomon beleütközik a kartelekbe. *A gazda többé ne legyen a szabadkereskedelem prédája.* Szekeres Pál közbenjárást kért aziránybau, hogy *a házadót olyan mértékre szállitsák le, hogy azt a kis adófizetők meg tudják fizetni.* Adatokkal bizonyitotta, hogy ez egyszobás házak házadója a békebeli viszonyokhoz képest *husz-harmincszorosra emelkedett.* Dr. *Csepela* Lajos tb. kanonok, mezőkövesdi apátplébános megállapitotta, hogy a mezőgazdasági bizottságok tevékenysége egyenlő a nulláival. *Felhivta a kamara vezetőségének figyelmét a mezőgazdasági munkások katasztrófális helyzetére.* A telepités idején ezek az emberek elsősorban tarthatnak igényt arra, hogy elhelyezzék őket. *Vitéz* Árpád az észszerütlen vasuti tarifát birálta és kérte annak leszállitását a közönség teherbiróképességéig. A közgyülés végül elhatározta, hogy táviratilag üdvözli a kormányzót és a földmivelésügyi minisztert.

VENDÉG A PALOTÁBAN

— REGÉNY —

irta: ETHEL HUESTON 8

Egyedül jogositott magyar forditás. *Utánnyomás tilos.*

— Egész uton azon törtük a fejünket, hogy mit fogunk mondani Cicelynek — folytatta Ursula szaporán. — Először az udvarias megszólitáson gondolkoztunk, de nem tudtunk megegyezni. „Remélem, jól fogod magadat itthon érezni" — Angie ezt akarta mondani. Én azt gondoltam, jobb lesz igy: „Mindent el fogunk követni, hogy jól érezd magadat itthon." Abban a pillanatban, mikor elhatároztuk, hogy mégis jobb lesz, ha ilyesmit egyáltalán nem mondunk, Nuts fölágaskodott és ugy tett, mintha haza akarna repülni. Megfordultam, hogy megmagyarázzam neki: mennyire nem illő ilyen ünnepélyes alkalommal igy viselkedni. Ebben a pillanatban aztán Gumbo is észrevette a csörgőkigyót. Egyébként... mindennek a nyelvtan volt az oka. Utolsó eset, hogy lóháton szónoklástannal foglalkoztam!

— Csak az a kár, hogy nem verseny közben történt, mert Ursie egész bizonyosan megnyerte volna az aranyérmet. Ez volt a legtökéletesebb lerepülés, amit életemben láttam! Ursienak a csipője és minden, ami hozzátartozik... ugy értem, hogy az egész lány... egyenesen a levegőbe emelkedett, de se a feje, se a válla meg se mozdult! A következő pillanatban Nuts és Gumbo, mint a szélvész vágtattak hazafelé, Ursula pedig ott hevert az országut közepén és a szoknyáját nézegette, hogy nem lett-e piszkos.

— A csörgőkigyóval mi történt? — kérdezte Punch, aki kék és piros volt a nagy nevetéstől.

— Azt hiszem, Ursula rázuhant es agyonnyomta.

— Azt hittem, haza hoztátok emlékül.

— Dehogy! Beleragadt az a földbe, szegény!

Cicely igyekezett beletalálni magát ebbe a feszletlen hangulatba. Megpróbált nevetni a többiekkel, de ugy érezte, hogy valami fojtogatja a torkát. Szeméből látszott, hogy kimondhatatlanul szenved. Nem a honvágy kinozta, hiszen nem érezhetett honvágyat, mert most volt otthon, ez volt az igazi családja... De sajgott a szive, mikor eszébe jutott a nagyvárosi élet előkelő nyugalma.

Most vidéken volt, a csönd és nyugalom honában. És mégis New-York rémlett föl emlékezetében, mint a csönd és nyugalom birodalma. A nagy szobák friss, tiszta levegője, az emberek finom, halk beszéde, a cselédség nesztelen járása... Le akarta rázni magáról a kinzó, nyomasztó érzéseket. Hirtelen fölnézett. Megdöbbenve vette észre, hogy Corky fekete képe vörös az izgalomtól és a pásztor mereven bámulja őt.

— Ebéd után... lejön apa? — kérdezte zavarában.

— Majd egyszer... ma még nem — felelte Punch tréfás hangon. — Most még sokkal kényelmesebb. Fönt fekszik a szobájában.

— A szobájában? — kiáltott Cicely megleppődve, — olyan sulyos beteg?

— Fent sokkal nagyobb a csönd — magyarázta Angela.

— A szobája jó hűvös.

Az ebéd és lárma tovább folyt.

— Akarsz inkább tejet, Cissy? — kérdezte Punch nyugtalanul. — Ugy látom, még hozzá sem nyultál a kávédhoz. Ha jobban szereted, csinálhatok teát, vagy csokoládét.

— Köszönöm szépen. Nagyon szeretem a kávét... de majd csak akkor iszom meg, ha megettem az ebédet.

Csodálkozva bámultak rá az asztal minden oldaláról

— Hát nem azért iszod, hogy étvágyat csinálj vele? — kiáltott Punch. — Akkor nem értem, hogy minek kávézol.

— Azért iszom, mert szeretem — nevetett Cicely. — Ha azt hiszitek, hogy egészséges a kávé, akkor egészséges marad, ha az ebéd végén isszátok is. Miért gondoljátok, hogy az ebédet kávétenger hullámain kell lecsusztatni?

Az ikrek nevetve néztek össze.

— Szerencse, hogy nem szoktunk rá a kávéra; egy rossz tulajdonsággal kevesebb — mondta Angela.

— Most az egyszer meg lehetsz velünk elégedve — nevetett Ursula. — Megnyugtató érzés, hogy valamit mégis jól csinálunk.

Végre fölálltak az asztaltól. Cicely, Punch legnagyobb kétségbeesésére, nagy darab pástétomot hagyott a tányérján, nem akart enni a pompás füszeres puddingból és kétféle édes süteményhez hozzá sem nyult.

— Most már fölmehetek apához? — kérdezte az ikrektől.

— Nem kell nagyon sietni — szólt Angela bizonytalan hangon.

— Idd meg előbb a kávédat, mert később nem kapsz... Punch később nem főz kávét — biztatta Ursula.

— Mi baj, gyerekek? — kérdezte Cicely nyugtalanul. — Mi történt apával? Ugy-e örül, hogy hazajöttem? Csak nem történt valami baj?

— Megnézem, fölébredt-e már — felelt Angela kitérőn.

— Én is veled megyek, — mondta Ursula.

De Cicelyt nem lehetett tovább ámitani. Kezét a lányok vállára tette és megállitotta őket.

— Ne szaladjatok el, kislányok. Csak mondjátok meg bátran. Érzem, hogy nagy baj történt. Apa... meghalt?

— Oh Cicely, hogy gondolhatsz ilyet?

— Miért halt volna meg?

— Mondjatok el mindent.

— Néha órákhosszáig fél álomban fekszik... Óh, Cicely, mi nem akartunk megszomoritani... de ilyenkor nem tud magáról.

— Nem fog rád emlékezni, Cicely... Mintha az elméje is szunnyadna.

— És mióta tart ez már?

— Hónapok óta.

(Folytatása következik.)

Liszt Ferenc zenekari hangversenye

Diséretre méltó igyekezettel állitották össze műsorukat a *Diplomások Önsegitő Szövetkezetének* törekvő fiatal tagjai, akik hétfőn este jótékonycéiu *Liszt zenekari hangversenyt* rendeztek a Zeneakadémián. A zenekar a fiatal *Ecsedi* Ferenc stilusos vezényletével előbb a *Büvös vadász* nyitányát adta elő, majd néhai *Takáts* Mihály, a világhirü magyar baritonista bájos unokája *Bartha-Takáts* Éva szárnyaló szopránján Erzsébet-áriáját énekelte Liszt legendájából. *Sohár* Vilma fölényes tudással adta elő *Schumann* A-moll zongoraversenyét, majd *Lukács* György érdekes divertimentoja után *Reinhardt* Mária egy Weber-áriát és Strauss szerenádját énekolte magas zenei kulturával. A műsor befejezésében ismét *Bartha-Takáts* Éva adott elő egy *Mendelssohn*-áriát megérdemelt sikerrel s az érdekes hangversenyt *Liszt* Les Préludes cimü örökszép szerzeményét adta elő a zenekar, amelyet meglepően érett, biztos zenei tudással vezényelt *Ecsedi* Ferenc fiatal karnagy.

(d. f.)

— **A mai kor zeneszerzőiről** rendkivül érdekes összefoglaló munka jelenik meg a **H. W. *Wilson Company*** ismert newyorki zenemükiadó cég kiadásában. A hézagpótló mü pontos életrajzi és zenetörténeti alakokkal ismerteti *a legujabb kor zeneszerzőinek* munkásságát és Josel *Achrontól* Alexander von *Zemlinsky* egyéniségéig behatóan foglalkozik a XX. század csaknem valamennyi ismert és nagynevü zeneszerzőjével. A nagyszabásu munka természetesen a *magyar zeneköltők* jelentőségét is méltatja. A *„Composers of Today"* (A mai kor zeneszerzői) hatalmas kötetében ott szerepel *Bartók* Béla, *Dohnányi* Ernő, *Kodály* Zoltán, *Hubay* Jenő neve is. *Huszonhárom nemzet* több mint *száz kiváló muzsikusáról* számol be az évkönyvszerü kiadmány, amely szerkesztője D. *Ewen*, a *„Bachtól Stravinsky-ig"* cimü ismert zenetörténelmi tanulmány irója. A nagyjelentőségü munka, amely csak a legközelebbi napokban kerül a könyvpiacra, nem csupán száraz lexikonszerü adatokat tartalmaz, hanem egyszersmind megismerteti az olvasóközönséggel a legujabb idők zeneszerzőinek alkotásait és müködésük zenetörténeti jelentőségét.

— **Liszt-hangverseny a Budai Katolikus Körben.** A *Budai Katolikus Kör* (II., Fő-utca 83.) december 7-én, pénteken este hét órakor *Liszt-hangversenyt* rendez. Közreműködnek: dr. *Avedik* Félixné felvinczi *Takács* Alice hegedümüvésznő, *Mojzer* Margit operaénekesnő, *Szekeres* Kálmán zongoramüvész, *Székely* Edit zongoramüvésznő és *Németh* Béla tanár. Belépődij nincs, vendégeket szivesen látnak.

— **125 éves a königsbergi operaház.** A december 2-től 9-ig terjedő időben *ünnepi hetet* rendez a keletporoszországi *königsbergi Operaház*, amely most ünnepli fennállásának *125. évfordulóját*.

— **Magyar dalosok ünneplése Münchenben.** A bajor fővárosban nagy lelkesedéssel ünneplik a *350 tagu magyar dalos és zenés csoportot*, akiknek tiszteletére vasárnap nagy ünnepséget rendeztek. Az üdvözlésekre *Frühwirth* Mátyás országgyülési képviselő, a Magyar Dalos Szövetség elnöke mondott köszönetet, majd a magyar vendégek megkoszoruzták a háborus emlékmüvet, majd délután és este a hangversenyesarnokban fényesen sikerült énekkari hangversenyt rendeztek.

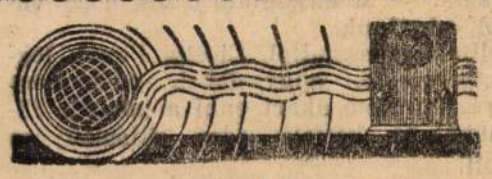

Kedd

december 4.

0.15: Hirek. — 6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. — 10: Hirek. — 10.20: „Kalotaszegi levél." Irta Jékely Zoltán. (Felolvasás.) — 10.45: „Divatujdonságok". (Felolvasás.) — 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Hanglemezek. — Közben qb. 12.30: Hirek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 13.30: Bura József és cigányzenekara. — 14.40: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhirek. — 16.10: Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása.) — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. — 17: Közvetités egy szállóból. Pataky Vilmos és jazz-zenekarának müsora. — 17.45: Francia nyelvoktatás. (Dr. Garzó Miklós.) — 18.15: Radics Lajos tárogatózik, zongorakisérettel. — 18.55: „Egy ujságiró feljegyzései". Vándor Kálmán csevegése. — 19.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. — 19.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetitése. „Hoffmann meséi". Fantasztikus dalmü 4 felvonásban, utójátékkal. — A II. felvonás után kb. 21.35: Hirek, időjárásjelentés. — Az előadás után kb. 22.45: Közvetités egy szállóból. Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál. — 23.30: Közvetités egy étteremből. A Bachmann szalonkvintett müsora. — *Budapest II.* 19.40-től 20.10-ig: „A bosszu nem édes". Sebesi Ernő elbeszélése. Felolvassa Kovách Ernő. — 20.20-tól 21.10-ig: Közvetités egy étteremből. Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál. — 21.20: Hirek.

DISZELŐADÁS A KORMÁNYZÓ NÉVESTÉJÉN A NEMZETI SZINHÁZBAN

A kormányzó névestjén a Nemzeti Szinház a Rákóczi-szoboralap javára rendez diszelőadást és Ravasz László ünnepi köszöntőjén kivül, amelyet *Uray* Tivadar mond el, a szinház régebbi müsorának *Rákóczi* életét tárgyaló négy darabjából egy-egy felvonást hoz szinre. *Szigligeti* II. Rákóczi Ferenc fogsága, *Vojnovich* Rákóczi-ja, *Herczeg* Ocskay brigadéros-a és *Somogyvári* Virágember-e a négy darab, amelynek főszerepeit *Kiss* Ferenc, N. *Tasnády* Ilona, *Rápolthy* Anna, *Szabó* Margit, *Aghy* Erzsi, *Eöry* Kató, *Lehotay*, *Petheő*, *Abonyi*, *Timár*, *Forgács*, *Bartos*, *Ungvári*, *Harasztos*, *Kürthy* György, *Turányi*, *Losonczy*, *Matány*, *Bodnár*, *Fehér*, *Onodi*, *Gabányi*, *Juhász*, *Garamszeghy*, *Tapolczay*, *Mihályfy*, *Perényi*, *Pataki*, *Gyenis*, *Várkonyi* és *Tábori* játsszák.

VÁROSI SZINHÁZ

E héten szombaton, vasárnap és jövő hétfőn

TAUBER RICHARD kamaraénekes felléptével

A Theater an der Wien teljes társulatának felléptével

ÉNEKLŐ ÁLOM (Der singende Traum)

Tauber nagysikerü operettjének budapesti bemutatója.

Jegyek 2—12 pengőig válthatók a szinház pénztáránál és Rózsavölgyinél

A SZINI AKADÉMIA VIZSGA-ELŐADÁSAI

A *Szinmüvészeti Akadémia*, mint minden esztendőben, ugy az idén is, december elején tartja vizsgaelőadásait. December 5-én a *Kamara Szinházban Hettyey* Aranka, a *Nemzeti Szinház* illusztris müvésznőjének tanitványai vizsgáznak. Erről az előadásról néhány érdekes részletet mondott el *Hettyey* Aranka:

— Tiz év óta nem volt ilyen nagyszerü anyag az akadémián; csupa igazi szinésztehetség vizsgázik ebben az évfolyamban, a melynek értékét fémjelzi az a tény, hogy két növendékünk, *Perczel* Zita és *Szörényi* Éva az iskola padjaiból egyenesen a *Nemzeti Szinház* főszereplői közé került. A most vizsgázó növendékek először a *Hannele* első részét adják elő, majd *A nők barátja* IV. felvonását, végül a *Kacagó nő* cimü egyfelvonásost. *Móricz* Lili, *Gobby* Hilda, *Király* Kató, *Szentpétery* Ági, *Beregi* Lajos, *Gellért* Endre nevét kell emlitenem, mint akik máris erős tanujelét adták tehetségüknek, de a többiek is mind fejlődésképesek.

December 19-én pedig *Nagy* Adorján növendékei fognak vizsgázni a *Phédra* és az *Ibolya* előadásával. A *Szinmüvészeti Akadémián* folyó komoly müvészi munka, a szokottnál értékesebb szinészanyag bizonyára felkelti az igazgatók figyelmét is, ugy hogy az akadémia idei vizsgaelőadásai az ilyen növendékelőadásoknál sokkal jelentőségteljesebbek lesznek.

— **Hangversenyek.** *Morini* Erica, a nemzetközi viszonylatban is elsőrangu hegedümüvésznő vasárnap este rendezte hangversenyét a Vigadó nagytermében. Bársonyosan lágy hegedütónusa, kivételes technikai tudása és pompásan kiegyenlitett vonóvezetése nagával ragadó sikert aratott. Müsorán *Pugnani*, *Tartini*, *Saint-Saens*, *Kreisler*, *Porpora* bravurdarabok és *Mozart* nemes A-dur versenymüve szerepeltek s a kiváló müvésznő az ünnepi tapsokat gyönyörü néhány ráadással köszönte meg. — Irene *Freytag* hétfő esti hangversenyén értékes énekmüvésznőt ismert meg a budapesti közönség. Nemes csengésü organuma, gondos fráziskötései, tisztán érthető szövegmondása megannyi értéke volt a müvészi megnyilatkozásnak, amelyet sokoldalu müsor is értékessé tett. Régi olasz szerzők, továbbá *Schubert* néhány szebbnél-szebb dala, *Wolf—Mörike*-dalok, *Debussy*, *Mussorgski*-szerzemények és végül XVI. századbeli angol szerelmi dalok adtak tartalmat a szép hangversenynek s a közönség szives elismeréssel ünnepelte *Freytag* Irenet, a zongorakiséretét müvészien ellátó dr. *Herz* Ottóval együtt. — *Solymos* Péter, a komoly készültségü fiatal magyar pianista zongorázott hétfőn este a Vigadóban. Játékát meglepő stiláris készség és gondos technikai kidolgozás jellemzik. A nagy klasszikusok ugyan még távol állnak lelkivilágától, de a romantikus szerzők *Schumann*—*Chopin* müveit annál költőibb értelmezésben tolmácsolta a fiatal muzsikus. *(d.)*.

— **Már most rendelje meg** *Veres* gyermekfényképspecialistánál a karácsonyi ajándéknak szánt felvételeket. Dorottya-utca 1. szám.

— **Tánematiné.** Komoly müvészi élvezettől maradtak el, akik nem vettek részt Bella *Reine* párisi táncmüvésznő vasárnapi pantomim matinéján. Ez a kivételes tehetségü szinmüvésznő olyan meggyőző erővel ábrázolta a *Stravinsky*, *Debussy*, *Strauss* és más modern szerzők zenéjére irt korreográfiai költeményeket, hogy ahhoz hasonló müvészi teljesitményt csak ritkán láthattunk. Szellemesen összeállitott müsorából különösen az *Avignoni hidon* és az *Iszákos* cimü jelenetek kidolgozása volt ragyogó.

TIZENKÉT RENDEZŐ FILMJE

Féléve, hogy a *Metro Goldwyn* tizenkét fiatal és tehetséges rendezőjét megbizta azzal, készitsenek egy közös filmet. Minden rendező maga választotta ki meséjét, egy feltétel volt azonban, a tizenkét mese összefüggő egészet alkosson, egy film keretében lehessen lepergetni. A rendezők sajátos izlését bizonyitja, hogy mind a tizenketten más irótól kértek kéziratot és igy történt meg, hogy *tizenkét rendező tizenkét iró filmjét csinálta meg.*

Ez a film a *Hollywoodi bál*, amelyben a Metro-gyár legnépszerübb sztárjait vonultatja fel Micki Maustól Walt Disney legujabb ötletéig: *a szines csokoládékatonáig*. Lupe *Velez* és Jimy *Durante*, a nagyorru komikus is sztárja a filmnek, de rajtuk kivül *Hollywood* legjobb nevettetői játsszák a többi szerepet.

Valóságos névetőorkán ez a film, amelyet Európában először Budapesten a *Metro Scala* szinházában mutatnak be.

Uj filmek

Az *URANIABAN Sasfészek* cimen *Ganghofer* népszerü regényének, a *Schloss Hubertus*-nak filmváltozata a tiroli hegyek népének komor, de gyakran felemelő és szivderitő történetét vetiti elénk. A hegyi birtok és a kastély urának, az öreg grófnak szigorusága és emberkerülő egyénisége lebeg nyomasztóan az életért rajongó fiatalság fölött s borit sötét árnyékot, akár csak a büszke kószáli sas árnyéka, amely végigsuhan a napsugaras hegyoldalakon. Egy sulyos vadászbaleset következtében az öreg gróf makacs ellenállása enged s a szerelmesek, akik annyira rettegtek a nagyur haragjától, végre egymásé lehetnek. Friedrich *Ulmer*, Hansi *Knoteck*, Hans *Schlenk*, Paul *Richter* és *Schletow* a főszereplők. Az Alpok népének olyan élethü megszemélyesitői valamennyien, hogy elsősorban ennek az együttesnek a ragyogó alakitása teszi nem mindennapos produkcióvá a kitünően rendezett filmet, amely a tiroli hegyvidék legvadregényesebb, legfestőibb tájain vezeti végig a nézőt.

Szigoruan ellenőrzik a német filmgyártást

Betiltottak két „izléstelennek" bélyegzett filmet

A birodalmi propaganda minisztérium egyre nagyobb gondot fordit a német filmek müvészi értékének növelésére. *Göbbels miniszter legutóbb betiltotta a „Győz a szerelem" és a „Gyerekek, kutyák és csavargók" cimü filmek bemutatását*, azzal az indokolással, hogy a német filmnek müvésziesnek, erkölcsösnek és izlésesnek kell lennie, ez a két film pedig minden tekintetben müvészietlen és izléstelen, ugy hogy külföldön csak ártanak a német filmgyártás tekintélyének.

Göbbels miniszter a kettős betiltás alkalmából *figyelmezteti a filmgyárakat, hogy a birodalmi filmtanács dramaturgjai az összes filmgyáraknak rendelkezésére állanak* s az a filmgyár, amely az állami dramaturgok tanácsainak megfelelően jár el, nem teheti ki magát a betiltás veszélyének. Az állami dramaturgok részletes utasitást kaptak a minisztériumtól a filmmüvészeti szempontok érvényesitésére s a kormány reméli, hogy sikerül majd ilymódon biztositania a német filmek müvészi szinvonalát.

Laurel és Hardy, Lupe Velez, Jimmy Durante, Micki Maus

és 1000 és 1 cellofángörl filmje

Hollywoodi bál

Amerikai film, de minden nyelven beszél!

Európai premiér december 5-én este fél 10 órakor

METRO Scala-Filmpalota

Kulisszatitkok

— Sok kitünő szinésznő és szinész lép fel azon az előadáson, amelyet a Kövessy-Vár a nyugdijas szinészek javára rendez. Mint minden esztendőben, ugy az idén is, a karácsony közeledtekor a szinészek a szinészekért játszanak, ezuttal azonban igazán nagyszabásunak igérkezik az előadás: Darvas Lili, Makay Margit, Dobay Livia, Perczel Zitta, Beregi Oszkár, Somlai Artur, Makláry, Latabár, Gózon, Pethes, Boros, Svéd Sándor, Lendvai Andor, Tóth Böske, Kökény Ilona, Salamon, Szücs László, Rajna Alice, Albert Erzsi és a Pallos Ladies részvételével. Az előadás december 8-án, szombaton délután félnégy órakor kezdődik a Magyar Szinházban.

— A cenzura ismét betiltott két filmet. A vihar cimü nyolcfelvonásos drámát, amely francia produkció és A csodagyerek cimü Universal vigjátékot.

— Szereplőváltozás lesz kedden az Operaházban. A megbetegedett Ladányi Ilona helyett a Hofmann meséiben Olympiát Miklóssy Irén énekli.

— Marina hercegnő és a kenti herceg esküvője, amelyről oly sokat irt a világsajtó, e héten már filmen is látható a budapesti szinházakban. A kész filmeket Londonból repülőgépen hozták Budapestre és a Metro-Scala szerdán vetiti már az érdekes filmet.

— Gy. Márkus Lili, a kitünő zongoramüvésznő saját szerzeményeit is játszotta mosoni és magyaróvári hangversenyein. Mind a két helyen előkelő publikum tapsolt a brilliáns felkészültségü müvésznőnek.

— A havasok fia, Louis Trenker uj filmje most készült el. A régen látott világhirü sibajnok legujabb képe felülmulja minden eddigi teljesitményét. Egy parádés téli revü keretében óriási siverseny pereg le, amelyen Európa legjelesebb siugrói indulnak. A német Alpesek csodálatos szépségü miliője adja meg az izgalmas történet festői hátterét. Louis Trenker filmje azonban nemcsak a fehér sport hiveit ejti majd bámulatba, hanem azokat is, akik az épkézláb érdekes mesét szeretik filmen.

— Nagy sikert aratlak a Royal Orfeumban a szombat esti bemutatón Rocasimi, a világhirü bohóc oroszlánjai. Az állatszelidités valóban mesteri produkciója, amit a kitünő artista produkál. A müsor egyébként is érdekes, néhány jó varieté számon kivül Feleky Kamil bravuros tánca említhető fel.

— Az ismeretlen lány huszonötödik előadása is táblás ház előtt pergett le hétfőn este a Vigszinházban.

Uj magyar filmtársaság alakult

Tavasszal megcsinálják a Liszt Ferenc-filmet

A napokban érdekes alakulás jött létre. *Attila Társaság* néven *uj magyar filmgyártó cég alakult*, amelynek célja kimondottan nagy filmeket készitteni magyar, német és francia verzióban. A társaság jelentős alaptőkével rendelkezik.

Az első filmjük tavasszal Magyarországon készül és Liszt Ferenc életét örökiti meg. A filmet Heinz *Hille*, a *Vén gazember* rendezője készíti. Hille Magyarországon nagyon sok jóbarátot szerzett magának a *Vén gazember* izléses rendezésével és éppen ezért nagy rokonszenvvel várják ismét Budapestre. Egy *Liszt*-novella alapján készül a film, amelynek feltételeit nagyrészt magyar földön forgatják.

A *Liszt Ferenc-kép* után hozzáfognak az *Attila*-filmhez, amelyre az előkészületek már régebben folynak s amelynek megteremtése érdekében alakult meg tulajdonképpen az uj filmgyártó cég.

— **Istvánffy Gabriella karácsonyi kiállitása.** Szombaton nyilott meg *Rainerné Istvánffy* Gabriella festőmüvésznő karácsonyi kiállitása a müvésznő II., Kut-utca 1. szám alatti mütermében. Több, mint száz kép disziti a falakat, közöttük nem egy olyan, amelyet már a tárlatokról ismerünk, ahol dijat nyertek. Különösen állat-zsánerei megkapóak. Mozgás, élet, derü itt minden. A festményeken kivül *Nesnera* Ida szobrászmüvésznő apróbb szobrokkal szerepel a kiállitáson, mig *Somló* Sári a Nemzeti Szinházban lévő Madách szobrának kicsinyitett mását állitotta ki. A kiállitás december 20-ig marad nyitva. Megtekinthető minden belépődij nélkül délelőtt 11—2 és délután 5—8 óráig.

— **Radnay József festőmüvész kiállitása Egerben.** Előkelő közönség jelenlétében vasárnap nyilt meg *Radnay* József festőmüvész értékes kiállitása Egerben. A tárlat ünnepélyes megnyitásán dr. *Petro* Kálmán országgyülési képviselő, a kiállitás védnöke és *Trak* Géza polgármester is megjelent. A mintegy 75 képből álló kiállitást az előkelő közönség nagy érdeklődéssel nézte végig. Nagy sikere volt elsősorban a helyi vonatkozásu Egerben festett szép képeknek. Már a megnyitás napján több képet megvásároltak. A nagysikerü tárlat december 10-ig lesz nyitva.

Radnai József (nem Miklós?)

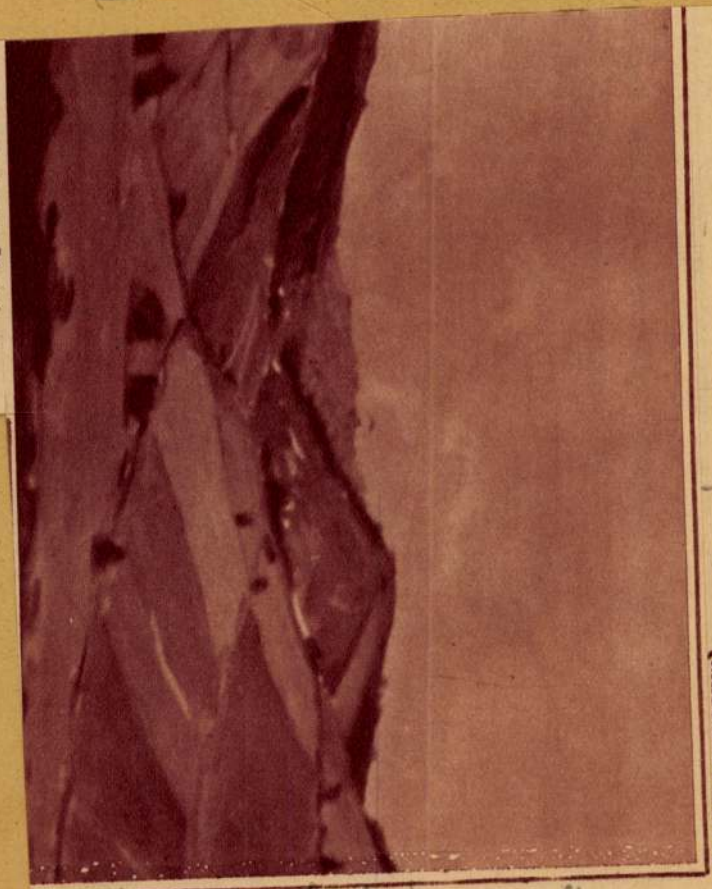

Radnay József:
„Napos budai hegyek"

(Második közlés)

1937. I. 31.

Magyarság képes mell.

Radnay József

Magyarság képes mell. 1937 febr. 28.

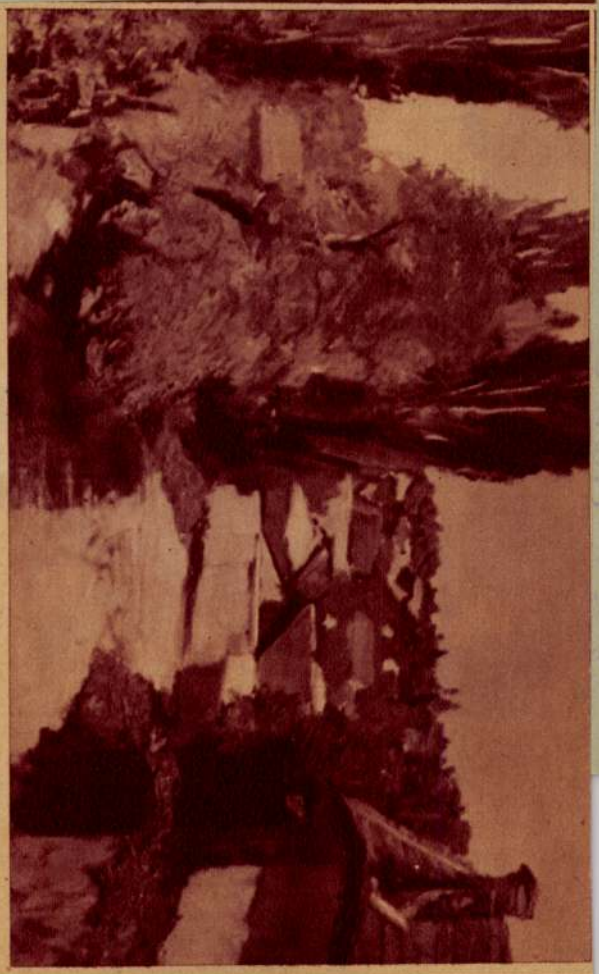

Radnay József: Egri palakrészlet

KÖNYVKERESKEDÉS **MAGYAR JENŐ** ANTIQUÁRIU

BUDAPEST, IV., MÚZEUM-KÖRÚT 31.

TELEFON: 1-883-64 LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁS Cikkszámunk: 332

Méltóságos
Nagyságos

dr.Szentiványi Gyula titkár urnak,

Budapest.

Budafoki ut 10/c.

Radnai

R. *(Radnay)* 2. *József*, festő, * Budapest 1896. Itt tanult, s tájképeivel 1927 óta szerepel fővárosi tárlatokon.

L. Gy. II. 347 b

VI

Gerardus de Roo — Dietzen Conrad:

Annales

oder Historische Chronick der Durch-
leuchtigsten Fürsten und Herren Erzhertzo-
gen zu Oesterreich, Habspurgischen Stammens

Radnay József, festőmüvész. Született Budapesten, 1896-ban. Müvészi tanulmányait Pozsonyban és Budapesten végezte. Művészi tudásainak alapját Czóbel Gyula oldalán szerezte. Pozsonyban, már ifju korában iskolaközi versenyen pályadijat nyert. Tanulmányainak befejezése után Budapestre került. R.-ra hatással volt Jámbor Lajos festészete. Rajongója Munkácsy Mihálynak és Paál Lászlónak. A Gödöllői Müvész Egylet kebelében mint annak tagja, később főtitkára, sok kiállitáson vett részt Budapesten és vidéken. 1926-ban a Nemzeti Szalon alapitó tagjai sorába választotta. A Nemzeti Szalonnak és a Műcsarnoknak állandó kiállitója. 1926—1927-ben mint a Független Művészek Társaságának titkára az első olasz-magyar kiállitás egyik szervezője és rendezője volt. Később vidéki művészcsoport kiállitásokon vett részt Székesfehérváron, Győrön, Szombathelyen, Szegeden, Mohácson, Pécsen, Kaposváron és Nagykanizsán és igen szép sikerrel szerepelt. A pécsi kiállitás alkalmával a város muzeuma részére megvásárolta az ‚Erdei ut" c. képét. Később szép sikerrel szerepelt Orosházán, Békéscsabán és meghivás alapján a Faluszövetség szentesi kiállitásán is. 1931. év nyarán Balatonfüreden önálló kollekcióval szerepelt, hol a főhercegi család is meglátogatta a kiállitást. Ugyancsak a Nemzeti Szalon őszi tárlatán a „Tabáni-utca" c. képével dijat nyert. Budapesti és vidéki kiállitásokon képeit a legelőkelőbb közönség vásárolta meg. Külföldi tanulmányutjai során bejárta Olaszországot, Ausztriát és Tirolt. Olaszországi tartózkodása igen nagy hatással volt későbbi munkásságára. Dolgozott a szentendrei müvésztelepen is. Mint a természet rajongója, Paál László pikturájának hatása alatt végkép a tájfestészet müvelője lett. Legismertebb müvei ‚Régiségek" (csendélet), „Budai hegyek", „Velencei hangulat", „Chioggia", „Lagunák", „Erdő belseje", „Napos erdei ut", „Fenyőerdő", „Balatoni hangulat" és a Műcsarnok tárlatán szereplő „Őszi bükk" és „Nyári felhők" c. vásznai.

609, 658.)

Rát Fr. 893. l.

Kmetty János f. (741.)
Kobor Henrik f. (671, 687.)
Kollár József f.
Komlóssy Ede f. (494.)
Komjáthy Wanyerka Gyula f. (219, 222, 224, 227, 228, 229.)
Koroknyai Ottó f. (496.)
Koszta József f. (84, 89, 90, 93, 97, 99, 100, 288.)
Kosztolányi Kann Gyula f. (268, 270, 312, 315, 316.)
Kövesdy Géza f. (203, 207.)
Kövér Gyula f. (613, 616.)
M. Krajna János f. (332.)
Kubinyi Sándor f. (652.)
Kunffy Lajos f. (318, 328, 346, 627.)

Lajos Béla sz. (137.)
Lakatos Arthur f. (695).
László Fülöp Elek f. (49, 497, 498.)
Leszkovszky György f. (686, 701.)
Ligeti Antal f. (16, 29, 43, 187.)
Lipóth Ferenc f. (182.)
Liezen-Mayer Sándor f. (479.)
Lotz Károly f. (243, 545, 578—588, 590, 593—601.)
Lóránfi Antal sz. (255.)

Magyar Mannheimer Gusztáv f. (299, 300, 304—309, 311.)
maróti Major Jenő f. (638, 668.)
Makoldy József f. (158.)
Marastony Jakab f. (506.)
Margitay Tihamér f. (47, 485.)
Markó Ferenc f. (39, 41, 519, 522.)
Markó Károly f. (508, 512, 513, 534.)
id. Markó Károly f. (511, 517.)
Margó Ede sz. (111.)
Markup Béla sz. (133.)
Maticska Jenő f. (375, 376, 401.)
Márffy Ödön f. (728, 730, 732, 742.)
Medgyessy Ferencz sz. (257.)

Radnay József

Zell am See, olaszt.

Nemzeti Szalon.

Munkácsy Céh VIII. repr.
Kiáll. kat. 1935. márc.
30 – ápr. 14.

Radnay József

RADNAY JÓZSEF: *Várrom*

Képzőművészet

1927. 3. 27.

n. Ha a magyar könyvpiacon olyan könyv jelenik
tetszését, felhívjuk arra szíves figyelmét.

érjedő rendelésnél 2 pengős
„ „ 3 „
„ „ 5 „

ábbi szelvényt, vagy a könyvjegyzékünkhöz mellékelt

vágandó!

talának, Budapest, VI., Andrássy-út 16.

.....

.....

.....*A könyvek árát* .....

33 *január 1-től*
január 15-től ..... *pengős havi részletekben*

Név: .....

Foglalkozás: .....

Lakcím: .....

rának az ára csakis az Uj Idők olvasóinak fűzve
kötve 1.50 pengő.

Hírlap nyomdája

maga utasítaná el azokat a műkereskedelmi giccseket.

Foglalkozzék a magyar sajtó érték szerint minden művészeti eseménnyel. A magyar művészet igen nagy érték az egész művelt világ elismeri, kalapot emel előtte és éppen ezzel a nagy értékkel nem foglalkozik érdeme szerint a sajtó. Elmulnak hetek, sőt hónapok, anélkül, hogy — egy-egy kiállítás kivételeivel — a sajtó művészi eseménnyel foglalkozna.

Természetes következménye ennek az állapotnak az, hogy a sajtó útján kevésbé *vagy egyáltalán semmiféle művészi eseményről nem értesülő publikum teljesen eltávolodott, nem érdeklődött, később pedig nem törődött a művészi eseményekkel.* Igy hatalmas *szakadék keletkezett a művész és a publikum között* és ezt a szakadékot iparkodott a műkereskedelem és a házaló kereskedelem a művészet és a társadalom legnagyobb kárára, de a maga javára hasznosítani. Az érdeklődő publikum ilyenformán nem találta meg a kapcsolatot a művész és alkotásához és vagy a házaló kereskedelem karjaiba rohant, vagy távol tartotta magát és visszavonult a művásárlásoktól. A társadalom szükségesnek érzi, hogy általános műveltségét a történő eseményekkel párhuzamosan lépést tartson és azt fejlessze. Viszont igen furcsa jelenség, hogy nem érzi és nem vette észre: *a képzőművészet terén lemaradt.* Addig kell dolgozni nekünk művészeknek, karöltve a magyar sajtóval, hogy a közönség felismerje ezt a kultúrszükségletét is és *iktassa programjává* a művészi eseményeket.

Igen színes riportot lehetne írni például a kiállítási zsűriről, az ott elhangzott szenvedélyes vagy mulatságos vitákról. *Javaslom: hívják meg a sajtót a zsűrire.* Meg vagyok győződve, hogy a publikum igen szívesen fogja venni az ügyes, színes, szellemes cikkeket és riportokat. Igen széles körben sokáig vita tárgya volt *Hermann* mester akárhány cikke, igen magasnívójú volt *Glatz* és *Vaszary* vitája a *Pesti Naplóban.* A művészeknek bizonyos mértékig haladni kell a korral. *Reklám kell* és ezt a sajtó igen finoman tudja szolgálni. Ha melegszívű, velünk érző, a súlyos helyzetet és a megoldásra váró problémákat teljesen megértő sajtót kapunk: annak rövidesen igen látható eredménye lesz. Régi terv az is, hogy a nagy bankok és nagy vállalatok minden évben a költségvetésükben állíttassanak be *1—2 ezer pengőt művészeti célokra,* képek, szobrok vásárlására, díjakra. Ez a nagy vállalatok milliós költségvetésében lehetetlenül kicsi összeg volna, viszont összegezve *200—250 ezer pengőt eredményezne évenként.*

Egy másik terv, amelyik szintén igen elfogadható és könnyen megvalósítható: az Államvasutaktól 3—3 díjat kérni a *Műcsarnok* és a *Nemzeti Szalón* részére. A díjnyertes kép alkotója *egy II. osztályú egész évi és az összes vonalakra érvényes szabadjegyet kapna.* Ezek a tárgyalások *Glatz* Oszkár, *Kisfaludy, Strobl, Sidló* és *Hubay* igazgató urak támogatásával igen jó mederben haladnak.

Sürgősen látargyalandó *az idegenforgalmi vállalatokkal,* hogy vegyék programjukba az itt megforduló *idegeneknek a képkiállítások bemutatását.* Ez jövedelmi szempontból is igen fontos.

Javaslataim közül talán leggyorsabban megvalósítható elgondolás *a műteremlátogatás* volna. A publikum nevelése, ízlésének finomítása, főleg ítélőképességének helyessége szempontjából igen fontosnak tartom, hogy közelebb kerüljön, kapcsolatot találjon a művész és alkotása között. Ennek maradandó lélekemelő hatása van, mert a közvetlen beszélgetés az alkotóművészekkel, el nem múló emlék marad. Én ezt már évek óta csinálom két-háromszáz résztvevővel. Ezeket a résztvevőket, akiket sétákra vittem, megnyertem a művészetek iránti szeretetre. Helyes továbbmunkálkodás segítségével így műértő, kritikus és művásárló társadalom fog alakulni.

Végül a műteremlátogatással együtt a *rádiót* is be kell kapcsolni a művészeti események szolgálatába. Tartsanak több előadást művészeti eseményekről, így a közönség legintimebb otthonába lopjuk be a művészeti híreket és eseményeket.

A magyar művészet megmentésének eszközei

A másik, hosszú levélből, amelyet *Radnay* József budapesti festőművész küldött be hozzánk, közöljük az alábbi részleteket:

Igen nagy érdeme a *Pesti Naplónak*, hogy hatalmas orgánumával siet felrázni a már lankadó erővel küzdő képzőművészetet és helyes, célravezető cikkekkel átveszi a sajtó a publikum irányítását. Ez a hatalmas cikk felvilágosító, nevelő és oktató tendenciáját már el is érte és összebújnak azok, akik találva érzik magukat. Az olvasóközönség nagy érdeklődéssel néz elébe ennek a mozgalomnak és érdeklődéssel várja a további fejleményeket. Igen sok elgondolás, jó tervek, helyes ötletek, javaslatok merülnek fel egyrészt a művészet felélesztésére, másrészt rettenetes és mindinkább nagyobb tért hódító zug-műkereskedelem ellen Nézetem szerint egyidőben kell megindítani a harcot a zugműkereskedelem ellen és módot kell találni arra, hogy védelmet kapjanak a művészek a kontérok ellen. Ugyanabban az időben a sajtóval karöltve a művészeknek kell felvilágosító előadásokkal, jó kiállításokkal a publikumot megnevelni. *Én igen helyeslem és komoly formájában el tudom képzelni a márkázást, csak kivitelben rettenetes adminisztrációnak látom.* Az én elképzelésem talán úgy találja megoldhatónak a kérdést, ami kevésbé több munkát igényelne, de maradandóbb eredménye volna, *ha a publikum ízlését nevelnők és irányítanók.* Igy maguktól esnének el a zugműkereskedelem csorda ízlésre bazírozott »művészi tákolmányok« és már a műértő közönség

Bélrenyheség a máj és az epeutak bántalmai, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok esetén a természetes **Ferenc József** keserűvíz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a **hasiszervek pangását.**

A Népszövetségi Tanács 78. ülésszaka véget ért

Genf, január 20.

(A Pesti Napló külön tudósítójától.)

A Népszövetségi Tanács 78. ülésszaka szombaton este bezárult. Az ülés utolsó tárgypontja a bolivia-paraguayi háborús konfliktus volt. A tanács hosszas vita után úgy határozott, hogy a Dél-Amerikába kiküldött népszövetségi bizottság közvetítésével *újabb fegyverszüneti tárgyalásokat kezdeményez* a hadviselő felek között. Beck ezredes lengyel külügyminiszter ezután röviden megemlékezett a borzalmas indiai földrengéskatasztrófáról s a Népszövetség részvétét nyilvánította a katasztrófasujtotta lakosságnak. A tanács 78. ülésszaka ezzel végetért.

„Védelmet a kontárok ellen!"

Pesti Napló 1934 január 21.

ládnak engedik meg házibál rendezését, s így a bálozni szándékozók kénytelenek nyilvános bálokat felkeresni. Tény az, hogy az eddig rendezett bálok mérlege látogatottság és bevétel szempontjából *50 százalékkal múlja felül a tavalyit.*

Bár a báli tradiciók évtizedeken át alig változtak, azért mégis van különbség a mai bál és például a harminc év előtti bál között. Régebben az elitbálokat úgyszólván kivétel nélkül a Vigadóban tartották meg, az idén alig egy-két bált rendeznek ott. *A legtöbb nagy bált a Hungáriában és a Pannoniában tartják.* Ennek szintén gazdasági okai vannak. A Vigadóban legalább 1500—2000 embernek kell összegyűlnie, hogy a bál látogatottnak legyen mondható, ennyi ember összegyüjtésére pedig egyik rendezőség sem mer vállalkozni, illetve nem merik vállalni a kockázatot és így inkább a kisebb báltermeket keresik fel. A Hungáriában ezer, a Pannoniában hatszáz résztvevő már ragyogóan sikerült bált jelent, a Vigadó termeiben ennyi ember valósággal elt ünik és megtörtént már, hogy báli nyelven szólva »hideg estély volt«, mert csak hét-nyolcszázan jelentek meg és valósággal elvesztek a Vigadó hatalmas termében. Hat hétszáz ember pedig minden elitbálon összegyül.

Éppen a báli látogatottsággal magyarázható, hogy a rendezőségek a fizetésredukcióval nem törődve *nem redukálják a belépődijakat.* Az elitbálokon átlag 5 pengő a táncosjegy és 10 pengő a személyjegy a lányok és kísérőik részére. Alig egy-két elitbál rendezősége szállította le a jegyek árát 3, illetve 8 pengőre, sőt a kisebb bálokon is 2—5 pengő a belépődíj. A rendezőségek arra hivatkoznak, hogy *nagy rezsivel dolgoznak,* magas a terembér, vigalmiadót, zenedíjat, rendőrségi engedélyt kell fizetniök, s annyi mindenféle más kiadásuk van,

Tűz a Monostoron

Indig Ottó színműve a Nemzeti Színházban

Elsőrangú szereposztásban, kitűnő felkészültséggel mutatta be a Nemzeti Színház *Indig Ottó* 3 felvonásos színművét.

Nagyszerű volt a színház felkészültsége — de még meglepőbben nagyszerű volt a sajtó egyrészének felkészültsége a darab, főleg pedig annak írója: *Indig Ottó ellen.* Valami egészen szokatlan dolog zajlott le a darab színrehozatalával kapcsolatban. Sokkal többet foglalkoztak Indig Ottóval a magánemberrel, mint Indig Ottóval a színdarab szerzőjével.

Ugy látszik nehéz megbocsátani a nagy hegyek alól ideszakadt ujságírónak: a sikert.

A sikert minden vonalon . . .

(Szép ez a város, csak sok itt az irigy.)

⁂

Őszinte, becsületes írás a „Tűz a Monostoron".

Rákóczi kurucainak egy zászlóalja Kolozsvár körül tanyázik. Segélycsapatokat várnak, toboroznak, hogy megerősödve felszabadíthassák Kolozsvárt. Kolozsvárott rekvirálásokkal, válogatott sanyargatásokkal kínozzák a magyarokat, a megszálló csapatok. A kolozsváriak minden reménysége: Rákóczi. Titkos verbuválás folyik a városban és a férfiak éjjelenként csapatostól szöknek át a kuruc táborba. *Nagyszegi Gábort* is megkörnyékezik a verbuválók. *Gombkötő Lőrinc* rábeszélésére *Nagyszegi* el is határozza az átszökést — de egy feltételt szab az agitáló *Gombkötőnek:* beszélje rá *Mikes Andrást* is a szökésre. *Mikes* ugyanis gyerekkori szerelme feleségének Zsuzsannának és *Nagyszegi*, aki nem biztos a dolgában, nem meri máskép ott hagyni az asszonyt. *Gombkötő* vállalja a dolgot. *Mikes* hajlandó átszökni. Át is jön Nagyszegihez, hogy közölje vele elhatározását. Nagyszegi helyett Zsuzsannát találja otthon. Felébred régi szerelme. Habozik. Meggondolja a szökést. Maradni akar. Egy jelenet azonban megzavarja. *Racsics*, a megszálló csapatok hadnagya megjelenik *Nagyszegiéknél.* Elnéző és bizalmaskodó. Mikes félreérti. Most már végleg dönt: megy a kurucokhoz.

Nagyszegi és társai átszöknek — Mikes mégis: maradt. Maradt, hogy megvédje az asszonyt a hadnagytól.

A kurucok táborában nagy az elkeseredés. Nem jönnek a segélycsapatok. Elhatározzák, hogy felgyújtják Kolozsvárt. Nagyszegi vállalkozik a feladatra. Kuruc egyenruhában lopozik be a városba. Első útja haza vezet. Felesége: nem őt várta. Mikest. Ezt még elviselte volna Nagyszegi. Miatt azonban az asszony őszintén mindent elmond férjének: kopogtat az ellenséges csapat hadnagya. Nagyszegi követelésére az asszony kinyitja az ajtót.

„Tűz a Monostoron" Lehotay Árpád és Bajor Gizi
(Foto: Áldor)

„Tűz a Monostoron" Bajor Gizi és Petheő Attila
(Foto: Áldor)

A belépő hadnagyot a végleg elkeseredett *Nagyszegi* agyonlövi, házát felgyújtja. A füstben fuldokló asszonyt az éber *Mikes* menti meg.

Ez körülbelül a mese.

⁂

Mögötte: egy nagyszerűen éreztetett történelmi párhuzam. A kuruc-világ áldozatkész, szenvedő magyarjainak keserű élete az ellenséges megszállás alatt levő ősi magyar városban: drámai hatású figyelmeztető. Láttunk már hasonló kísérleteket, de egy sem volt ennyire páthosz- és giccsmentes. Az elkeseredés kitörései emberiek, őszinték. Mentesek minden sallangtól és elkoptatott szólamoktól. Ugyanezt mondhatjuk a Rákóczi csapatok hangulatának igaz beállításáról is. Az anyagi gondokkal küzdő, gyengén felszerelt és meglehetősen kis létszámú kuruc-sereg eddig nem igen került ilyen őszinte beállításban elénk. Nem idealizálva, hanem a történelmi igazságnak megfelelően mutatja be a kuruc tábor lázadozó, elkeseredett hangulatát.

A cselekmény figurái: tökéletesek. Semmi túlzás és a minimumra lefokozott koncesszió. Ezt az őszinteséget nehezen nézik el Indingnek. Valósznűleg azért, mert *korszerű* és *tehetséges* beállítás.

⁂

Na és a hepiend . . .

Évek óta nevetgélnek, üldözik a hepiendet. *(Miért csak azt? Más hibák nincsenek?)*

Indig Ottó nem kényszerít ki hepiendet. A cselekmény befejeződik az élet gyakorlata szerint. De abban a pillanatban érezzük az élet tovagördülését. *Nem szabályos* befejezés. Igen érdekes és jó megoldás. Nem ad egy zsúfolt élettörténetet. Hanem kapcsolódó életdarabot. Előtte és főleg *utána* érezhető élettel.

Szóval: Indig Ottó hozzányult a hepiend problémához.

Ugy látszik ezt sem szabad. Megcsipkedték.

⁂

Kiss Ferenc játéka: élmény.

Bajor Gizi szokatlan szerepében is kitűnő. *Vaszary* Pirin sokat mulattak. *Gál Gyula* kis szerepében megérdemelt nyiltszini tapsokat kap. *Petheő Attila, Eőry Kató, Bartos Gy., Matány Antal* alakításai kiválóak.

Hettyei Aranka egy anya szerepében aratott sikert.

*
**

Még mindig szívesebben ezt: mint a kávéházi asztal mellett kiagyalt *álmodern* papiros-darabokat.

Indig Ottó Erdélyből jött.

És ezt előnyösen éreztük.

(F. F.)

Varázsige

Hatvany Lili színdarabja Vígszinházban

A Vígszinház igazgatósága, úgylátszik, estére is rendszersiteni akarja a gyermekelőadásokat. Legalábbis erre vall „A varázsige" című szindarab esti bemutatója. A tipp nem rossz, csak legyen rá közönség. A gyermekek ugyanis este nem mehetnek színházba felügyelet nélkül, viszont a szülők ebben az időtájban inkább maguk mennek szórakozni valamelyik színházba. És — természetesen — felnőtteknek való darabot néznek meg.

Hatvany Lili bárónő színpadi kisérletei nem újkeletűek s ezért nem túlságos, mondhatni lefokozott igényekkel mentünk el „A varázsige" bemutatójára. Ez a *varázsige* azonban, bár többször is elhangzik a nyilt színen, még a lefokozott igényeket sem tudja kielégiteni. —

Mi a darab? Őszintén szólva: nem tudjuk. Az előkelő szerző meghatározása szerint: vígjáték, a bemutatott produkció szerint: modern mezbe öltöztetett, naiv mese, melynek keretében fellép monsieur Ferrari, a világhirű bűvész-hipnotizőr is.

Cselekmény? Egy fiatal iparművésznő halálosan szerelmes egy pesti jampecbe, aki érthetetlenül „Gyuri bácsi"-nak hivatja magát, aztán megjelenik az álomkirályfi, a hipnotizőr-bűvész szerepében s miközben elővarázsol a levegőből csókálló ruzst, puderdobozt, fehér nyúlat, kigyót, békát, tücsköt, bogarat, a végén eltünteti a leányt — természetesen a maga számára.

Szerepel még ebben a színpadi produkcióban két nagynéni: egy modern és egy maradi; egyiket a szerző tündérnek, másikat boszorkánynak nevezi, továbbá a gonosz mostoha, a kegyelmes úr és neje, a házmester és ennek a kisleánya.

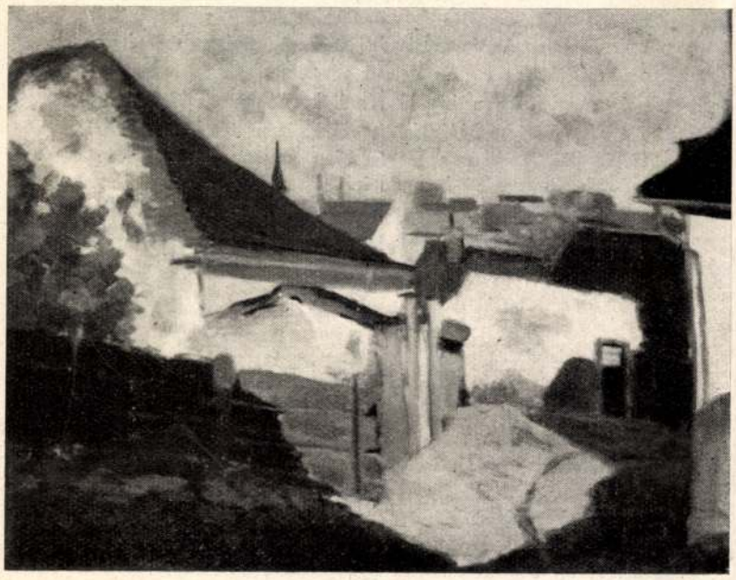

Radnay József: „Tabán"
(A Nemzeti Szalon kiállitásáról)

Hogy miért szerepelnek, azt csak a jóisten, esetleg talán a szerző tudná megmondani, mi nem.

Mi csak annyit mondhatunk, hogy ilyen vérszegény témát még a mese köpenyébe burkoltan sem szabad beadni, azaz pardon: egy előkelő magánszinház remek szervirozásában feltálalni a mit sem sejtő közönségnek. Mert nem segít itt, kéremszépen, sem a mesebeli királyfi, sem a tüzetokádó sárkány, sem a gonosz mostoha. Ezeket a figurákat mindenki ismeri már Grim-féle változatban s az a tény, hogy ezek a mesebeli szörnyek és tündérek más alakjukban a Lipótvárosban is feltalálhatók, egyáltalán nem tud érdeklődést kelteni az előkelő (társadalmi helyzetét illetően!) szerző mondanivalóiban. Szerintünk az egész „mese" csak arra volt jó, hogy Hatvany Lily elmondhassa véleményét a férfiakról.

Jó volt még az a jelenet, amikor Rajnay három embert varázsol elő egy utazókufferből s amikor Dayka Margitot annyira sikerül hipnotizálnia, hogy a művésznő két dalt is elénekel. Zongorán kiséri Makay Margit.

Több mondanivalónk nincs. A többire — azt hisszük — önmagától is rá fog jönni a Vígszinház igazgatósága.

Az előadás sem tudja azt az illuziót kelteni a nézőben, amit a szerző esetleg szeretett volna. *Góth Sándor* rendezése igyekszik összetartani a széteső keretet, amiben a darab lényegtelensége rejtőzik.

Gombaszögi Ella a legjobb! Az ő figuráját hajlandók vagyunk elhinni, annyira életteljes, őszinte és annyira tehetséges. Partnere *Góthné Kertész Ella*, a tündér szerepében, kissé túlfinom és légies s mégsem kelti a jó tündér illuzióját. *Makay Margit* a csábos mosolyú anya szerepében kitűnő s *Gyergyay* is mindent elkövet, hogy életrekeltse a ráoktrojált figurát.

Meg kell még említeni *Góth* Sándor, *Mészáros* Gizi, *Vágóné*, *Peti* Sándor és a kis *Boros* Évi nevét. *S. L.*

Az asszony és a rabló

Louis Verneuil vígjátéka a Magyar Színházban

Kedélyes gangster darab. Amerikai ízű kalandortörténet francia tálalásban. Miután az amerikai gangszterek „divatbahozták" az emberrablást s az egész világsajtó teli van a kis és nagy babyk elrablásának hírével, előrelátható volt, hogy a színpadi irodalmat is mihamarabb meg fogja fertőzni ez a téma. De hogy éppen a franciák tálaljanak elénk egy gangszter-darabot, jóllehet a francia szellemesség, találékonyság eddig mindig megtalálta a maga eredeti, vagy jólbevált sablonos utait, arra nemigen voltunk elkészülve. Ez a tény azonban egyszersmind javára is szolgál a darabnak, mert finomságokat visz a drasztikus történetbe s ízlésesen tálalja elénk azt a keveset, amit — ha Amerikából importálják — aligha tudtunk volna megemészteni.

Maga a darab nem sok szót érdemel. A francia nagytőkés feleségét elrabolják, rejtegetik s a rablótanyán — természetesen — kivirágzik az elmaradhatatlan szerelem.

Lázár Mária tehetsége legjavával adja az elrabolt asszony hálás szerepét s méltó partnere *Törzs Jenő*, a rablóvezér figurájában.

Az együttes kiváló tagjai még *Berky Lili, Gózon Gyula, Mály Gerő, Góth Sándor, Z. Molnár, Sugár* és *Váradi Lajos.*

Az ötletes rendezésért *Tarnay Ernőt* kell megdicsérni.

A darabot *Heltai Jenő* fordította. Hír szerint ez a százötvenedik darab, amit magyar nyelvre ültetett át. *— y —*

Igloo: az Északi Sark világa filmen

Az úgynevezett „szórakoztató", cselekmény-filmeket lassan legyőzik a komoly, tudományos tárgyú és célú, oktató, vagy szemléltető filmek. Ezekben rendszerint többet kap a közönség, mint amennyit vár, míg a szórakoztató filmeknél fordítva!

Az *Igloo* eszkimó-film. Eszkimók életét, keserves létért való küszködését tárja elénk megrázó erővel, s a néprajzi jellegzetes-

Művész-Élet 1932. dec. 1.

Raduai József (Bp. 1896 - Bp. 1963)

„Soproni utcarészlet" o.v. 50x60 cm

S.l.j.: Raduai S. kikiáltási ár: 6000 ft.

BÁV 60.Képaukció Bp.1983.május

M.D.K.

RADNAI József festő

A komlói bányászok életéről készült festményeiből mutatja be a komlói Ifjúsági Művelődési Házban

Vasárnap

Magyar Nemzet 1961. december 7. 4. l.

MDK

Radnai József festőm.

Kovács Gy: A hét kiállításai. Népszava 1959. aug. 30. 4.l.

Radnai József festő

Dec. 10-én tárlata nyílik a Komlói Zrínyi Művelődési Házban. A művén a bányászok életét örökítette meg festményeiben.

— : Hír

10.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1961. dec. 7.

MDK

Radnai József, festö

Kukoricaszár kupok. Olaj.

Műcsarnok.-Tavaszi Tárlat.1957. Kat.12.1.

Radnai József.

Kiállitotta müveit a Nemzeti SZalon 1932-ben

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Radnai József, festöm.

a sok tájkép között kellemesen hat fentnevezett müve.

Nemz. Szal. rendes évi tavaszi kiáll.

/b.m./: Tavaszi kiáll.
Nemz. Szal. -Vesti Kurir. 1941. jun.14. 2.l.

Radnay József.

a Nemzeti Szalonban, a Független Művészek első kiállításán képei szerepelnek:

Nemzeti Ujság. 1927. szept. 8.

Radnay József

Tájrészlete, a Munkácsy-céh kiáll.-én.

P.H.935.III.31.

Radnay József.

A Nemzeti Szalonban, a független művészek kiállításán munkái szerepelnek.

Pesti Hirlap, 1927. szept. 8.

A

MŰCSARNOK

MEGHÍVJA ÖNT

RADNAI JÓZSEF

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK

MEGNYITÁSÁRA

MEGNYITÓ BESZÉDET MONDJA:

GÁDOR EMIL

FESTŐMŰVÉSZ

1959. AUGUSZTUS 7-ÉN DÉLUTÁN 1/26 ÓRAKOR

FÉNYES ADOLF TEREM, BUDAPEST, VII. RÁKÓCZI ÚT 30

(BEJÁRAT A DOHÁNY U. 27. SZ. ALATTI KAPUN)

FK. LUZSICZA L. 27049 M FŐVÁROSI NY. IPARI V. 1. TELEPE, FV. TALLIÁN F.

MEK

Radnai József

/Z.F.A./: Téli tárlat és a Műbarát-kiállítás. Magyarország 1944. febr. 5.

K. D. K.

RADNAI József festő

Tanulmányutak Lengyelországban

Magyar Nemzet 1960. (XX.) 274. sz. 4. l.

nov. 18

Radnai József
festő

M.D.K.

Bulgáriában volt és sok vázlatot
és festményt készített.

Feladatok, eredmények. – 45 l.
Kézirat, 1961. január. 1 drb

MDK

Radnai József, festö

Téli táj a Bükkben.

MTára. Téli tári. 1930.febr.-márc. Gyüjt.kiáll. Bp.Műcsarnok. Kat. 13.l.

MDK

Radnai József

Az őszi csucsforgalom biztositásáért, of.

I. Orsz. Vasutas képzőm. kiáll. 1951. aug.

5. l.

MDK

Radnai József, festö

Nyári felhök. Olf.

Nemz.Szalon.-Téli tárlat. 1938 jan.-febr. Kat.

Radnai József, festő

M Dk

„Bulgáriai tájak" című kiállítását megnyitották.

—: Hír

8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. máj. 3.

Radnai József, festő

A Bolgár Művelődési Intézet kiállítótermében állította ki bulgáriai útján festett képeit, rajzait. A várnai tengerpart, Tirnovo a Jantra szikkás völgyének utcái, házai jelennek meg képein. „A napsütéses Gyurkó utcában", „Tenger a vihar után", „Öreg utcarészlet Neszebirben" c. képei emlékezetesek.

P.J.: Jegyzetek kiállításokról

9.l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. máj. 5.

ee. D. K.

RADNAI József festő

alkotásaiból „Bolgár tájak" cím-
mel kiállítás a Bolgár kulturális
Intézetben

Magyar Nemzet 1961. ápr. 8. 4. l

Radnai József
festő

M.D.K.

„Szines, napos lépcső Tirnovóban", „Tirnovói utca",
+ repro.

Kowalowszky hána: Radnai József kiállítása
Művészet, 1961. augusztus — 43 l.

Rodney Graf.

Rodney Graf Interview, 1981. Transcript — 134.

M.D.K.

Radnai József

Festőművész.

Tiz éves a sárospataki müvészotthon.
Képzőművészeti kiállitás a Rákoczi várban.
Népszava 1958. okt.21. 8.old. 248.szám.

MDK Radr

Radnai József, festő

303. Gyilkos tó. Olf.

Bp.Műcs.-"A Magyar Művészetért". Képzőm.Kiáll. 1942.
jun.6.-22. Kat. 14.l.

MDK

Radnai József festőművész

hosszabb tanulmányúton volt Bulgáriában. Szófiában, Nesebárban, Trnovoban, Várnában járt. Több mint negyven festményen rögzítette meg élményeit.

(Trnovo „öreg utcáját" ábrázoló képe repr.)

Radnai József...

(képes hír.)

Ország-Világ, Bp. 1961. 8. sz. (23. l.)

MDK

Radnai József festőművész

Bulgáriában készült képeinek témái: ódon házak, szűk utcák, napsütéses lépcsők, viharos tengeröblök, sziklás tengerpartok, tájhangulatok, partizánok, hullámzó tenger, kikötői hajórakodás. (Egy műve repr.)
Bolgár tájak.
Ország-Világ, Bp. 1961. 17. sz. (18. l.)

MDK

Radnai József festőművész

Tavaly (1960) Bulgáriában töltötte a nyárutót. A helyszínen – Varna, Trnovo, Nesszebar, Rila – készült fél-száz festménye a Bolgár Művelődési Intézet termében került kiállításra.

Bolgár tájak.
Ország-Világ, Bp. 1961. 17. sz. (18. l.)

H. D. U.

RADNAI József festő

Kiállítása a Bolgár Művelődési Intézet Népköztársaság úti kiállítótermében.

Bulgariai tájképek

d. m. Három festő, három kiállítás

Magyar Nemzet 1961. máj. 5. 4. l.

Radnai József

tovább

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: Élet és Jövő

Megjelent: 1949 APR 30

MŰVÉSZET

ÖT FESTŐ ÉS EGY SZOBRÁSZ

(Andrássy-út 69.)

Nem elég a nagy dolgokban az akarás, mondjuk a jólismert klasszikus mondással ellentétben, hogyha nagynak és komoly ügynek tekintjük a művészetet. A művészet mégsem úgy született meg, hogy akadtak emberek, akik elhatározták, hogy műveket fognak alkotni, hanem úgy, hogy nem tehettek mást, kényteleneknek voltak vele, vajudtak és vívódtak, borzongtak és rémülettel néztek megnyílt egekbe s szóltak, festettek, márványba törték bele látomásaikat, amelyekről mindig érezték, hogy marad valami kimondhatatlan bennük, mire már képtelen a véges emberi erő. Aki a kész műveket nézi, ha nem kongeniális lélek, igazán műértő, nem is érti sokszor, mi van, mi lehet egy mű szépen csiszolt felülete mögött, aminek harmóniája mennyi gyötrelmes benső vívódás után született így meg. Ezt nem érezzük itt a nagy művészi látásmód szuggesztív erejével megmutatott benső küzdelmek, sok technikailag biztos fogás, ügyesség nem pótolhatja a hiányzó élmény erejét. Barabás Gizella kedves, halk művészi egyénisége és Borta Mária néhány képe mutat ezen az előbb olyan szomorúan feljegyzett színvonal felé emelkedő erőt. Birinyi és Radnai azonban gyengék. Goda Géc, a szobrász, jobb az átlagos nívónál, de egyenetlen értékűek művei.

F. L.

Diákmazsola

A Szent Bölcsesség templomának keresztelő medencéjén ez a szellemes írás olvasható:

NIΨON ANOMHMATA MH
MONAN OΨIN

Jelessége e szép mondásnak, hogy a végétől visszafelé olvasva is ugyanazt mondja.

1. Fordítsd le: mit jelent magyarul?
2. Hol van a Szent Bölcsesség temploma?
3. Milyen bibliai Igét juttat eszedbe ez az elmés mondás?

*

Gyertyafénynél ír a deák. Lepkék ho-

MDK.

Radnai József

Kiállitásának hirdetése

Szocialista Müvészetért 1965 május 5 lap

MDK.

Radnai József

Kiállítások bírálata

Szocialista Művészeti 1965 május 5 lap

M.D.K.

Radnai József.

Festőművész "Bolgár tájak" cimmel kiállitja müveit a budapesti Bolgár müvelődési intézetben

Magyar Nemzet.1961. ápr.8. 4.old.

Radnai József

Szabad Művészet, 1949.

III. cóf. 4. sz. 164. o. Kiállítási naptár.

Radnai József festő

M.D.K

A Bolgár Kulturális Kiállítóterme-
ben volt emlékkiállítása a bulgá-
riai útirajzairól.

Kozogh Ádos: Márciusi krónika
Művészet. 1965. június - 35 lap

Radnai József festő M.D.A.

hagyatékából Bulgária egy magya r müvész szeméve l cimmel kiállitás a Bolgár Kultura helyiségében

Napló
Magyar Nemzet 1965. március 16. 4.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Radnai József

NÉPSZABADSÁG

1965 MÁR 20.

— **Radnai József** festőművész alkotásaiból rendezett kiállítást a budapesti Bolgár Kultúra. A tárlat a nemrégiben elhunyt művész hagyatékából a festő Bulgáriában készült alkotásait mutatja be.

— **Végig a jugoszláv tengerparton** címmel Sziklai Dezső az

MAR 20

Raolnai József festő

Szalon Művészet, 1919

III. évf. 5. sz. 216. o. Csoportkiállítás.

Radnai József, festő

A nemzeg elhúnyt festőművén hagyatékából kiállítást rendezett a bpesti Bolgár kultúra. A Bulgáriában készült műveket mutatják be.

– : Hír

14.

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1965. márc. 20.

Radnai József MDK

Mezőhegyesi táj, vizf.

Nyári felhők, vizf.

Utca Sárospatakon, vizf.

Műcsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Téli hangulat a Mátrában, vizf.

Geszprémi utcarészlet, vizf.

Alföldi hangulat III-II. vizf.

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Hévizi üdülő, vizf.

Téli hangulat, vizf.

Eső Vásárhelyen, vizf.

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Esős utca Hódmezővásárhelyen, vizf.

Vizhar a pusztán, vizf.

A nagymarosi Alkotóház terasza, vizf.

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Tabáni utca, olf.

Pihenő vitorlások a Balatonon, olf.

Tanya Hódmezővásárhelyen, vizf.

Műcsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Egri parkrészlet, olf.

Aratás kombájnnal, olf.

Indulás előtt az aratógép, olf.

Műcsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Naplemente Szentendrén, olf.

A Bodgorgpart télen, olf.

Tiszai táj, olf.

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Szentendrei utca III. olf.

Aratás kombájnnal, vázlat, olf.

Szénaboglyarakás, olf.

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Kikötőrészlet Spalatóban, olf.

Dunaparti füzes, olf.

Tiszai holtág, olf.

Műcsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Zell am See /Ausztria/, olf.

Schmitterhöhe a Groszlocknerrel, olf.

Spalatói kikötő /Dalmácia/, olf.

?

Műcsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Hajnal a Balatonon, olf.

Buzatábla, olf.

Kukorica, olf..

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Vörösberényi parasztudvar, olf.

Kesztehelyi parkrészlet, olf.

Napos ősz a Mátrában, olf.

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiállítása.

Radnai József MDK

Visegrádi Dunakanyar, olf.

Nagymarosi táj, olf.

Jégzajlás a Bodrogon, olf.

Műcsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

A Bodrog télen, olf.

Makkoshotykai táj, olf.

Sárospatak a Bodrog felől, olf.

Műcsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Tavaszi napsütés, olf.

Napos utca Szentendrén, olf.

Vörösberényi táj, olf.

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Komlói domboldal, olf.

Virágos domboldal, olf.

Téli erdő, olf.

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Domboldal olf.

Vihar után, olf.

Üvegházi kertrészlet, olf.

Műcsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Szentendrei utca, olf.

Öreg udvar Sárospatakon, olf.

Szentendrei utcarészlet II. olf.

Műcsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Sahjót várók olf.

Tanyai udvar, olf.

Sárospataki naplemente, olf.

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Soproni öregkapu olf.

Soproni öregház, udvar olf.

Sopron - Uj utca olf.

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Sárga házak Sárospatakon, vizf.

Őszi hangulat a Bükkben, vizf.

Tél a Mátrában, vizf.

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnai József MDK

Vörösberényi présházak vizf.

Vörösberényi háztetők, vizf.

Borpincék Vörösberényben, vizf.

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Radnai József kiáll.

Radnay József
[illegible]

Országos Magyar Tarlat – uj [illegible] –
[illegible] –

Nemzeti ujság
1929 IX-8

Raday Frigyes

festőművész

Tavaszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. „Malamocco Velencia" c. tájképet.

Pesti Hirlap
1929.VI.16.

Radnai József

MEGHIVÓ.

TISZTELETTEL MEGHIVJUK MÉLTÓSÁGODAT / NAGYSÁGODAT ÉS NB. HOZZÁTARTOZÓIT 1937 DEC. 8-TÓL 19-IG A

MAGYAR VASUTI ÉS HAJÓZÁSI KLUB

FÉLEMELETI HELYISÉGÉBEN (VI. CSENGERI-U. 68)

RADNAI JÓZSEF

FESTŐMŰVÉSZ

KARTÁRSUNK MŰVEIBŐL RENDEZETT

GYŰJTEMÉNYES

KÉPKIÁLLITÁSÁNAK

MEGTEKINTÉSÉRE ÉS DEC. 8-ÁN 12 ÓRAKOR TÖRTÉNŐ ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA.

A KIÁLLITÁS NYITVA 1937 DEC. 8-19-IG NAPONTA D. E. 10-TŐL ESTE 7 ÓRÁIG. BELÉPŐDIJ NINCS.

HEGYI IMRE
kormányfőtanácsos, ny. igazgató h.
a Vasuti és Hajózási Klub művészi bizottságának elnöke

RADNAI JÓZSEF
festőművész

Radnay József

— **Kiállítás a Nemzeti Szalónban.** November 24-én, csütörtök délután nyitja meg a Nemzeti Szalón hetvenkilencedik gyüjteményes kiállítását, amelyen résztvesznek *Radnay* József, *Bardócz* Lajos, *Halvax* Gyula, *Kern* Andor festőművészek és *Rajki* József szobrász. A kiállításra meghívták *Veres* A. Pál fotóművészt is, aki egész fényképkollekcióval vesz részt a tárlaton.

MH 932 XI. 22

MH. 1932. XI. 22.

Radnay József

Csoportkiállításon szerepelt a Nemzeti Szalonban.

Est 1932. XI. 25.

Radnay József

Csoportkiállításon szerepelt a Nemzeti Szalonban.

EK. 1932. XI. 24.

Radnay József

csoportkiállításon szerepelt a Nemzeti Galériában.

VM. 1932. XI. 25.

Radnay József

Szerepelt a Nemzeti Szalon csoportkiállításán.

M. 1932. XI. 25.

Raduay József

festőművész

Független Művész-ek Társasága kiállításán - Nagykanizsán a kaszinó termeiben - képével szerepel.
Bakonyi s olasz tájképével.-

Nemzeti Újság
1929. VI.7.

Raday Imre

Független Művészek Társasága kiállitása - Kaposvá-
ron - művével szerepel.

Pesti Hirlap
19 [illegible].V.23.

Radnay József

Tájképekkel szerepel a
műcsarnok tél. tárlatán

hapyarság 1937 I. 31

Raduay Imre

festőművész

Független Művészek Társaságának kiállitása - Pécsen a Turul disztermében - egy képét megvásárolták az ottani muzeum részére.

Magyarság
1929.V.18.

Raday Imre

festőművész

Pécsen

Független Művészek Társasága kiállitásaxKxxxxxxxxxx
a Turul disztermében - egy képét megvásárolták az
ottani muzeum részére.-

Magyar Hirlap
1929.V.19.

Raduay Imre

Független Művészek Társaságának kiállitása - Kaposváron - művével szerepel.

Magyarság
1929.V.24.

Radnay József

Csoportkiállításon szerepelt a Nemzeti Szalonban.

Mff. 1932. XI. 2V.

Radnay József

Független Művészek Társaságának kiállításain a Nemzeti Szalonban fájképei szerepeltek.

MH.929.X.13.

Radnai József MDK

Kukoricaszár kupok, olf.

Mücsarnok 1957 Tavaszi tárlat

<Radnai József>
festő
ivod
Nagy Tibor =
<> Kis Ujság
1948. febr. 8.

Radnai József

festő

koll. kiáll. a Magyar Vasúti és Hajózási Klub kiállító helyiségében.

Táj és városképek naturalista

Budapesti Hirlap

1937. dec. 16.

Gyula úr

Budapest.

Budapest, 1907. április 16.

~~sak egyszeri érvénynyel~~ igazoljuk, hogy
ánló úr
által
megbizásából

ztizenhárom és 75/100 koronát
zeget külön levélbeli értesités mellett
ámlája javára könyveljük.

„HERMES"
Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság.

Radnai József

festő

l.

Szabad Művészet

1948. 3-4. 121-l

Díjmentes magánkézlemények

jap.	Chr.	=	japán Chrysantem Házirend
„	FNr.	=	„ Felkelő Nap-rend
„	Kr.	=	„ Szent Kincs-rend
„	Tr.	=	„ Tükör-rend
Jlr.	lk.	=	Johannita Lovagrend Lovagkeresztje
joh.	Kr.	=	johorei Korona-rend
kín.	Sr.	=	kínai Sárkány-rend
lengy.	Aék.	=	lengyel Arany Érdemkereszt
„	Eék	=	„ Ezüst Érdemkereszt
„	FSr.	=	„ Fehér Sas-rend
„	KL.	=	„ Kryz Legjonowy-rend
„	PRr.	=	„ Polonia Restituta-rend
„	Wk.	=	„ Wolhyniai Kereszt
lett	Hcsr.	=	lett Három Csillag-rend
licht.	Jube.	=	lichtensteini Jubileumi Emlékérem
lipp.	Dk.	=	lippei Díszkereszt
„	Hék.	=	„ Hadi Érdemkereszt
„	Hr.	=	„ Házirend
„	Vk.	=	„ Vaskereszt
lit.	Gr.	=	litván Gediminas Nagyherceg-rend
lux.	Kpér.	=	luxemburgi Nassaui Adolf Katonai és Polgári Érdemrend
„	Tkr.	=	„ Tölgyfa Korona-rend
Mlr.	Aék.	=	Máltai Lovagrend Arany Érdemkeresztje
„	Fék.	=	„ „ Fehér Érdemkeresztje
„	Lk.	=	„ „ Lovagkeresztje
„	Mék.	=	„ „ Mell-Érdemkeresztje
„	Mk.	=	„ „ Magisztrátusi keresztje
„	Ok.	=	„ „ Oldalkereszt
meckl.	Gr.	=	mecklenburg-schwerini Grif-rend
„	Kr.	=	„ „ Wend Korona Házirend
mex.	Or.	=	mexikói Oroszlán-rend
„	Qr.	=	„ Quadeloupe-rend
„	Sr.	=	„ Sas-rend
mon.	Kr.	=	monakói Szt. Károly-rend
mont.	Dr.	=	montenegrói Daniló-rend
„	Jube.	=	„ Jubileumi Emlékérem
nalf.	Nor.	=	németalföldi Nassau-Orániai-rend
„	Or.	=	„ Oroszlán-rend
„	Pér.	=	„ Polgári Érdemrend
„	Vr.	=	„ Vilmos Katonai rend
nas.	Aor.	=	nassaui Arany Oroszlán Házirend
„	Ar.	=	„ Adolf-rend
„	Or.	=	„ Orániai-rend
„	Pér.	=	„ Polgári Érdemrend

IGAZGATÓK:

ARÁNYI ÁRPÁDNÉ

SZALMÁSSY ZSIGMOND

A KIÁLLITÁS MEGTEKINTHETŐ:
1948 FEBRUÁR 11-IG, 10–5 ÓRÁIG,
VASÁR- ÉS ÜNNEPNAP 10–2 ÓRÁIG

NYOMTATVÁNY

KÉSZPENZZEL BERMENTESÍTVE
948 JAN. 28.
8
BUDAPEST

Nagyságos

Dr. Szentiványi Gyula

úrnak
~~*úrnőnek*~~

Budapest

XI. *ker.*, Lágymányosi *út* ~~*utca*~~ ~~*tér*~~ 16 *sz.*

Radnai József festő

MEGHIVÓ

RADNAI JÓZSEF

FESTŐMŰVÉSZ

az ország közlekedési vonalainak háboru okozta rombolásairól, budapesti dunai és vasuti hidakról, vasuti állomásokról megfestett, valamint összes müveiből rendezett

GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁNAK

ünnepélyes megnyitására.

A kiállitás fővédnöke:

BEBRITS LAJOS

közl. államtitkár.

Megnyitás: 1948 február 1-én délelőtt ½11 órakor a Szalmássy Galériában IV., Kossuth Lajos utca 12. félemelet.

RENDEZI: FORBÁT RÓBERT

A kiállított képek, szobrok, kerámiák, bútorok lakberendezési tárgyak, kedvező fizetési feltétele megkönnyíti a vásárlást.

A NÖVÉNY- ÉS VIRÁGDÍSZITÉST

Éliás

virágüzlet

IV., VERES PÁLNÉ UTCA 10.

RENDEZI.

Felelős kiadó Szalmássy Zsigmond
Dr. Berkes és Gerő Merkur nyomda, Budapest, IV., Prohászka Ottokár-utca 6

RADNAI JÓZSEF

FESTŐMŰVÉSZ

az ország közlekedési vonalainak háboru okozta rombolásairól, budapesti dunai és vasuti hidakról, vasuti állomásokról megfestett, valamint összes műveiből rendezett

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁNAK KATALÓGUSA

RENDEZTE: FORBÁT RÓBERT

A kiállitás megtekinthető
a
SZALMÁSSY GALÉRIÁBAN
Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 12. félemelet.
Telefon: 189-554.

1948. évi február hó 11-ig naponta 10–5 óráig
vasár- és ünnepnap 10–2 óráig.

Kemény, nyers szinü, levegőtlen akvarellek, jelentéktelen naturalista tájlépek stb

OLAJ:

	Forint
1. Falu vége a Bükkben	800
2. Hetemér tető a Bükkben	800
3. Napos erdei patak	600
4. Borsosberényi templom	800
5. Gazdasági udvar	800
6. Ecsegi falu vége	1200
7. Tabán, Holdvilág utca	1800
8. Hóolvadás	1500
9. Szokolyai tavaszi táj	600
10. Zebegényi napsütés	1500
11. Dunai táj Zebegénynél	1500
12. Szokolyai patakrészlet	1500
13. Őszi erdő	2800
14. Napos őszi erdő	1200
15. Mátrai napos erdő	1000
16. Gyilkostó	2000
17. Nógrádi napos táj	2000
18. Erdő belseje	1500
19. Téli táj	800
20. Elhagyott kavicsbánya	1200
21. Könyvcsendélet	2800
22. Capri, kilátás a szigetre	700
23. Spalatoi szines bárkák	1000
24. Menedékház a Sonneblikben	800
25. Capri, Faraglioni sziklák	1000
26. Morajló tenger Capriban	1200
27. Spalatoi kikötő fehér bárkával	1500
28. Sziklák az Adriában I.	600
29. „ „ „ II.	800
30. Spalatoi kikötő	1000
31. Zell am See, havas hegyek	600
32. Szürke út	600
33. Domboldal	700
34. Zell am See, Schmittenhöhe	1000
35. Capri, Grand marina	1000
36. Balatoni naplemente	1000
37. Napos erdei út	1000
38. Zell am See	1200
39. Dunai partrészlet	1000
40. Békás szoros, oltárkő	1000
41. Ipolyparti tél	1100

AKVARELL:

42. Napos erdő	600
43. Lankás út	500
44. Dunai táj	500
45. Dunai partrészlet	600
46. Téli falu	600
47. Spalatoi utcarészlet	600
48. Balatoni halászhajók	600
49. Velencei hangulat	1000

KÖZLEKEDÉSI ROM KÉPEK:

AKVARELL

50. Hegyeshalom, felvételi épület	600
51. „ vám raktár	600
52. Budapest körvasuti hid roncsai	500
53. Budapest-Vác-Veresegyházi hid roncsai	500
54. Rákospalotai összekötőhid roncsai	500
55. Ujpesti vasuti összekötő dunai hid roncsai	500
56. „ „ „ nagy „ „ „	500
57. Komárom, pályaudvar kocsironcsai I.	500
58. „ „ „ II.	500
59. Hegyeshalom, felrobbantott fűtőházromok I.	500
60. „ „ „ II.	500
61. Komárom, pályaudvar kocsitemető	500
62. „ „ „	500
63. Hegyeshalom, szétlőtt mozdony	500
64. Szolnoki épülő Tiszahid ideigl. összekötő	600
65. Az épülő szolnoki Tiszahid déli oldala	600
66. „ „ „ „ északi „	600
67. Bpest-Keleti p. u. királyi váróterem romjai	500
68. „ „ „ „ „ bejárat „	600
69. „ „ „ állomás épület romjai	500
70. Budapest, Lánchid romjai	700
71. „ „ „	700
72. Erzsébethid romok budai oldalon	700
73. „ „ pesti „	700
74. „ feljáró	700

Radnai József

kiállított festmény:

Kukoricanás kúpok, olaj, 35x45 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginó Mirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

12.l

Radnai József festő

N. Ú. 938 XI. 27

— **Magyar művészek képkiállítása Franciaországban.** A franciaországi „Association Artistique Cheminote" művészegyesület művészei egy nemzetközi kiállítást rendeztek Délfranciaország gyönyörűen szép ősrégi Nimes városában. Erre a kiállításra a francia művészek meghívták az angol, svájci, belga, holland **minden jelenlévő nemzet képviselőit külön-külön üdvözölte s a francia nemzet tisztelete jeléül a résztvevő nemzetek zászlóival feldiszített kiállító-helyiségben minden nemzet képviselőjét nemzeti himnuszával fogadta. Radnai József festőművész üdvözlésekor hangoztatták a magyar—francia barátságot és az**

Nemzeti Ujság 1938 XI. 27

Radnai József, festőművész

Kirchmayer Károly emlékezik vissza „Újpesten rendezett kiállítást a Magyar Kommunista Párt 1947-ben, ahol harmadik díjat nyertem. Ott hívtak meg a vásutas szakszervezeti központi képzőművészeti kör akkori vezetői, Radnai József és Kisfaludy Imre festőművészek, hogy mint díjas diplomás, tanítsak. Egy évi próbaidőről volt szó... s azóta 35 év telt el."

Földes Tamás: A szobrászművészet és Köve.
Magyar Vasutas, 1982. május 14.

Radnai József

MDK

Nagymarosi háztetők, olf.

Müdsarnok 1959.VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Radnai József festő

MDK

Bolgár tájak című kiállítása okt. 2-án nyílt meg a Sófiai Magyar Kulturális Intézetben.

-: Kulturális hírek 9.l

NÉPSZABADSÁG (Bp. 1962. okt. 3.

MDK

Radnai József, festőm.

Őszi táj. Olf.

Szamosvölgyi táj. "

Nemz. Szal. - Tavaszi kiáll. 1941. jun.15-29. Kat.

Radnai József, festő MDK

Megfesti Gagarin portréját.

–: Ma hallottuk 2.

Bp. 1961. nov. 15.

ESTI HIRLAP

Radnai József, festő MDK

Csehszlovák tájak. eg magyar művész Képein cimmel Kiállítása nyílt meg ápr. 17-én a Csehszlovák Kultúra rendezésében Budapesten, a Népköztársaság útja 21. szám alatt.

– Hír 10. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. ápr. 17.

Radnai József fstő M.Dk.

Prága Óden h zai,
Károly hid.

Hradzsin

Tátra, Csorba tó

Utcakép, rajzr. xiii repr.

S.m.: Radnai József kiállitása

Magyar Nemzet 1963. április 20. 4.l.

Radnai József festő M.D.K.

kiállitás müveiből Csehszlovák tájak cimmel a Csehszlovák Kultura termében.

Napló

Magyar Nemzet 1963. április 17. 4.1.

Radnai József MDK

Spalatói kikötő, olf.

Műcsarnok 1934 téli kiállítás

MDK

Radnai József

Békásszeresi részlet, of.

Őszi tárlat. N. Szal. 1942. okt.

MDK

Radnai József, festőm.

n: 5 festő és 1 szobrász. Kis Ujs. 1949. ápr.24.

Radnai József MDK

Békásszorosi részlet, olf.

Nemzeti Szalon 1942. okt.
Őszi tárlat

Radnai József „festő"

MDK.

Bolgár képek c. tárlata ápr. 14-én nyílik meg a Bolgár Művelődési Intézetben.

—: Ma hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. ápr. 11.

Radnai József, festő M Dh

A bolgár tengerpart népségét örökítette meg 1960.. nyarán. (50 olajfestmény.)
Most kiállítása nyílt az anyagból a Bolgár Intézet helyiségeiben.

—: Ma hallottuk 2.l

ESTI HIRLAP Bp. 1961. ápr. 26.

Radnai József

Nemzeti Szalon csendéletkiállításán neve szerepelt.

M.932.II.21.

Radnay József

„Tabáni utca" részletei jók, napsütése-
sek. (Kiáll. Nemz. Sz.)

(- -ó): Független Művészek Társasága.
P.H. 931. XI. 15.

Raduai József
festő

M.D.K.

Komlón tartott tárlatot

Hírek

Művészet, 1962. felszám. – 43 l.

Radnai József
festő

M.D.K.

A homlói legénysiallás társalgó-
jában vannak képei elhelyezve.

Lehőcz Mária: Homló képzőművészetéről
Művészet, 1963. január — 31 lap

MDK

Radnai József, festö

Pécsi salakhegy. Vizf.

/Mücsarnok?/.-III.Képzömüv.kiáll. 1952.dec.-1953.márc.
Kat.9.1.

Radnay József

PH. 1932. XI

— **Csoportkiállitás.** A Nemzeti Szalon legujabb kiállitásán négy festő és egy szobrász képviseli a képzőművészetet. A festők közt legismertebb név *Radnay Józsefé*, aki rendes szereplője a budapesti tárlatoknak. Jó és egészséges naturalizmussal festett tájképeit a közönség is szivesen keresi. Ezuttal első izben látunk tőle nagyobb kollekciót, mely fokozatos fejlődésének bizonysága s különösen látszik művein Kárpáthy mester hatása, akivel Zebegényben festette a dunamenti finom hangulatokat. A „Nyári felhők" és a „Duna Zebegénynél" legjobb vásznai. Igen friss és szines a „Téli táj" s néhány bükkös őszi hangulata. Két nagyobbméretü erdőrészletén legmonumentálisabb a nagybetüs aláirás, erről le kell szoknia. Egy jó csendéletet („Régiségek") is látunk a mestertől. — *Halvax Gyula* husz évvel fiatalabb, de a régi finomságokhoz szokott művészlélek pompás megnyilatkozásait látjuk lirikus lágysággal festett balatoni hangulataiban („Bárányfelhők", — „Szines napnyugta", — „Játszó habok", — „Esti nyugalom", — „Reggeli holdvilág"), néhány jól megfestett női feje is dicséri a tudását. — Nagyobb figurális sorozattal szerepel *Kern Andor*, aki inkább a dekorativ hatásokat keresi. Finom izléssel és jó megrajzolással iparkodik modern lenni. A friss szinhatásoknak alárendeli a test formáit is, bár néhány portraitfején („F-né arcképe", — „Apám") a részletes indokolásba is belemélyed. A „Párisi lány", — a „Manci", — a „Zöldszemü nő", — a „Piroskesztyüs lány" — és az „Ádám és Éva" c. kompoziciója legsikerültebb művei. — A negyedik festő: *Bardócz Lajos*, ott téved a pikturájában, hogy a festéket tulzott rücskökkel keni föl. Nagy tévedés azt hinni, hogy ez erőt ad az alkotásokba, csak ideges nyugtalanságot és zagyvaságot. Rücskös lehet a föld göröngye, a fatörzs, vagy a szikla, de a párázatos reggeli balatoni hangulathoz sehogy sem illik. Még a csendéletképein elszivlelhető valahogyan. Nyugodtabb vászna a „Vörösbarátok temploma", melyet ecsetje őszintébb érzéssel festett meg. — A tárlat szobrásza: *Rajki József* orosházai mester s a falusi nép rövidnyaku, zömök, paraszti tipusait gyurja agyagba Amit alkot: a szivéből adja. Nem keresi a pózokat, nála a juhászlegény, a napszámos, a habarcskeverő, az ács — mind a nép épkézlábbal megtermett izmos fia. Muzeális szépségü az ülő „Parasztleány" szobra, és tulzottan vaskos a szülésről mintázott két mellszobra. De ő maga is azt hirdeti, hogy „propagandának szánja munkásságát s hirdeti faja fizikai és lelki töretlenségét". Ez az őserő művészetének legnagyobb értéke. A tárlat kiegészitő része *Veres A. Pál* fényképsorozata. Közéletünk számos kitünőségeit látjuk a falakon, szépen nagyitott felvételekben, gróf Apponyi Alberttől Benito Mussolini-ig és a budapesti szépséggaléria Anna kir. hercegasszonnyal az élén. A kiállitott anyag hűséges bizonyitéka a mester tudásának. — Egy iparművésznő is szerepel: *Weiss Klári*, kedves finomságu kerámiákkal.

(k. k. l.)

PH. 932 XI/25

MOZIK

UFA. Tel. 197—67. **Mit szól majd a férjem?** Vidám történet (Renate Müller, G. Alexander, O. Wallburg.) — Flottamanöver Amerikában. (Fox varázsszőnyeg.) — A nádas mélyén. (Ufa kulturfilm). Hirandó. Hétköznap: 4, 6, 8, 10; első előadás fél helyárakkal. Vas. és ünnepen: 2—6 ig folytatólag fél helyárakkal, azután 6, 8, 10.

Uránia. Tel. 460—45. **Három ifjú szív.** Filmoperett. (Lilian Harvey, Willy Fritsch, Willy Forst.) Hiradó. Hétköznap: ½4, ½6, ½8, ½10. Első előadás fél helyárakkal. Vasárnap és ünnepnap: ½2—½6 ig folytatólag fél helyárakkal, aztán ½6, ½8, ½10.

Corvin. T. 389—88. **Volt egyszer egy keringő.** (Eggerth Márta, Verebes Ernő.) Kisérő műsor. Hétköznap: ½6, ½8, ½10; vasár. és ünnepnap: ½4, ½6, ½8, ½10.

Hiradók. Hétköznap: 4, 6, 10. Ma este 10 kor Gaál Franciska „Paprika kisasszony" filmje ny. főpróbája.

Palace, Erzsébetkrt. 8. Te 365—23. **Szőke Vénusz** (Marlene Dietrich). Hiradók. Hétkö nap: 4, 6, 8, 10. Első előad sok fél helyárakkal.

Décsi, Teréz-krt. 23. T. 2 —52. **Szerelmi manőver** (Perovich Szvetiszlav. Roda-Roda Hiradók. Hétköznap: 4, 6, 10.

Corsó, Váci-u. 9. Tel. 87— —02. **Szerelmi manőver.** Vi játék. (Petrovics Szvetiszlav Betty Bird Roda-Roda.) Hi adók. Mindennap: ¾4, ¾ ¾8, ¾10; Hétköznap első el adás fél helyáru.

Elite-mozgó. Lipót körut 1 T. 161—51. **Az álmodó szá** Dráma 10 fv. (Elisabeth Berg ner.) — **A meziőrült.** Harol Lloyd vígj. 8 fv. Hétköznap 4, 7, 10; vas.: 2, ½5, ¼8, 1

MŰVEK JEGYZÉKE

OLAJFESTMÉNY:

1. SOPRONI ÖRECKAPU, 50×60 cm
2. SOPRONI ÖREGHÁZ, UDVAR, 50×60 cm
3. SOPRON — ÚJ UTCA, 50×60 cm
4. HAJÓT VÁRÓK, 50×60 cm
5. TANYAI UDVAR, 50×60 cm
6. SÁROSPATAKI NAPLEMENTE, 50×60 cm
7. SZENTENDREI UTCA I. 50×60 cm
8. ÖREG UDVAR SÁROSPATAKON, 50×60 cm
9. SZENTENDREI UTCARÉSZLET II. 50×60 cm
10. DOMBOLDAL, 50×60 cm
11. VIHAR UTÁN, 50×60 cm
12. ÜVEGHÁZI KERTÉSZET ,50×60 cm
13. KOMLÓI DOMBOLDAL, 50×60 cm
14. VIRÁGOS DOMBOLDAL, 50×60 cm
15. TÉLI ERDŐ, 50×60 cm
16. TAVASZI NAPSÜTÉS, 50×60 cm
17. NAPOS UTCA SZENTENDRÉN, 50×70 cm
18. VÖRÖSBERÉNYI TÁJ, 50×70 cm
19. A BODROG TÉLEN, 50×70 cm
20. MAKKOSHOTYKAI TÁJ, 60×80 cm
21. SÁROSPATAK A BODROG FELŐL, 60×80 cm
22. VISEGRÁDI DUNAKANYAR, 60×80 cm
23. NAGYMAROSI DUNAPART, 60×80 cm
24. BALATONI TÁJ, 60×80 cm
25. JEGZAJLÁS A BODROGON, 60×80 cm
26. VÖRÖSBERÉNYI PARASZTUDVAR, 60×80 cm
27. KESZTHELYI PARKRÉSZLET, 60×80 cm
28. NAPOS ŐSZ A MÁTRÁBAN, 40×40 cm
29. HAJNAL A BALATONON, 30×40 cm
30. BÚZATÁBLA, 20×25 cm
31. KUKORICA, 40×50 cm
32. ZELL AM SEE (AUSZTRIA), 30×40 cm, magántulajdon
23. SCHMITTERHÖHE A GROSZGLOCKNERREL (AUSZTRIA), 24×32 cm, magántulajdon
34. SPALATÓI KIKÖTŐ (DALMÁCIA), 30×40 cm, magántulajdon
35. KIKÖTŐRÉSZLET SPALATÓBAN (DALMÁCIA), 25×32 cm, magántulajdon
36. DUNAPARTI FÜZES, 25×34 cm
37. TISZAI HOLTÁG, 25×34 cm
38. SZENTENDREI UTCA III., 25×34 cm
39. ARATÁS KOMBÁJNNAL (VÁZLAT), 27×34 cm
40. SZÉNABOGLYARAKÁS, 25×34 cm
41. NAPLEMENTE SZENTENDRÉN, 26×33 cm
42. A BODROGPART TÉLEN, 25×25 cm
43. TISZAI TÁJ, 35×25 cm
44. EGRI PARKRÉSZLET, 60×80 cm
45. ARATÁS KOMBÁJNNAL, 60×80 cm, Poroszló Á. G. tulajdora
46. INDULÁS ELŐTT AZ ARATÓGÉP, 50×60 cm, Poroszlói Á. G. tulajdona
47. TABÁNI UTCA 40×50 cm, magántulajdon
48. PIHENŐ VITORLÁSOK A BALATONON, 40×50 cm.

VÍZFESTMÉNY:

49. TANYA HÓDMEZŐVÁSÁRHELYEN, 23×35 cm
50. ESŐS UTCA HÓDMEZŐVÁSÁRHELYEN, 23×35 cm
51. VIHAR A PUSZTÁN, 16×23 cm
52. A NAGYMAROSI ALKOTÓHÁZ TERASZA, 28×38 cm
53. HÉVÍZI ÜDÜLŐ, 27×36 cm
54. TÉLI HANGULAT, 11×16 cm
55. ESŐ VÁSÁRHELYEN, 16×24 cm
56. TÉLI HANGULAT A MÁTRÁBAN, 18×24 cm
57. VESZPRÉMI UTCARÉSZLET, 24×33 cm
58. ALFÖLDI HANGULAT I. 9×14 cm
59. ALFÖLDI HANGULAT II. 9×14 cm
60. MEZŐHEGYESI TÁJ, 9×14 cm
61. NYÁRI FELHŐK, 9×14 cm
62. UTCA SÁROSPATAKON, 22×32 cm
63. VÖRÖSBERÉNYI PRÉSHÁZAK, 22×32 cm
64. VÖRÖSBERÉNYI HÁZTETŐK, 23×33 cm
65. BORPINCÉK VÖRÖSBERÉNYBEN, 25×37 cm
66. SÁRGA HÁZAK SÁROSPATAKON, 24×33 cm
67. ŐSZI HANGULAT A BÜKKBEN, 24×35 cm
68. TÉL A MÁTRÁBAN, 25×35 cm

595262 Pátria ny. Ep. F. v.: Földi V. F. k.: Luzsicza L.

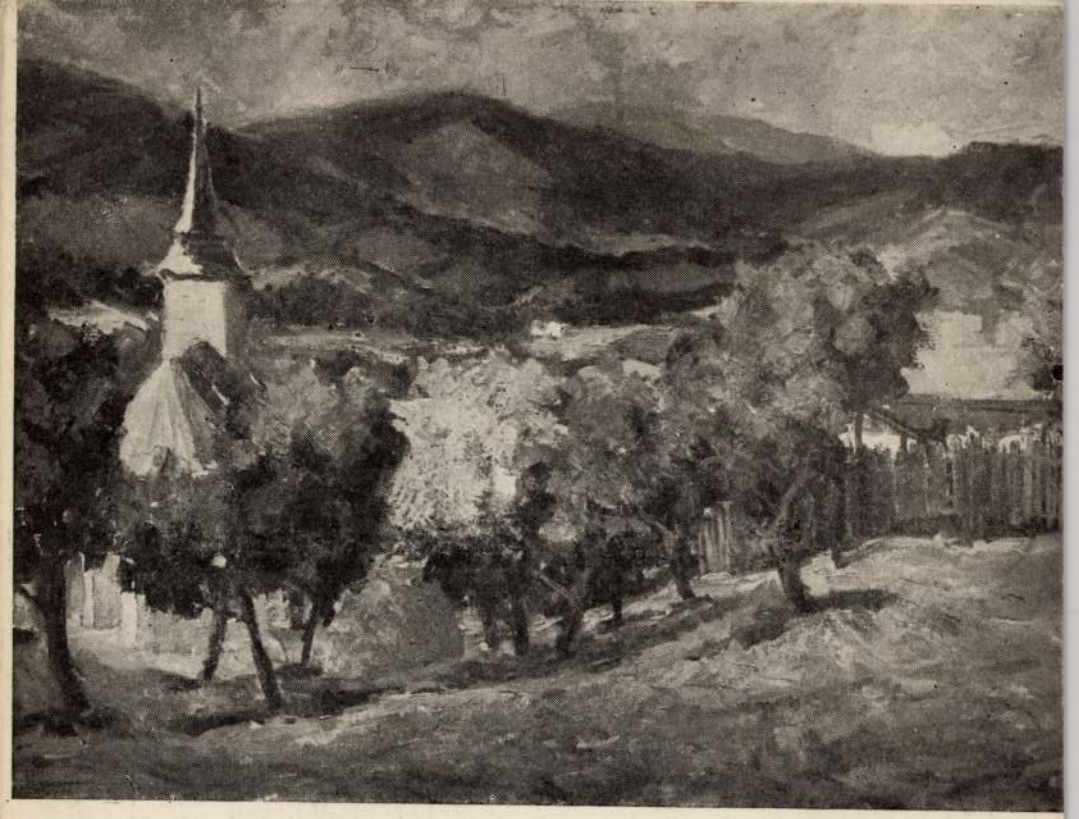

RADNAI JÓZSEF

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSA

MŰCSARNOK KAMARATERMÉBEN, HŐSÖK TERE

1959. AUGUSZTUS HÓ

Radnai József tájképfestő. Közel négy évtizedes művészi pályája során nem is festett egyebet, mint tájat és tájat — végtelen számban, végtelen változatban. Ez a kis kiállítás természetesen munkásságának csak elenyésző részletéről adhat számot. Csupán az utolsó két-három év termésének kiválogatott darabjait láthatja itt a művészetkedvelő közönség.

Művészi-emberi egyéniségének alapvonása — amint a képek tanúsítják — a derűsen egyszerű líraiság. Élményeit, komplikált áttételek nélkül közvetíti és nem igyekszik felderíteni a jelenség, a látszat mögötti dolgokat — mélyen idegen tőle minden filozófikus nyugtalanság, jelképi vagy látomásos attitüd. Mindenki számára érthetően s valami kedélyes szívélyességgel számol be a látottakról, művészi élményeiről. Eszközei, festői metódusa is célravezetően egyszerű — a pozitív naturalizmus és a nagybányai impresszionizmus, ma már polgárjogot nyert módszereit alkalmazza, több-kevesebb invencióval, de mindig ízléssel és hivalkodásmentes tartózkodással. Nem tartozik az újítók, felfedezők és egyéni utakat keresők közé — inkább abba a népes táborba sorolhatjuk, amelynek tagjai a nagy mestereink által elért eredmények népszerűsítésén, széleskörű elterjesztésén fáradoznak. Festészetének költőisége sem valami különleges, keresetten egyéni poézis. Az ismerős hangulatokat, ismerős módon fogalmazza képpé.

A szolid és a csendes életöröm megnyerő szólamait intonáló festészete nem szolgál meglepetésekkel. Járja az országot, megfordul a kedvelt művésztelepeken s felkeresi — mint legutóbb is — az újfajta életet kialakító tszeket, állami gazdaságokat is. A természet eleven élete is izgatja: növények, fák, búzatáblák, ligetes dombok, kertek, mezők tünékeny hangulatai — a hazai táj megannyi karakterisztikus szépsége. A városképekben — amint ezt a Sopronban készült műveknél láthatjuk — az elmúlt idők már-már feledésbe merülő emlékei, atributumai, a régi épületek kapnak uralkodó szerepet. A járókelők figurái színfoltok, „staffázsok" csupán, s egyszer sem kerülnek közel hozzánk, — legszívesebben el is hagyja őket a művész.

A bemutatott kis gyűjtemény anyaga változatosságával is megnyeri a látogatót. Művészünk fáradhatatlanul keresi az újabb és újabb motívumokat. A sárospataki hídról készített téli képe tartózkodó színeivel, finom festői megfogalmazásával kelti fel érdeklődésünket. Hódmezővásárhelyen készített kisméretű akvarelljei tömör egyszerűségükkel, balatoni és szentendrei képei pedig meleg színességükkel hívják fel magukra figyelmünket. A nagyobbméretű, parkot ábrázoló festmény, vagy az „Erdő", a „Tanya", valamint a „Szénaboglyák" ismét más-más világba vezetnek. Megint újfajta élményt ad a magasan fekvő nézőpontból festett Dunakanyar, a „Melegház" zártabb, bensőségesebb enteriőrje, vagy a „Balatoni táj" nyugalmasan egyszerű panorámája. A festő szemmelláthatóan a technikát is igyekszik hozzáhangolni a témához. A melegebb, napfényes képeknél zsírosabb, puhább az ecsetkezelése, másutt rajzosabb megoldást próbál — a faktúra is jól hozzáidomul a mondanivalóhoz.

Kis tárlatunk anyagát kiegészíti néhány, régebben készült munka is. Feltétlenül érdekes összevetni a művész évtizedekkel ezelőtti stílusát a maival. Radnai József régi képei — s itt a többször reprodukált „Spalatói kikötő" című képre vagy a nagy elismerést aratott „Tabán" című festményére utalhatunk — kvalitásban nem maradnak el az utolsó munkái mögött. Nem „fejlődésről", inkább „változásról" van itt szó: a festő más és más területekre kalandozott el s igyekezett felhasználni az új magyar tájfestészet időközben kialakult eredményeit.

Radnai József tisztes, szerény eredményei hozzájárulnak mai piktúránk sajátos arculatának kialakításához. Ha nincs is kiemelt, megkülönböztetett helye, megbecsülést, elismerést érdemel fáradozása. Ez a kis gyűjtemény élénken tanúsítja, hogy művészünk — noha már a hatodik évtizedet tapossa — ma is friss alkotókedvvel dolgozik s minden újabb képével bizonyságot tesz művészi elhivatottsága mellett. A természet tisztelete, a haza vidékek jellegzetes szépségeinek szeretete vezeti ecsetjét s — a képek művészi érdemén túl — ez a körülmény is megérdemli a képzőművészetszerető közönség figyelmét. A Fényes Adolf-terem változatos arculatú kiállító művészeinek sorában az ő gyűjteménye is minden bizonnyal érdeklődést, sikert arat.

CSEH MIKLÓS

Radnai József 1896-ban született Budapesten. Abban az esztendőben tehát, amikor Hollósy Simon vezetésével Nagybányára indult a müncheni Cafe Lohengrin művésztársasága. Új fejezet kezdődött akkor a magyar festészetben. Radnai Józsefre, aki Bosznai István oktatása után Glatz Oszkártól szerezte meg a festészet gyakorlásához szükséges ismereteket, — ha nem is közvetlenül, mégis a nagybányai iskola hatott legerősebben. Egy időben Paál László hatását is emlegették műveivel kapcsolatban.

Fiatal éveit, iskolai idejét Pozsonyban és Budapesten töltötte. 1924-ben állított ki először s ez időtől kezdve rendszeresen szerepeltek munkái a Műcsarnok és a Nemzeti Szalon nagy kiállításain. A Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület (amelynek egyébként alapító tagja volt) 1936-ban választmányi taggá jelölte, a Képzőművészek Országos Szövetsége pedig 1934-ben választotta meg felügyelőbizottsági taggá.

A Nemzeti Szalon 1932-ben a Tavaszi tárlaton bemutatott képéért — dícsérő elismeréssel tüntette ki. A harmincas években sok külföldi utat tett — gyalogszerrel járta be Olaszországot, járt Ausztriában, Dalmácia vidékein s egyízben a délfrancia tengerparton tett hosszabb utat. (Olaszországban Matteo Sarnó-val, a híres olasz festővel dolgozott együtt.) Minden útjáról gazdag gyűjteménnyel tért vissza, s munkásságáról kiállításokon számolt be. Elsőízben 1931-ben a Nemzeti Szalon rendezett gyűjteményes tárlatot műveiből — itt közel nyolcvan festménye szerepelt — s a későbbi években szinte minden nagyobb vidéki városban bemutatták alkotásait. Így például Szegeden, Pécsett, Szombathelyen, Székesfehérvárott, Veszprémben, Kaposvárott, Nagykanizsán, Győrben és Balatonfüreden.

A felszabadulás után először 1948-ban a Szalmássy Galériában rendezett kiállítást, majd néhány évvel később — 1952-ben — a Metro kultúrotthonban (Pándi Kiss Jánossal, Gyoroki Pállal és Sümegi Verával együtt). De rendszeresen szerepelt a nagyobb állami kiállításokon — például a III., IV., V. és VI. országos kiállításon — és a kisebb tárlatokon is.

A elmúlt esztendőkben hosszabb időket töltött a Képzőművészeti Alap művésztelepein — Sárospatakon, Nagymaroson, Hódmezővásárhelyen, Szentendrén — de lejárt festeni Veszprémbe, Vörösberénybe és legutóbb a poroszlói állami gazdaságban is alkotott néhány művet. Több mint egy évtizede aktív társadalmi munkása a Művészeti Dolgozók Szakszervezetének (a szociálpolitikai bizottságban működik). Több műve — hivatalos vásárlás révén — állami tulajdonba került.

A nyári idény fényei és árnyai

Idény-összefoglalót, gondolatokat egy-egy évad eseményeihez — tavasz végén, nyár elején szoktak írni. Ha ezúttal az ősz közeledtével tesszük — két oka van. Az egyik: *a »nyári idény« meghatározás mind kevésbé azonos nálunk az úgynevezett »uborkaszezon«-nal, komoly értékelése indokolt.* A nyár mind kevésbé jelenti a kulturálatlanságot terjesztő ócska, erkölcsi értelemben olcsó, anyagi értelemben mindinkább dráguló »hakni«-k gátlástalan burjánzásának időszakát, amely három verőfényes hónap alatt részben tönkreteszi, amit kilenc alatt építgetünk az emberek igényessége, az igaz művészet iránti fogékonysága dolgában. A másik ok: hogy a nyár, az igazat megvallva, azért még ezt is jelenti — sajnos. Észrevételeinkkel, időben (de nem első ízben) tett javaslatainkkal elő szeretnénk segíteni, hogy a jövőben már kevésbé, sőt, majd egyáltalán ne jelentsen hasonlót.

Az idei jó önmagában is bizonyíték amellett, hogy meglehetünk a rossz nélkül. A nyári idény középpontjában állottak a szegedi szabadtéri játékok a maguk egészében igényes műsorával és alkalmanként 5000—5000 nézős, zsúfolt »házai«-val. — A legnagyobb sikere azonban itt is a felhígított, némileg kommerszoperettesített János vitéznek volt — vetheti ellen valaki. S ez igaz. Csakhogy olcsó hígítás nélkül is természetesen ebből tarthattuk volna a legtöbb előadást — az enegedmény, az igénycsökkentés káros és felesleges volt. A közönség a János vitézre, nem a rögtönzött bemondásokra volt kíváncsi. Mint ahogyan a Budai Nagy Antalra, a Hunyadi Lászlóra, s a szovjet balettművészek felejthetetlen Esmeraldájára is kíváncsi volt, s lett volna — ha lehetséges — még több előadáson is.

Az igényesség fejlődéséről tanúskodik a Károlyi-kert most záruló, hagyományos hangverseny-sorozata is. *Nagynevű vendégművészek szerepeltetése nélkül is zsúfolt széksorok előtt zajlottak le a koncertek* — néhány rosszul szervezett alkalom kivételével.

És sorolhatnánk az idei nyár rendezvényeit — a Halászbástyán a szakszervezetek kezdeményezésére tartott kitűnő zenés estéktől és délelőttöktől a szovjet balett előrelátással, okosan és helyesen megszervezett fellépéseiig, amelyek a legnagyobb melegben zárt színházban is kirobbanó sikert arattak). Mindez a korábbi esztendőknél nagyobb előrelátásra, körültekintésre mutat. Segítségképpen azonban inkább a nem csekély hibákról beszéljünk.

Nyáron nem lehetünk meg a szórakoztató műfajok könnyedebb ágai nélkül (sőt télen sem). S etekintetben évek óta csaknem egyformán sántít a helyzet. Mindinkább világos azonban, hogy *számottevően szűkül azok köre, akiket bármely »művész« akár nyáron is kifizethet olcsó grimaszokkal és elkoptatott viccekkel, unalomig ismételgetett dalocskákkal, kuplékkal és villámjelenetekkel, mindazzal tehát, amit nálunk évek óta az »esztrád« meghatározásba — helytelen értelmezéssel — belezsúfoltak.* Ennek az időnek vége — az efféle »hakni«-knak mindinkább bealkonyul.

Egy etekintetben új időszak ellenben, sajnos, nem vette még kezdetét. Egyelőre a »viszonylag békés« átmenet állapotának lehetünk gyakran szenvedő tanúi, amelyben még ezideig jónéhányan eléldegélnek ugyanazok közül a »hakni«-szervezők közül is, akiknek tevékenységét szenvedélyesen támadtuk »Dagadt Lóránt« és »Gonosz Fischer« garázdálkodásainak rosszemlékű idejében. (Egy példa: Kőszegi József, Latabár Kálmán »személyi titkára«, Veszprém, Kaposvár, Pápa, Keszthely »monstre előadásai«-nak hírhedett, ma is aktív szervezője.)

Javasoljuk — s már sokadszor —, jelenjék meg mielőbb, de mindenképpen még a jövő nyári idény kezdete előtt, olyan rendelet, *megfelelő szankciókkal* (mert mindmáig ez hiányzik!), amely immár végérvényesen elveszi e »nagy kombinátorok« kedvét az úgynevezett műsor-szervezéstől.

Ezzel azonban a kérdést távolról sem intéztük el. *Nagy előrelátással már most kell gondoskodnunk arról, hogy a mi szervünk, az Országos Rendező Iroda az ideinél összehasonlíthatatlanul biztosabban álljon — és állhasson — a helyzet magaslatán.* Valljuk meg: ami ez idén akár a Balatonnál, akár a fővárosi szabadtéri színpadok műsoraival kapcsolatban megesett, azt udvariatlanul csőd-nek nevezik. Az egy előadást megért »Sziget elsejére kiadó«, az egyet sem megért »Hotel SOS«, a »Balatoni Rómeó«, amely *nélkül* tán gazdagabbak lennénk, s a közönség híján szerencsére elmaradt lellei »Gyertyafény-keringő« csak egy-egy színfolt a nem szép képről.

A leegyszerűsített érvelés sokáig így hangzott a rokonjelenségekkel kapcsolatban: vagy forintot hajszolunk, vagy kultúrát adunk. A tétel így nem igaz — de azért egyszerű legyintéssel nem intézhető el ez a közkeletű ellenvetés. Csakugyan felül kell vizsgálni a Koncertigazgatóság alá tartozó szerveink forintterveit, a komoly- és könnyűműfajok ilyen értelmű arányszámait: vajon a forintterv bizonyos pontokon nem viszi-e az ORI-t helytelen, kulturális törekvéseinkkel össze nem egyeztethető, úgynevezett gyors pénzszerzés irányába — pontosabban efféle reménytelen kísérletek felé.

Egy dolgot kell itt megvizsgálni: *okvetlen biztosítsunk pénzt olyan körülmények megteremtésére, amelyek mellett átgondolt, kulturált műsor létrehozható. E műsoroknál nem ad hoc ügyeskedőkre, úgynevezett »szervezőkre«, hanem művelt rendezőkre, próbákra, nem utolsósorban szerzőkre van szükség — s ez kétségkívül kiadással jár. Az ebbe fektetett pénz azonban a mai körülmények, a mai igények mellett akvetlen megtérül. Rá kell ébrednünk most már: »összevert«, »összedobott«, ásatag vegyesműsorok már nemcsak erkölcsileg, hanem — egyéb kulturális erőfeszítéseinknek köszönhetően — immár anyagilag is tarthatatlanok. Ez az út járhatatlan. Közönségünk évről évre érik — s hovatovább anyagi sikert is csak kulturált, gonddal tervezett, művészi produkcióval lehet aratni.* Ehhez azonban elengedhetetlen, hogy már most hozzáfogjunk az alapos, tervszerű, megfontolt munkához.

Rajk András

Plasztikus óriáskarikatúrák

Érdekes díszlet-kísérlet „A megfelelő ember" forgatásánál

Azok a szerencsések, akik a minap betévedtek a Hunnia Filmstúdió II. műtermébe, valóban szokatlan látvány tanúi lehettek. *»A megfelelő ember«* című új magyar játékfilm egyik érdekes jelenetét forgatták éppen — *a filmművészet történetében eddig még nem alkalmazott,* egyedülálló újítás alkalmazásával.

A hatalmas műterem falát köröskörül mennyezetig érő *hosszú fekete körfüggöny* borítja. A körfüggöny előtt — mintha csak megelevenedett, plasztikus, óriási méretűvé felnagyított karikatúrát látnánk — hófehér facsoportok, groteszk formájú fehér bútorok.

— *Kállai István* — filmszatírájának egyik jelenete a »Karrierista iskolában« játszódik — mondja *Révész György*, a film rendezője. — Az iskola tanára: Érckövi professzor (*Balázs Samu* alakítja) a nebulóknak éppen a helyes — mármint karrierista szempontból helyes — életrajzírás kulisszatitkait magyarázza s közben oktatófilmmel kíséri szavait. Ez az érdekes karikatúra-díszlet — melyhez hasonlót, tudomásunk szerint, filmgyártásban sehol sem alkalmaztak — *Hegyi Barnabásnak*, a film operatőrjének ötlete volt, a kivitelezést pedig ezúttal nem díszlettervezőre, hanem *Hegedűs Istvánra*, a Ludas Matyi című viccap *Hihi* néven ismert karikatúraművészre bíztuk.

(garai)

Várnai Zseni:

HIRDETÉS!

Talán sokan felrójják majd nekem,
hogy nem költői ez az énekem,
hiszen a tárgya, amely megragad,
nem szerelem, nem hősi indulat;
nem is a nyár, vagy őszi fény hevít,
valami más az, ami lelkesít,
s tán épp azért, mert oly mindennapi,
mint a kenyér, s a lét fogalmai.

Mert lássátok, az élet dübörög
a legegyszerűbb mondatok mögött,
s szívem megdobban, mikor olvasom
csak itt, a hirdetési oldalon:
»Azonnalra keresünk... Felveszünk!
Építők, ácsok kellenek nekünk!«
Ahány szakma, mind hirdet, és keres...
Ezt az oldalt figyelni érdemes.

Lám megtudod belőle, Olvasó,
hogy mérnök is kell, s ipari tanuló,
hogy otthont, ruhát, tudást kínál neki
az ország, mely fiait szereti...
És minden bánya, gyár, és vállalat,
s ezeken belül minden árnyalat,
minden részleg munkát, és kenyeret
kínál, csak add értelmed, és kezed.

Hát kell ennél gyönyörűbb költemény?
S ez mind valóság, nem balga remény,
nem csodavárás, betűk hirdetik,
hogy az alkotót várják, keresik,
ha férfi, nő, ha ifjú, vagy, ha tán
már túl is lépett évei javán,
kell akkor is, tudása lombos ág,
s mesterének vallja az ifjúság.

Mi minden él, s beszél ez oldalon!
Én itt a világ forgását olvasom,
mert átéltem, hogy zord ínségmenet
követelt egykor: Munkát! Kenyeret!
s kapott helyette ólmot, kardlapot...

Ember, ki most e lapot olvasod,
mint a köznapok új költészetét...
Vedd hírül itt egy jobb kor kezdetét!
1959. aug. 27.

A hét kiállításai

CSÁKY JÓZSEF szobrászművész, a Párizsban ismertté vált, nálunk már csaknem elfeledett mester ötven évi távollét után tért haza, egyelőre rövid látogatásra. Fiatalon, kezdőként ment ki és az évek során egyénivé érett művészetét sok megbecsülés érte odakint, de méltán becsülik nagyra őt magát is, az ellenállási mozgalom harcosát, a haladás mindenkori hívét.

18 szobrát és 10 rajzát hozta magával és mutatja be a Kultúrkapcsolatok Intézetében a magyar közönségnek. S ha nagy formakultúrájuk elismerése mellett érezzük is, hogy e művek túlfinomult vonaljátéka felett kissé eljárt az idő — ennek a kiállításnak jelentőségét elsősorban az adja meg, hogy évtizedek sajnálatos hiányát pótolja.

Csáky József: Táncosnő

*

OLGA SIEMASZKO grafikus rajzai tekinthetők meg a napokban a Lengyel Olvasóteremben. Meseillusztrációi a népi és gyermeki képzeletvilág, a felhőtlen derű és naiv humor szemüvegén át mutatják a mesék hőseit: apókát és anyókát, Hauff gólyakalifáját, a sündisznócskát, a madarak és bogarak mókás kis társadalmát. A bőven fakadó mesélőkedv, a rajz és a színek játékos bája közös vonása valamennyi képnek, de a mesék természete szerint esetenként mégis más és más a megformálás módja. A kiállításon nem az eredeti művek, hanem a róluk készült nyomatok szerepelnek — s ez a rajzoknak még egy szerepére is felhívja a figyelmet: megfelelően töltik be hivatásukat, mint a szép könyv részei, a gyermekek és felnőttek ízlésének, szépérzékének nevelői.

*

BAKOSNÉ N. ÉVA iparművész a porcelánfestés kiváló művelője. A herendi gyár szép alakú, de az ipari termékek némi egyhangúságát magukon viselő virágvázáit, hamutartóit, kazettáit díszíti virág- és állatmotívumokkal. — Ennyiben egyszerűbb, de ugyanakkor bizonyos fokig nehezebb is a feladata, mint azoké a kerámikusoké, akik egyúttal formatervezők is. Legújabb alkotásai színvilágának gazdagodását mutatják. Különösen szépek közülük azok, amelyek máz nélkül készültek.

A Csók-galéria kiállításához méltó keretet adó rendezés és installáció *Kátai István* munkája. **(havas)**

*

RADNAI JÓZSEF festőművész nem döbbenti meg semmi szokatlannal tájképeiből rendezett kiállításán a közönséget. Néhány régebbi, külföldi tájat ábrázoló festményének kivételével a hazai táj egyetlen témája: a soproni, sárospataki, balatoni, visegrádi, szentendrei tájak sajátos hangulatukkal, de egyforma jó szakmai tudással, becsületesen megfestve sorakoznak a Fényes Adolf terem falain. Alkotójuk érezhetően szeretettel formálta meg valamennyit. A művészet rangján idézi a családi otthonok falára a kedves hazai tájak szépségét. **(kovács gy.)**

Fodor József:

Őszi tárcák és rímek elé

I.

Gondolom, az ősz, aranypír, hulló levél, haldokló zefirsóhaja és a többi úgyis elönti rövidesen a tárcák rovatát; így hát az érzelmes elmefuttatást e szívremegtető dolgok körül, amelyet bevezetésnek szántam, elhagyom. Tudom, hogy eme hősies és puritán elhatározásommal lemondok egynémely eszközről, amely igen hatásos ilyenkor, amikor az olvasót a nyárvégi idő szomorkás hangulata tölti el, és szívesen elandalog az őszi verseken. Úgy, ahogyan egy-egy nekikeseredett mulató a nótáját húzatja a fülébe és fejét könyökére támasztva az asztalnál, el-elbődül, kizárólagos és fenséges »sors-bánattal«; mint a szomjas tinó, amikor vizet szimatol. Mégis elhagyom e szentimentális leírások szándékolt első passzusát. Annál is inkább, mert az elhagyás bejelentésének eme igazán jóhiszemű és nem kaján mondataival amúgyis elfoglaltam immár az arra szánt illő helyet.

II.

Fekete, komor felhői közt villámokat csillant a Balaton és forgószél-mozgatta párnáján hánykódik idegesen, amiközben bolondos helyzetén méltatlankodva, sikkantanak a sirályok. Sirályok: hogy szeretem ezeket a madarakat, behúzott, pontnak látszó lábukkal; mohó szemükkel; tökéletes repülőszerű testükkel (de szabad-e őket, az ős mintákat az utánzathoz hasonlítani?!) és a szárnyukkal, szárnyukkal. Mikor inog a víz és rohan a felhő, és ők, mint a mozgás géniuszai, lendülnek, siklanak, enyelegnek a vízzel, amiközben, csak nézve is őket, száll, szabadul, táncol földhözkötött szegény mivoltunk. Hol laknak ezek a sirályok; hol vannak otthon; hol alusznak, szárnyuk alá hajtva csőrüket, ami alatt csak mint ringató szédületet érzik vissza a napközi szüntelen lebegést? Nem tudom, de nekem olyanok ők, mintha megtestesítői, hangjai, szárnyai volnának a nyugtalan, a megfoghatatlan, a láthatatlan, személynélküli, de mindenhol jelen való elemeknek.

III.

Képek, hangok, mozgások tarka egyvelege; üdülők, munkás napok fáradt megviseltjei; a hajó, amely ringatja; a víz olvadt-zöld-szürke kristálya: mily szép keretje mind a kiránduló köznapnak; hogy oldódik fel a barázdás arc, a munka-eszközt markoló kéz a hullám, a nap, a lég áttetsző, testvéri szövetségű szépségében. Élénk a szél; a hullámok csengenek és csapzanak, a hajó táncol; mintha szabadságon volna ő is, és nem bírna magával, ej, haj, a lázas, kapucsattantó nyárutói vidámságban. Táncol a hajó és örül a szabadságán lézengő dolgos emberfia; amiközben a rebbenő, titkon szorongó szív mintha védekezőn, önmagát túlharsogva, bújna az öröm karjai közé... Mert a hullámok és felhők, a neki induló és kihagyó szelek, a dombok és síkok, félbemaradt és lázasan újrakezdődő nóták mögött ott van szeptember.

IV.

Írd le a nagy víz fölötti ég felhőjátékait, ha tudod; a víz tükrelését, gyöngyeinek bugyborékoló ezüstjét, ahogy a hajó szántja; és írd le a kis időre munkát feledők felvonulását, tarka ömlését; zaja és ünnepe már szinte fáraszt... De hát ki tud határt szabni a víg indulatoknak, amikor felpezsdülnek; különösen ha segítségül hívják, itt ott, a dicső boritalt, amely oly bőven csordul a Balaton körüli vulkáni hegyekben; és a rosszmájúak szerint — bár remélem, nincs úgy —, némelyeknél még több is terem, mesterség útján, mint amennyit a tőke ad... Akárhogy áll a helyzet, pezsdül az élet itt, és lelkes, igazándi szívből folyik az öröm. Még ha az előbb említett fajta rosszmájú azt is mondja, hogy talán kevesebb is lehetne a melódiának fittyethányóan óbégató és magát a világ egyetlen kizárólagos bánatosának érző pityókos ember. De hát mit csináljunk; részeg ember mindenütt van; hogy ne volna itt, ahol a jelenlevő bacchusi erők minden máshol létező varázsnál jobban kényszerítenek, hogy emelkedett állapotunkat hanggal, némi tántorgással dokumentáljuk a világnak.

V.

Ne legyünk felületesek; és, te a hegyek és síkok között óriás mivoltodban elnyújtózó, áldott vízóriás, bizonyára nem azt nézed, amitán csúnya, ünnepzavaró, ám ami úgy elenyészik itt, mint a csöpp víz, az általános, hozzád méltó örömben. Nem azt nézed, akinek tán léha kiruccanási terep csupán szép tükröd, hegyeid csudás kapuja s lágy összekötő lánca, hanem a munka megérdemelt szünetje; nyugalom és erőgyűjtés, valamint egy kis elmélyedésre, szellemi szórakozásra való keret és alkalom. A lezajlott hetek után kinihent arccal megy haza a dolgozó; képe elsimult gödrei mintha a tiszta hullámok öblögetését hordanák; merengő szemében a szép napok emlékét rejtve, amelyek játékos kedvessége csak az új fordulóig hátrált életéből, ha most, egy időre eltűnt.

Tasnádi Varga Éva:

Vers az ifjúságról

Ilyenkor szívem már oly furcsa és bolond,
és Gyurkról álmodom. — Úgy hív az út, a kert.
Lengő ágak hajolnak a süppedt kút fölé,
s himbálva száll, kering a kék tádogvödör.
Zöldfényű villanás. — Egy béka ült amott,
s a kövek szögletén ezüstfű kandikál.
A fény úgy játszik és úgy fonja át a fát,
mint engem átölelt egykor ifjú anyám...
— Árnyéka még libeg a kaptárak között,
s az őrült méhsereg csak száll-száll, döngicsél,
mint végtelen sodrú, aranybogas kötél
tekeri át meg át a rozsdás kertkaput,
a bűvös bodzafát és jázminkelyheket,
a szélnek feszülő hintáknak gödreit,
piros labdákat és homoklapátokat,
s a soha vissza már nem térő áprilist...

Fekete Lajos:

Búcsú a jó naptól

Mivel volnál különb a többi
napnál az évben — nap: leáldozó,
ha sugarad, mely a földet köszönti
nem volna hozzánk olyannyira jó!
Ragyogásod jó volt, jó meleg;
még itt őrizzük sugaraidat
barna bőrünkben, mely úgy megbizsereg,
mint ázott madár hő tenyér alatt...
Áldott jó nap, időzz még velünk!
maradztalunk, mint szerető rokont,
bár itt az ősz... és el kell vesztenünk,
de largy melegnél majd csak megleszünk
mit mostohád, a kicsi kályha ont.

Újabb 800 családi otthont fűt október közepétől a Budapesti Erőmű

Négyszázmilliós beruházással húszezer lágymányosi lakásba jut el az erőmű melege — Évente 180 000 tonna szén-megtakarítás

Robbantanak a Budapesti Erőmű udvarán. A mintegy száztonnás betontömb nyílásaiba gyutacsot tömnek a hídépítő tűzszerészek, aztán a gyufa lángra lobbantja a gyújtózsinórt. A Budafoki úton piros zászló állítja le az arra haladó járműveket. A tűz sercegve kúszik a gyújtózsinóron, aztán egy detonáció s nyomában szétomlik a sziklakemény betontömb, amely az erőmű *270 méter hosszú alagútjának* útjában állott.

A távfűtés fejlesztésével az *új hőközpontból* ebbe az alagútba torkollnak majd a forróvizet keringtető csövek. A húsz cső befogadására alkalmas vasbeton alagút *ötmillió forintba kerül — és háromszázmillióba az a három csővezeték, amelyet még a fűtési szezon megkezdése előtt lefektetnek.*

A lágymányosi lakótelep ezer lakásán és a négy gyáron kívül *október 15-re már újabb nyolcszáz lakást és még négy környékbeli gyárat fűt az erőmű melege.*

Mindezt a robbantás után az erőmű irodájában tudtam meg, ahol *Varga István* főmérnök, *Tálosi Gyula* és *Csongor Béla* mérnökök, a kelenföldi távfűtés irányítói magyarázták lelkesen az újfajta fűtés igen nagy jelentőségét.

A távfűtésnek ugyanis számtalan előnye van. Feleslegessé válik a házakban a *szén tárolása* és a *kazánházak építése.* Az így felszabaduló teret sokkal célszerűbben ki lehet használni, esetleg földalatti garázsok építésére. A bérházakban igen költséges lenne pernyeleválasztó készülékeket felszerelni s *a füsttel együtt távozó korom szennyezi a város levegőjét.* Az erőműveket viszont korszerű *pernyeleválasztó készülékkel* látják el. Fontos szempont az is, hogy a nagy kazánokban *a rosszabb minőségű szén is jobb hatásfokkal ég el,* mint a kályhákban, kis kazánokban.

Az erőműveknél ugyanakkor *sok hőenergia kárbavész,* mert a gőzt, a forró vizet le kell hűteni hűtőtornyokban.

— *Ennek az elvesztett hőnek nagy részét sikerül megmenteni* azzal, hogy nem a hűtővízbe és a Dunába vezetjük, hanem csővezetékeken keresztül *a lakásokba és gyárakba* — mondja Varga főmérnök. — Ha az ötéves tervben előirányzott távfűtést a Budapesti Erőműnél megvalósí(tjuk, mintegy *400 millió forintos beruházási összeggel* (amelynek jóváhagyása egyébként már megtörtént), akkor *180 ezer tonna szenet, vagyis körülbelül 80 millió forintot takaríthatunk meg évente.*

A távfűtés a lakók számára is előnyös. Elsősorban *olcsóbb* a központi fűtésnél. A lágymányosi lakótelepen egy *kétszobás-összkomfortos lakás távfűtési díja havi 96 forint.* S a fűtés ezekben a lakásokban *egyenletesebb, rendszeresebb,* mint a központi fűtéses házakban.

— Mik a távolabbi kilátások?

— *Városszerte új fűtőerőművek épülnek* — tájékoztat Varga főmérnök — *a többi közt a kispesti, kőbányai, Láng-gyári, óbudai erőmű, amelyek az ötéves terv során bekapcsolják a távfűtésbe a környékükön épülő új lakótelepeket és a már meglevő központi fűtéses házakat, sőt a gyárakat is. Ami a Budapesti Erőművet illeti: az ötéves tervben négy új turbinát építünk, kizárólag a távfűtés céljaira. Az erőmű körül mintegy két és fél kilométeres körzetben, 30 kilométer hosszú csővezetéket rakunk le. Körülbelül húszezer lakásba s a kerület valamennyi gyárába bevezetjük a távfűtést.*

Mindezek ma még számok. De a Budapesti Erőmű forróvizes kazánházában már szerelik az új gépeket, s az augusztusi perzselő napfényben félmeztelen, napbarnított munkások betonozzák a csőhálózat alagútját. S holnap talán már a Lágymányoson gombamódra szaporodó házak lakásaihoz kígyóznak a csövek, amelyek a szép, korszerű otthonokba barátságos meleget varázsolnak.

Balla Ödön

„My home" — és a közösség

NEMRÉGIBEN félhivatalos vendégként részt vettem egy járási kultúrház nyelvóráján. Majdnem városnak számító nagyközség s a négy nyelvtanfolyam látogatói közül jutott vagy két tucat hallgató az angol kurzusra is.

Már harmadik hónapja tanultak s a tanár — idős, 60 év körüli férfi — egy jól ismert angol közmondást is felírt a többi között a táblára. Így hangzott: »*My home is my own castle.*« (Az én házam — az én váram.) Amikor jelentését magyarázni kezdte, néhány arcon értetlenség látszott. Az egyik hallgató, a közeli gyár fiatal technikusa, a szünetben mosolyogva jegyezte meg: »*No, az öreg brit mondás nálunk már múzeumba került volna.*«

Azóta is többször eszemben járt ez az eset. De különös élességgel mégis egy néhány napja történt találkozás idézte emlékezetembe. Kőbányán megismerkedtem egy idős, kevésszavú tanácstaggal: *K. Miklóssal.* Ha valakiről el lehet mondani, hogy évekig bezárkózva élt házában, bizalmatlanul és kerülve az embereket — őreá bátran ráillett a vén angol mondás.

AZTÁN — történt valami. Tanácsválasztáskor 270 környékbeli lakó őt kérte és választotta tanácstagjának. A komolysága, nyugodt, higgadt viselkedése nyerte meg tán az emberek szívét — nem tudni. Egy azonban bizonyos: máról holnapra *minden este kisebbfajta népgyűlés ütött tanyát a szépen berendezett lakásban.* Közös gondokról beszélgettek az eddig zárkózott emberrel: »*Betonút kellene a poros bekötőút helyett*«, meg »*az öreg Sósékat sokat zargatja a társbérlő, jó lenne rendet csinálni*« és hogy »*nincs gyümölcsüzlet a közelben, a sarkon igen alkalmas üzlethelyiséget lehetne építeni*«. A tanácstag ment, intézkedett, sajátmagáért és másokért is, a kapu pedig ezután mindig nyitva maradt. Nem kapott fizetséget, »csak« szeretetet és megbecsülést, mégis megváltozott — örült, ha *a kis közösség bizalommal hordozta házába apróbb-nagyobb gondjait.*

Kedves fiatal házaspár lakik a szomszédomban. Fillér nélkül indultak az életnek, most kezdenek berendezkedni s bizony, hol ez hiányzik, hol amaz. A házban senki sem találta furcsának vagy meglepőnek, hogy ma az egyik, holnap a másik háziasszony kopogtat be tejeslábossal, cserép virággal, lábtörlővel, kartonfüggönnyel és szóhoz sem juttatva a fiatalokat, csinosítják a kis lakást — maguk örömére is, meg a közös örömért is. »My home is my own castle« — a fiatal pár egy szót sem tud angolul, nem ismerik a közmondás hideg csengését, fagyos levegőjét — ők csak azt érzik, hogy *nincsenek egyedül* s hogy a szépülő kis otthonban minden darab *a közösség szeretetéről,* együttérzéséről szól.

CSEPELEN, a Csillagtelepen sok kis családi ház falai nőnek, magasodnak. *Ünnepnapon tíz-tizenöt jóbarát, szomszéd és ismerős keveri a meszet, egyengeti a téglafalat s keriti a kicsi kertet.* Elnézik őket a járókelők, röppen a tréfás, derűsen csípkelődő szó, jó tanács. Ha majd készen áll a kis ház, sok-sok segítő kéz kedves munkáját, iparkodását őrzi meg. Ők, az önkéntes segítők már megtanulták, tudják, hogy *jó örülni a magunk és mások örömének is* — és a *tárt ajtó mindig barátságosabb, mint a lakatra zárt.*

Jó ez? Az egyik nyugati rádióadó tán egy héttel ezelőtt siránkozva mondotta, hogy »*a rendszer meggátolja a bensőséges családi közösségek kialakulását*« s a magyar otthonokba »*betört a közös fogalma, nem tud senki elszigetelődni, különválni, bezárkózni kis otthoni körébe — mint az angolok*«.

Ki érti ezt az okoskodást? Miért akarna elszigetelődni a Ganz—MÁVAG lakatosa, amikor a nyereségrészesedés kifizetését követő napon hat társával *együtt ünneplik* otthonukban a jó, eredménydús esztendőt és további sikerekre koccintanak? Miért zárná be otthonát a KISTEXT szövőnője, amikor azzal keresi fel a személyzeti osztály vezetője, hogy ösztöndíjjal egyetemre küldik, tanuljon — *a gyárnak, a közösségnek is.*

A fiatal vidéki technikusnak magyarázni kellett a szavak — a fogalom jelentését. Csodálkozott, értetlenül hallgatta — és igaza volt. Ezer és millió példa jelzi nálunk — s a többi között az ő csodálkozása is —, hogy a »my home is my own castle« már nem is múzeumba, hanem mélyebb sírba, az értetlenségbe került...

Várkonyi Margit

Még egyszer az utasról, az ellátásról és az Utasellátóról

A *Népszava nemrégiben szóvá tette, hogy a MÁV Utasellátó,* amely a budapesti közönséget kitűnően kiszolgálja, a valódi utasokat, azaz *a vonaton utazókat nem látja el megfelelően.* Felkerestük az Utasellátó budapesti központját, hogy megtudjuk, *mit tettek azóta* a helyzet javítására.

Kérdésünkre elmondották, hogy természetesen elsőrendű feladatuknak tekintik az utazóközönség minél jobb kiszolgálását. De, *nem olyan egyszerű a dolog!*

Éppen *egy évtizede,* hogy az Utasellátó állami kezelésbe került, s a tízből kilenc évig — enyhén szólva — *nem jó kezekben volt a vállalat irányítása.* Arról nem is beszélve, hogy az államosítás óta semmiféle beruházás sem történt. Körülbelül *egy esztendeje* az illetékesek *felülvizsgálták az Utasellátó munkáját és megállapították: komoly »nagytakarítás« szükséges* a vállalatnál. Vasútasnyelven szólva: a kisiklott vonatot előbb vissza kellett helyezni az eredeti sínpárra, majd meg kellett vizsgálni és kikísérletezni, melyik a legjobb, a legrövidebb út, amely a célhoz — az utazóközönség változatos, korszerű, higiénikus, kulturált ellátásához — vezet.

Az *Utasellátó új vezetői és dolgozói egy esztendeje munkálkodnak* ezen. S nem eredménytelenül. *Kiválóan* oldották meg például *a magyar VIT-küldöttség ellátását,* illetve önellátását. Ezzel *napi 2300 dollárt takarítottak meg* az országnak. *Nem volt panasz az idén a SZOT üdülőhajóin sem.* Az étkeztetés és a szállodai kiszolgálás jó megszervezéséért külön elismerést is kapott az Utasellátó.

Vannak azonban problémák, amelyek, bár hamarosan megoldódnak, pillanatnyilag még bizony fennakadást okoznak. Említett cikkünkben annak idején ezt kérdeztük: *miért csak Zsiráf-sört, bort tisztán és néhány csomagolt desszertet árusít az étszolgálat s vajon nagyon nehéz volna-e néhány rúd szalámit, pár doboz sajtot, vákuumos felvágottakat, celofánba csomagolt gyümölcsöt és kenyeret, péksüteményt is adni a vonaton?*

A válasz: *pontosan ezt szeretnék megvalósítani.* A többi között már kísérleteznek a gyümölcs csomagoláselőtti mosásának és szárításának legcélszerűbb megoldásával. De ahhoz, hogy a mozgóárusnak sokféle és elegendő áruja legyen, megfelelő *tároló helyiségre lenne szükség.* Ez pedig a legtöbb vonaton *nincsen.* Igaz, *most már* gondoskodnak arról, hogy a büfés *a nagyobb állomásokon* — ahol az állási idő ezt megengedi — *kiegészíthesse* készletét. De ez sem megoldás!

A mozgóárus és a büfékocsi

A mozgóárus, *a »kosaras«, tulajdonképpen idejétmúlta.* Amit a vonaton kosarából kínál, *sohasem lehet olyan gusztusos, mint a büfé pultján magukat kínáló csomagolt élelmiszerek és palackozott italok. 1957—58-ban 65 büfékocsi* volt az országban, *ma pedig 23.* Számuk tehát *csökkent.* Miért? Mert sok régi kocsit kiselejteztek és az újakon nem rendeztek be büfét. *Az Utasellátó már kérte a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériumot, segítsenek ezen,* gyártsanak büfékocsikat is. Ám, amíg ezek elkészülnek, *átmenetileg egyszerűen* meg lehet oldani a dolgot. Egy-egy személykocsi felét nem szerelik fel padokkal, hanem büfépultot, polcokat, hűtőkamrát építenek bele és virslifőző-tűzhelyet, eszpresszó-gépet állítanak fel.

Meg kívánják oldani *a befutó vonatok pályaudvari ellátását* is. Valaha egy-egy érkező vonatot szinte megrohantak az árusok, édességet, cigarettát, szappant, sört, szendvicset és ki tudja még mi mindent lehetett vásárolni a vonatablakból. Ezt akarják feleleveníteni.

Budapesten, Székesfehérvárott, Hatvanban, Miskolcon, Debrecenben, Siófokon új, csinos, az állomások stílusához alkalmazkodó *pavilonokat* állítanak fel. Ezeken kívül *újra lesznek mozgó árusok a nagyobb pályaudvarokon.*

Még sok dédelgetett álmuk, távolabbi tervük van az Utasellátó vezetőinek és dolgozóinak, de — mint mondották — ezekről csak akkor nyilatkoznak, ha megvalósulásuk olyan közel lesz, mint most a vonatokon berendezett »valódi« büfé, a celofánba csomagolt friss gyümölcs, a palackozott gyümölcslé és társai... *(köves)*

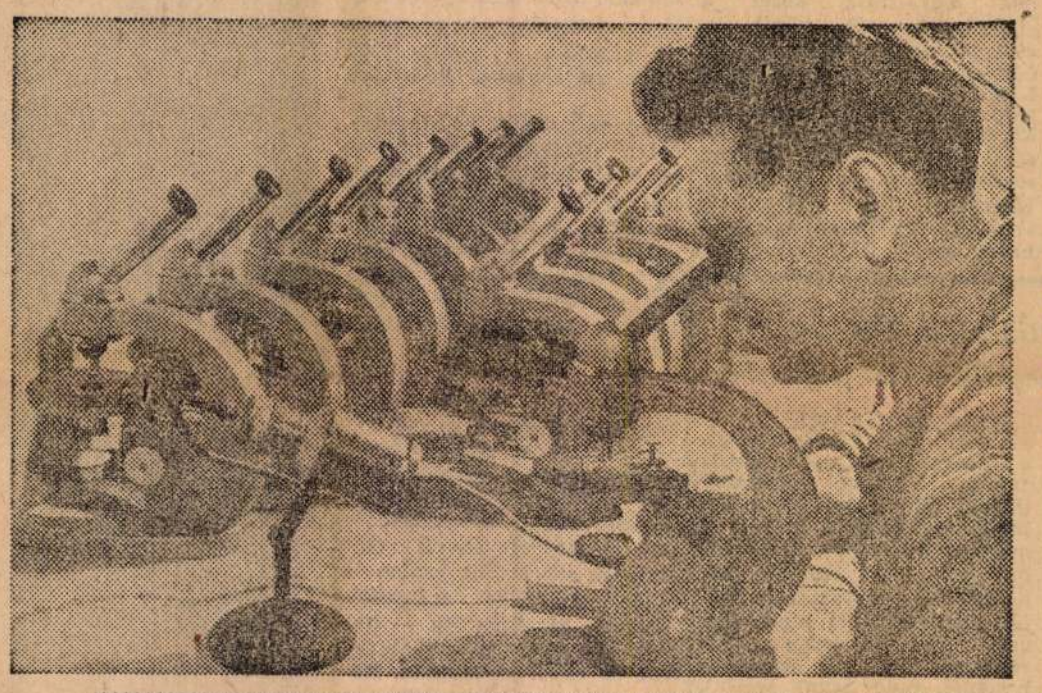

A POLITECHNIKAI OKTATÁSHOZ szemléltető és gyakorlati eszközöket készítenek az Iskolai Taneszközök Gyárában. A gyár ebben az évben ötszáz különböző fajta kísérleti bemutató taneszközt készít a politechnikai oktatáshoz. Képünk: Késmárky Kálmán kétszázszorosan nagyító iskolai mikroszkópokat szerel

(MTI Foto — Friedmann Endre felvétele)

Történt Budapesten 20 óra 50 perckor

Vessünk egy pillantást az időmérő számlapjára: *20 óra, 50 perc...* Vajon mi minden sűrűsödhet abba a hatvan másodpercbe, amíg a nagymutató előbbre kúszik?

Kisvendéglő a Mártírok útján. Ízek, szagok, hangulatok varázsát hirdeti szerényen a *Paksi Halászcsárda* cégtáblája. A kertben a dézsába ültetett facsemeték mellett öttagú társaság telepszik a fehér asztal mellé...

Két szempár figyeli őket. Az egyik *Stoller Jánosé,* aki valamikor az Emke mellett, a híres Keszey étteremben kezdte, mint borosfiú és most őszülő haját hátrasimítva mondja:

— *Hagymával, szalonnával, paprikával készült halpörköltöt ajánlanék csuszatésztával...*

A másik *Korényi Aladáré,* aki a kis dobogón áll, álla alá szorítja a hegedűt, amely még a XXXVI. Rácz Lacié volt és csalhatatlan ösztönével magyar nótába kezd.

A részleteket persze egyikük sem tudja. Azt, hogy Angyalföldről, a *2-es számú Autójavítóból* jöttek mind az öten *Szabó Lajos* művezető gépkocsiján. De ez nem is fontos. Férfiak, barátok, akik munka után halpaprikásért és magyar nótáért tértek ide be.

És búg a kopott, olasz hegedű hangja, amelyet szerelmesen szorít magához a muzsikus, röppen a rendelés, szellő borzolja a lugast.

Klement Gottwald Gyár

A *Klement Gottwald Gyár* udvara kihalt. Fiatal, 24 esztendős szőke lány hajol *a második emeleten* a revolveresztergapad fölé. Még tart a műszak...

A hatmilliméteres lemez egyszeri megmunkálása pontosan két és fél percet vesz igénybe. Ebből másfelet tesz ki a befogás, meg az alkatrész kiemelése. És egy perc, amíg a kés rákocsizik a darabra...

Piniel Ilona fejében ez alatt az egyetlen perc alatt sok minden megfordul. Hogy másnap délelőtt *ott lesznek-e a lányok a megbeszélt időben a strandon,* hogy szeretné már végre megtanulni *beállítani is a revolvergépet,* mert amit az ember saját maga csinál, az a legjobb és csak *el ne késsen valahogy az öccse,* aki szintén itt, az éjszakai turnusban dolgozik... Mindez egyszerre kavarog benne, de a perc elegendő még ahhoz is, hogy megtoldja *Pista* képével. Katonaruhában jön majd haza szabadságra...

A fogantyú után nyúl. Megáll a gép. *Letelt a perc.* Jöhet a következő darab...

Károlyi-kert

A *Károlyi-kert* árnyas lombkoronái most sötétségbe burkolóznak. És Händel Messiásának bűvöletes melódiája tör az ég felé. A széksorokban kétezer ember ül moccanatlan némaságban. *Jegyet* a kétezerből egyetlenegy sem vett... Valamennyien *bérletesek.*

Lopakodjunk halkan a kerítés felé. *Legalább százan ülnek itt kívül is,* elszórtan a padokon. És jaj! A lábunk alatt megroppant egy kavics! Idős bácsi szisszen fel:

— *Nem tud vigyázni?!*

Megszeppenve nézünk rá, a kórus lágyan zümmög s az öreg arcán végigfut a megbékélés mosolya:

— *No, jöjjön, ...ad itt még egy kis hely...* — suttog, és arrább húzódik a padon.

Mentőszolgálat

A *mentőszolgálat* őrsvezetője a telefongépnél ül. Kattog a készülék, egy elnyújtott, ideges hang recsegi a membránon keresztül:

— *Patakzik a vér az orrából... Jöjjenek gyorsan, az isten szerelmére! Idős asszony, lehet már vagy hetven esztendős is... Tompa utca...*

Az ügyeletes orvos éppen a társalgóban ül, a televíziót nézi és fáradtan szippant a cigarettájából, amit most egyetlen mozdulattal el kell nyomnia a rózsaszín üveghamutartón — kimerültségével együtt. Ez és amíg kiér a kapu elé a piros zászlós, soros »esetkocsihoz«, *csupán hatvan másodperc.* De mint 27 esztendeje mindig, az agya most is lázasan működik. *Melyik a legközelebbi kórház? Mi okozhatta a bajt?* Sérülés? Vagy az orrban levő viszértágulat repedése? Esetleg magas vérnyomás?

Margitsziget

Persze még sok-sok minden történt Budapesten 20 óra 50 perckor. Azt még fel kell azonban jegyezni a krónikába, hogy a Margitszigeten ebben az időben suttogta egy fiú a kislány fülébe:

— *Szeretném örökre megállítani ezt a percet...*

De a város, az élet bölcsebb. Nem tett eleget a kívánságnak. Mert gondolt a baráti társaságra, akik közül hármat várt otthon a család; az esztergályos lányra, aki már megfáradt; az idős asszonyra, akinek vérzett az orra a Tompa utcában; és talán a szerelmespárra is, akikre — *még sok boldog perc* vár.

S az érzések, mozgások, gondolatok áramkörei tovább dobbantak.

A nagymutató előbbre kúszott egy rovátkával.

Fodor Gábor

Radnay József

P. H. 934. XII. 4

— **Műtárlat Egerben.** Ünnepélyes keretben nyilt meg *Radnay József* kollektiv kiállítása Egerben, dr. *Petrő Kálmán* országgyülési képviselő és *Török Géza* polgarmester védnöksége mellett. Radnay festményei közt különösen feltünnek két nyáron át Egerben festett képei, melyek az ősi város jellegzetes szépségeit örökitik meg, értékes részei még kiállításának dalmáciai tengerparti képei és hangulatos erdőrészletei. A tárlat e hó 10-ig marad nyitva és nagy sikert arat.

P. H. 934. XII. 4

szám..... Pénztári szám.....

ıtalvány.

.....*nak, címe:*.....
(esetleg postatakarékpénztári számlájának száma)

ıltal .....

.....*ért*

[redacted]

[redacted]*fizetendő.*

.....*bélyeg* .....*nyugta* .....*bevonandó.*

.....

.....

.....

Ellenjegyzi «.....» főosztály:

.....

1935.

Radnay József

— **Radnay József festőművész kiállítása Egerben.** Előkelő közönség jelenlétében vasárnap nyílt meg *Radnay József* festőművész értékes kiállítása Egerben. A tárlat ünnepélyes megnyitásán dr. *Petro* Kálmán országgyűlési képviselő, a kiállítás védnöke és *Trak* Géza polgármester is megjelent. A mintegy 75 képből álló kiállítást az előkelő közönség nagy érdeklődéssel nézte végig. Nagy sikere volt elsősorban a helyi vonatkozású Egerben festett szép képeknek. Már a megnyitás napján több képet megvásároltak. **A nagysikerű tárlat december 10-ig lesz nyitva.**

N.M.-934 XII/4

N. M. 934. XII. 4.

Magyar királyi államvasutak. Ügyirat-s

Utalványszám ...../BI..... ügyosztály.

Fizetési u

.....

a magyar királyi államvasutak főpénztára ó

.....

Pengő

azaz

A .....Pengő .....fillérről kiállítandó .....

.....

.....

Budapesten, 193.....

Utalványozza «.....» főosztály:

.....

Radnay József

IRSÁG m. 934. XII. 2

Radnay József festőművész gyüjteményes képkiállitása Egerben

Előkelő közönség jelenlétében pénteken nyilt meg *Radnay* József festőművész gyüjteményes kiállitása Egerben. Az ünnepélyes megnyitón *Petró* Kálmán dr. országgyülési képviselő, a kiállitás védnöke, *Trak* Géza polgármester és neje, *Okolicsányi* Imréné alispánné, *Frank* Tivadar tanácsnokon kivül a város előkelő közönsége volt jelen. A kiállitott képek közül nagy sikere volt elsősorban a helyi vonatkozásu, Egerben festett képeknek, melyeken a város jellegzetes szépségeit ábrázolta. A kiállitás december 10-ig lesz nyitva.

m. 934. XII. 2.

Magyar királyi államvasutak. Ügyirat-sz

Utalványszám ...../Bl..... ügyosztály.

Fizetési u

.....

a magyar királyi államvasutak főpénztára ál

.....

Pengő

azaz

A .....Pengő .....fillérről kiállítandó .....

.....

.....

Budapesten, 193.....

Utalványozza «.....» főosztály:

.....

A könyv

Radnay József

Tavaszi kiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel

Ujság 1931.VI.21.

Radnay József

Alkotásával szerepelt a Független Művészek Társ.-nak kiáll.-án.

M.930.X.5.

Radnay József

Független Művészek Társaságának kiállításán szerepelt.

BH.929.X.13.

Radnay

Független Művészek Társaságának
őszi tárlatán képével szerepelt.

Radnay József

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

M. 929. X. 13.

Radnay József

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban szere-pelt.

Radnay

József is ujra toro egyeniség. A *Budai hegyek* zöldje, a sárgabarna kék *Velencei hangulata* és a szinhatásában kissé Rippl-Rónai ostendei fehér tengerparti képére emlékeztető *Békásmegyeri strandja* eredeti szinhatásukkal feltünő képek. *Popper S. Lóversenye* szinfoltos mozgalmasságával, a *Mezei virágok* élénk szinösszhangjával hat.

PH. 929.X.13.

Radnai József

Műne nevepel a Munkácsy
Léh Ernst-múzeumban ren-
deset Kiállításán.

N. Ü. 934. V. 13.

Rednay József festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével vett részt.

Magyarság 1931.IX.20.

Radnay József

Tavaszi Szalon - Nemzeti Szalonban - képével szerepel /balatoni tájak/

Pesti Hirlap 1931.VI.21.

MDK

Radnai József

„Komlói erőmü állomásrakodója, of.

„Koncentráció" csillerakás..., of.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.1961.

Madam Jones

Comité ordre Alcoolique, of.

Conservation canadienne..., of.

Dolgoad embroek Robert Kidd. Ernst Mus. 1961.

Radnay József

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

Magyarság 1931. IV. 26.

Radnay József

Szerepelt a dúcsarnok Tavaszi tárlatán.

P H . 1931 . IV . 25 .

Radnay József

Tavaszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel /nagyon tehetséges tájképei /

Magyarország 1931.VI.21.

Radnai József [redacted]

Gyilkos tó, olf.

[redacted]

A magyar művészetért c.kiáll.

Radnay József.

A Független Művészek Társasága székesfehérvári vándorkiállítása bemutatja műveit.

Magyarság, 1928. Jún. 26.

Radnay József.

Két műve tájképe szerepelt a Független Művészek Társadalmának olasz-magyar barátsági kiállításán, Szegeden. (emlitve.)

Magyarság, 1928. Nov. 14.

Radnay József.

Képei szerepeltek a Független Művészek Társaságának III. ik olasz-magyar barátsági kiállításán, Szegeden.

Pesti Hirlap, 1928. Nov. 15.

Radnay József

A Vasutas Képzőművészeti Kör alapításakor Kisfarkas Imre és Radnay József volt az ezmei és szakmai irányító.

Tasnádi Attila: Élunk: az emberformálás.
Néprzava, 1973. febr. 25.

Radnay József és Kisfarkas Imre festőművészek

1947-ben megalakult a vasutasok szakszervezetének képzőművész-iskolája, a két művész vezetésével, huszonnyolc taggal, "Képzőművészeti Kör" cimmel. A tagok első nagyszabásu megnyilvánulása, a háboru alatt lerombolt pályaudvarok és vasuti hidak megörökitése volt.
1959-ben már a müncheni Nemzetközi Vasutas Képzőművészeti Kiállitáson vettek részt nagy sikerrel. A tagok közül többen önálló kiállitást is rendeztek és külföldi kitüntetésben is részesültek. A Kör ma már 180 taggal rendelkezik.
Lipp Tamás: „Együtt" c. riportjában hivatkozik "A Képzőművészeti Kör vázlatos története" c. kiadványra. Elet és Irodalom, Bp. 1974. juni. 1. 22. sz. 16. lap.

Radnay József
Eger, olajf.

Magyarország a képzőművészetben. II. kiáll. Nemzeti Szalon, 1940. január. 11 l.

MDK

Radnay József

Duna Zebegénynél

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138. kiáll.
1933. márc. 8 l.

MDK

Radnay József

Dalmát sziklák at Adriában

Spalatói kikötő II. of.

Tav.tárlat, N.Szal. 1934. jun. 7 l.

MDK

Radnay József

Dalmát sziklák

Szines dalmát bárkák

Tav.tárlat, N.Szal. 1934. jun. 7 l.

MDK

Radnay József

Somnebiliki menedékház

Spalatói kikötő

Tav.tárlat, N.Szal. 1934. jun.

7 l.

MDK

Radnay József, festő

Tabáni utca.

Nemz. Szalon. - A Független Művt. Társ. - IV. kiáll.
1931 XI. - Kat.

Radnay József

MDK

Az egri nagytemplom belseje

Műcsarnok 1938 Szent István kiállítás

MDK

Radnay József

Napos budai hegyek

Egri patakrészlet

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

MDK

MDK

Radnay József

Képzőművészet 1931. 41. sz. 143.l.

Radnay József

Szerepel a Független Művészek Társaságának Klubhelyiségében (Erzsébet Kt. 41) rendezett Karácsonyi Képvásáron.

P. H. 927. XII. 22.

Radnay József

Szerepel a Fugjetlen Művészek Társaságának Klubhelyiségében rendezett Karácsonyi Képvásáron.

ujság, 929, XII. 15.

Radnay József

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

Mo. 929. X. 13.

Radnay József

szerepelt a Magyarság Képzőművészeti Kiállításán.

M. 1933. XI. 5.

Radnay József festő M.D.K.

Bulgáriai és csehszlovákiai tanulmányutjának festői eredményeivel kiállitáson szerepelt.

67 éves korában elhunyt.

Napló

Magyar Nemzet 1963. szeptember 8. 9.1.

MDK

Radnay József festőművész

Résztvett a Független Művészek vidéki vándorkiállításain.

Cikk: A Független Művészek Társasága vándorkiállítása.

Képzőművészet, 1929. 21.sz. 144.l.

MDK

Radnay József

Régiségek. Olajf.

Az első magyar representativ csendelet kiállitás katalogusa. Nemzeti Szalon 1932. Febr.-Márc.

M.D.K.

Radnay József

Az első Országos Plakátművészeti Tárlat I. szériakiállitását rendezte meg a "Fáklya" Szegeden, Miskolcon és Debrecenben. A kiállitáson sikerrel szerepelt a művész alkotása.

Szinházi Élet. Bp. 1929. juni 23-29. XIX. évf. 26. sz. 95. lap.

MDK

Radnay József

Dékány A.: Kiállitás a N. Szalonban. Magyarság 1929. okt. 13.

RADNAY JÓZSEF

Napos budai hegyek.
Egri patakrészlet.

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok. 1937.

MDK

Radnay József

A Nemzeti Szalon tav. tárlata. Képzőművészet
1928. 12. sz. 187.l.

Radnay József
Tájkép

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április.
7 l.

A zólyommegyei Jakabfalu r. k. templomából. Ipolyi-gyüjtemény.

A jakabfalvi festő szoros kapcsolatban áll a csegöldi BE mesterrel és a jánosréti mesterrel. E szárnyak egyideig a besztercebányai plébániatemplomban voltak.

Ipolyi: Besztercebánya város művészettörténeti vázlata. Századok, VIII., 1874., 684. l. — Ipolyi: Schematismus historicus diocesis Neosoliensis. Besztercebánya, 1876., 135. l. — Ipolyi: A besztercebányai egyházi műemlékek története és helyreállítása. Bp. 1878., 151. l. — Divald: Zólyom vármegye csúcsíveskori szárnyasoltárai. A M. Mérnök- és Ép.-Egyl. Közlönye, XLIII., 1909., 125—126. l. — Divald: Magyarország csúcsíveskori szárnyasoltárai. II. füzet, Bp. 1911., 9. l. — Lepold—Homor 96. l. — Gerevich PA, 210. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 25. és 30. szám. — Gerevich IPGY, 87—89. l. (3. és 4. kép, 93. l.) — Péter: A magyar művészet története. I. kötet. Bp. 1930., 116. l. — Genthon: RMF, 58—59. l. (7. kép: 41. kép.) — Csánky Dénes: Tanulmányok a szepességi táblaképfestészet XVI. századi történetéből. MM, XIII., 1937., 346. l. — Lepold—Lippay 54. l. — Rados Jenő: Magyar oltárok. Bp. 1938., 36. l. — Horváth, Enrico: Il rinascimento in Ungheria. Roma, 1939., 52. l.

MDK

Radnay József, festö

Hegyi ut Badgasteinban,

Az Ernst-Muz.kiállitásai. CXLVII. -Munkácsy-Céh.VI. sors.egybekötött repr. kiáll. Bp.1934 május. Kat. 15.l.

MDK

RADNAY JÓZSEF

Alpesi kiáll. Képzőművészet, 1932. 51.sz. 136.l.

M.D.K.

Radnay József

Festőművész kiállitott a Fényes Adolf terembe.

Kovács Gy: A hét kiállitásai.

Népszava 1959. aug.30. 4.old. 203.szám.

MDK

Radnay József, festö

184. Balatoni részlet. Olf.

Nemzeti Szalon.-A Balatoni Táre. IV.Kiáll.
Bp.1930 szepz. Kat.

MDK

Radnay József, festö.

162e. Viharos tenger.
162f. Napsütéses ház Zebegényben.

Uj Szalon. Megnyitó Kiáll. Bp.1934.ápr. Kat.

MDK

Radnay József

Képzőművészet 1934. VIII. 74. sz. 143.l.

Radnay József MDK

Őszi hangulat a Bükkben, olf.

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Radnay József MDK

Nyári felhők, olf.

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

MDK

Radnay József, festöm.

743. Napos erdei ut. Olf. 39x49

744. Dalmát tenger. " 39x49 J.l.j.

Árv. Közl. 1933. dec.hó 4.rk.sz. 68. aukció. 31.l.

MDK

Radnay József

Képzőművészet 1927. 5. sz. 32.l.

MDK

Radnay József, festöm.

Zell am See. Olf.

Nemz. Szal.- A Munkácsy Céh VIII.repr. kiáll.-a.
1935.márc.3o.-ápr.14.Kat.

MDK

Radnay József

"Zsákutca" c.festm.repr.
"Faluvégén"c. " "
"Szérüskert"c. " "

Rát Str. 215.1.

Radnay József MDK

Tájkép, olf.

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Radnay József

MDK

Falusi utca a Bükkben

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

MDK

Radnay József, festö

Boglyás tájkép. Olf.

Nemz.Szal.-A Független Müvészek Társ. -III.kiáll.
1930.okt./ Kat.

EDK

Radnay József

kiállitása a Fényes Adolf teremben aug. 7-én nyilik.

/akverellek, olajképek/

Esti Hirlap 183 sz. 1959. aug. 6 2 old.

MDK

Radnay József

festőművész kiállit a Fényes Adolf teremben.

/hazai tájak/

Esti Hirlap 192 sz. 1959. aug. 16. 2 old.

RADNAY JÓZSEF

AFüggetlen Művészek Társasága jan.22.-én tartott tisztujitó közgyülésén választmányi taggá választották.

Képzőművészet. 1929. 17.sz.56.oldal

MDK

Radnay József

Zell am See, of.

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

Radnay József MDK

Szolnoki tiszai táj, olf.

Munkácsy Céh IX. kiáll.
Nemzeti Szalon 1936. máj.

Radnay József MDK

A magyar róna lapja a Magyarság, plakát

Plakátmüvészet
Országos Magyar Tárlat
az Uj Müvészházban, 1929.

Radnay József MDK

Sziklás táj, olf.
Viharfelhők, olf.
Szent4ndrei uccarészlet, olf.
Vizmosás, olf.
Utcarészlet Szentendrén, olf.

Országos Magyar Tárlat
Az Uj Művészházban, 1929.

Radnay József

MDK

Jegenyék , olf.
Erdei ut, olf.
Fa-tanulmány, olf.
Krisantémumok, olf.
Dunai strandélet, olf.

Országos Magyar Tárlat
Az Uj Művészházban, 1929.

Rądnay József MDK

Nyár, olf.
Régiségek, olf.
Naplemente, olf.
Hüvösvölgyi táj, olf.
Zugligeti hegyek, olf.

Országos Magyar Tárlat
Az Uj Müvészházban, 1929.

MDK

Radnay József

Képzőművészet, 1932. VI. 48. sz. 68. l.

MDK

Radnay József

A Nemzeti Szalon gyüjtm.kiáll.-án negyven képpel szerepel.
Czóbel Gyula tanitványa, de később nagy hatással van reá Munkácsi és Paál László.
Külföldi tanulmányutja után végigjárta a magyar városokat.

Cikk: Müteremhirek.

Müvész-Élet 1932.dec.1. 13.1.

MDK

Radnay József, festöm.

az ujabb generáció kitünö képviselöje.

Boross Mihály: ...magyar festök csendélet kiállitása.
Képzömüvészet. 1932. 48.sz. 68.1.

MDK.

Radnay József festőművész
A Független Művészek Társaságának Vándorkiállításán vett részt. /:Mohács, Pécs, Kaposvár, Nagykanizsa:/

Képzőművészet, 1929. 21. sz. 144. l.

Radnay József MDk

Szerepelt a veszprémi SZMT Kisfaludy Kulturotthonban 1957 aug. 25-én megnyilt kiállitáson.

Paál Ákos: A vörösberényi művésztelep kiállitása.
PEDAGOGUSOK LAPJA: 1957. szept. 15.

MDK

Radnay József

N.Szal. I.osztrák alpesi kiáll. 1932. máj.

MDK

Csoportkiállitás a Nemzeti Szalonban

Radnay József

Müvész-Élet. 1932. dec. 1.

MDK

Radnay József, festö

Balatoni táj I.	Olf.
Tabáni Holdvilág-utca	
Balatoni táj II.	Olf.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat. 1931.Junius. Kat.

Radnay József MDK

Várrom. repr.

Képzőművészet 1937. 23.o.

MDK

Radnay József, festö

Napos ösz.

Nemzeti Szalon.-Öszi Tárlat.1933.szept. Kat.

Radnai László

Radnai László okl. lakásberendező iparművész, asztalosmester, Rákospalota, Károly-u. 35.
294-343

Rákospalotai butorüzemének lerakata, VI. Nagymező-u. 43.
118-141

Bptávb 1940 szept.

LIN

MDK

Radnay Lóránd, Schall József, Weltzl János és ifj.

Maschirevich György

Pályamunkájukat 400 pengőért megvásárolták

A Kerepesi temető uj ravatalozójára kiirt pályázat dijnyertesei. Magyarország 1939. ápr. 20.

RADNAI LÓRÁNT építész

GERŐ László: Radnai Lóránt 1914-1991. = Magyar Építőművészet, LXXXII.évf. 5/6.sz. 1991 108.p. ill.

júliusi műsort nagyszerű légtornászmutatványok egészítik ki.

zaka ban

el a Rádius-film-ében, amikor a zahagyott „Egyet-emekművet kezdi sztással megoldó-szerető közönség Blanchár világhírű zene megszállott

Operafilm énekesek nélkül

Bravúros eredetiséggel vitték filmre az olaszok az egyik legnépszerűbb operát, a Toscát. Carlo Koch, a film rendezője abból az elgondolásból indult ki, hogy mint prózai drámát hozza filmre a közönség elé Tosca tragédiáját. Igy lett romantikus dráma, szabályos filmtörténet az operából. A zenei aláfestésnél azonban Puccini halhatatlan melódiái csendülnek fel. Az ének hiányát böven kárpótolja a színészegyüttes kitünő játéka, amelyből különösen a nagy francia jellemszínész, Michel Simon megindító és erőteljes alakitása emelkedik ki Scarpia szerepében. Egyuttal új olasz filmsztárral ismerkedik meg a magyar közönség: a címszerepet Imperio Argentina, az egyik legtöbbet ígérő olasz filmcsillag játssza. A különleges érdekességü filmet néhány nap mulva mutatják be.

* **Johann Strauss-est a fővárosi képtár**

kiálli
színv
dős
asszo
Klár
ez va
gikus
csony
kiálli
Miku
Corvi
felel

Tü
nyer
nem
kell
Soka
soktó
szeme
juk r
a vic
anyag
denki
felelő
vésze
Say
zetésé
márka
megei
Művés
nyugt

A
nek r
azt a
vészet
vinni.
szobrá
látoga
nál
meg
retette
művés
ismert
tést.

RADNAI Lóránt építész

PAMER Nóra: Radnai Lóránt (1914-1991). =
Műemlékvédelem, XXXV. évf. 4.sz. 1991
286 - 287.p. ill.

ig, graues getuschtes Rähmchen, schwarze
it schwarzen Rahmenlinien. Rs. „Neu-
r GoeJb. XXI 1935, S. 229).

1227), jedoch mit zwei Staffagefigürchen

ayr). – Semper, S. 118, Abb. 7 (Radierung von
2.– Kettner, S. 109.

r.

Vb Nr. 205. Nähere Angaben über den
nd Begründung der Dat. — Sept. 1808 —

Radnay Loránd, épitész MDK

A várpalotai városközpont beépitését tervezte.

repr.

MagyÉp 1945-55.

Radnay Loránd, épitész MDK

Várpalotai lakóházak tervezője.
2 repr.

MagyÉp 1945-55.

M.D.K.

RADNAY Lóránd építész

Várpalota beépítési terve

Társtervező: Károlyi A.

Rados Jenő: Magyar épitészettörténet Bp. 1961. 336.

Radnay Lóránt, építész

M.D.K.

a három egyenként 1000 p-ös első díjak egyikét nyerte el a Dobogókő renderésére kiírt pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1938..LXIX. évf.

ort. 13. sz. 10. old.

MDK

Borsos Károly, és Radnay Lóránt építész-ek

közös tervét megvételre ajánlotta a bírálóbizottság.

Kiosztották a Halászbástyához vezető út tervpályázati díjait.

Pesti Hirlap. 1941. szept. 21.

MDK

Radnay Lóránt

pályamunkáját az alábbi pályázaton looo pengőért megvásárolták

Kiadták a Városdal rendezésére kiírt tervpályázat dijait. Magyar Nemzet 1941. szept. 21. 11.1.

M. D. K.

RADNAY Lóránt építész

Marx téri tervpályázat (Repr.)

Preisich Gábor: A Marx téri terv-
pályázat,
Magyar Építőművészet 1956. (VI) 3. sz.
79. e

M.D.K.

Radnay Lóránt, épitész

A pécsi Városplébánia bővitésére 1938-ban kiirt pályázaton tervét a bizottság dicsérelben részesitette és megvásárlásra javasolta.

Gosztonyi Gyula: A városplébánia épitéstörténete. Pécs müemlékei. Pécs, /1942/. 47.old.

M.D.K.

10. sz. cédula. Előzmény: az 1.-9. cédulákon.

Radnay Lóránt

A bizottság dicséretben részesitette és megvásárlásra ajánlotta pályamüvét.

Gosztonyi Gyula: A Városstemplom épitéstörténete. Pécs. 47. l.

M.D.K.

Radnay László, építész

terve a három egyenként 1000 P-ös díjak egyikét nyerte el a Dobogókő rendezésére kiírt pályázaton

Vállalkozók Lapja. Bp. 1938. LIX. évf.
ápr. 13. sz. 10. old.

MDK

Kőszeghy Gyula, Radnay Lóránt gép.-k

A pécsi belvárosi templom kibővítésére vonatkozó pályázaton dicséretben részesültek.

A pécsi templompályázat eredménye.
Magyarság. 1938. III.13.

M.D.K.

dr. Radnay Loránd, építész

terve a hat egyenként 2.500 p-ös díj egyikét nyerte el a belső Ferencváros rendezésére kiírt pályázatban.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1943. LXIV. évf.

jul. 1. sz. 6. old.

MDK

Radnay Margit

Villanylámpa

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. ~~xxxi~~
lo l.

MDK

Radnay Margit

Uj Szin 1931. I. 48.1.

Radnay Miklós
festő

Munka körben c.
képe repr.

Szinházi Élet

1925. 39. sz.

(Kiállítás a szolnoki
művésztelepen.)

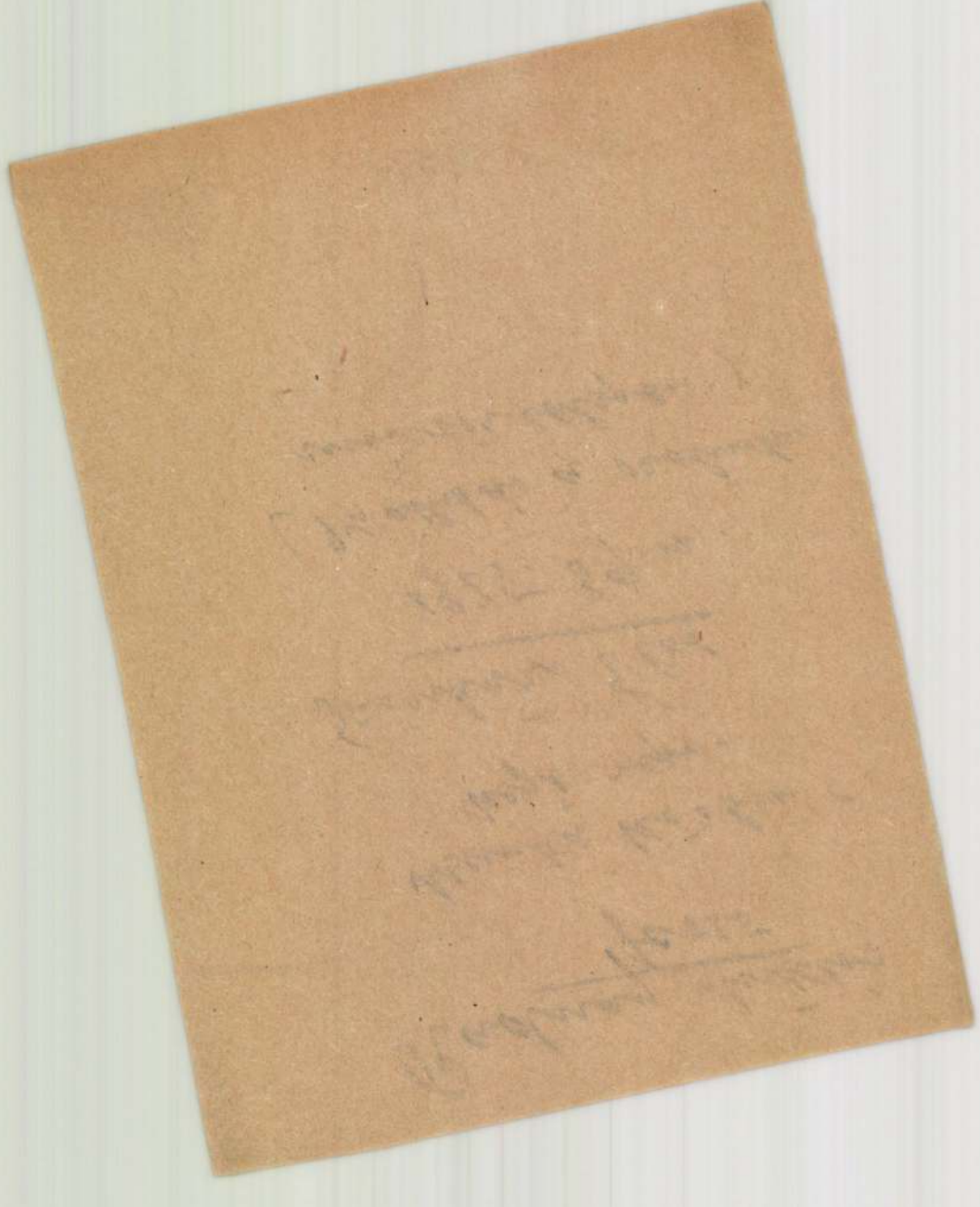

RADNAY MIKLÓS:
Alföldi szélmalom

Nemzeti Szalon
58. csop. kiáll.
1928 jan.

Radnay Miklós

Radnay Miklós

RADNAY MIKLÓS:
Öreg cigány

Nemzeti Szalon 58. csop. kiáll
1928. jan.

Radnai Miklós

U. 3503

Reggeli Ujság

1932. jan. 18.

(R. akciója a fiatal magyar művészekért.)

R. a Budweis mellett levő Krumauban dolgozott korábbi ideig, ahol tájképeket festett. Ott több német olaj festővel kiállítást rendezett. A kiállítás sikerrel járt, mire a német közönség művész gárda elhatározta, hogy megfordít

alakítja a krumai
művésztelepet, amely-
re több fiatal magyar,
német és osztrák festőt
hívnak meg. R. már
megkezdte az új mű-
vésztelep tagjainak
toborzását Budapes-
ten. R. egyébként az
L. & C. Hardtmuth-
cég budweisi gyárá-
ban mint művészeti
tanácsadó működik
s most Bécsben a
Würthle-szalonban
készül nagyobb kiállí-
tásra, majd ismét
vissza tér Krumauba.

1900 [illegible]

Radnay Miklós
minteremki állítás
szolnoki, naturalista természetfestő

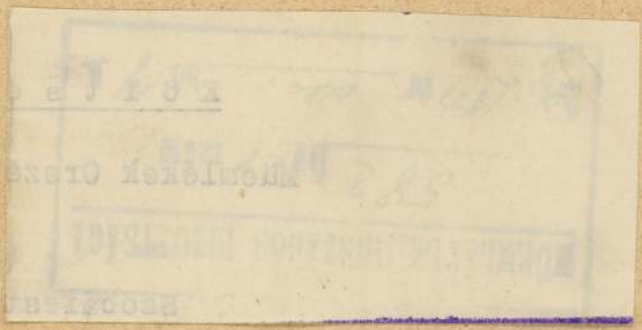

Ybl Ervin: R. M. festményei. Budapesti Hirlap. 1929. nov. 17.

A m. kir. vall. és közokt. mi
s a IX. ker. m. kir. állampén
másolata:

Radnay Miklós
festő
Koll. kiáll. a Fészekben

Budapesti Hirlap
1938. Datum levagiva
(Radnay Miklós
képes.)

159/ k. a. k. hegyes [illegible]
szerencsém tint. e[illegible]
hogy a Kinizsy Pa[illegible]
a megadott erőre
utunk inditom.

Bocsánatot k[illegible]
nem intézkedhette[illegible]
szerverése munden

Örömömre
szolgálatokat tehet[illegible]

Méltóságos Uram

Radnay Miklós

ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ és RADNAY MIKLÓS

FESTŐMŰVÉSZEK

TISZTELETTEL MEGHIVJÁK A LIPÓTVÁROSI CASINÓBAN

F. HÓ 28 TŐL, 1924 JANUÁR 6 IG TARTÓ KIÁLLITÁSUK

MEGTEKINTÉSÉRE.

NYITVA EGÉSZ NAP.
Megtekinthető e meghivó
felmutatása mellett.

Hölgyek a kiállitást
csak délután 1 ó.-ig
látogathatják.

Budapest, 1923 december hó.

ápoló Latkóczy kívánságára égve hagyta a villanyt, azután fogta a volt kegyelmes ur cipőjét és kiment a szobából. Amikor az ajtónál volt, visszaszólt:

— Gute Nacht Excellenc!

— Gute Nacht! — felelte csöndesen Latkóczy és a fal felé fordult.

Másnap reggel, amikor takaritani akarták a szobáját, a személyzet hiába kopogtatott Latkóczy Imre ajtaján. Belülről nem jött semmiféle válasz, nem hallatszott semmi nesz. Feltörték az ajtót és behatoltak hozzá. Latkóczy vérbefagyva feküdt az ágyon. Bal kezében egy Frommer-pisztolyt szorongatott. Teste megmerevedett és már nem volt benne élet. Éjszaka követte el az öngyilkosságot. Latkóczy Imre, a közigazgatási birróság volt másodelnöke szigorubb birája volt magának ellenségeinél is. Nem elégedett meg az erkölcsi halállal, eldobta magától a testi életet is.

A tragikus öngyilkosságról azonnal értesitették Latkóczy

Radnai Margit

Kandalló, kerámia
Ciprokcseréptartó akt,
kerámia

Nemzeti Szalon 1928.

Tavaszi Szalon

T. 2741.

eysser, Slavonier, Liccaner,
tädter határőrök ábrázolvák tel-
ölül

. ÖSTERREICHISCHE ARMEE.

ppen 1742.

felich.
Bermann & Sohn
ldenen Krone.

pirosnak 28.5: 42.3 cm.
österreichische Armee im Laufe
n & Sohn in Wien.

Radnai

K. 3. *Margit*, szobrasz és keramikus Budapesten. Artisztikus kerámiáival szerepelt a KVT 1927-es tavaszi kiállításán és az UME 1928 febr. tárlatán a Nemzeti Szalónban. Az UME rendes tagja.

Ke. Gy. II. 342 b

Radnai Magit

Kut 1929. jan. kiall. wobrázně

Kandalló, kerámia

Figuralis kerámia.

~~[illegible]~~ keramikus Bpst.

Ume 1928. febr. kiall.

4 Kerámia -

Ume rendes tagja -

Sarós vármegye X. 163.

RADNAI MARGIT, Budapest.

*174.	Aranykor	keramia
175.	Idill	keramia
176.	Napban	keramia
177.	Leány	keramia

Nemzeti Szalon

1928 febr

A NEMZETI SZALON VEZETŐSÉGE:

ELNÖK:

† Gróf ANDRÁSSY GYULA v. b. t. t.

ALELNÖKÖK:

Gellért Jenő Horvai János

IGAZGATÓ:

Déry Béla

ÜGYÉSZ:

Dr. Képessy József

MŰTÁROS:

Kató Kálmán

PÉNZTÁRNOK:

Eckstein M. Miklós

TITKÁR:

Bende János

TISZTELETBELI TAGOK:

† Benczúr Gyula
† Munkácsy Mihály
† Szinyei Merse Pál
Eugen svéd királyi herceg

SOCIETAIREK:

Radnai Margit

keramikus

186. *Radnai* Margit: *Kandalló* (kerámia) eladó.
187. *Radnai* Margit: *Figurális kerámia* (eladó.)

Nemzeti Szalon

1929. jan.

Kut.

Nemzeti Szalon 1928

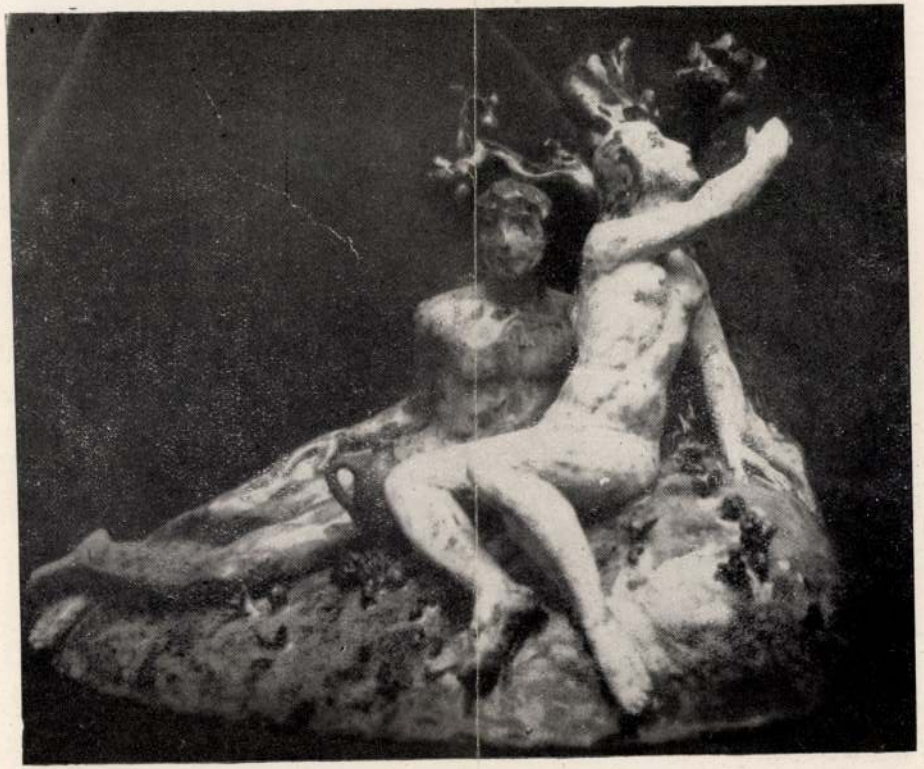

RADNAI MARGIT

Aranykor — *Das goldene Zeitalter*

Radnai Margit

Dobrán

.catio felett: Mappa haec reducta est

ér. a rl. 49 : 58.3 cm.

)1-46.

Térkép.

Ezen allegorikus ábrázolás
a felső jobb sarokban:

TABVLA GEOGRAPH
exhibens
REGNVM
SCLAVONIAE
cum SYRMII Ducatu
Ex mappa grandiori desu
in lucem edita ab
Homannianis Heredibu
A. MDCCXXXXV.
C. P. S. C. M. Gr.

a lap fölött: Carte du Royoaume
dont l´un et
l´autre est arros
et la Orave.

KOVÁCS ÁKOS
SZALONJA
V., BANK-U. 7, II./1.

1931. ben

sajtólemütető
január 2-án, péntekben.
d.e. 9 – e. 7-ig

XII.

A látogatók vendégek.
Belépődij tehát nincs.

MEGHIVÓ

BENE GÉZA

KÉPEINEK
ÉS

RADNAY MARGIT

SZOBRAINAK

JANUÁR HÓ 4-ÉN
D. E. 10 ÓRAKOR
MEGNYILÓ

KIÁLLITÁSÁRA.

A kiállitás vasárnapokon és ünnepeken délelőtt 10—2-ig, hétköznapokon délelőtt 11-től délután 5-ig tekinthető meg.

Kaufmann, Tel. 292-16

Radnay Margit
festő

Jordán.

Radnay Margit

szobrász

kollektív kiáll. Kovács Ákos

szalonjában

(XII. kiáll.)

könyvárusnában

Radnai Margit.

Az U. M. K. bemutatkozó ki-
állításán mint szerepel.

Esti kurir, 1928. febr. 21.

Radnai Margit.

Az U. M. E. bemutató kiállítá-
sán „Aranykor" c. majolikája
szerepel. (emlitve.)

Esti Kurir, 1928. febr. 21.

Radnay Margit.

A Vemzeti Szalonban rendezett UME első budapesti kiállításán kerámiai, bronz és terrakotta munkái szerepelnek.

Magyarság, 1928. febr. 19.

Radnai Margit.

a Nemzeti Szalonban rendezett bemutatkozó kiállításán készült felvételek.

Pesti Napló, 1928. febr. 19.

Radnay Margit

Kiállítása nyílt a Kovács Galériában.

Est 1931. I. 1.

Radnay Margit

Kiállítása nyílt a Kovács Szalonban.

Újság 1931. I. 4.

Radnay Dezsit

kiállítása nyílt a Kovács galériában.

Magyarország 1931. I. 4.

Radnay Margit

Kiállított a Kovács Szalonban.

P H. 1931. I. 6.

Radnay Kornil

[illegible]

[illegible] - [illegible]
[illegible] - [illegible].

[illegible]
[illegible]

Laduay korgit

szobrász

KUT Képzőművészek Uj Tirsaniga kiállítása - Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel. Fantázidus kerámiái igen becses értékek.

Esti Kurir
1929.I.6.

Radnay Margit

szobrász

Képzőművészek Uj Társasága kiállítása - Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel.

Nagyarság
1929.I.6.

K. Radnai Margit

Népies barokk kerámiáival szerepelt a KUT 1927-es kiállitásán.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp.1965. 192-97.l.

Radnay Margit

keramikus

koll. kiáll.

Kovács Ákos szalonja

vrod

Ujság 1931. jan. 4.

(e. a.: Bene Géza

és R. M.)

48. Ereklyemuz.

0.

Előrefésült haja, szemöldöke, bajusza és
szeme kék. Ingének gallérja látszik,
lérú és szegésű, ~~mentekötője zsinorból való~~.

m.

harczi emlékek muzeumából (107/95. No 81.)
iki 14985 sz. leirat alapján (159/96).

600

Radnayné Bauer Erzsébet

6.

Árverési Csarnok aukciós kat.

40-x. 1927. dec.

Vp	Szöveg
	1. áthozat
	2. áthozat
	Kamatnak
	6%, 10 3.840/60. lej. dec. 26.
	Folyószámla
	Folyószámlának
28.	Bálint Károly hben, megh
	telezéséért a Forgalmi Bank
	Rt.-nál. lej. febr. 3.

Radnainé Bauer E.
186. Szt. Ferenc. Olajf. 5000.

Nemzeti Szalon

Egyházm. kiáll.
1926.

1279

1279. Görö

A XVI.

Madonna két szentte

A középütt trónoló M
sávos sötétzöld ruhát visel
mek Jézust fogja, ki jobbj
keresztes világgömböt tart.
Jánost a kereszttel, jobbról
vel és a kehely felett kig
vidék várossal. Az összes
körül. A kép hátán öt sorba
Restauratum fuit Temp
SVMPTIBVS SVIS A. DNI M D

Fa, méretei 120:101 c
1894 szeptember 13-án M. Roc
moltatott 1895 augusztus 31
nézve lásd az 54347–95 és
sz. min. előadmányi ívet. — A
november 28-iki 4563 (635–
373 eln. sz. leirat (464–901

Jegyzet. L. az 1896-iki
— Preisliste N°. 163.

III

Vét. 1894

Radnainé Bauer Erzsi
festő

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299—632.

Lap: Vasvármegye (Szombathely)

Megjelent: 1943. FEBR. 5.

A szokásos téli influenza érte utol vagy három hete Radnainé Bauer Erzsi festőművésznőt is, aki eleinte csak néhány napig gyengélkedett, majd — amikor már gyógyultnak érezte magát — váratlanul ujra visszaesett betegségébe. Ezuttal azonban már komolyabb formában. Komplikációk keletkeztek, a láz magasra szökött és betegágya mellett férje és családja sok aggodalmas órát éltek át. A felette gondos háziorvosi kezelés és a szeretetteljes ápolás azonban végül is leküzdötte a bajt, ugy hogy a művésznő ma már tul van betegségén. Néhány hetes pihenés után majd visszatérhet árván maradt műtermébe, hogy ujra kezébevegye kényszerüségből letett ecsetjét és rajzoló ceruzáját.

nt magyar ember, kinek hite a függetlenségi
diadalában rendíthetetlen, üdvözlöm a függet-
ermék hűséges hirdetőjét, nagy érdemű elő-
át, a "Budapest" napilapot, jeunállásának
radik évfordulója alkalmából
kéz helyzetekben, a megpróbáltatások idején,
rilárdan állta meg helyét e lap, mint őrszem

Radnainé Bauer Erzsi

szeretette valva — ezt mesén a Ha-
Boóz könyve.

Radnainé Bauer Erzsi: Mesék az erdőből. Martineum, Szombathely. 180 lap. (Kötve 8.80.)

6—10 éves gyermekek számára írta *Radnainé Bauer Erzsi* ezt a meséskönyvet, amely az erdő állatvilágát mutatja be a kis olvasóknak. Megismerik a színes, kedves mesék során az erdei állatokat: a szelíd kis őzikét, a bölcs baglyot, az okos és békés sündisznót, a félénk nyulat, a vidám és elégedett mókus-családot, a komoly szarvast, a mulatságos békát, majd ezeken túl a tündéreket és törpéket is felvonultatja az írónő. Meséinek mély és komoly célzata van, a történeteken át a kis olvasók szívébe akarja oltani az élet fontos, nagy igazságait: az egyszerűséget, a jóságot és a szeretetet. Az értékes könyvet a szerző 12 négyszínnyomású, művészi képe díszíti.

Magyar Kultúr — szemle 1943. szept. 15.

Radnainé Bauer Erzsi

Radnainé Bauer Erzsi: Mesék az erdőből. A szerzőnő, aki maga illusztrálta szellemes rajzaival »erdei« mesékönyvét, egy egércsalád menekülésének históriájával kezdi meséinek gyüjteményét. A könyv a dunántúli erdők illatos, csendes, lila ködös tájait ébreszti új életre az olvasó képzeletében, **okos medvékkel, komoly baglyokkal, kacér mókusokkal, félénk őzekkel, szemtelen egerekkel, gyorsröptű fecskékkel és vidám sündisznókkal népesítve be a csendes erdők tavaszi, nyári, őszi és karácsonyi tájait.**

Esti Magyarország
1943. dec. 22.

rózsák közé szendítette alakját, [illegible]
misított Gül Baba, az, aki imádkozik, virágokat nemesít és szelíd mosollyal járja budai rózsakertjeit, s ezt a munkáját csak azért hagyja abba, hogy rajongóit fogadja, kiket bölcs és szelíd igéivel ejt ámulatba. Maga a Rózsadomb neve e hazugság betetőzése és vége. Jelentékeny ember volt, az biztos, de más módon, mint ahogy az utókor elképzelte.

Már életében bizonyos nimbusz vette körül, mint hajdan a veterán legionáriusokat. Halála után Mahomet budai pasa, ki 1543—1548. között képviselte a szultánt e hódoltsági centrumban, türbét, azaz sírkápolnát emelt tetemei fölé. Ez a türbe és a pécsi, Idrisz-Baba türbéje a mohammedán sírkápolnaépítés egyedüli emléke Magyarországon.

Alaprajza szabályos nyolcszög. Az építmény kőzsámolyon áll. Nagyméretű, faragott kőhasábokból épült, amin látszik, hogy építője, a budai pasa nem sajnálta a költségeket. Egyszerű, dísztelen falait pusztán mélyített tükörmezők dekorálják, a nemes anyag lehetővé tette ezt a puritán fogalmazást. Minden második falon elliptikus ablakocskák nyílnak, összesen négy darab. Fedése nyolcoldalas kupola zsindelyből, ami szépen zárja le a külső harmonikus képét. Érdekessége, hogy lanternája is van, ami a török kupolákon rendszerint hiányzik. A hasábos lanterna-tornyocskát szintén domború zsindelytető fedi, annak a tetején ül a félhold. Valaha a kupolát ólomtető fedte.

A belső hasonlóan egyszerű. Zöldre van festve. A vakolat alatt nem faragott kő, hanem alaktalan kőfalazat lappang. Egyetlen dísze a lapos, vak szamárhátív-sor, mely a falakon

Radnay Rezsőné

rőjtöki Bauer Erzsi

feső

Vul. Rőjtök (Sopron m.)

Lásd

Bozmagyarlex

768, 771. l.

Öt bőrkazula színes brokátot és arany
nazzomántot utánzó díszítéssel. Maj.
átlag 104 cm. Magyar munka 1760 körül-
ről

Gerevich, PA, 200 l.

Radnai Rezsőné

Hertő

Lásd

Bauer Ernsi.

, stb.,stb. –

jára vall a honvédszobor ledön-

tett meg. –

elmeczbánya és Beszterczebánya

. Körmöczbányán a vártemplom,

tercebányán pedig a városháza és

endő ki. –

i annak, hogy a sok háboru s vi-

i élet folyt hajdanában Felső-

Radnayné Bauer Erzsi

Dénes Gizella: KÉT FEHÉR GALAMB.
Történelmi regény. Radnayné B. E. rajzaival. 144 oldal. Egészvászonkötésben P 5.—.

S. Bokor Malvin: VELENCESEK.
Történelmi regény. Radnayné B. E. rajzaival. 164 oldal. Egészvászonkötésben P 4.—.

Mézes J.: KÁNTORÉK ANNUSKÁJA.
Regény fiatal leányok számára. Radnayné-Bauer E. rajzaival. 160 oldal. Kötve P 4.50.

Élet 1934. 48. sz.

Törökné Kovács Hermin: KORMOS BIRI.
Elbeszélés 9—12 éves leányok számára. Radnayné Bauer E. rajzaival és háromszínnyomású védőborítékával. 125 oldal. Írásművészete, hangjának nemessége és mély erkölcsi tanulsága az újabb magyar ifjúsági irodalom legnagyobbszerű termékévé avatják ezt a művet. Egészvászonkötésben P 4.60.

u. o.

Radnainé Bauer E.

1926, egyházmin. kiáll. a
Nemzeti Szalonban.
Szt Ferenc, olaj.

Kelta vaslaindrsa VII. 129.

Radnainé Bauer Erzsi

festő Trombathely

Trott Kö. 1943. dec.

st. melléklete

A kis Jézuskának szép karácsonyfája
Az erdő vadjait nagy örömre várja.
A sok ajándékot hordják az angyalkák
S kedves szavaikat ámulva hallgatják:

A baglyok, a cinkék, a szarvas a medve...
A kisebbeknek meg még vigabb a kedve!
Örülnek az őzek, nyuszikák, mókuskák,
Sünnel, egérkékkel áldják a Jézuskát.

Martineum Rt. nyomása, Szombathely.

Radnai Miklósné

Állami II. rajzdíj

1927

Radnainé (vagy
Radnötinné) Bauer
Erzsebet
lásd festő
Szt. Márton Céh
1943. tav. kiáll
hat

malom...

verse. *Török Mihály zenéje.*

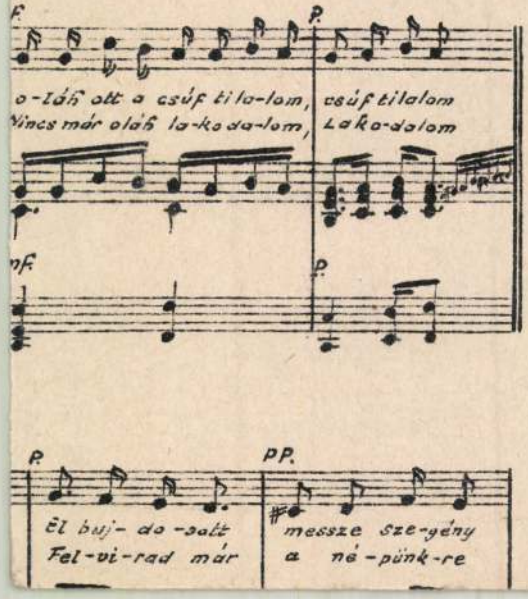

Radnai Miklósné

festő

állami II. rajzdíj 1927

Nemzeti Szalon

MAPE 16. kiáll 1930

dec

Radnai Miklósné

MHPFE tartalom 1927
állami II. rajzdíj

599

Fendi Peter

Gyermek kis madarakkal. Kny.

140 m. 125 z.

K. O. 80

Radnai Rezsöné vul

Bauer Erzsi

festő

l.

Radnainé B. E.

Harminc év

1877—1907

A „Budapest“

Bauer Erzsébet

festő

lásd itt Radnai
Rezsőné B.E.

Az Ujság: 1923
nov. 11. (c.a.:
A képzőm Főiskola
jászapáti művész-
telepe.)

Részt vett a telep
kiállításon

R. 2.

Budapest, 1931. aug.19.

ványi Gyula urnak,

Budapest.

értesitjük, hogy a Horthy Miklós
lakásának 1931. novemberi negyedére
tatlanul a Fabank r.t. budapesti
gedményeztük és tisztelettel kérjük

Bauer Erzsébet

festő Keszthely

l. Szent Martonczéh tav.

Szombathelyi kiáll.

kat. 1943.

könyvtáramban

Brokes Mátyásné archépe

Dr Hutiray Andorné archépe

Dr Hutiray Andor archépe

Gesell Payer Emőke archépe

Édesapám

olajfestmenyek

Bauer Erzsébet

1920/21 II. - 1923/24

Ferképzőmfőiskére

65. l.

BAUER I. *Erzsébet*, férj. *Radnai Rezsőné*, festő, * Rójtök 1897 nov. 13. Bosznay Istvánnál tanult a budapesti képzőművészeti főiskolán. 1926 óta sűrűn szerepel a Műcsarnok tárlatain.

E. G. I - F 81. l.

Móricz József:

Mellig, kissé jo
előre fésülte, bajusza
van csavarva, ~~III~~ kett
~~ja nyitva van~~. Felr

„Móric
74.
s alól: „Ölmütz Tél
A lap hátán éltr

Szénrajz,

Lts

Bauer Erzsi

mil. Röjtökön 1897 nov. 13.

Rk.

1920/21. II. elsőéves univerz-

nov. Bosznay 7.

Haves magyar III. 178.

Bauer Erzsébet

festőnő

lásd

Radnay Rezső.

csomagjában.

T. i. Radnayné B. E.

R. Bauer Erzsébet

~~Mészáros utca 10~~

Műcsarnok

1926. angol-magy. kiáll. 503, 521

1926. őszi kiáll. 570

1926. téli kiáll 346, 348, 355, 363

1927. tav. kiáll. 209

1927/28. téli kiáll. 369.

1928. tav. kiáll. 441, 447, 481

l. Margit körút 64/b.

1929. Tav. kiáll 326, 342, 344

Pozsonyi Városi Múzeum V. 161.

R. Bauer Erzsébet

festő

Műcsarnok 1926.
őszi kiáll
346, 348, 353, 363. sz.

Műcs. kiáll. 1926 tól.
Pipics 110. l.

Bauer Erzsébet, Radnai

Rezsőné festő

Margit Körút 64/b.
Jelenleg kombathelyen

1930. tavaszi kiáll. - 3.

1930/31. jub. kiáll. 657.

Érkezett 1904. november 17.

908/1904. a. (Miárkusfalva, 1904. november 15.)

Kern Gyula plébános jelentést tesz a kassai múzeum részére átengedett harang beszállításáról s a költségek kiegyenlítését kéri (T. Kern Gyulának, 1904. XI. 25. II. Pávoy Sándor Szepesi püspöknek, 1904. XII. 9.)

R. Bauer Ernébet

Kupecky Társaság
tagja.

KMTÁRS művcsoptok
1931 febr-márc kiáll.

V. 4, 13, 15
1932. febr - márc. kiáll.
320.

Bauer Erzsi

grafikus

Árverési Csarnok Kat. aukció

32. sz. 1926. ápr.
33. sz. 1926. jun.
36. sz. 1927. febr.
38. sz. 1927. máj.
41. sz. 1928 febr.

1929. 4. rk. kiáll.
Csendélet, of.

~~1929. 3 rk. kiáll.~~
stb.

~~Arany János~~ Földije III. 185.

Radnai Marta

iparművész

M.D.

Az Iparművészeti Kiállításon mutatta be strandtáska modelljet.

Kertész Magda: A tertil és bőr ifjú művészei.

Nők Lapja, 1966. jul. 23 - 14 lap

Radnay Miklós

Szerepelt a Nemzeti Szalon akvarell- és pasztell-kiállitásán.

B.H.932.V.29.

Radney Mikl^s

Radnay Miklós
festőművész

* **(Müteremkiállitás.)** *Radnay* Miklós és *Vörös* Géza festőművészek párisi utjuk előtt kis kiállitást rendeztek a Csáky-utca 15. szám alatti mütermükben. Az előbbinek kellemes tónusu szolnoki tájképeit és aktrajzait, az utóbbinak pedig néhány nagybányai részletét és grafikai kompozicióit, önarcképét dicsérhetjük. A kiállitás március 20-ig hétköznapokon délután 3—7-ig, vasárnap pedig 11—2-ig és délután 4—7-ig tekinthető meg.

Budapesti Hirlap. 1927. márc. 13.

Radnay Miklós.
festőművész

A Nemzeti Szalon 58-ik csoportkiállításán műveit szerepelnek.

Uj Nemzedék, 1928. jan. 24.

Radnay, Miklós.

festőművész

A S. Nemzeti Szalon felv. 2.-ig meg-
hosszabbította vaporthiállítását,
melyen művei szerepelnek.

Magyarság, 1928. jan. 29.

Radnay Miklós.

A Nemzeti Szalon csoportkiállítá-
sán munkáiból láttunk né-
hány portrait és tájképet. (emlitve)

Nemzeti Ujság. 1928. jan. 22.

Radnay Miklós

Tavaszi Szalon kiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel

Pesti Napló 1931.VI.21.

Radnay Miklós

Tavaszi Szalon - Nemzeti Szalonban állitott ki régi, többször méltatott kvalitását mutató képet

Esti Kurir 1931, VI.24.

Radnay Miklós

Tavaszi Szalon - Nemzeti Szalonban - képével szerepel /felesége arcképe/

Pesti Hirlap 1931.VI.21.

Radnai Miklós

Festőművész

Vigadószkiállitás. - Nemzeti Szalonban képével szerepel

Est 1931.VI.21.

Radnay Miklós.
festőművész

a Nemzeti Szalon csoportkiállításán művei szerepeltek.

Magyarság, 1928. jan. 24.

Radnay Miklós.

A Nemzeti Szalon csoportkiállítá-
sán szolnaki tájrészletei és „Öreg cigány"-
„Öreg magyar"-„Önarckép" c. tanulmány-
fejei szerepelnek. (említve.)

Pesti Hirlap, 1928. jan. 22.

Radnay Miklós.

Pesti Hírlap

A Csáky-utca 15. számu ház műtermében két festő, *Radnay* Miklós és *Vörös* Géza műteremkiállitást rendeztek. Párizsba mennek, kész munkáikat bocsátják nyilvánosság elé, hogy a kiállitás anyagi eredményeivel alátámasszák párizsi tanulmányutjukat. Mindkettő igen tehetséges, értékes művész, megérdemelnék, hogy e kiállitás eredménye valóra váltsa reményeiket. *Vörös* Géza figuráiban szin és ritmus, kompozicióiban harmónikus beállitás, tájképein hangulat van. *Radnay* Miklós képein több a nyugalom. Talán az önbizalma több, szinei lágyak, tónusa egységes, de ő is evolucióképes. A kiállitást nagy érdeklődéssel tekintheti meg mindenki, aki a művészetet szereti. *(b. m.)*

Esti Kurir, 1924. júl. 13.

2

Radnay Miklós

100/a Ősz a Dunán, olaj

Duna Kiállitás katalogusa, Nemzeti Szalon
1933. január hó 6 lap

Radnay Miklós

Esthangulat

Munkácsy-Céh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov. 21 l.

Radnay Miklós

Esthangulat

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban
Budapest, 1928. katalogusa 2 lap

Radnay Miklós

Muló zivatar

Nemz. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

4o 1.

Radnay Miklós festőművész

Lóverseny

A Budai Szépművészeti Társulat Karácsonyi Kiállitása. 1936.XII.13.

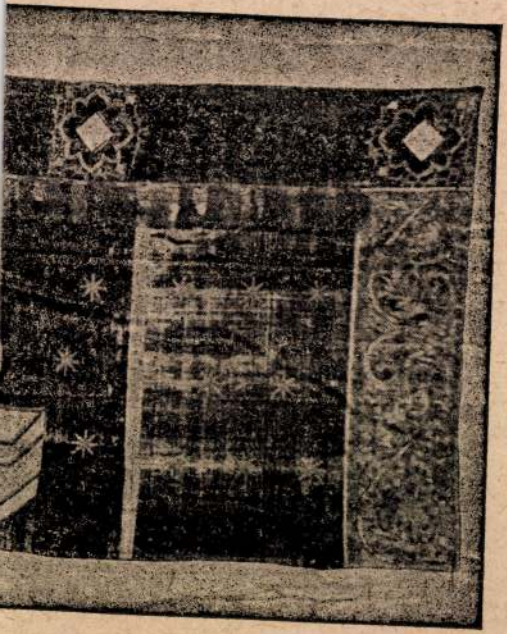

XIV. század.

Biharvármegye, 332. szám. — Gerevich
PA, 258. l. — Őszi kiállítás, 1930. Ipolyi,

M.D.K.

Radnay Miklós

"Feleségem virágokkal" és "HÉV-állomás" c. képeinek repr.-ját hozza a lap s megjegyzi, hogy a Fészekben "Radnay Miklós, a szolnoki müvésztelep friss tehetségü tagja rendezett kiállitást

Szinházi Élet. Bp. 1934. jan. 14-2o. XXIV. évf. 4. sz. 49. lap

.

M.D.K.

Radnay Miklós festőművész

"Johann Strauss "keringőkirály" leánya, Meissnerné Strauss Alice" a művész által készitett portrét az Operaháznak ajándékozta. Radnay Miklós festőművész a Strauss család közeli rokona juttatta el a portrét névrokonához Radnai Miklós igazgatóhóz-irja a repr.- mellett a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1934. juni 10-16. XXIV. évf. 25. sz. 44. lap

MDK

Radnay Miklós, festőm.

a művésztelep mai lakóinak egyike./1927/

Hyba: Fényes ünnepség keretében nyilt meg a szolnoki művésztelep jubiláris kiállitása.
Nemzeti Ujság. 1927. szept. 20. 6.l.

MDK

Radnay Miklós festőművész

Radnay Miklós festőművész, Lux Elek szobrászművész és Vágfálvi Quittner Ervin épitész, aki a Touring Club alelnöke is, együttesen készitették a "Film szobrát" a sanfranciscói világkiállitás részére. Repr.

Kristóf Károly: Három magyar művész készitette a Film szobrát...

Az Est, 1938.Nov.5. 10. o.

M.D.K.

Radnay Miklós

Karikatúri Muráti Lili szinmüvésznőről és felfedezőjéről, Bárdos Arturról.
"Szinházi Hét" c. rovatban.

Szinházi Elet. Bp. 1932. május 18-24. 8-14.
XXII. évf. 2o. sz. 43. lap

MDK

Radnay Miklós

Képzőművészet 1930. 30. sz. 118.1.

MDK

Rainay Miklós.

413. Csendes utca.

[illegible]

MDK

Radnay Miklós

A Nemzeti Szalon téli tárlata. Képzőművészet 1933. 57. sz. 38.l.

MDK

Radnay Miklós

Képzőművészet 1929. 16. sz.

Radnai Miklós

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

EK. 929. X. 29

Radnai Miklós

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

Ujság 929. X. 20.

Radnay Miklós

szerepelt a nemzeti kiállításon.

PH 1933. IV. 20.

Radnay Miklós

— **Radnay Miklós** festőművész a *Fészek Klubban* állítja ki legujabb művelt. A bemutatott anyagon megérzik a művész tehetsége, amely főképpen szineiben nyilvánul meg. Csendéletei és friss akvarelljei dicséretet érdemelnek. Kár, hogy rajzbeli készsége nem éri el azt a fokot, amelyet egy komoly művésztől megkövetelünk. *(m. p.)*

N.U. 938. I. 29

Nemzeti Ujság 1938 I. 29

Radnay Miklós

3. Radnay Miklós képei

A Fészek Művész Klub társalgójának falát *Radnay* Miklós képei borítják. Rokonszenves fiatal festő, aki olajban, temperában, akvarellben és ceruzarajzokban egyaránt szívesen dolgozik. Tárgyban is változatos: csendéletei frissek, nyári tájai napsütésesek és sok szeretettel felkapott sportjelenetei mintha valamilyen új és nagyon időszerű irányban jelentenének kísérletet. Egy női portréja bizonyítja, hogy a fiatal művészre ezen a téren is jövő vár. Általában világos, bonyodalmak nélküli témákat szeret és mindezeken optimista világnézet uralkodik. Ritka érték ez a mai világban.

(k. i.)

Pesti Napló 1938 I. 30

Radnai Miklós

szerepelt a Budai Építőművészeti Társaság

őszi tárlatán.

PH 1933. XI. 19.

Radnay Miklós

Festménnyel szerepelt a fiatal művészek kiállitásán a Műcsarnokban.

Est, 933.IX.10.

Radnay Miklós

Műve nevepel a Nemzeti Szalonban rendezett Gyst-művészeti kiállitáson.

m. 934. v. 20.
P. H. 934. v. 20.

MDK

Radnay Miklós

Képzőművészet 1935. 8.1.

MDK

Radnay Miklós

Tárlatok. Képzőművészet 1931. márc. 68.l.

MDK

Radnay Miklós

A N. Szalon tavaszi tárlata. Képzőművészet 1931. 42. sz. 164.l.

MDK

Radnay Miklós

Virágok, temp.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

21 l.

MDK

Radnay Miklós

Varró nő, rajz

Hóolvadás, vf.

N.Szal. 2.zsürimentes kiáll. 1916. máj. 18 l.

MDK

Radnay Miklós

Két sziv a Balaton mellett

Balatoni Társ. 6.kiáll. Uj Szal. 1934. okt. 11 l.

11 l.

MDK

Radnay Miklós

Nagymosás, stabilo

Régi kapu, "

Akv. és paszt. kiáll. N.Szal. 1932. máj. 11 1.

MDK

Radnay Miklós

Krumaui utcarészlet, szin.rajz

Esős idő, temp.

Régi házak, "

Akv. és paszt. kiáll. N.Szal. 1932. máj. 11 l.

MDK

Radnay Miklós

Budweis ősszel, temp.

Régi hid a Moldván, stabilo

Tulipánok, temp.

Akv. és paszt. kiáll. N.Szal. 1932. máj. 11 l.

MDK

Radnay Miklós

Mária szobor, stabilo

Krumau a Moldva partról, stabiló

Esthangulat, "

Akv. és paszt. kiáll. N.Szal. 1932. máj. 11 1.

MDK

Radnay Miklós

Ódon klastrom, stabilo

Vén lámpás utcája, "

Ősszel, "

Akv. és paszt. kiáll. N.Szal. 1932. máj. 11 1.

MDK

Radnay Miklós

Szolnoki táj, stabilo

Falu részlet, "

Moldva parti házak, temp.

Akv. és paszt. kiáll. N.Szal. 1932. máj. 11 l.

MDK

Radnay Miklós

Meleg nyár, temp.

Tavaszi Szalon katalógus, 1929. máj. 14 l.

MDK

Radnay Miklós

Ősz a Dunán, olaj

Duna-kiáll. N. Szal. 1933. jan. 8 l.

Balmazujváros (Hajdú)

R.k. templom, homlokzati t
félkörives szentéllyel. Két
szószék. Ötvösművek és text
Épült a XVIII. században.

Tóth József: Balmazujváros

MD K

Radnay Miklós, festö,

szereplésével kiérdemelte, hogy nevét külön említsék.

Tárlat. K. Tavaszi Szalon. Szinnyei Társ. rendezésében.
"Képzömüvészet" 1928. 10.sz. 132.l.

Radnay Miklós.

festőművész

** **Kiállítások.** *Radnay* Miklós festőművész december 16-ától december 24-éig kiállítást rendez munkáiból az Egyesült Lipótvárosi Polgári Körben (Akadémia-utca 3, II.). — *Bundschuh* Ottó, *Demeczkyné Volf* Irma és *Mezey* (Wiesner) Frigyes olaj- és vizfestményeinek kiállítása e hó 16-án nyilik meg a Madách Imre-gimnázium (VII., Barcsay-utca 5, II.) rajztermében. A kiállítás január 2-án záródik és naponként 10—2 óra között díjtalanul tekinthető meg.

Újság, 1928. dec. 17.

4

MDK

Radnay Miklós

Zagyvahid, of.

Szolnoki müv.telep 50.évford. Ernst Muz.kiáll. 1952. máj.

MDK

Radnay Miklós, festö

Muló zivatar.

Bp.Műcs.OMKT. Nemz.Képzőmüv.kiáll. Rend.M.Kir.Vall.-
és Közokt.Min./1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm.- 40.1.

MDK

Radnay Miklós

Delelő ökrök, of.

Virágok a konyha asztalon, of.

Csendes utca, of.

N.Szal. kiáll. 1927. jun. 21. 1.

MDK

Radnay Miklós, festömüvész

az Egyesült Polgári-Lipótvárosi Körben rendezett gyüjteményes kiállitást.

Kis Kiállitások. Képzömüvészet 1929. 16.sz. 32.l.

MDK

Radnay Miklós

Andréka Károly arcképe, olf.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Radnay Miklós.
festőművész

Párizsi útja előtt műteremkiállítást rendezett Vörös Gézával együtt, (sáky u.-i műteremben.

Esti Kurir, 1927. márc. 13.

Radnay Miklós

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

Est 1931. II. 22.

Radnay Miklós

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

EK 1931. II. 24.

Radnay Dürkó

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

PM 1931. II. 22.

Radnay Miklós, festő

emlitést érdemel. A Nemz. Tarlat (évad-záró) a N. Szal.-ban.

P. H. 932. VI. 19.
(f. j.)

Radnay Miklós

Friss, tehetséges piktor.
Tavaszi tárlat a N. Szal.-ban.

(ov.v.) N. U. 932. VI. 19.

Radnay Miklós

Két "Városrészlet" c. műve a Szinyei Társ. tav. tárlatén.

P.H.931.IV.5.

Radnay Miklós

Két "Városrészlet" c. műve a Szinyei Társ. tav. tárlatán.

P.H.[illegible],IV.5.

Radnay Miklós

Pályázat a Ferenc József
jubileumi alapítványra

M. 932. X. 8.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "
mely a terület épitészeti állagának a tö

M

Radnay Miklós.
festőműnész

A Nemzeti Szalon 58. csoportkiál-
lításán képei szerepelnek.

Magyarság, 1928. jan. 20.

Radnay Miklós

Alkotása a Balatoni Társ. képkiállitásán.

P.H.934.X.2.

Radnay Miklós

festőművész

Szinyei Társaság Tavaszi Szalon kiállítása - a Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Budapesti Hirlap
1930.V.11.

Radnay Miklós

festőművész

A Szinyei Társaság által a Nemzeti Szalonban rendezett tavaszi Tárlon kiállításon a Nemzeti Tárlon elismerő oklevelét nyerte:

Kora tavasz c.
olajfestményéért.

Nemzeti Újság
1930.V.28.

Radnay Miklós

festőművész

Szinyei Társaság Tavaszi Szalon kiállitás. - a Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1930.V.11.

Radnai Miklós.

A szolnoki művésztelep 25. éves jubileumi kiállításán művei szerepelnek.

A Reggel, 1927. szept. 19.

Radnay Miklós festő

Kerepesi a Nemzeti Galéria Nagy Tavaszi Tárlatán

Pesti Napló 1977 VI. 16.

Radnai Miklós

festőművész

Radnai Miklós a Fészek Klub kis kiállítótermében mutatja be új kollekcióját és egyben beszámol új fejlődéséről is. S színesebb és világosabb lett impresszionista pikturája egy nagyon szép és egyszerű virágcsendéletben, egy komoly portréstudiumon és néhány őszinte természetlátással megformált tájképén.

B. L.

Esti Ujság

1934 I. 6.

Radnay Miklós

festőművész

— **Radnay Miklós kiállitása.** *Radnay* Miklós fejlődésében nincsenek ugrások és nincsenek visszacsések. Uj kollekciója, amelyet most mutatott be a *Fészek Klub* kiállitási helyiségében, mégis fontos állomást jelent, mert bizonyitéka annak, hogy azok a részletértékek és fejlődési stációk, amelyeken eddig áthaladt, most szerves egységbe fonódva, harmonikusan érvényesülnek uj alkotásaiban. *Radnay* legnagyobb értéke az az etikus törekvés, hogy őszinte legyen és élményeit ne a modorosságok orrhangján, a divat rabszolga-kenyerén, hanem a maga hangján és a szépség örök eszközeivel fejezze ki. Izlés, tudás és kultura jellemzi Radnay minden képét, tehát gyüjteményes kiállitását is.

Kereszti ujság

1934 I. 16

Radnay Miklós
festőművész

--.A Fészek kiállitások sorát az uj esztendőben *Radnay* Miklós festőművész kiállitása nyitja meg. Január 3—15-ig tart a kiállitás, mely friss, változatos mondanivalóival a nagyközönség számára is minden este 6—8 óráig megtekinthető a klub kiállitási termében, VII., Kertész-utca 36. sz. alatt.

Nemzeti Ujság
1934. I. 4

Radnai Miklós.

A Műcsarnok téli kiállítására felhozták a szolnoki művésztelep jubileumi kiállítását, melyen művei szerepelnek.

Esti Kurir, 1927. dec. 18.

Radnai Miklós.

Műre szerepel az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat téli kiállításán, a szolnoki gyűjtemény között.

Esti Kurir, 1927. dec. 20.

Rachmai Lukács.

Mire rezegel az Orsz. Magyar Képzőmüvészeti Tanulat Éti Mi-allítása, a nolnoki egyéjtemény körött.

Lati kurir 1927 de c. 20.

Radnai Miklós

Munkája szerepel a Műcsarnok téli tárlatán, ahol a tavaszi művészek retrospektív kiállítását alkotnak.

Pesti Napló, 1927. dec. 18.

Radnai Mihalós

Hunleája rezepel a Mészmale téli tálatán, ahol a nyulnyi mű-nyele retrospektív. Beiállítást el-lestnek.

Pesti Napló, 1927. dec. 18.

Radnay Miklós.

A szolnoki művésztelep 25. éves jubileumi kiállításán művei szerepelnek.

Az Est, 1927. szept. 20.

Radnai Miklós.

Szolnoki motimuvú műve szerepel a szolnoki művésztelep 25. éves fennállásának ünnepi kiállításán, a Műcsarnok téli tárlatán.
(említve.)

Pesti Hirlap, 1927. dec. 18.

Radnai Miklós.

Képe szerepel a Műcsarnok téli tárlatán.

Nemzeti Újság, 1927 dec. 14.

Radnay Miklós.

A szolnoki műmalomtelep 25. éves fennállásának jubileuma alkalmából műve szerepelt. A művész a telep mai kalapja.

Nemzeti Újság, 1927. szept. 20.

Radnay Lilkós.

A rolnoki műrértelep 25. éves
fennállásának jubiláris kiál-
lításan műve reszesett. A mű-
vész a telep mai lakója.

Szentkirály, 1927. sept. 26.

Radnay Miklós

— **Radnay Miklós müteremkiállítása.** Csáky-utca 15. szám V. emelet 1. (lift) alatti műtermében rendezte érdekes és változatos anyaggal *Radnay* Miklós festőművész karácsonyi kiállítását. Külföldi tanulmányutjának számos festői darabja, bizarr városrészletek, virágcsendéletek, portrék stb. váltakoznak a finom kollekcióban, mely *december 10-től december 25-ig* egész napon át megtekinthető.

N.U. 930 XII/10.

NU. 930. XII. 10.

MDK

Radnay Miklós

Képzőművészet 1933. 215.l.

Radnay Miklós MDK

Csendes utca

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

MDK

Radnai Miklós

Nyaralók, o.

Borus idő, o.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp. 1952.

M.D.K.

Radnai Miklós

festő

1927-ben a szolnoki művésztelepen
rendezett bialitáson részt vett.

Keszegh Sztvánné Kramer Márta: A szolnoki művészet és
művésztelep

Jászkunság, 1956. április III. évf. 2 szám, 81 lap

MDK

Radnai Miklós, festö

Müteremest.

Az Ernst-muz. kiállitásai.- CXLVII. -A Munkácsy-Céh VI.sors.egybekötött. repr.kiáll. Bp.1934 május.
Kat. 5 l.

M.D.K.

Radnai Miklós /1900-1945/

958. Régi kapu.Szines ceruzarajz. 49x65.5 papir
Elveszett. /Fővárosi Képt./

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
67. l.
MUMOK. Bp. 1952.

M.D.K.

Radnai Miklós/1900-

674. Nyaralók. Olajf. 70x100 vászon.
675. Borus idő. " 74.5x63 vászon.

Háborus műtárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 47. l.

Radnai Miklós MDK

Merengő, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Radnai Miklós MDK

Öreg cigány, olf.

Mücsarnok 1927/28 téli kiállitás

Radnai Miklós MDK

Tiszakiöntés,olf.

Tavaszi áradás, olf.

Parasztudvar, olf.

Mücsarnok 1927/28 téli kiállitás

MDK

Radnai Miklós festő

Magyar Müvészet 1925.283.o.
Szolnokon...

MDK

Radnai Miklós festőm.

Chroniqueur cikke. Képzőművészet, II.évf.6.sz.15.l.

Radnai Miklós festőművész

Kilátás a Balatonra

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

MDK

Radnai Miklós,

a N.Sz.által rend.63 csop.kiáll. egyik-másikán szerepelt müveivel. 1928.

A Nemz. Szal. 4oo-ik jub. és a KÉVE XX-ik kiáll.-on. 1929.febr.

Radnai Miklós MDK

Kilátás a Balatonra, temp.

Műcsarnok 1934 dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

MDK

Radnai Miklósné

Állami II.rajzdijat nyert, 1927

Nagy. Akvarell és pasztf.festők 14.kiáll. M.Szal.
2o. 1.
1928. okt.

ifj. Radnai Rezső MDK

Nyári zivatar, olf.

Műcsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

MDK

ifj.Radnai Rezső

Tájképeivel szerepel a Műcsarnok tav.tarlatan.

/Kézdi./ :Tav.tárlat a Műcsarnokban.

Pesti Hirlap 1927.apr.l. 4.l.

MDK

ifj. Radnai Rezső

Nyári zivatar, of.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 22. l.

Radnay Miklós MDK

Ódon udvar, olf.

Mücsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Radnay Miklós képei, Uapphanizsa, vásosi kaszinó

Pesti Hirlap. 1925. dec. 8. 11

Képkiállítás

Radnay Miklós festő

Pesti Hirlap. 1932. máj. 29. 14

f. j. a Mensáti Szalon akvarell és pasztellkiállítása

Radnay Miklós festő

Pesti Hirlap. 1932. jún. 19. 10

f. j. Párizsi társaság Nemzeti

Színházban

Radnay Miklós festő

Pesti Hirlap. 1924. jul. 13. 9-10

László Aladár: Magyar festők között.

a Tisza partján

Radnay Miklós

* **Radnay Miklós müterem-kiállitása.** *Radnay* Miklós festőművész Csáky-utca 15. szám, V. em. 1. (lift) alatti műtermében rendezte érdekes és változatos anyaggal karácsonyi kiállitását. Külföldi tanulmányutjának számos festői darabja, bizarr város részletek, virágcsendéletek, portrék stb. váltakoznak a finom kollekcióban, mely december 10-től december 25-ig egész napon át megtekinthető.

M. 930. XII. 11.

M. 930. XII. 11.

Radnay Im

Radnay Miklós.
festőművész

A Nemzeti Szalon 58-ik csoport-
kiállításán műveivel részt vesz.

Nemzeti Ujság, 1928. jan. 18.

Radnay Miklós.
festőművész

A Nemzeti Szalon csoportki-
állításán képei szerepelnek.

Magyarság, 1928. jan. 17.

Radnay Miklós.

A Nemzeti Szalon 58. ik csoport-kiállításán portréi szerepelnek.

Esti Kurir, 1928. jan. 22.

Radnay Miklós.

A Nemzeti Szalon 87-ik csoportkiállításán portréit, tájképeit láttuk. (emlékez.)

Magyarság, 1928. jan. 22.

Radnay Miklós.
festőművész

A Nemzeti Szalonban rendezett gyűjteményes tárlatkiállítását febr. 2.-ig meghosszabbították.

Nemzeti Ujság, 1924. jan. 29.

Radnay Miklós.

a Nemzeti Szalon tavaszi tár-
latán munkája szerepel.

Nemzeti Ujság, 1928. Jún. 21.

Radnay Miklós.

A Nemzeti Szalon nemrég nyíló kiállításán „Szőke hölgy" c. képe szerepel. (említve.)

Pesti Hírlap, 1924. Jún. 21.

Rahmay Miklós

A Nemzeti szalon mennyi rósó
kiállításán „Szőke hölgy" c. kepe
eszepel. (emlétve.)

Radnai Miklós

Kiállít a Mohácsi művésztelep IX. 14-én nyíló képkiállításán, mint a művésztelep tőrendére.

M. 1924. IX. 12. (Magyarság)

Magyar Királyi államv

Iktató-szám..... 191...

.....osztály.

A beadvány { száma..... kelte ..... beérkezése .....

Tárgy:

.....db melléklet .....csomag .....súly

Radnay Miklós

Kiállít

E. K. 932. XII. 21.

lő i v

ok művészetéről: . . . . . .

Milyen pályázatokon vett részt: . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásai voltak (vannak): . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Jelentősebb müvei:. . . . . .

. . . . . .

Radnay Miklós

Kiállít

P.H. 932. XII. 20.

Kérdő

Név: . . . . . .

Volt-e önálló kiállítása 1954-óta: . .

. . . . . .

Milyen pályázatokon vett részt 1954 u

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásokat kapott: . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

1954 után készült fontosabb müvei: . .

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Radnai Zoltán zománcképei és grafikái

PETŐFI NÉPE

1983 OKT 1 6

A héten nyílt meg és 22-éig látható a kecskeméti hunyadivárosi iskola emeleti kiállító helyiségében Radnai Zoltán tűzzománc-kiállítása. Az értékes, szép bemutatót Csáky Lajos grafikusművész

őszi idényből. S bár ezután nehezebb ellenfelekkel játszunk, bízom benne, hogy 9 pontot szerez a csapat. Ez pedig elég lehet a tervezett helyezéshez.

Váczi Tamás

hogy az NB II-
a szurkolók min
Sportcsarnokban
szórakozást, aho
nem vigasztalód
térnek be.

Sakkélet a Széchenyi SE-b

Befejeződött a Tóth László Vigaszverseny, melynek résztvevői egy hónapon keresztül esténként, munkaidő után mérték össze tudásukat. *Bense József*, a rendező Széchenyi SE elnöke maga is részt vett a versenyen. A tömegsport-egyesület vezetőjét arra kértük, értékelje a rendezvényt.

ki megtalálhatja
győzelem vagy a
nulás lehetőség
nyünk befejez
meghirdettük az
Egyre több a jel
mas időtöltést r
dezvényeinken."

A Tóth Lász

államtitkár.

A kiadvány hiteléül:

miniszteri irodakezelő.

...itási munkálatainak ellenőrzési költ-
...ngőt fizessen ki.

...másulvétel és további szives intéz-
...éltóságodat tisztelettel oly fel -
...get nevezett tanár urnak bélyegtelen
...elismervényt annak idején az össz
...atni méltóztassék.

...agyméltóságod kiváló tiszteletem

...1934.évi augusztus hó 23-án. A minisz-
...államtitkár.

A hivatalos másolat hiteléül:

KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERIUM

miniszteri irodakezelő.

MDK

Radnay Miklós festó

Műterem kiáll.1927.márc.

Budapesti Hirlap,1927.márc.13.

MDK

Radnay Miklós

"Nói arckép" c.festm.repr.

Rát Str. 216.1.

M.D.K.

Radnay Miklós

A szolnoki művésztelep lakója. Karikaturáját közli a lap.

Megszünt az indiánélet a szolnoki művésztelepen c.
Szinházi Élet. Bp. 1926. aug. 2-8 XVI. évf. 31. sz.✗ 44. lap.

Radnay Miklós, festöm. MDK

745. Virágcsendélet. Tempera. 80x60 J.l.j.

Árv. Közl. 1933. dec.hó 4.r.sz. 68. aukció. 31.l.

M.D.K.

Radnay Miklós: Jeremiás próféta.

Mélynyomás, -- festménye után.

Panoráma. Bécs. 1927.ápr.3. 14.sz. sztl.p.

MDK

Radnay Miklós, festöm.

szürkébe transzponált, hangulatos tájképeivel és néhány nagyon ügyesen megcsinált arcképpel szerepel. /58.csop.kiáll./

Chroniquer.: A Nemz.Szalon tárlatai.
Képzőművészet.1928. 7.sz. 46.l.

Radnay Miklós, festőm. MDK

Krumani főtér. -
Moldva-parti házak. -

Nemz. Szal.-VI.Tavaszi Szalon. 1931.ápr. Kat.

M.D.K.

Radnay Miklós

"Lóverseny" c. képének repr.-ját bemutatja a lap a Fészek kiállitásáról.

Szinházi Élet. Bp. 1938. febr. 6-12. XXVIII. évf. 7. sz. 72. lap.

.D.K.

Radnay Miklós MDK

Vadvirágok az ablakban a Balatonnál

Műcsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállítás

MDK

Radnay Miklós

Muló zivatar

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Radney Miklós

Mailó zivatar

Radnay Miklós

MDK

Virágok, tempera

Műcsarnok 1933 Fiatal művészek kiállítása

Radnay Miklós

Virágok, tempera

Radnay Miklós

MDK

Borus idő

Műcsarnok 1932. Budapest közönségének képzőművészeti gyűjteményéből rendezett kiállítás

Radnay Miklós

Dr. Szili Miksa, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállitás

Radnay Miklós

Műtermi kiállítása

Mo. 1929. XI. 17.

MBK

Radnay Miklós.

Kora tavasz. 138.1.
Repr.

A Debreceni Déri Muz.-Képzőművészet. 2l. sz. 1930. jun.
131-4.l.

MDK

Radnay Miklós, festö

Vadvirágok az a blakban a Balatonnál. Olf.

Mücs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll. 1934.szept.27.-okt.28.
Kat.14.1.

Radnay Miklós festőművész

Vadvirágok az ablakban a Balatonnál

Magyar kiállitás tárgymutatója.Műcsarnok.1934.

MDK

Radnay Miklós

Lóverseny, of.

Budai Szépm. Társ. karács.kiáll. 1936. dec.

MDK

Radnay Miklós

Müteremkiállitások. Képzőművészet 1931. 18.l.

MDK

Radnay Miklós

Fiatalok a Műcsarnokban. Művész-Élet 1933. 14-15.sz. 7.l.

Radnay Miklós festőművész

Virágok

Fiatal Művészek Kiállitása katalógusa 1933. Műcsarnok.

Radnay Miklós MDK

Napnyugta
Muló zivatar, olf.

Nemzeti Szalon 1928. ápr.
Tavaszi Szalon

MDK

Radnay Miklós, festö

Esthangulat. Olf.
Virágcsokor. "
Kilátás ablakomból.
Virágcsendélet.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat. 1932.junius. Kat.

MDK

Radnay Miklós, festö

Romantikus város részlet.
Feleségem arcképe.

Nemzeti Szalon.- Tavaszi tárlat. 1931.junius. Kat.

MDK

Radnay Miklós, festö

Falu ösezel.
Madarassy Beck Gyula báró arcképe.
Kenesei parasztudvar.

Kassai Szalon.-Téli tárlat. 1938.dec. Kat.

MDK

Radnay Miklós festő

N.Szal. tárlatai. /Szinyei Társ./ Képzőművészet,
1930. 31.sz. 145 l.

M.D.K.

Radnay Panni

A Filtex-Sevilla e-heti modellpályázatára beküldött pizsamarajzával első dijat nyert.

Filtex-Sevilla modellpályázat c.
Szinházi Élet. Bp. 1930. ápr. 6-12. XX. évf.
15. sz. 102-103. lap

MDK

V.Radnai Panni festő

Benczur-u. 23.sz.lakóház lépcsőház-mozaikja repr.

Lakástervezésünk néhány kérdése Magyar Épitőművészet 1954.4-6.sz. 121.l.

Negatív

Zilahy István Hegedűszé

Raduai Panni - Kelemen Emil: kürete-
lés Badacsonyban

Mozaik

M.D.Y

[illegible]. Radnai Panni

szobrász

Mozaikjaivól.

Fedor: Képzőművésznők nemzetközi kiállítása
Nők Lapja, 1960. márc 3 - 9 szám.

M.D.J.

Radnai Panni - Kelemen Emil MDK

Szüretelés Badacsonyban az 1800-as években, mozaik

Mücsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK.

Radnai Panni- Kelemen Emil

"Szüretelés Badacsonyban az 1800-as években"
/mozaik/

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Mücsarnok,1955. 48.1.

MDK

Radnai Panni

Radnai Panni és Kelemen Emil közös alkotása
Szüretelés Badacsonyban az 1800-as években.
Mozaik. 1.90x3.70 m

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955.Kat.48.1.

M.D.K

Radnai Panni
festő

Méltatás

Ék Sándor · Protetáz képzőmi vészeti Tanmi hely.
Művészet, 1968. november - 34 lap.

Radnai Panni

a Proletár Képzőművészeti Tanműhely növendéke volt. Ék Sándor 1944-ben, emigrációból karatérve találkozott vele. Hivatásos művész lett.

Ék Sándor: Nába érő tegnapok. Bp. 1968. Kossuth K. 246 l., képes.

50. l.

V. Radnai Panni Ipomnický

Fiatál pár, mozaik, 70×52 cm

Keprömű mérnős nemzetközi
kiállítása, Bp. 1960. 1

MDK

V. Radnai Panni

Fiatal pár, mozaik

Képzőművészeink Nemzeti. Kiáll. 1960. Műcs.

mdk

Raduai Panni és Kelemen Emil

Közös munkája

Badacsonyi szüretelés az 1800-as évek elején. e. mű a VI. M. Képzőm. kiállításon.

(Reprodukció a 33. l-on)

Népművelés 1456, 1. sz 33. l.

M.D.K.

Radnai Rausch

"A falu szépe" c. müvét hozza a lap.
Repr.

Magyar Salon, Bp. 1901-2. (kötet.) november
153. lap

RADNAY REZSŐ

Tájkép. Olajf. 37x5o.

Árverési Közlöny 194o.okt.4.rendk.sz. 34.oldal
95.aukcio

Radnai templom

romja ijabb
templomnai alakitve-
romänkori

(Benterce közelében)

Kővári Erdépeml

271. l.
272. l.

, kissé balrafordultan áll.
kardra támaszkodik, mely-
a, szemöldöke, bajusza és
ke. Mellét kitüntetés jel-
. fekete, paszomántgallérú
ott, vállravetett köpenyege

m. — Lelt. sz. 718. — Értéke
th-féle ereklyemúzeumból. —
atokat l. a 62. lapon] az 580
ilis 23-án (107–95). — Átvételi
lomásul vette az 1896 április

Redmer, Jennifer
Hemsen
8
Oberpfaffenhofen
35b.E.

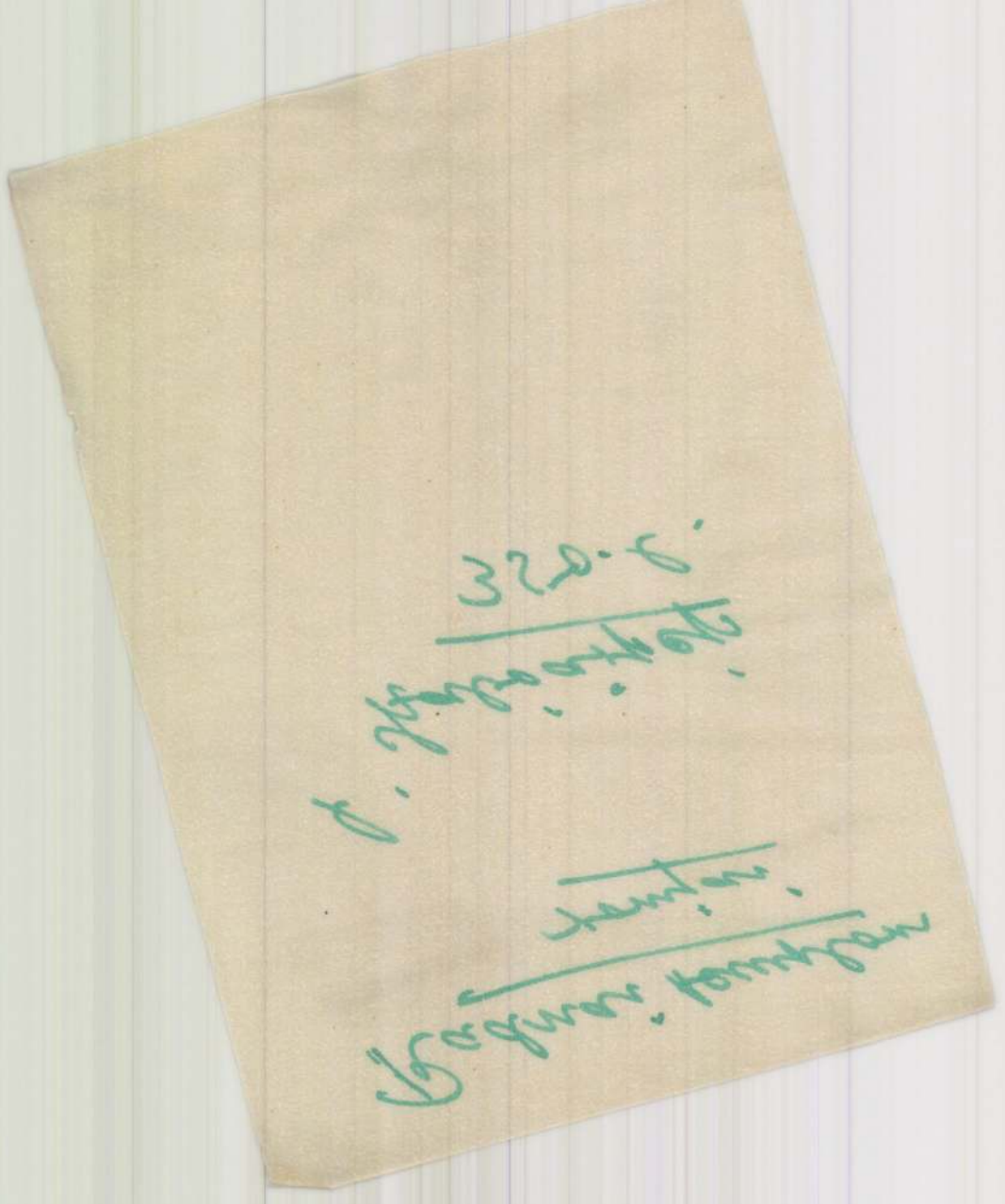

Radnai kegy-
kép és templom

Arad m

Repr-

Schaeferkegyh.

88, 89. l.

al. Bidermeyer. — Nähkästchen, Nussholz, Bieder-

om delfines lábbal. XIX. sz. — Rundes Tischchen,
h.

nőalakkal és két puttóval. Barokkstil. — Grosser

zlán hermával. Barokkstilus. — Grosser Armstuhl,
arockstil.

árpitozással. Barokkstilus. — Armstuhl, Nussholz,

ázással. — Grosser Armstuhl, mit grüner Damast-

ozott fa, rokokó diszitéssel. Német, XVIII. sz. —
Holz, mit Rokokodekor. Deutsch, XVIII. Jh.

kással. Louis Philippe. — Schreibtisch, mit reicher

avaros oszlopokkal és berakással. XVIII. sz. e. —
t gewundene Säulen und Intarsia. Anf. XVIII. Jh.

ális medaillonban épületekkel. Olasz, Louis XVI. —

ifj.Radnai Rezsőné Bauer Erzsi festőművész

Margit körut 64/b.szám alatti mütermében karácsonyi müteremkiállitást rendez,melyen hazai és külföldi tanulmányutja eredményeit mutatja be.

Pesti Hirlap 1931.XII.11.

Radnayné B.Erzsi festőm.

MDK

Vidéki centrumok. Képzőművészet, 1929. 25.sz.
238. l.

Szombathely.

Radnainé Skopál Ilona

Szerepelt a Magyarság képzőművészeti kiállításán.

M. 1933. XI. 5.

Radnainé Sz.Ilona
festőművész

Budai Szépmüvészeti Társulat Őszi Tárlata - II.Margit körut 48 sz.a. - A kiállitás egyik meglepetése - akitől egy kedves,szinmegoldásban nagyon eredeti csendéletet is láttunk - magyar bridzskártyáinak bemutatott kisebb kollekciója.Ezek a finom müvü,népies motivumon felépitett és kitünő szinekkel megoldott figurák,ha kiadásra kerülnek,minden kártyabarátnak örömet jelentenek majd.Egyik kártyafigura dekorativabb,mint a másik és a müvésznő kitünő kezére vall,hogy izléses vonalvezetésükkel grafikai szempontból is megfogják a nézőt.
Uj Magyarság
1935.X.27

MDK

Radnainé Skopal Ilona

Szemesi kisház, repr.

Magyarság 1933. dec. 3. Képes mell. 4.l.

MDK

Radnayné Skopál Ilona

Iriszek, repr.

Képzőművészet 1934. évf. 48.l.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1935. 261. l.

Radnainé Szöredy Ilona

A MAGYAROS RAJZÚ KÁRTYÁK DIVATJA. A magyaros ruházat divatja, úgy látszik, a kártyafigurák öltöztetőinél is megszívlelésre talált. Ennek köszönhető, hogy Radnainé Szöredy Ilona magyaros öltözetű kártyalapjai a közelmultban kerültek forgalomba a magyarországi Piatnik játékkártyagyár kivitelezésében. Színben, rajzban, ízlésben finom művészettel oldotta meg feladatát a művésznő s evvel megmutatta, hogy a magyaros ízlés alkalmazásának minden téren meg van a lehetősége és indokoltsága, ha avatott kéz nyúl hozzá. Igen örvendetes és figyelemreméltó jelenség, hogy egy konzervatív cég a játékosok konzervatív táborának ezeket a kártyákat tálalja és reméljük, hogy a gyár ezekután folytatni fogja ezt az irányt. Milyen kincsei a magyar kultúrtörténetnek azok a tarokkjátékkártyák, melyek különböző magyar város képeket ábrázolnak. Az új magyar kártyák a mai magyar grafikusművészet európai szintjét lennének hivatva a külföldön is képviselni, amit az itt megforduló idegenek sűrű vásárlásai biztosítanának. hl.

Június: Magyar Kézkarcoló Művészek Egyesülete a londoni

17. FELOLVASÁS

Táblakép. Nyári zivatar. Radnay Rezső

Magyar Müvészet 1925. 169. o.

Festő XIX sz. e. .f.

Heinrich E., Pesten /1840/

Századok 1874. ~~26-44 o.~~ 84-102 o.
Nagy Iván: Magyarország képzőművészei

Radnay Rezső festő

Magyar Müvészet 1925.169.o.

Festő XVIII-XIX sz.

Hesz János Mihály /1768- /

Élete, müvei

Századok 1874. 89-102 o.

Nagy Iván: Magyarország képzőművészete

MDK

Radnay Rezső

Semmelweiss szülő háza, vf.

N.Szal. őszi tárl. 1920. szept. 23.1.

MDK

Radnay Rezsö doktort

a m.kir. vall.- és közokt.miniszter a rajztanitásra képesitö vizsgálatok országos bizottságának jegyzöjévé nevezte ki.

Rajztanár-jelöltek vizsgáló-bizottsága.

"Mücsarnok. 1899. 373.l.

Radnai Rezső MDK

1921-ben ösztöndíjat kapott

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

MDK.

Radnai Rezső festőművésztanár

Magyarság 1934. szept 16. 6. l.

MDK

Radnai Rezső festőművésztanár

A szombathelyi művészettörténeti és kulturhistóri
ai kiállitás rendezője Horváth Tibor Antal pre-
montrei kananokkal. Több mint háromezer kilómétert
utaztak össze gyüjtési körutakon.

Cikk: Szombathely kincsei

Magyarság, 1934. szept. 16. 6.1.

MDK

Radnai Rezsö, festö-graf.
Bosznay István tanár növendéke.

Tájkép.
Félakt. 8.1.

Az Ernst Muz. OMKK Föisk. Helikon kiáll.-ai.
OMKK Föisk. Növ. Munk. kiáll. Bp. 1923 márc. 18-25.
Kat. 7,8.1.

MDK

ifj. Radnay Rezső f.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 37. l.

Ifj. Raduai Rezső

Szerepelt a chűcsarnok Tavasi tárlatán.

P H 1927. IV. 2.

Radnay Rezső

festőművész

A képzőművészeti Társulat műtárgysorsjáték nyertesei
a Műcsarnokban kisorsolták képét.

Nyári zivatar

Pesti Hirlap
1930.VII.24.

ifj.Radnay Rezső

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása -a Műcsarnokban - képével szerepel.
Nyári zivatar.

Pesti Hirlap
1930.XII.21.

Raduay Rezső

Szerepelt a Műcsarnok Tavasi tárlatán.

8 órai újság 1931. II. 22.

Ifj. Radnay Rezső

Szerepelt a művészcsoportok műtárgyainak ki-
állításán.

FSR. 1931. II. 22.

MDK

ifj. Radnay Rezső

Képzőművészet, 1930. 29.sz. 99-100 l.

MDK

ifj. Radnay Rezsö, festöm.

Régi budai ház udvara. vizf.

Budai Vigadó. -Képzöm.kiáll. 1921.okt. Kat. 8.1.

MDK

ifj. Radnay Rezsö, festö

Vasárnap délután. Olf.
Bugaczi puszta. "

Budai Vigadó. - Képzöm.kiáll. 1921. okt. Kat. 6.1.

ifj. Radnay Rezső MDK

Füzes mélyén, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

ifj. Radnay Rezső MDK

Eső után, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

ifj. Radnay Rezső

MDK

Perint patak

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

ifj. Radnay Rezső

MIK

Völgykatlan, olf.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Radnay Rezső"

— **Radnay Rezső és Bauer Erzsébet szombathelyi kiállítása.** Radnay Rezső, a szombathelyi premontrei gimnázium tanára és felesége, *Bauer Erzsébet* szombathelyi kollektív képkiállítása az egyre fejlődő vasi képzőművészet nagy művészi nyereségéről tesz tanúságot. A művészpár több esztendő termését hozta a szombathelyi kulturház falai közé. Kiállításuk töretlenül mutatja be azt a határozott művészi irányvonalat, amelyet a tehetséges művészpár a magyar képzőművészetben reprezentál. Szombathely és Vas megye művészet iránt érdeklődő társadalma a kiállítás megnyitásának első perceiben felfedezte azokat az értékeket, amelyekkel *Radnay Rezső* és *Bauer Erzsébet* a vasu kulturát gazdagította és ennek látható jelét nemcsak a kiállítás iránt való beható érdeklődés és a vele járó páratlan erkölcsi siker, hanem az anyagi siker is kifejezi.

PH-934.IV.4.

ifj. Radnay Rezső MDK

A Páfrány ut télen, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

ifj. Radnay Rezső MDK

Hóolvadás a Rózsadombon, olf.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

ifj.Radnai Rezső festőművész

— **Műterem-kiállítás.** Ifj. Radnai Rezső és felesége R. Bauer Erzsi, a Műcsarnok kiállításairól ismert művészpár, karácsonyi műteremkiállítást rendezett, amely vasárnap nyílik meg Margit-körut 64/b. szám alatti műtermükben. Hazai és külföldi tanulmányutjaik eredményeit mutatják be közönségüknek. A kiállítás e hó 13-tól 19-ig van nyitva.

Pesti Hirlap 1931.XII.11.

VASÁRNAPI UJSÁG

31. szám.

Pest, augusztus 3-án 1856.

A „Vasarnapi Ujság“ hetenként egyszer egy nagy negyedrétű iven jelenik meg. — Előfizetési dij julius—decemberig azaz: 6 hónapra Buda-Pesten házhoz küldve vagy postai uton a „Politikai ujdonsagokkal“ együtt csupan csak 3 ft. pp. Az előfizetési dij a „Vasárnapi Ujság“ kiadó-hivatalához (egyetemutcza 4. sz.) bérmentve utasitandó.

DICSÉRETET NYERT BALLADA.

Nemes vetély.

Meg kell ma itt halni egyikünknek,
Ilosvai.

I.

Meghozta hát Erdély viszont
A gyászos véradót,
Mit átkos belviszály nyomán
Bal sorsa rája rótt.

Szentpáli tér zöld pázsitod
Miért ollyan piros?
S mit lengetnek hullámaid
O nyugtalan Maros?

Azt honfi vérrel vonta be
A harczi fergeteg,
Itt elvérzett csatározók
Hullái lengenek.

Két tábor álla szembe ott,
Ez védte Bátorit,
Tábor, mellyet küzdelmiben
Jog, s törvény bátorit.

Ama tévutra tántorult,
Melly sirját itt leli,
A tronra vágyó pártvezér
Békési hivei.

Elzug a vész, s felgyültenek
A honnak atyjai,
Higgadt tanácskozás nyomán
A harczdíjt osztani.

„Szent nyugalom ringassa el.
Kik híven haltanak,
A hon hálája kisérje
Kik megmaradtanak.

Halál a lázadók fején
Bitón és vérpadon,
Kiknek miatta vérben áll
A békehagyta hon.“

Ez itélet hangzott ki a
Hongyülés termiből
S a harczi díj kimondva van
S az ige testesül.

A bünhödők csoportja közt
Két ifju van jelen,
Arczukon vesztés búja ül,
Nem gyáva félelem.

A két hű testvér Pókai
Test s lelkikép rokon
Olly ifjak még, s elvérzendők
Legott a gyászpadon.

II.

Országos gondja közt ül a bölcs fejdelem,
Midőn előtte egy halvány nő megjelen,
Sötét a gyászruha, melly tagjain vala
De sötét éjnél is sötétebb bánata.

„Az anya esd, könyörg: nagy lelkü fejdelem
— Kétségbe esve szól — kegyelem kegyelem!
A két Pókainak ne óltsd ki napjait,
Tekintsd a szenvedő anyának kinjait.

A csáb szavára bár fegyvert ragadtanak,
De Istenemre ők hidd nem rosz honfiak.
Kegyelmezz meg nekik, s ha vész dul a hazán,
Leróják bünüket békében vagy csatán.“

„A honnak üdve bék — a fejdelem felel —
Ez üdvöt dulja fel, ki rája kart emel,
Szülöttid pártütők, szánlak szegény anyát,
Itélt a hon, s ez áll, kegyelmet Isten ád.“

„Isten bár — mond a nő — igaz, irgalma nagy,
Gondold meg fejdelem te helytartója vagy,
Élet s halál felett parancsol szózatod
Kövesd őt, emeld fel megtérő magzatod.“

Mi kinosb látomány anyák fájdalminál
Ha magzatuk felé enyészet éje száll?
Elmélyed Bátori a nő keservinél
Az ember, s fejdelem keblén tusára kél,

Ama könyört kiván, ez törvényt emleget,
Élet s halál között közép út nem lehet.
Gondolkozik, végez, és ír a fejdelem,
S a nő keblében küzd remény, és félelem.

III.

Melly honfi vérről hiresült
Kolozsvár vártere,
Tolongó népek ezrivel,
Fegyverzett örök sergivel,
S bús arczokkal tele.

Ott áll a vérpad rémesen
Halál jelvényivel,
És rajta, és körötte már
Tiz áldozat halálra vár,
A vég percz olly közel.

„Meg állj bakó“! a nő sikolt
Zajgó tömeg közől,
A gyilkoló bárd már forog
Midőn aléltan tántorog
És két fiára dől.

Fejdelmi kegylevél nyomán
Mit nyert a bús anya?
Egyik fiának életet,
Másiknak zord bakó kezet
Jelölhet ő maga.

„A kegy, mit esdék, — mond a nő
Lett éltem éjjele.
Én öljem-e meg egyikét?
Nem ... inkább veszszen mind a két —
Sőt hármunk élete.

Hárman csak egy kint szenvedünk,
S nem dúl több fergeteg,
Lelkem szerelme gyermekim,
Mind ketten egyaránt enyim
Nem válok tőletek.“

„Hármunknak halni nem szabad.
Egy áldozat elég,
— Mond Péter — én kisebb vagyok
Kisebb a bú ha én halok.
Igy végezé az ég.“

„Nem ugy anyám —[János felel —
Keblem határozott
A tartozást leróvom én
Te sird le jó öcsém ölén
Családi bánatod.

S nem ugy öcsém, szivem szabad,
S a föld érdektelen,
Utánnad sír szerelmesed,
S ha halsz, egy szivvel több reped:
Ne légy könyörtelen.“

S válasz ha jő se hallja már,
A bárd alá rohan,
Intvén, hogy az alélt anyát
S Pétert ki már a padra állt
Tartanák távolan.

Villant a bárd, szökelt a vér,
S elhunyt mint társai
S leroskadott hulláinál
Testvér, s anya kövülve áll,
Mint sirok szobrai.

Hóry Farkas.

A fekete császár.

Elbeszélés, irta JÓKAI MÓR.

(Folytatás.)

Most lássuk a kép forditott oldalát.

Századok óta foly ama csodálatos kereskedés, mellyet rendes eszü ember könnyen mesének is tarthat, élő emberekkel.

Amerikai ültetvényes urak, a kik a czukornádat és a gyapotot termesztik, restellik a drága cselédet fizetni, a ki még azonfelül a munkában is válogat s a gazdájával felesel; hanem a helyett egyszerre böröstül, csontostul megveszik az egész embert, a ki illyenformán teljesen tulajdonukká válik.

Gondolni lehet, hogy ollyan bolond ember nincsen, a ki maga magát eladja, valakit ott helyben elfogni és elkótyavetyélni pedig egy kissé mégis minden amerikai levegőben is merész vállalat volna. Ez az emberkereskedés tehát igy tartatik fenn.

Afrikában a sok aprócseprő nép szüntelen háborút visel egymással; hol az egyik, hol a másik fogdossa el ellenfeleit; akkor azután jönnek emberséges fehérbörü hajósok, a kik tükröket, bicsakokat, üveggyöngyöket meg pálinkát árulnak : tükörért, bicsakért, egy korty pálinkáért becserélgeti a diadalmas nép hadifoglyait.

Azután meg a feketék nagyon szenvedélyes játszók; némelyik elveszti koczkán teheneit, házi szereit, fegyvereit, utoljára saját magát is koczkára teszi : mikor aztán elvesztette a tételt, őt is nyugodt lélekkel viszik az emberséges hajóshoz, a ki megtölti érte a nyertes csutoráját szilvoriummal s az elkártyázottat is a többiek közé teszi.

De még olcsóbban is lehet a portékához jutni.

A furfangos hajósok oda csalogatják a fekete golyhókat hajóikra, azt mondva nekik, hogy csereberélni akarnak velük; mikor azután a hajón vannak, lefülelik őket s azt sem kérdik : ki fiai voltak? hanem szépen hurokra fogják, bepréselik őket egy szük hajófenékbe, egymás mellé, mint a besózott heringeket s azzal szépen elvitorláznak velük a szabadság földére Amerikába, s ott eladják őket rabszolgáknak.

Ezek termesztik azután a dohányt, meg a czukrot, gyapotot s más egyebet, a mire nekünk szükségünk van.

Az amerikai uj Kanahánban volt franczia országnak is a többi között egy szép nagy darab földe a tenger közepén, a mit elneveztek Szent Domingo szigetének; igazi neve pedig Otahajti.

A franczia czukorültető urak azt a vigyázatlanságot követték el, hogy erre a szép szigetre sokkal többet összehordtak abból a fekete portékából, a mit rabszolga név alatt árulnak, mint a menynyivel vele tudtak birni; azok aztán egy szép napon rátámadtak gazdáikra, leöldösték a telepitvényeseket, s valami Toussaint Louverture (Tuszén luvertüre) hajdani kocsis vezérlete alatt elkergették az egész szigetről a fehéreket.

Franczia ország oda messze esik; oda nehéz volt katonákat küldeni, aztán meg épen akkor nagy háboru volt Európában; sok sikertelen kisérlet után kénytelek voltak megnyugodni abban, hogy a szép Otahayti szigetén ezentul a feketék fognak uralkodni.

Tehát van most a fehér országok sarkában egy valóságos önálló fekete ország.

E sajátságos fekete népnek azonban egész nemzetiségéből mije sem maradt egyebe, mint a böre. Jó, egyszerü erkölcsei a franczia befolyás alatt valami csodálatos vegyületévé váltak az erények és bünök parodiáinak.

Még nyelvüket sem birják többé, a helyett valami elromlott franczia beszélnek, itt amott kirívó néger hangnyomattal.

Azonkivül is mindenben szeretik a francziákat utánozni. Mikor a francziáknak nemzetgyülésük volt, nekik is nemzetgyülés kellett; mikor Napoleon szétverte a nemzetgyülést nekik is kellett diktator, a ki azt szétkergesse; mikor a francziák hóditani indultak, ők is háborut kezdtek a sziget spanyol részével.

(Vége következik.)

A radnai templom romjai Erdélyben.

A természet bájaiban, mint történeti nevezetességekben és ritkaságokban egyiránt gazdag Erdély egyik épitészeti remekének romjait mutatom be az olvasónak, — halvány ecsettel — a radnai egyház romjait.

Radna, Erdély éjszaki részén fekvő, jelenlegi fölosztás szerint, Besztercze kerületben, radnai járásban esik, hajdan gazdag, negyven ezer lakossal népes bányaváros, most egy kis oláh falu, de honunk leglátogatottabb fördőhelyeinek egyike, gyógyerejü ásványos savanyuviz forrásaival. Ha a vándor Radna elhagyott utczáin bolyong, több romon akad fönn tekintete, mellyek mind megannyi siremlékek gyászolnak a multak felett, de egy sem mérközhetik, sem szépségben, sem nagyságban azon templom romjaival, mellynek sanctuáriuma oláh imahelylyé van alakitva. Ott áll az egykor népes város nagyszerü egyházának maradványa még, tornya most is hét öl magasra nyujtja föl idő edzette fejét, ott áll még alatta a templom órigási ajtója, hajójának köfala tiz öl hosszu; ott a sanctuárium, mellyet néhai Bab János, erdélyi görög egyesült hitü püspök, csinos oláh imahelylyé alakittatott. *)

Az ó német stilbe épült, colossalis mü, hat századon át daczol az enyészettel, s vasfogai még sem birták elporlasztani tornyát, a templom oldalíveit, most is összefolynak azok, s a köfal, melly téglával nincs vegyitve, még sokáig fog daczolni, az idöviharaival. És ez nem minden, mi a kebel fájdalmát fölkölti.

A torony közelében egy boltives üreg tátong elönkbe, körözete benöve zöldelő gyomokkal, öblében a meggyilkoltak ezreinek csontjai porlanak, s a fehérré aszott emberkaponyák olly sürüen csillognak, mint gyermek játszó csigái. Tapodva ez embercsontokon, mintegy alásülyedünk önmagunk elött a megsemmisülés keserü érzetében.

E város történetének egyik szomoru korszakát kivánom leleplezni olvasó elött, még a gyászos emlékü tatárfutás idejéből 1241-ik esztendőből — Kútfő Szalai L. „Tatárjárás Magyarhonban.“

A mongolok chánja Batu sok százezer emberrel Azsiából kijövén, miután Muszka- és Lengyelhont, Sziléziával együtt elpusztitotta, Magyarországot rohanta meg IV. Béla király uralkodása alatt. Batuval egy időben más oldalról más mongolsereg is nyomult elő magyar birodalmunkba, Kadán Galicziából és Moldovából, Erdélyt szállotta meg, hol pusztitó fegyvereit nyugot és dél felé vivén, épen husvét vasárnapján, ugyanaz nap, mellyen Pajdán Krakkót égette föl, Radna bányavárosra ütött, szász lakói vitézül védelmezték magukat, Kadán visszavonulást szinelt, minek örömére a németség tivornyázáshoz látott; a tatárok pedig megragadták az alkalmat, egyszerre több pontról a városra nyomultak, — a védárkok most is láthatók a várostól csak egy óranegyed távolságra fekvő Sáncz nevü falu közelében. Ellenállásról többé szó sem lehete, a polgárok megadák magukat kegyelmet nyerve jutalmul, a szászok is e helyt legyözetvén. Radna bukása után alájaveték magukat Kadánnak. Éltöket meg mentendök, közülök 600 a mongol seregbe soroztatott, ispánjok Ariskáld kényszerülve lön kalauzul szolgálni Kadán vezérnek, ki innen utját Magyarországnak vette.

Radna tüzzel vassal pusztitatott, lakosai ezrenként gyilkoltattak le, ez alkalommal égettetett föl tatárok által a gyönyörü templom is, melly a legmüvészibb épitészeti remekek sorába tartozott honunkban, akár a nagyszerüséget, akár a kitünő müvészi izlést vévén tekintetbe.

A vad barbárok által szivtelenül, szentségtelen kezekkel szétdult radnai templom romjait ábrázolja képünk jelenlegi állásában.

Sokszor megjártam ez omladványokat, mindannyiszor egy fájó érzet fogta el keblemet, neme a fájdalomnak, melly a hajdani nagyság fölött szokott keseregni.

A jelenkor is mutathat föl remek épitészeti müveket, de ollyakat, mellyek a vad rombolás és századok viharai után is büszkén mutassanak hajdani nagyszerüségekre, keveset.

Magyarhoni testvérek, kik Erdélyt meglátogatjátok, ne mulaszszátok el e hajdani nagyságunk emlékét meg tekinteni, s áldozzatok vélem együtt egy résztvevő sohajt a vandalismus által önkényileg legyilkolt honfiak ezreinek.

Pataki Ferencz.

*) Kutfő Kővári L. Erdély régiségei.

A köszöntés.

Minden emberi szokás és ilme között a kölcsönös köszöntés, melly bizonyos meghatározott módorban történik, a legrégibb és közönségesb. Egy népet sem tud a hajdan- és jelenkor felmutatni, mellynek szokásos köszöntése ne lett volna. A mi az embernél általános, annak alapja az emberi természet nemességében rejlik. Ugy az üdvözlés is a tiszta emberi vagy a mi mindegy az emberben lakozó isteninek terménye. Gondolni lehetne itt is, a mit Plátó általában a nyelvekről mond, hogy azt az emberek közé valami felsőbb lény hozta le. Mert, nincs-e bizonyos csodásan közönséges és

hallgatva megegyező a népek közt divatozó és köszöntési módorukkal öszhangzó? Nem Isten szava-e itt a nép szava? — Az üdvözlés első mosolya volt az emberiségnek bölcsőjében, és minthogy az, az emberi gyermekség tiszta forrásából eredett, a késő utódokra is üdvösnek látszik lenni.

A köszöntés származatában hasonló volt az italáldozathoz, mellyet ember az embernek, legkellemesb teremtményében, repdeső lehelletének nyujtott — bokolat és elismerése volt az az emberben honoló isteninek is, emberileg szemlélve, egyszersmind ott vendégszeretetnek volt jele, mellyet az egyik földi vándor a másiknak ajánlt.

Azért adtak a régiek a köszöntésnek olly nagy becset, mint Euripidben Égéus Médéának mondja, miután görögös módorban köszöntéssel üdvözli : „Szép szavat nem adhat barát a barátnak!“ — A héber naplók ezen szétzilált képei a szentföld minden fönsége és szépségének, azon rendelvényt adjak, hogy éjjente senkit előbb köszönteni nem kell, mig nem bizonyos felőle, hogy a szembejövő ember-e vagy gonosz szellem; mert az által az üdvözlés megszentségtelenittetik. — Nem volt-e a kereszténveknél is egyházi büntetés, hogy senki a számüzöttet köszönteni ne merje?

És valójában egy köszöntés, ha nem mint közönségesen szokott lenni az ajkak garádján röppen el, de a sziv belsőjéből mondatik, bir valami felüditő hatással. Különösen érezhető az, midőn falun korán reggel szétjárkál az ember és a paraszt erőteljes s barátságos köszöntése elébe hangzik; vagy pedig a csendes éjjel egyedül utazik az ember és a mezőn találkozva a köszöntés hangja mondja, hogy a találkozóval biztosan folytathatni utunkat. Az ollyat legjobban a gyalogló tudja megbecsülni.

Mint minden népnek megvan a maga pénze, ugy mindegyiknek megvan a maga köszöntési módora is. Ha az üdvözlésben közönségesen emberi mutatkozik, ugy a köszöntés különbféle módorából a nemzetiesség tünik ki, melly az égöv, életmód, valamelly népnek sajátságos erkölcsi és anyagi miveltségén alapul. Minden népnél a köszöntés mint folyópénz áll tekintetben. Mindenki megösmeri azt, érti és tudja becsét s egyik módort kicseréli a másikkal. Azért hát a nemzet jelleme egyik terményének kell lennie és annak meg kell, hogy feleljen.

A keletieknél béke vagy nyugalom a köszöntés jele (a Hebereknél volt Salom! az Arabsoknál Szalam!) igy : béke veled! a köszöntés; veled légyen a béke! visszaköszöntés. — És ez épen azt fejezi ki, a mit a keleti legfőbb jólétnek tart, s egyszersmind nemzeti jellemének egyik alapvonása. A béke és nyugalom szavával a jólét és boldogság minden nemét jellemzi. Midőn a szent könyvekben a héber valamelly népnek vagy királynak szerencsés helyzetét akarja vázolni, akkor igy fejezi ki magát : Jehova nyugalmat adott nekie. Mikor a próféták valamelly uj arany korszaknak reméllett boldog idejét ábrázolják, akkor nyugalom közt és békésen együtt laknak és legelnek a tigrisek és bárányok, az oroszlányok és barmok, a csecsemők és kigyók. (Jes. II.) Az erényesnek Elifás mondása ként Hiobnál „frigye van kövekkel a mezőn;“ a vad állatok a pusztákon nyugodtan járdalnak mellette, és béke honol gunyhójában. Zavartalan pihen a pálmák árnyékában, a hüs patak partjain és a napot nyugalom és béke közt boldogul eltölteni, a keletinek legfőbb élvezete s minden boldogság képe. Ha egy Niebuhr, Denon stb. nem mondta is volna vázlataiban, mégis megtanulhattuk volna a keletiektől kölcsönzött diván, pamlag kerevettek által. És magoknak a keletieknek turbánja nem bizonyos neme-e a párnáknak és böruhájok nem neme-e az ágytakaróknak? Azért okuk is van reá, a nyugalmat szeretni. Meleg égaljuk minden keményebb munkára és fárasztóbb mozgásra képtelenné teszi, és ha szunnyadó szenvedélyök felébred, akkor áradat tör ki medréből, melly saját partját és közötte mindent szétrombolással fenyeget. Azért nincsen is a keletinek kedvesebb szava, mint „béke és nyugalom!“ És azzal üdvözli is egymást.

A görögök köszöntése csaknem ellenkezője a keletieknek, mintszintén a hellenek nemzeti jelleme is több tekintetben a keletinek épen ellenében áll. Az örök alapon nyugvó, égfelé emelkedő loborjuk ez utolsóknak, temérdek és bámulást gerjesztő imoláik rejtélyes sajátságaikkal, a sziklák közé vágott sírcsarnokjaik, nyugvó Sphinx és Cherubjaik a határtalan és fönségesnek rendkivüli eszményére mutatnak, csendes magába-térést és önszemlét ábrázolnak. A keletieknél a jellem alapja négyszöghez hasonló a görögöknél ellenben tekeidomhoz. A görög folytonos mozgás, magából kifelé törő, mindig munkás, mindig alkotó. Azért köszöntése is cselekvést vagy tevést és alkotást jellemez és pedig : Jól és szépen cselekedni! (*Ευ πραττειν*) és azután, a mi az elsőnek mintegy következménye : Örülj! (*Χαῖρε*). — Mit csinálsz, müködöl? az üdvözlő kérdés.

A latán vagy romai ellenben kivánatában vale és salve, az az légy erős és egészséges, és a kérdésben quomodo vales, azaz hogy vagy! vagy miképen van egészséged? és az ave-ban (főkép, ha az a hasonhangzatu szótól származik, melly mindennel birást jelent) nem kevésbé népének szelleme van meg. Mert a nép nem a munka, müvészet és vidor kedély, hanem a hatalom, szigor és erő által emelkedett fel. Maga az erény — virtus szó is nálok eredeti emberséget, férfias erőt jelent, midőn a görögöknél ellenkezőleg öszhangzást — harmonia — teszen.

Az uj idő népei között hasonló észleteknek adhatunk helyet. Méltányos leend legelőször is minmagunkat szemügyre venni és igy magyarosan magunkra vígadni. Nálunk magyaroknál tulajdonkép csak a köszöntés módoraiból kiindulva igen bajos, söt lehetetlen saját nemzeti jellemünkre következéseket vonni. Multunkra nézve keleti népek lévén, Europába jövetelünk alkalmával hihetőleg nyelvünkben is megvoltak mindazon sajátságos köszöntési alakok, mellyekkel a keletiek jelenleg is élnek, de azok a keresztény vallás felvétele és egészen europaiakká lételünk által részint kivesztek, részint pedig tetemesen módosultak. Annyi bizonyos, hogy a népajakán itt-ott most is halhatni e köszöntési szózatot : Béke veled! mi nem kevésbé árulja el keleties hajlamunkat, a nyugalom és kényelem szeretetét. Egyébiránt többi, nevezetesen : Isten áldja! Isten vele! áldja Isten!-ből következtetve, egykoron igen vallásos népek lehettünk — mit különben a magyar huszár és alföldi betyár káromkodásai szerint épen nem gyaníthatni — mert az Isten neve és eszméje köszöntéseinkben igen gyakran előfordul. Az erény elnevezése ámbár a latin virtus értelme szerint képeztetett, de mégis sajátunk, mert emberies önerönket, férfias bátorságunkat és ezzel járó vitézségünket igen hü jellemmel adja vissza. Leggyakoriabb és szokottabb társalgási nyelvünkben a „Hogy van!“ kérdő köszöntés, mellyet szószerinti értelemben a római „quomodo vales“ és a német „wie befinden Sie sich!“ felel meg. Különben pedig igaz értelemben mind a latin, mind a némettől elüt. Igaz értelme ugyanis azon mély és lekötelező vendégszeretetben rejlik, melly nemzeti sajátságaink közé tartozik; ugyanazért nemcsak az anyagi állapotok tudakozását, de a mások iránti gyöngéd részvétet és gyermeteg szeretetet is ábrázolja. A többi köztünk divatozó üdvözlésnemek, minthogy az európai más népekkeli surlódás által jöttek közinkbe, nagyobb részt mint idegen nyelvekböli forditvány tekintendő, itten tekintetbe nem jönnek.

Velünk szomszédos nép a németek lévén, lássuk már azoknak is szokásos üdvözlő módorukat. Különös kérdésök : „Wie befinden Sie sich?“ — hogy szolgál az egészsége — különös figyelmet és meggondoltságot jelent. Anyagi, mintha az által a magán tartott vizsgálat végeredménye szerint egy másikat kérdezne és attól testi állapotjának látleletét igényelné. És ebben nemzeti jellemök is nyilatkozik. Kevésbé heves föket, mellyek egy eszmét felfogtak és szilárdul tartának, termett német hon, kik egész sereggel lévén, az érvény és érvénytelenség s a czélok sokasága felett ide és tova fontolgatnak. Azért volt a Hermán idejétől egészen le korunkig olly könnyü minden idegen népekből, akkori szivélyességöknél fogva, köztök a pártosok és árulók tömegének feltünni és a közérdeket megszaggatni. Azért alkották az erény nevet is Tugend — érvény, taugen — valamit érni igéből, s az újabb időkben azért mondottak olly hatalmasan ellene a boldogságtannak (eudaemonismus). — A köszöntésmódor is : „Leben Sie wohl!“ — élj boldogúl — egy beszédmód, mellyben a nem a faj helyett, az elvont az öszlet (concret) helyett áll; a közönséges élet az egyedi egészségben-maradás, a mit tulajdonképen akar az ember, vagy máskép jólét helyett van. Ez az eszességnek a képzelet feletti uralkodására mutat. — Ide tartozik azon különös alak is : „Ich wünsche wohl geschlafen, wohl gespeist zu haben“ — kivánom, hogy jól aludt, kivánom, hogy jól evett légyen. — Egy visszapillantást tartalmaz az elmultra, a min változtatni már nem lehet; — vagy azon kivánatot, hogy az ember az elvégzett álom vagy a már élvezett eledel feletti komoly gondolatokban magával és a jelennel, mint a multnak következményével, megelégedett légyen. A megáldott eledel kivánatában is a következés (az ételek áldása és szaporodása) a jelen helyett vétetik. Mert

az áldást előbb érzi az ember, minthogy mindent élvezve a nedv is vérré változott s a test által illetőleg kiválasztodott volna. „Ich wünsche guten Appetit!“ — jó étvágyat kivánok! — sokkal találóbb; mert azonnal használatba hozatik, természetesen jól terített asztalnál. Különben a németeknek erre mint szintén több másra is igaz szavuk nincsen, mert appetit latin eredetü. Észlust pedig összetétel. Általában a vágytehetség a németeknél nem igen nyilatkozik élénkül, ők a természettől megelégedettnek teremtvék és legnagyobb része, legalább is a finomabb konyhai készülék egy része és az ehhez tartozó műtételek az erre megkivántató műszavakkal együtt, a szomszéd más nemzetektől kölcsönöztettek. — Elődeik, tiszteletreméltó ősatyáik hanyagok voltak. Azért rendelhették, hogy a férfi csak harmincz éves korában házasodhatik és épen azért volt olly ritkaság is a más népeknél annál gyakrabban előforduló élvezetek kicsapongásából származott terhes büntetéseknek alkalmazása, melylyekkel az illyeket kinzották, a mint azt Tacit után tudjuk által a jelen korban a többi népekkel egyenlőleg állanak.

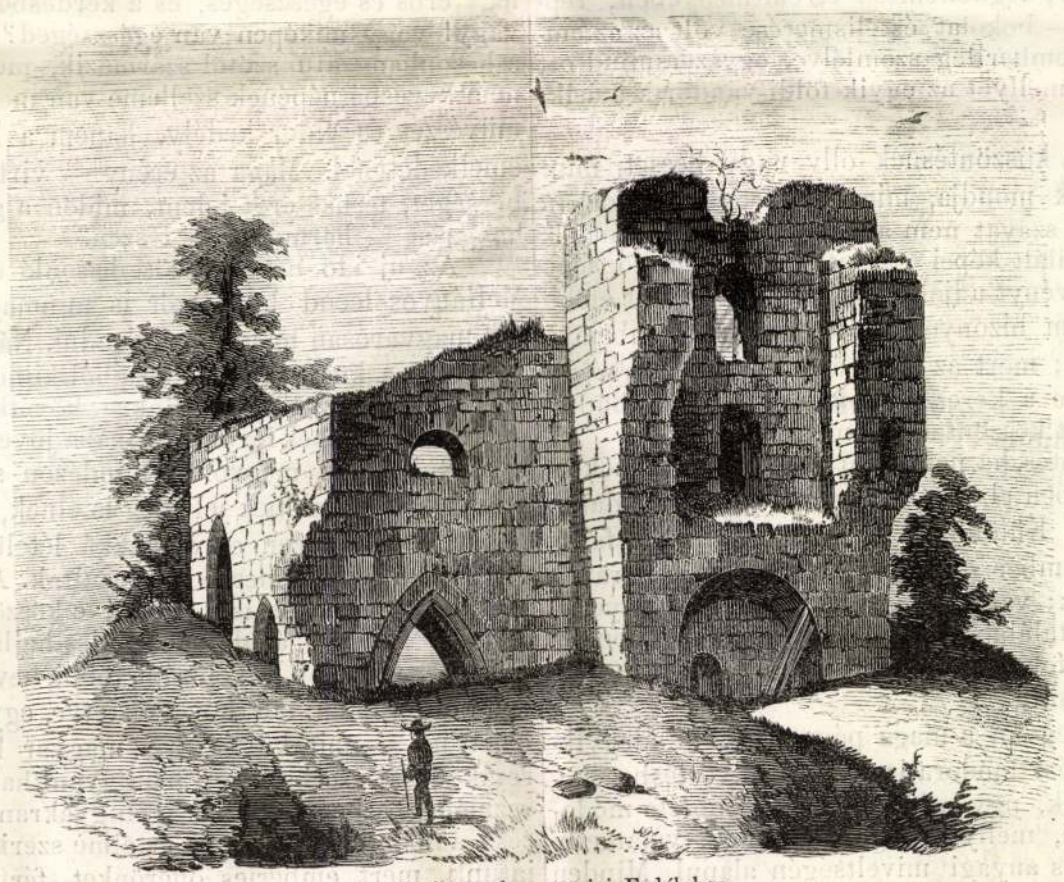

A radnai templom romjai Erdélyben.

A módor: Gehorsamer Diener! — alázatos szolgája! — minden neme- és változatával együtt, melly a jelen korban nálunk magyaroknál ép úgy mint minden más miveltséggel biró nemzeteknél közös, azon korszakból származik, mikor az emberek még urak, vagy szabadok- és jobbágyok- vagy szolgákra voltak felosztva; épen azért felette régi is. Már Ábrahám birt szolgákkal. Maga a szó különben olly hasonlatu, mint a franczia livre, melly tulajdonkép fontot, tudniillik ezüstet jelent, egyébiránt az nagy súlylyal bír; vagy mint a rómaiaknál a barát szó, melly akkor állandólag szájban forgott, midőn Görögországot előbb belső viszályba, azután később hatalmuk alá hoditák és végre egészen megsemmisiték. Szó annyit ér, mint a pénz.

Hogy semmi némethonit a figyelemből ki ne hadjunk, meg kell itt még említenünk a tanulóknak köszöntését, a mint az némelly egyetemeknél divatban áll. Ez ugyan az, melylyel a polgár balladában: Europa, Neptun királyi testvérét, bikává átváltozott alakban tengeri utaztakor üdvözli. Mindazonáltal mégis a tanulóknál prosit egészen mást, tudniillik „Musát és hazát“ jelent. Németesebb ennél minden tekintetben, hatásosabb és jobban is hangzik a bányász köszöntése: Glück auf! Glück zu! — szerencse rád, szerencse rá!

Mégis a magasabb miveltség és képzés

A franczia nemzet köszöntő és üdvözlő módorából sem lehet némelly jellemző vonásokat félreösmerni. Comment vous portez vous? Portez vous bien? — hogy hordja magát? stb. Testi üdeségre és tartásra mutat a mozgás állapotjára nézve. És a hajlékony s könnyü testjártatás nem csodált és csodálatra méltó eszményképe-e a szeretetre méltó franczináknak? Nem épen ezen serénység által nyerik-e meg elönyöket a szomszéd angol és németek felett? — Ezenkivül a franczia köszöntésnek gyakran megvan azon sajátsága, hogy a csak közönséges és nem erős érzelmet is találos kifejezéssel rajzolja. Je suis charmé, ravi (bájolni, ragadtatni) de vous-voir en bonne santé. Illyen alakok- és nagyitásokra nézve a franczia nyelvnek különös gazdagságát és rendkivüli ügyességét kell bevallani, melly néha a Yorik parokájára emlékeztet.

Egy sem tett azonban olly szerencsés elterjedést Európában mint a franczia szócska: Adieu! — Hol nem lehet ezt mondva hallani? Az angol angolositotta, a német ade-t, a magyar ágyó-t képzett belöle, és Németföld némelly helyein egészen kicsinyitve — adeles — van használatban. — Ezen közönségessé tételét azonban nem annyira tiszta értelmének mint rövidségének köszönheti. Eredetét is nem abban, mint inkább ősatyáik könnyü vérében és értelmében kell keresni. Akkor aztán többet is fog mondani és jelenteni, mind a mennyire maga a szó hangzik. — Mégis — hogy az ártatlan szócskát egészen le ne tiporjuk — lehetséges az is, hogy a köszöntés a megáldott római földön származott, és mint több más is, Olaszhonból Franciaországba költözött át. — Ezen fontos tárgynak vizsgálatánál azonban én csak igazságot akarok szolgáltatni, különben a jóindulatú olvasóra bizom annak eldöntését. Mindazonáltal meg kell vallanom, hogy nékem a magyaros: Áldjon Isten! Isten veled! szivélyesb és jámborabbul tetszik; de persze a termekben nem divatos.

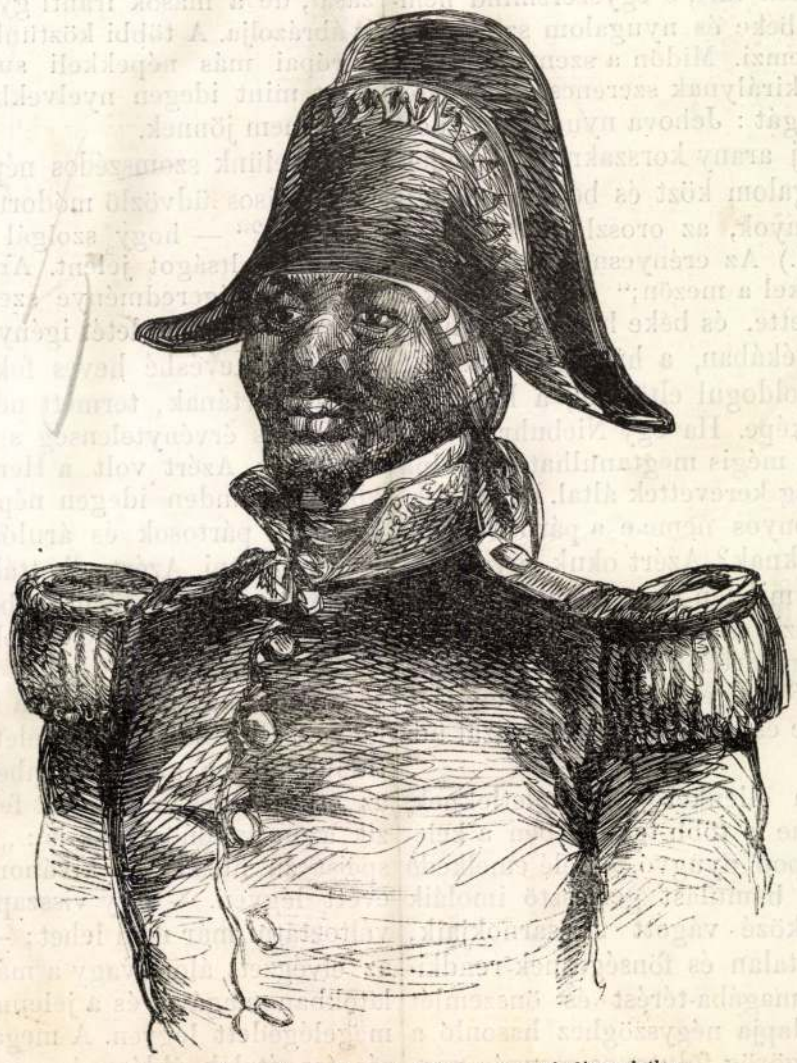

A fekete császár fia. Pierrot princz; udvari diszruhában.

A brittek köszöntése erélyessége által tünik ki: How do you do! szószerint — hogy teszi a tényt! — Általag a tevés igen-igen nagy és fontos szerepet játszik az angol nyelvben; ez mintegy emeltyük; melly a többi igéket mozgásban hozza. És mit nem is tesz a kis csinos sziget az egész szárazon. — Nem volna jogtalanság, ha az uj világ ezen főnökjeinél a köszöntésökben előforduló „dó“ végszót az üzérkedés különleges kereskedői értelmében venni, és az egészet kereskedő köszöntésben: hogy áll az üzlet? forditni. A kalmárság az egész világon nem könnyen ismer

ifj.Radnai Rezső festőművész

— **Müterem-kiállitás.** Ifj. *Radnai* Rezső és felesége R. *Bauer* Erzsi, a Mücsarnok kiállitásairól ismert müvészpár, karácsonyi müterem-kiállitást rendez, mely vasárnap nyilik meg Margit-körut 64/b. szám alatti mütermükben. Hazai és külföldi tanulmányutjaik szép eredményeit mutatják be közönségüknek. Poetikus hegyvidékek, hangulatos tájak, csendéletek, rézkarcok, rajzok és tusfestmények, finom és eredeti meglátásban tükrözik vissza müvészlelküket. **A kiállitás 13-tól 19 óráig van nyitva.**

Nemzeti Ujság 1931.XII.19.

ifj. Radnay Rezső MDK

Budai várrészlet, olf.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

ifj. Radnay Rezső

MDK

Tájképtanulmány, olf.

Fenyves szélén, olf.

Hochter-csucs, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

ifj. Radnay Rezső

MDK

Nyári felhők, olf.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállítás

ifj. Radnay Rezső

Katol. Szemle. 1930. I. 449-58. l.

ifj. Radnay Rezső MDK

Nyári zivatar, olf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

ifj. Radnay Rezső

Stubay-gleccer

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

ifj. Radnay Rezső MDK

Fenyves szélén, repr.

Mücsarnok 193o tavaszi kiállitás

ifj. Radnay Rezső MDK

Enns-folyó partján, olf.

Borus reggel, olf.

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

ifj Radnay Rezső

Őszi délután a Balatonon, olaj

Balatoni Társaság II. kiáll. Nemz. Szal. 1924. nov.

18 l.

ifj.Radnay Rezső

MDK

Perint parak, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

ifj Radnay Rezső MDK

Hegyipatak, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

MDK

Radnay Rezsó ifj.

Öszi délután a Balatonon, olajf.

A Balatoni Társaság II. Kiáll. Kat. 1924.
Nov.29.-Dec.8. 18.lap

ifj. Radnay Rezső MDK

Téli táj, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

ifj. Radnay Rezső MDK

Alkony, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

MDK

Radnay Rezső ifj.

Nyári zivatar. A Harkányi-dij nyertese.

Műcsarnok, 1930/31. jub.kiáll. 28.lap

RADNAI Rezső festő

1936-ban Szombathelyen szervezett 1. Dunántuli Képzőművészeti Kiállitás szervezője

KUNTÁR Lajos: Ötven éve "fogadta fiává" Derkovits Gyulát szülővárosa. In. Életünk, 1986/6.p. 556-557.p.

RADNAINÉ SZÖRÉDY ILONA MAGYAROS KÁRTYATERVEIRŐL már a mult évi 9—10. számunkban megemlékeztünk, s most illusztrációink között mutatjuk be e finom és ízléses terveket. Azt reméljük, hogy nemcsak a játékkártyák, de minden téren mielőbb tért fog hódítani a finom magyaros ízlés.

FORGÓTÁLAK. Az újabb porcellánművességnek hálás terméke az úgynevezett „hors d'oeuvre"-tál, amelyet magyarul talán forgótálnak lehetne nevezni. Egy-egy magyar porcellánüzletben igen tekintélyes mennyiségű ilyen tálat eladnak a vendéglátások évadján. De üvegből, vagy fémtálra szerelt részekből is kedveli a közönség, amiért is nem lehet eléggé ajánlani az iparművészettel s főleg a kerámiával foglalkozók figyelmébe. Ez a hasznos és ízlésesnek megoldható asztali dísz lényegében egy lapos kerek alátétedényből áll, amelyre négy cikkelyalakú edény s ötödikül középre egy kisebb köralakú edény kerül. Ez a középső edény mártáscsészének felel meg, a másik négy edény közül kettő egyenlő nagyságú salátás-tál, kettő pedig különböző nagyságú s apró felvágottak (retek, vaj, sajt, szardinia, kolbászszeletek stb.) felrakására szolgál. Minden háziasszony boldog, ha ilyen tállal ajándékozzák meg s mostanában kiváltkép az ínyes előételek és hideg büffék divatja tette nagyon kedveltté ezt a mutatós és hasznos tárgyat.

IRIBE. Ismét eltűnt egy név azoknak a finom grafikus tehetségeknek sorából, akik a század első két évtizedében új, friss szellemet ültettek a francia könyv, plakát és divat stílusába. Paul Iribe talán a legtermékenyebb volt valamennyiük közt. Egyszerű vonalai, raffinált színhatásai, könnyed elmésségе visszacsendültek az egész francia díszítőművészetben. Iribe a háború előtti években volt alkotóereje csúcsán, amikor egész folyóiratokat illusztrált egymaga és Poiret divatműhelyének is úgyszólván ő volt a lelke. Azután kis iparművészeti boltot alapított a Rue Saint-Honorén s ez időből való híres plakátja is, mely egy ékszerész számára készült ezzel a jelszóval: „Mi kell a boldogsághoz? Csak egy kis arany . . ." Később Amerikába hajózott át, ahol a francia rajzművészet és gáláns illusztráció megbecsült képviselője volt. Az utolsó évtizedekben erősen szembehelyezkedett az újabb művészeti irányzatokkal. Dr. N. P.

MŰVÉSZET A NÉPNÉL. Régi panasz Németországban éppúgy, mint sok más országban, hogy a népnek napi munkával elfoglalt rétegei nem igen látogatják a múzeumokat. Ha a hegy nem jön Mohamedhez, akkor az megy el a hegyhez. Németországban most kísérletet tesznek, miként alakul a helyzet, hogyha a múzeum — maga megy el a nép közé. Az első kísérletet a legnagyobb berlini ipari központban: Siemens városban tették. A munkások kultúrházában a berlini múzeumok kincseinek válogatott anyagát állították ki. Egyetlen századnak, a tizenhatodiknak, művészi alkotóerejét szemléltetik ott képeken, szobrokon, grafikai s iparművészeti alkotásokon. Miért választották ki éppen Dürer, Holbein és Cranach korszakát? Mert ekkor még idegen hatásoktól érintetlenül alakult ki a német nemzeti forma. S azt akarták, hogy a túljózan tárgyiasság korában a képzelet gazdagságának eltemetett világa támadjon fel a munkások szemei előtt. A kézművesség nagy alakítóerejét német fegyverek, szerszámok, korsók hirdetik s a munka megbecsülésének erkölcsi értéke is mély hatást gyakorol a nézőkre.

AZ ELSŐ VASCSARNOK. Angliában mostanában sokat szerepel különféle megemlékezésekben a vassal való építésnek első úttörője, a híres Crystall Palace. Az 1851-i kiállításnak ez a szenzációja hatalmas vasbordázatával és üvegezésével még ma is nagyon hatásos, mert erőteljes tömegei a nagyarányú kiállítócsarnok jellegét kifelé is jól hangsúlyozzák. Ma általában a „standardizált" építkezés első apostolának tekintik Paxton Józsefet, aki 84 évvel ezelőtt már ezt a modern fémpalotát létrehozta. A legérdekesebb a dologban az, hogy Paxton sohasem volt építész. Egyszerű kertész volt, aki a parkirozás terveibe rajzolta bele a tömegeknek azt a merész játékát, melyet később megvalósítottak.

BARKÁCSOLÓK ÉS ÉNEKESEMBEREK. Berlinben mostanában avatták fel az új néprajzi múzeumot. Igen kitűnő társaság gyült össze erre az alkalomra a porosz közoktatásügyi miniszter meghívására. Ott voltak a skandináv államok, azonkívül a belga, holland, francia, angol, lengyel, osztrák és román néprajzi múzeumok kiküldöttei. Tulajdonképen az egész összejövetelnek afféle beszámoló-jellege volt: hogyan is áll a népművészet ügye az egyes országokban. A felszólalások nagyon érdekesek voltak. Felszólalt a svéd Ericson professzor s elmondta, hogy milyen útakon vándorol át a népművészet az ő hazájában faluból a városba. Legjellemzőbb példa erre a Dalekarliában még ma is meglevő népművészeté. Ott még mindig azt tartják, hogy minden férfiembernek magának kell bánni tudni a fúró-faragó és véső szerszámokkal. (Úgy élnek ezek ott, mint némely helyen nálunk a „barkácsoló"-emberek.) Így a parasztemberek többnyire a főfoglalkozásuk mellett még mellékfoglalkozást is űznek. Ezt a háziipari foglalkozást azután néha átviszik a városba, ahol letelepszenek, mert ott a portékát könnyebb eladni. A régi, falusi mesterség egyszerű formáit természetesen új otthonukban is megtartják, bár ott már mindenféle stílusművészeti formák is belekeverednek a famunkákba. Ugyancsak érdekes dolgokról számolt be a cardiffi múzeum képviselője, Mr. Peate is. Elmondta, hogy az angolok híres félszigetén, Walesben még elég tisztán megmaradt a négyszáz éves kelta lakosság ősi művészete. A pásztor- és kézművesnép hagyományait a falvakban főleg három egyén őrzi: a kovács, az írnok és az énekes. Első a szerszámok, második az írott hagyományok hű sáfárja, de a legérdekesebb az énekes, aki a szájhagyományokat adja tovább. A walesi bárdok tehát még ma is élnek az ő utódaikban. S az angolok, akik most már a kelta nép nyelvét irodalmilag is fel akarják támasztani, nagy súlyt helyeznek az énekesemberek nevelésére. Valósággal külön tanfolyamok vannak e szájhagyományok ápolására s énekes-rendjüket úgy tekintik, mintha ma is meglevő mesterdalnokok volnának.

Dr. N. P.

Magyar Iparművészet
1936.

Ex libris. Ifj. Richter Aladár rajza.

ÉKSZERES ASSZONYOK. Az ötlet rendkívül érdekes volt. A német aranyművesek társasága elhatározta, hogy versenypályázatra hívja fel a németországi festőket, ki tudja szebben ábrázolni portrékon a nőt ékszerrel. Csupa élő nőt, csupa szabadon választott ékszerrel. 724 festmény futott be, egy sereg jutalmat adtak ki. És Brémában képkiállítást rendeztek a pályázat anyagából. De nem kevésbbé érdekes az eredmény is. Igen csekély kivétellel el lehet mondani, hogy a mai nők nem tudják kellő gráciával viselni az ékszert. És a festők nem tudják őket megfelelő előkelőségre beállítani. Mintha csak ékszerpályázat lett volna, vagy plakátverseny az ékszer propagálása céljából : a hölgyek kinyujtották, előretolták, főszemponttá tették az ékszert. Az ékszer különváló dísztárgy lett a képen, nem úgy, mint a régi piktúrában, ahol sohasem több az ékszer, mint a toalettnek egyik ékessége. Nem véletlen jelenség tehát, hogy a mostani képek közt is az idősebb hölgyek voltak azok, akiknek portréin az ékszer természetes és erőltetésnélküli dísz volt, jeléül annak, hogy ők még egy ékszerviselő és méltóságra született kornak gyermekei voltak. N. P.

• SZAKIRODALOM •

„A BÚTOR“ címmel új szakfolyóirat jelenik meg, amely a lakásberendezés iránt érdeklődő közönség, tervezők, de talán leginkább a szakma iparosainak régóta kielégítetlen igényeit szolgálja. Programmja szerint : a lakás és a bútor modern minőségmunkájának, — a nemes használati-tárgynak, — a mai lakás helyes fogalmának és alapelveinek megértését akarja elősegíteni ; — a bútorszakmabeliek továbbképzését, tájékoztatását és művelődését írásban és képben nyujtani.

Az új folyóirat első évfolyamának eddig megjelent 1—3. számai — a sajnos, szerény terjedelem ellenére — érdekesek és gazdag tartalmúak. A „Bútor“ komoly igényekkel, komoly igények számára készül, csak az a kár, hogy kiállításán kissé a kényszerű takarékosság érződik. Igen kívánatosnak tartanánk, hogy a lap szellemi térfogatához illően, minél hamarabb terjedelmében is megerősödjön.

A „Bútor“ a Tér és Forma testvérlapjaként a Vállalkozók Lapja kiadásában havonként jelenik meg. Szerkesztője Kaesz Gyula, az Iparművészeti Iskola bútortervező osztályának tanára.

A bútor körüli technikai, mint formaalakítási problémák iránt akár szakmabelileg, akár vevői minőségben érdeklődők számára nagyon ajánlhatjuk a hasznos és igen olcsó szakfolyóirat beszerzését.

HUNGÁRIA-KÖNYVEK. A magyar könyvpiac nagy olcsósági versenye nem sok jót hozott a könyvek amatőrjeinek. Ha időnként a bibliophil-egyesület ki nem ásná az év tucattermeléséből az egy-két jobb, művészi értelemben is elfogadható könyvet, akkor azt kellene hinnünk, hogy a magyar könyvtechnika és könyvművészet vaskorszakában élünk. Ízes, érdekes, simogatni való szép könyv ritka, mint a fehér holló. Most a Hungária-nyomda bocsátott ki igen korlátolt számban két kedves csemegét a könyv igazi barátainak örömére. Mindössze egy-két íves könyvek ezek, de a könyvkészítés legmagasabb parancsolatai szerint összehangolva. Minálunk a szép könyv fogalmát legtöbb esetben kimeríti az a pár illusztráció, melyet egy-egy művész függeszt a könyv lapjaira. A Karinthy Frigyes : Barabbás című könyvét Maróti Géza fametszetei díszítik, Márai Sándor : Naptárcsere című könyvéhez pedig Szegedi-Szűcs István készített tussrajzokat. Mindkettő finom akkordokban kíséri a szövegíró hangulatainak rapszódiáit. De ez a grafikai zene még nem meríti ki a szép könyv összes kellékeit. Látszik, hogy a nyomtatók ízlésük hajszálpontos mérlegével válogattak össze minden egyebet is : az Old Style-papírost, a mértéktartó és modern elegant-grotesk betűket, a szedés klasszikus nyugalmi tükrét, a festék ragyogó feketéjét és Kner Erzsébet stílusban annyira símulékony kötését. Kinek az érdeme mindez ? Egy könyvnyomtató triumvirátusé, majdnem azt mondtuk, trióé, melyben a Hungária-nyomda három vezetője : Bíró Miklós, dr. Bródy László és Kner Albert vesz részt. A szép betűk kultusza szorosan összeforrasztja és termékennyé teszi nyomtató-tevékenységüket.

„MUNKÁVAL ÉS KITARTÁSSAL.“ A híres flamand nyomdászcsalád, a Plantinok jelmondatát írta a Löbl-nyomda jubileumi könyvének élére. „A Löbl-nyomda hatvan éve“, ezt a címet viseli az a mintaszerűen kiállított könyv, melyben Löbl Dezső, a nyomda egyik főnöke írja le ritka irodalmi készséggel és nagy ízléssel a nyomda hatvan évének történetét. A hatvan év a polgári gazdagodás éveiből indul és a fiatal nyomdász új nyomdájának fejlődése egybeesik a fiatal főváros rohamlépésekkel haladó fejlődésével. A könyv mesterien rajzolja meg a mikrokozmoszon át a makrokozmoszt, a nyomdán át a kifejlődő magyar ipart, a tulajdonosokon át a korabeli pesti polgárokat. Sok szakmai szeretetet sugároz a könyv szövege, szakmai hozzáértést kiállítása. Dallos Hanna finom tollrajzai pedig kedvességükkel mutatják azt a megértést, mellyel a nyomda grafikusbarátai a nyomda intencióit megértik és szolgálják.
R. K.

Radnainé Szörédy

Ilona

magyar játékkártya

tervei.

Repr.

Magyar Iparművészet

1936. 12. l.

Kincskereső úton

Mezőkövesd

Irta: Radnainé Szörédi Ilona.

Az író cimrajzával

Legények. Vasárnapi vecsernye után kart-karba öltve sétálnak, ringó szoknyájuk, zománcfényű surcuk tündököl a napfényben. Legények. Földigomló, virágmezőbe mártott, bornyúszájú ingujjukat nagy önérzettel hordják, kis, hetyke, csúcsos, keménykalapot vágva elülről fejükbe; mindenki máson komikusan hatna, de ők még ezt is tudják viselni. Asszonyok. Derékig érő kuzsuban, amin már itt-ott foszladozik a szűcsselyemhímzés és a pirosas bőrpántok színe kissé elfakult. Idősebb asszonyok, magasra tornyolt fekete kendőjüket, ringó, hosszú fekete szoknyájukat spanyolos eleganciával viselik s különválva menetelnek a szintén feketébe öltözött, zsinóros ruhájú, öreg magyar férfiaktól.

Igy emlékszem Mezőkövesden a matyók ünnepélyes kivonulására. És érthetetlennek tűnik előttem, ha Pesten fölényesen kijelenti valaki: „Nem szeretem a matyómunkát. Nincs már ott igazi népművészet." Ha megmutatok a kétkedőnek néhány szép gyöngypamuttal készült új darabot, lepedőszélt, párnahajat vagy terítőt, vagy borsókás surcot, csodálkozva kérdi: „Hát ez is matyó? Ilyet még sose láttam."

Mivel újabban nálunk ennyire elterjedt a hit, hogy a matyó népművészet válságba jutott és csak a kereskedők számára készülnek kevésbé jó, műselyemmel varrt darabok, leutazom Kövesdre, hogy személyesen győződjem meg arról, hogy tényleg elhervadt-e a matyók alkotó kedve és nem hajt új nemes hajtást a színes matyó csodafa.

*

Vonatunk csupa szürkén csillogó víztükör közt érkezik Kövesdre. Itt is egyre sűrűbben szemereg az eső. Kopott konflis visz be a községbe. Köznap van, de mégis látok útközben egy díszbeöltözött fiatal párt. Színes ruhájuk vidáman csillog ki az esős hangulatból. Úgy látszik, az anyakönyvvezetőtől jönnek a délcegen lépkedő örömanyák mögött.

Első utunk a templomtól nem messzire eső „Matyóház"-ba vezet, amit a Máv. létesített Tormay Géza elgondolása szerint az idegenforgalom fellendítésére. Pirosvirágos tábla mutatja az utat arra felé, mégis alig veszszük észre kívülről. Egyszerű, deszkakerítés választja el a külvilágtól, bejárata fölött nagybetűs „Isten hozott" felírás fogad. Könnyen nyílik a kilincs. Jóleső érzéssel lélegzünk fel, mintha szárazföldre kerültünk volna, gondozott, kavicsos tér fogad, kis bokrokkal, zöldes pázsitágyakkal. A tornácon piros-fekete alapú matyóláda virít. A derüs ház, a volt főjegyzői ház szobáiban Márkus Miklós igazgató fogad. Végigvezet a barnára fényezett, egyszerű faragású ivószobán a „kármentőn", lanternaszerű lámpás, színes terítők teszik kedvessé. Főnevezetesége egy kívülről festett, díszes tálas. — Ritka példány — mondja Márkus igazgató. — Egy konkurrens ötlete volt, hogy kívülről fesse meg a tálat a régiekkel szemben, amiket belülről díszit virágornamentum.

A második terem igazi vendégfogadó, a szó nemes értelmében, nem a megszokott „restaurant". Barátságos társalgóra emlékeztet pirosfájú, fonott ülésű padjaival, karosszékeivel. Mallász Gitta tervei után helybeli öreg asztalosok készítették és festették a nyolcvan éves Berecz bácsi és a hetven esztendős Szép László. (A vasúti váróterem is hasonló pirosra festett matyóbútorral van berendezve; a bútorok ugyancsak Berecz és Szép bácsi munkái.)

A tükrök előtt régi, rózsásernyőjű olajlámpák állnak, az ablakokon fakóra mosott százéves vászonfüggönyök. A harmadik és utolsó szobában Mezőkövesd márkás árui vannak üvegszekrény mögé rejtve, a hosszú pultra kiterítve. Eladók. Minden kor és anyag képviselve van, a belinával, szűcsselyemmel, gyöngyfonattal sodrott műselyemmel vászonra, klottra, selyemre varrott lepedőszélek, surcok, párnák, blúzok és egyéb műértékű vagy használati cikkek. Mindenki megtalálhatja, amit keres.

— Célunk, — mondja Márkus igazgató, — hogy a matyókat értékes munka forgalombahozatalára serkentsük, mert a Matyóházba csak elsőrangú készítmény kerülhet be. Másfelől az esetleg tájékozatlan közönséget neveli s igazítja útba a kiállított darabok minősége, hogy mit keressenek és vegyenek meg.

— Három évvel ezelőtt létesült a Matyóház, az első évben 1600 külföldi fordult meg nálunk, a harmadik szezonban 7000. Nagyon nehéz probléma a matyó népviselet életben tartása, főleg a férfiaknál. Pedig elsősorban a színpompás népviselet vonzza az idegent Kövesdre. Egyre nagyobb tért hódit a szvetterviselet. Komoly mozgalom indult meg Szentiványi Ferenc főszolgabíró, Polgári Károly főjegyző, Jámbor páter, jezsuita rendfőnök, Ujváry igazgató, Bayer Róbert nyug. gimnáziumi igazgató, Fazekas János járásbíró vezetésével (saját magát nem említi Márkus), hogy visszaállítsák a parádés matyó népviseletet. Mivel ez igen drága, a minisztérium segélyt osztott ki a legények számára a kövesdi Idegenforgalmi Bizottság útján.

— Sajnos, a kereskedelembe azért kerülnek silány minőségű munkák, mert az üzletemberek módfölött kiuzsorázzák a dolgozókat. Előfordul, hogy 25—30 fillér napibért kapnak az asszonyok.

Barátságosan búcsúzunk az angol gentleman külsejű Márkus igazgatótól és szeretetreméltó feleségétől, tanácsukra felkeresünk néhány régi eredetű, privát gyüjteményt, amik nem állnak a nyilvánosság számára nyitva, mint a gimnázium muzeális darabokat tartalmazó terme és a Szív-leányok boltjának értékes munkái.

Felkeressük Zsóry képviselő házát. Sajnos, a háziasszonyt nem találjuk otthon s a háziúr mentegetőzik:

— Sajnos, a feleségem bezárva tartja a kézimunkákat.

De mégis izelitőt kapunk a gyüjtemény szépségéből,

remek, valódi szűcsselyemszállal hímzett párnaaljak, lepedőszélek képében. Ragyognak, mint a drágakövek, meleg, telitett, de mégis finoman összehangolt tónusokban. — Ezt látnák a pestiek — gondolom — s merjék azt mondani, hogy nem szeretik a matyó kézimunkát.

A gyógyszertártulajdonosnőhöz, a fiatal, özvegy Morvay Józsefnéhez, Kis Jankó Bori néni, a híres rajzolóasszony kalauzol el. A szalonban a szép régi ezüstöknél is kedvesebb szemünknek két pompás falifüggöny, ami csupa régi, klasszikus értékű lepedőszélből van összeállítva, a fiatal gyógyszerésznő anyósa, néhai Morvay Jánosné gyűjtötte össze őket. Kis Jankó Bori néni meghatva simogatja tekintetével az egyes darabokat.

— Ezt az alsó lilát a nagyapám rajzolta, a legfelsőt az édesanyám.

— Igen, igen, Bori néni, az a legszebb — mondom én is meghatva, — mert ennyi szép, eredeti matyómunkát egyben még kevés helyen láttam.

Bori néni elvisz Saád Endre doktorhoz is. Fogadószobájában múzeumi rendszerességgel vannak kifeszítve a különböző korszakokat jelentő vászonhímzések, szálhuzásos, piros virágokkal vegyes madeira munkák, szűcshímzések, kuzsuk — és ami még jobban meglep — a dok. tor sajátkezű tusrajzai, pasztellvázlatai az egyes motivumokról. Kérdőleg nézek rá:

— Hiszen úgy rajzol orvos létére, mint egy iparművészeti növendék.

— A miskolci múzeum őre voltam, — magyarázza a lelkes, fiatal tudós, miközben saját készítményű jegyzeteiben lapoz.

— Minden motivumnak megvan az elnevezése, például cserfaleveles vagy rózsás, csillagos minta. És ezek a motivumok különböző elgondolás szerint vannak csoportosítva. Vannak egész szabadon egymás mellé sorakozó virágok, mint a mezők liliomai, mások függőleges tengelyből ágaznak el jobbra-balra, ismét mások vízszintes tengelyből indulnak el.

— A folyókából, — vágok közbe, mert ismét egyetemi hallgatónak érzem magam, aki a professzornál kollokvál. — Ugy-e valóságos művészegyéniségek vannak köztük? — kérdem.

— Igen és körülöttük valóságos iskolák. A legkiválóbb rajzolóasszony éppen Kis Jankó Bori, jelenleg ötvenhét éves. Öregapja kiváló szűcs volt, Nagy János, akit kis termete miatt neveztek el „Kis Jankó"-nak. Leánya örökölte apja tehetségét s róla szállt unokájára, a mi Kis Jankó Borinkra őseinek értékes öröksége.

— Hozzá is elmegyek természetesen — búcsúzom a doktortól, — mert amit ezekben a szép magángyűjteményekben láttam, az a multé és az újabb, most születő kézimunkákat, rajzokat is szeretném látni s megnézem néhány irasszonynál, hogyan készülnek a ma rajzai.

*

Kis Jankó Bori néni szobájában ülök. A falon köröskörül szentképek, a megszokott falusi, aranyos, bizánciasképek közt van egy Rubens és egy Velasquez reprodukció is. Fehérre meszelt, paddal körülvett, csúcsos tetejű kemence bujik meghitten az egyik sarokban.

— Az édesanyám gyúrta fiatalasszony korában, — mondja a falu „legtövösebb" rajzolója, Kis Jankó Bori, akinek családfáját 1700-ig vezeti vissza Laád doktor.

Arca szikár, van benne valami férfias. Nem csoda, hogy csupa fiúgyermeket szült. Érdeklődöm, kaphatok-e róla fotografiát. Nem is egyet tesz elém — Bori néni a kemencénél, Bori néni a kukoricagóré előtt, Bori néni rajzol vagy hímez.

— Ezt tessék nézni, harmincnégy éves kép.

Kisfiai közt áll a fiatal Bori néni.

— Akkor még csak három volt és most is Isten akaratából csak három van.

Az asztalon erősen kékített, kiszabott fiúcskaingeket „kis korozsmákat" látok, rárajzolt virágokkal; mellettük egy borsókás blúz, amit Bécsbe fog szállítani Kis Jankó Bori.

— Emmeg a párisi világkiállításra készül Bornemissza Adelának — s tarka pamuttal áthúzott fagombokat mutat. Festett, régi ládájából gyöngypamuttal hímzett, tarkkavirágos kendők, terítők kerülnek elő, csupa szín és fantázia.

Aztán rajzolni kezd. Látom már, hogy hozzá van szokva városi és külföldi vendégek fogadásához, tudja, mire kíváncsiak. Percek alatt nő keze alatt virágból bokor, bokorból virágzó fa, — bámulatos tervszerűséggel spontán és mégis előre megfontolva alkot mindig újat mindig más összetételűt. Mindenáron meg akar ajándékozni. A húsvéthoz méltón festett tojásokkal kedveskedik nekem. — Ezt elviszem emlékül, — határozom el.

— Nem ezt a kettőt, ezt a hármat, — erősködik Bori néni és már gondosan csomagolja is a könnyű, erőteljes színekkel festett tojásokat.

Bori néni tényleg művész s ezt tudja is.

— Tőlem tanul mindegyik, — jelenti ki. — Nálam nélkül nem jutnának semmire.

Nehezen búcsúzom tőle, szinte úgy érzem, nem is illik bevallani, hogy egy másik híres asszonyság házához is el akarok menni — Pólyik Erzsáékhoz.

A sima pesti aszfalthoz szokott embernek nem kis áldozat a Daruszögbe rázatni magát a kövesdi öreg konflison, néha kerékagyig merülünk a sárba vagy egy-egy marasztaló vizes gödörbe. Szerencsésen megérkezünk, de Pólyik Erzsa, Csuhainé nincs otthon, legkedvesebbik barátnője, Dohány Kati halt meg, a legnevezetesebb horgolóasszony. Erzsa néni az ő temetésére ment. Elbúsultan már vissza akarok fordulni, de az ura, Csuhai fűszeres nem enged.

— Már itthon is kellene lennie, tessék várni tíz percig, öt percig — és már szalasztja is egyik kisfiát anyjáért. — Addig is rajzolj, lelkem, Pannikám a néninek, — mondja apja a négyéves szöszke kicsinek, a hét gyermek legifjabbikának. — Pannikát nem tudom szólásra birni, a soktányéros, festett, párnázott ággyal, cifra paddal berendezett szobában, — de azért rajzol és mosolyog. Öt rózsát is kerekít egymás köré, még pedig igen gyorsan. Már valami nagyot várok, mikor megáll a tudomány, elejti a ceruzát, mert belép a szobába anyjuk, feketébe öltözve, a szeme bágyadt, bánatos. Látszik, hogy csak illedelemből jött el.

— Tessék csak kinézni — mondja. Felpillantok s a kis ablak keretei közt megüt egy komor menet képe.

— Legalább matyótemetést is lát a nagyságos asszony, — mondja egy férfihang a sötétben.

Mintha látomás bontakoznék ki szemem előtt. A menet már kissé eltávolodott, az alkonyatban nedvesen fénylik a vizes, sáros utca, a mogorva, barna, zsuppos házak közt. A nehéz esőfelhőket, mintha karddal vágták volna szét, egy hosszú sávon át sárgászölden világít az ég és feléje menetel az alkonyi fényben úszó halotti kocsi szép koszorúkkal megrakva, lila szalagok csüngnek róla hosszan. Utána csúcsos fejékű, feketeruhás, ringó szoknyájú asszonyok, asszonyok tetőtől-talpig feketében. Eltűnik a világító koporsó, aztán a hosszú, kunosan csúcsos fejkendők, az asszonyok feketén ringó sora — elnyeli őket egy távoli utcakanyar, mint Attila legendás koporsóját a Tisza hullámai.

Hátrafordulok. Csuhainé már nincs itt. Csak a leányai, a nővérei, köztük a „menyasszony", a fiatalka Csuhai Mária, a nagylány. Én persze kicsinek látom, olyan, mint egy angyalka.

Kérésemre előhoz hímzéseket, díszes lepedőket, amik úgy ki vannak hímezve, mint egy oltárterítő. Majd ő is rajzol. Élvezet látni, mint zsendülnek bimbók, galyak, virágok ceruzája nyomán s hogy alakul a látszólag játékosan odavetett rajz egy megkomponált egésszé.

— Sokan azt szeretik, — nevet az asszonynénje, ha a kis Mária rajzolja a mintát, nem is az édesanyja.

— A Saád doktor úr meg mindennek a nevét kérdi, — fűzi hozzá nevetve Csuhai papa. — Bizony nehéz azt úgy megmondani, hogy cserfaleveles, csillagos, meg az no az igazi, az igazi csillag.

Most már meg vagyok nyugodva, látom, hogy alkotnak a fiatal művészek és szépet, gyönyörűt, romlatlant alkotnak. Meg lehet nyugodva Bori néninek is, lesz folytatója az ő tudományának. Nem hal ki az ízlés, a régiektől örökölt és folyton újjászülető szépség azokból a darabokból, amiket Pólyik Erzsa meg a leánya tervez a hozzáértőknek és saját házanépének.

az Uj Magyarság
nov. 1937. VII. 28.

Kövesd, Baranya, Püspökbogát egy festőművésznő otthonában

Szörédi Ilona festőművésznő magyar szobája még ebben a gazdag gyüjteményben is külön tanulmányt érdemelne, olyan szép és annyira magán viseli tulajdonosának lelkességét és a magyar népművészet iránt való őszinte, igaz szeretet. Olyan ez a szoba, ez a mindennapi használatban lévő szoba, mint valami kis múzeum s ami szépet a magyar népművészet különböző tereken és különböző vidékeken csak alkotott, abból jóformán mindből feltalálható itt egy-egy remek darab.

Ami legelőször magához vonja az embert ebben a szobában, az a népi kézimunkákkal rakott falak gazdag pompája. Csupa hemzsegő szín, csupa színes sugárzás köröskörül minden, a népi lélek mosolya és komolysága, hímzésekbe öntött mesélő kedve és méltóságos fantáziája néz szembe a látogatóval.

Vegyük csak végig, mi van itt, hisz elszámolni is elég lesz az egyes darabokat. Kezdjük talán *a székelyeken.* Külön kemény és a színek özönén uralkodni akaró rész a szobában az ő nemesen egyszerű, fekete-fehér színfoltjuk. A hegyek világa, a hegylakók lelke lehel belőlük. Van itt például egy írásos varrottas gyönyörű párnahaj, a zsúfolt, ősszékely, fekete minták feszes varrásból épültek egymás mellé, méltóságteljesen fonódnak egymásba a motívumok; egész történelmet, egy hegyek közé zárt nép lelkének és életének törnénelmét rejtik magukban ezek a komoly, leegyszerűsödött, a színek pompájából a fekete és a fehér játékáig nemesedett méltóságos formák. Szinte ebből az egyetlen varrottasból maga elé lehet képzelni az embernek a halhatatlan és kemény székely arcélt. És a torockói szörhimzések? És a gyönyörű székely tányérok? Mondom én, hogy tanulmány kellene ide.

A székely világ után, mint a lélek táncos, újjongó csattanása hat a *matyók* színekben tomboló, népi kedve. Napsütést ont a falnak ez a része, csapongó, parttalan fantáziát, szinte énekel a falakról Mezőkövesd, Tard, Szentistván. Idejöjjön, aki a matyó népművészet haldoklásában hisz, itt megláthatja, hogy a nép lelkében igenis él az ősi szépségeket formáló erő, csak a kenyér kényszeríti tucatmunkára őket s a bitang spekuláció használja ki a kenyér kényszerét. Itt ősi pompájában ragyog a matyó lélek gazdagsága. Gyönyörű, a legősibb mintákkal igéző lepedőszélek mosolygnak a falnak erről a részéről, jellegzetes matyó minták közt ott hullámzik a finomvonalú folyóka s maguk a motívumok a legtisztább matyó ornamentikát képviselik. Gyönyörű, különbözőképpen kiképzett rózsák, stilizált madarak, levéldíszek váltakoznak egymással ezeken a lepedőszéleken, a rózsák közepén ott a kék és sárga virág; csupa ősi formákból fölépített remek ez, az embert, bizony Isten, irígység fogja el a láttukra.

Van itt egy gyapjúfonállal kivarrt matyó kötény, vagy matyóul „surc", ezt külön elirígyeltem, bár nehéz volt választanom a remek surc s két, ugyancsak gyapjúfonallal kivarrt *szuraszaj* között. Ha egyszer ez a két, darab eltűnik *R. Szörédi* Ilona lakásából, minden találgatás nélkül engem jelenthet be betörőnek. Vajjon menynyi büntetés járna a hűvösön ezért a két darabért? Ámbár a betörés nehéz lenne, mert *Bukfenc*, a szép fekete pumi, ugyancsak éberen őrzi a lakást.

Senki se gondolja azonban, hogy csak ezek a holmik képviselik itt a matyó népművészetet. Van itt még annyi (bizonyos, hogy a matyók szerelmese leginkább a szoba gazdája), hogy maga a felsorolás betöltené a

beszámolóra kapott hasábokat. Csak még annyit szeretnék elmondani itt, hogy láttam egy terítőt, ami aztán igazán a matyó népművészet élő és fejlődő élete mellett bizonyít. Minden motívumában tipikusan matyó darab ez, de egészen friss keletű s hatásában sajátságosan új. Talán az az új rajta, hogy egy fokkal magasabbra hangoltak a színei, talán a térkitöltés egyéni módja az, ami megfogja az embert, annyi azonban bizonyos, hogy a matyó népművészetnek egészen új lendületét mutatja s kiáltja, hogy a lélek odafent kitör a kényszer béklyóiból és tovább és újat terem.

A matyók után a zárt és súlyos *Baranya* következik, vastag, ősi hímzéseivel. Egy-egy főkötőben, szoknyaaljban bent van az egész, zárt formákban, a lélek visszarévedő álmaiban élő, hulló, de hullásában is magyar, gyökös és mélyen rétegezett Baranya. Van valami a nép önmagát gyászoló mélységéből ezekben a formákban és ezekben a színekben s a zömök formák és tompa ékességek közt egy-egy pici folt a vér felcsattanó, csakazértis rikkantása. De csodálatosan tudnak beszélni ezek a kézimunkák itt a falakon! Némán is, de sok mindent elmondanak!

És most mintha a könnyű és a derűs dal, a mosoly és a leányi szem fénye érné az embert, a *püspökbogáti százforintos szoknyák* következnek. Zöldesfekete alapú selyemszoknyák, legalább négy méter kerületűek s a visszatartott, fínom színek cincogva, kacsintva nevetnek róla. Az érdekes, egyéni mintájú zöld, világoskék és sárga virágok szinte szökellnek a zöldesfekete selyemalapon, valami tiszta, tavaszi, leányi báj sugárzik az egészről. Milyen dalok lehetnek ott, ahol ilyen szoknyákat viselnek a leányok, asszonyok? Egyszer lemegyek Püspökbogátra és meghallgatom az énekeket. Kell, hogy hasonlítsanak ezekhez a szoknyákhoz itten. De jó lenne bárányfelhős égre nézve elámulgatni mellettük!

Istenem, kifogyok a helyből és mi minden van még hátra s amit elmondtam is, éppen csak, hogy érinthettem. Külön cikket kellene írni a *hódmezővásárhelyi* bútorokról és főként a hódmezővásárhelyi korsókról, vázákról, köcsögökről, amelyek mind a népi kerámiai művészet remekei, két, menyecskének való, gazdag színekkel kivarrott és bárányborból készült ujjasról, kalocsai kötényről, a székely asztalról, szekrényről, amelyeket *R. Szörédi* Ilona tervezett és festett ki szobájához és még ezernyi másról, hisz napokig el lehetne szemlélődni itt s mindig újabb és újabb meglepetésre bukkanna az ember. Igy most úgy búcsúzom ettől a szobától, mint egy embertől, mint valakitől, aki él s aki arcának egyetlen csodálatos villanásában megmutatta egy pillanatra ennek a népnek ámulatosan gazdag lelkét, költészetét, melyből évezredek végtelen dallama muzsikál.

Dallos Sándor

Bajor Gizi: Keresztfiamnak magyar vendégszobát rendeztettem be"

Emlékszem, akkoriban, amikor készült a magyar szoba, Bajor Gizi minduntalan ezt hajtogatta: — Vajjon fog-e tetszeni Cica úrnak? Itt fog lakni Cica úr, ha kölcsönadják nekem a szülei?

Cica úr azóta Miklós lett, mert már öt éves, Bajor Gizi keresztfia, valóban ő volt az első vendég, s azóta is többször lakott a magyar szobában. Minden vasárnap keresztanyjánál ebédel, s ilyenkor mindig várja néhány ajándék, „titok". Ilyen „titoknak" készült ez a kék-piros, bübájos entériőr is.

Manzárdszoba. Nem nagy. Nagyobb a tetőterrasz, amelyre nyílik, s amelyről belátjuk egész Budát és Pestet. Holló Valéria tervezte és készítette a bútorokat, tehát arányaikban és stílusukban kifogástalanok. Magyar parasztbarokk. Palócos ízű az asztal, körülötte pad, az ablakfülkében áll, dobogón és igen ötletes megoldással elrejti a fűtőtest hangulatrontó csöveit: csupa léc és pad a támlája.

Nagyajthay Teréz és Diósy Anta pedig szép kék alapra tarka virágokkal festették be a bútorokat. Fehér galambpár is akad a cifraságok között s nyolc figura: Matyó, sárközi, kalotaszegi és székely pár. A láda oldalán Bajor Gizit látjuk három ruhájában, amelyeket Tüdős Klára „Gyöngyöskaláris" című magyar pantomimjében viselt. Néhány éve adták a Nemzeti Színházban.

— Sokáig pingáltak ezen a szobán, meséli a művésznő. — Igaz, ide a láda belső fedelébe meglepetésül ráfestették a Peggy portréját. (Peggy a ház szürke skotchterrierje). Amikor befejezték a munkát, vőlegény és menyasszony voltak. Azóta már össze is házasodtak.

Mintha meglátszódna ez a kis regény a kékek, pirosak és rózsaszínek élénkségén.

Piros-fehércsíkos háziszőttes borítja a heverőt. Ilyenek a függönyök is. Erdélyi munka, Mikes Arminné grófné zabolai szövődéjében készítették székely asszonyok.

A szépformájú piros-fehér faragott tükröt ajándékba kapta a művésznő „a magyar szobához". Annyi mindent kapott ajándékba rajongóitól, hogy volt úgy, hogy ki sem látszott már a bútor a rengeteg tarkaság mögül.

A fölöslegje szekrénybe vándorolt. Csak néhány szép, régi dunántúli és erdélyi korsó maradt a fogason, tányérok a falakon, az asztal fölé pedig kis, színes istállólámpa lóg a mennyezetről. Igen hangulatosan ülik a szobába. A mennyezet egyik sarkában fecskefészek, sárga csőrüket tátogató fiókákkal. Nem igazi, de annak hinné az ember. Ez is „titok", meglepetés volt a keresztfiúnak.

— Még egy érdekessége van a magyar szobának, — meséli Bajor Gizi. — Általa ismerkedtem meg Diósyval, a festővel. Beszélgettünk, kérdeztem egyet-mást, a festőkről, sorsukról, felébredt az érdeklődésem. Ekkor tudtam meg, milyen nehéz az élete manapság a piktoroknak és a szobrászoknak. S végül, mindezekből megszületett a művész-akció, a kép- és szobor-sorsjáték terve. Ma már örömmel mondhatom, sok ezer pengő gyült össze, sok kitűnő művészen segítettünk.

Kissé eltértünk a tárgytól.

De azt hiszem, bármiről kérdeztük volna Bajor Gizit, végül mégiscsak a keresztfiára és a művészakcióra fordította volna a beszélgetést. Szívügyei. Hallatszik a hangján, látszik a tekintetén. Szívügye a magyar szoba is.

Olyan is.

(kádár)

Miniatür néprajzi múzeum PELÉNYI washingtoni követünknél

A magyar követségnek Washingtonban van egy szobája, amely magában is ékes szószólója a magyar ügynek: Pelényi József magyar követ népi bútorral rendeztette be a palota egyik vendégszobáját. Szinte miniatűr néprajzi múzeum, sokoldalú gyüjtemény.

Egyöntetű kék alapon, tarkán festett bútorok, de mindegyik más-más vidék jellegzetes formáival, a magyar föld minden tájának népi művészetéből ad kostolót. Holló Valéria tervezte és készítette a bútorokat, többnyire „szószerint" másolta őket, régi eredeti darabok után. Ő gyüjtötte is össze, közel egy esztendő munkájával és Pelényi Jánosné válogatta ki a szoba díszéül szolgáló apróbb tárgyakat. Sárközi az ágy, amelyre fehér fodorvászonra dolgozott, nagyírásos kalotaszegi lepedőt borítottak. Fölötte szintén kékírásos párnák tornyosulnak. Kalotaszegi asztal és pad mellett, tarkán festett dunántúli székek és finomarányú kalotaszegi láda. A torockói kredencen sokféle vidékről összeszedett tányérok, köcsögök, amelyek közül feltűnnek a csonkaországban kevéssé ismert, nagy, szász kancsók. Az ötven darabból álló cserépgyüjtemény büszkesége egy régi, felvidéki habán kancsó.

Egyéb apróságok felsorakoztatják a népi munka majdnem minden ágát. Sárközi párta, matyó menyasszonyi koszorú, kalotaszegi párta... „Dulandlé" egyik sarkában virágokkal himzett négyszögletes kendő, esküvői fátyol, amelyet a kalotaszegi menyasszony menyegzőjén, főkötője fölé borít és első gyermeke születéséig visel. Ez halotti leple is az urának.

Asztaldísznek szánták a sárközi „szekrényoromdíszt", amely az „életfához" hasonlít: esztergályozott virágok, gyümölcsök karácsonyfaszerű vázon. Nem hiányozhat a „hobák" sem, a lopó céljaira használt, de tarkán kicifrázott dísztök. Dunántúli „parasztkészség": acélkova, taplótartó, bőrből munkálva; faragott ívóedények, csanak; karikásostor és kazári aratókoszorú, végül pedig egy régi erdélyi kályhacsempe, szintén faldíszként... Ritka darabja a gyüjteménynek a gyönyörűen faragott, ősi kun nyereg.

A washingtoni követség legértékesebb kincse a tizenhárom négyzetméteres fehér receterítő. Az Iparművészeti Múzeumban őrzött XVI. századból származó eredeti kézimunka után készítették a Holló-műteremben. Nyolc hónapon át, tizenegy pár kéz, szakadatlan munkával Tüllrátétes, csontszínű függönyök keretezik a washingtoni ebédlő ablakait, a terítőéhez hasonló galambos mintával.

Radnainé Szőrédi Ilona

Vasárnapi Ujság. Az Ujmagyarság Egyesmell 1938.

Január 30

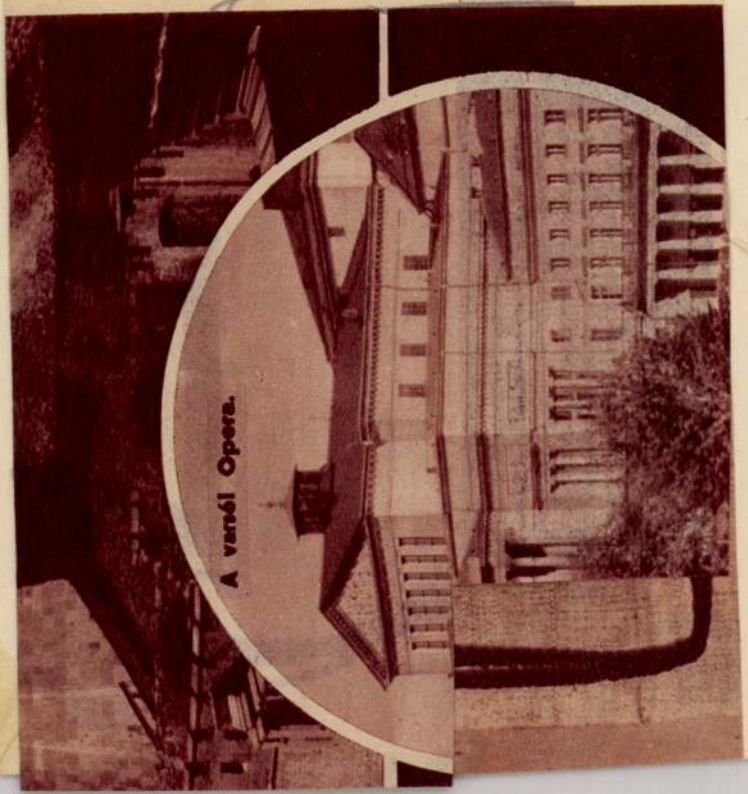

A varsói Opera.

Radnainé Szőrédi Ilona

Képes Pesti Hirlap

1938. januar 29.

Gróf Apponyi Albertné vezetésével küldöttség járt a belügyminiszternél és tizezer aláírással ellátott kérvényt nyujtott át a nők egyenlő választójoga érdekében. Képünk: a kérvény díszes fedőlapja, amelyet Radnainé Szörédi Ilona készitett.

Radnainé S. Ilona

Új Magyarság Vasárnapja 1935 febr. 24.

Radnainé S. Ilona: Liliomok

A Budai Szépművészeti Társulat téli tárlatáról.

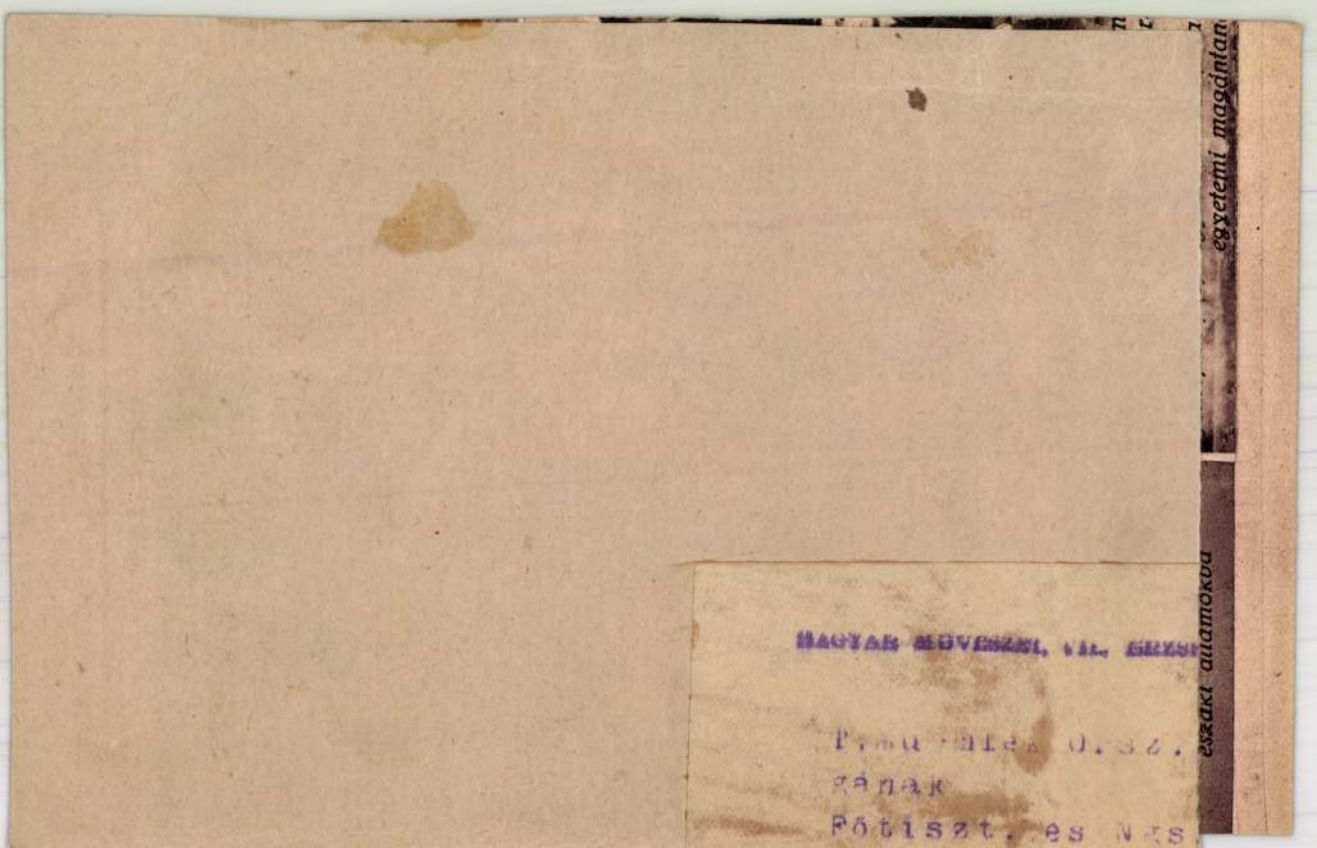

MAGYAR MÜVESZKI, VII., ERZSÉ
Prémium 0.32.
zának
Pótiszt. és NTS

eszaki allamokba

egyetemi magántan

Radnaj Rezső

festő

Műcs. kiáll, 1925 től
Pipics 119. l.

KERESZTÉNY ÉPITŐMESTEREK
TÁBORA.
Budapest, IV., Irányi-utca 17.

Műemlékek

tekintetes

Radnai Rezső

1920 jan. febr.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Régi kapu, olajf. 1000.–

1920. M. Akv Pf Egy

kiáll. Nemzeti Szalonban

Sch. Sz. iskolaj archeje.

Kretaraja

1920. szept. u. o.

Semmelweis szülőháza, vizf.

800.–

Hlatky Endre, főispán V. 312.

Radnai Rezső

1915. ápr.-máj. kiáll. N. halon
Körmenet, olajf. 400.–

Zemplén vármegye X. 163.

Radnai Rezső

festőművész tanár, Balló tanítvány, a szombathelyi premontrei gimnázium rajztanára, egyik vendéröje volt az 1934. évi szombathelyi művészettörténeti kiállításnak. Felesége Bauer Erzsébet. Gazdag emberek látszik, sajat autója van. Ha jól értettem, 1934. tavaszán kollektív kiállítása volt Szombathelyen.

Megígérte, hogy ennek a kiállításnak a katalogusát, melyben életrajza is megvan, megszuldi nekem.

Egyébként irodalmához:

Hor Szombathely

Radnai Rezsőifj

Szül. Budapesten 1895 aug. 7

Rk. Gimn. vetts -

1919/20 I.-II. elsőéves mű-

vésznőv. Ballókde

1920/21. I-II. másodéves

n.o

Hódmezővásárhelyi népkönyvtár

III. 55.

Radnainé Szőreidi Ilona

festő és
grafikus

Műcs. kiáll. 1934 tól
Pipics 119. C.

BUDAPEST

Radnainé Szörédy Ilona

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

Megjelenik havonként háromszor.

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA.

Szerkesztőség: Bpest, VI., Jókai-utca 37. — Előfizetési ára egész évre 24.— P.

1938 **április 10** **XV. évf. 11. sz.**

Papp Jenő: Piros tojás. *Emőd Tamás:* A majlándi huszár. *K. Lányi Piroska:* A kohó. *Suchy Árpádné:* Vallomás (vers).

Bodor Pál: Döncit bevitték. *Dr. Lobmayer Géza:* A mai divat, amely betegséget okoz. *Kertész Béla:* Szégyelem, hogy ember vagyok. *V. Öry Giza:* Arcod sziluetje . . . (vers). *Dr. Radnainé Szörédy Ilona:* Lapozgatás életünk könyvében. *Claude Gevel:* Győzelem. *Dr. Forró Pál:* A boldogság és az érvényelés iskolája. *Erdődy Elek:* Változatok egy téma fölött.

<Radnainé
Szőrédi Ilona>

<> Hogyan lettem festő?
Magyar Női Szemle
1938. 3–4. sz.

450. August

~~Született~~ Wolfenbüttelben 1697-

A tábor.

Az előtérben balra tábori
gért látnuk. A sátor el
ki az előtte álló markot
le figyelmünket. Az egyik
ke lovon ül és a jobb ke
nyújtja; a másik pedig
lökben kutya szaglál s
hős.

Fa, méretei
Pyrker János

49

Radnainé Skopál Ilona

pesti Donáti u. 40.

1934. téli lakáll. 174, 406.

Lásd még Skopál

Ilona alatt.

Mérleg, régi gyógyszertári VIII.162

Radnayné

Veres Gizella: Két
fehér galamb c. ifjúsági
könyve Jenti rajzaival

Szent István Társulat
Karácsonyi könyv-
jegyzéke 1937

Kitől?
Folyosón
lefelé

Radnayné

S. Kopál Ilona

Triszek c. kepe
repr.

Képzőmüvesek
1934.48 l.

Radnainé Szörédi
Ilona

l.

Jajczay János

Árpádházi Hent
Margit hétszázéves
arculata. Bp.
1943. XXXVIII. tábla

A m. postatakarékpénztártól.

147620

Műemlékek orsz. bizottsága
ellátmányszámla.

Budapest
IX. Högyes Endre-u. 10.

Hivatalból
Díj átalányozva

Radnay Endréné

Szörédy Ilona

festő

— **Eltűnt a balatoni úton egy pézsmabundás bőrönd.** Kedden reggel Radnay Endréné Szörédy Ilona, az ismert festő művésznő, az *Új Magyarság* szerkesztőjének felesége tavaszi költözködés során teherkocsival csopaki villájukba indult. A kocsin a többi között bőröndbe csomagolva értékes pézsmabundáját vitte. Útközben még a megállások alkalmával sem néztek körül, megvan-e minden podgyász, csak akkor állapították meg ijedten a pézsmabundás bőrönd hiányát, amikor a csopaki villába értek. Útközben valamelyik megállásnál lopták el vagy pedig fordulóban eshetett ki a robogó kocsiból. Radnayné a bunda nyomravezetőjének magas jutalmat tűzött ki.

Pest. 1944. márc. 22.

MDK

Radner

Jakab Elek: Oklevéltár Kolozsvár története II. és III. kötetéhez. II.k. Bp. 1888.73o.o.

— **A világür vándorai.** Most, amikor Piccard tanitványa megint a magasabb légrétegekbe, a sztratoszférába készül, nem érdektelen szemlét tartani azon, kik voltak ezeknek a hősi vándoroknak az elődei.

1783-ban keltek utjukra a Montgolfier testvérek, akik föltalálták a léggömböt. Ők nem törődtek a légkör megvizsgálásával. Ez csak husz év után, 1803-ban jutott eszébe egy Robertson nevü természettudósnak, aki már tudományos céllal szállt a magasba.

1803 julius 18-án Robertson Hamburgban szállt föl először. Léggömbje 7800 méterre emelkedett. Csodálatos versenyeredmény volt. Miután 25 mérföldet megtett, Hannover sikjain repült le. A parasztok, akik a szántóföldeken dolgoztak, halálra rémültek, hogy az égből ilyen nagy, ördöngős gépezet pottyan le közvetlen közelükben.

Sikerétől biztatva, Robertson Szentpétervároh megismételte repülését, ugyancsak sikerrel. Fönn a levegőben megfigyelte, hogy a mágnestü miképen viselkedik a különböző magasságokban. Azt hirdette, hogy a föld mágnessége abban a mértékben kisebbedik, amint magasabbra jutunk.

1804 augusztus 20-án Biot és Gay-Lussac szálltak föl Párizsban s 6000 méterig emelkedtek. Robertson versenyeredményét nem döntötték meg, de megdöntötték tudományos következtetését, mert megállapitották, hogy a föld mágnessége egyáltalán nem változik 4000 méterig.

1804 szeptember 16-án Gay-Lussac — ezuttal egyedül — uj utra indult és 6016 méterig emelkedett. Most a levegőt vizsgálta. Különböző csappal elzárható léggömböket vitt magával, légüresen. Ha a csapot kinyitotta, a légüres gömbök megteltek levegővel. Ezt később lenn megvizsgálta. Megállapitotta, hogy a fönti légrétegben nincsen hidrogén és 7000 méterig a levegő épp olyan, mint lenn, vagyis egyötöd oxigén és négyötöd nitrogén.

1850-ben Barral és Bixio Franciaországban, 1864-ben Glaisher Angliában repültek föl, de jó szándékuk ellenére semmi ujat se tudtak meg a fenti légrétegek mivoltáról. Barral és Bixio hirül hozták, hogy 6000 méter magasságban egy apró kristálytükkel teljes fellegen szálltak keresztül, amelyben roppant hideg volt: hőmérőjük nagy meglepetésükre 39 fokra esett a nulla alá.

— **A szentév befejezése.** Rómából jelentik: A pápa husvétvasárnap avatta szentté *Don Boscót*, a szalézianus-rend alapitóját, a Szent Péter-templomban. A szenttéavatáson résztvett *Frigyes Vilmos* porosz herceg is, aki ugyanezen a napon áttért a katolikus hitre. A pápa hétfőn délelőtt elvégezte a szent kapu bezárási szertartását: a kapu ünnepélyes befalazását. A pápa először megáldotta az épitőanyagot, majd elhelyezte az első téglát. Utána a bibarosok is egy-egy téglát helyeztek el s befalazták az idei szentév emlékérmeit is. A szertartás után a pápa ünnepélyes Te Deumot mondott, majd áldást osztott. A szertartással az idei szent év, a Megváltás tizenkilencedik centenáriuma befejeződött.

— **Uj egyetemi magántanárok.** A kultuszminiszter dr. *Sántha Kálmán* egyetemi tanársegédnek „Az endogen elmé- és idegbetegségek klinikája és kórszövettana" cimü tárgykörből, dr. *Rausch Zoltán* egyetemi tanársegédnek „A belbetegségek balneo- és füzikotherapiája" cimü tárgykörből, dr. *Pelláthy Béla* egyetemi tanársegédnek „A szemészet válogatott fejezetei" cimü tárgykörből és dr. *Elischer Ernő* közkórházi főorvosnak a „Sürgős sebészeti műtétek" cimü tárgykörből a budapesti egyetem orvostudományi karán, dr. *Barta Imre* egyetemi tanársegédnek a „Haematológia" cimü tárgykörből, dr. *Karg Norbert* egyetemi gazdasági hivatali igazgatónak a „Kórházgazdaságtan" cimü tárgykörből, dr. *Orbán György* egyetemi tanársegédnek a „Röntgenfizika" tekintettel annak orvostudományi alkalmazásaira" cimü tárgykörből és dr. *Szüle Dénes* vármegyei közkórházi főorvosnak „A tuberkulózis kór- és gyógytana" cimü tárgykörből a pécsi egyetem orvostudományi karán magántanárrá történt képesitését tudomásul vette és megerősitette.

— **A Skoda-ügy.** Mint Bukarestből jelentik, a kamarában *Tatarescu* miniszterelnök Argetoianu volt miniszter kérdésére kijelentette, hogy a liberális párt nem mond le arról, hogy teljes világosságot deritsen a Skoda-ügyre, amely még csak most kezdődik.

— **Gömbös Gyula üdvözlése.** Szegedről jelentik: Szeged város törvényhatósági kisgyülésén, amelyet *Baranyi Tibor* főispán elnöklésével tartottak meg, dr. *Széll Gyula* inditványára *Gömbös Gyula* miniszterelnöknek római utjáért köszönetet szavaztak. Dr. Széll Gyula javaslatát hosszabb beszédben indokolta meg és javaslatát a kisgyülés egyhangulag elfogadta. A napirend további folyamán dr. *Somogyi Szilveszter* polgármesternek háromhónapi betegszabadságot engedélyeztek.

— **Miniszteri elismerés.** A kereskedelemügyi miniszter *Szemere Ignácné Herz Emma* budapesti aranyhimzőiparosnak sokévtizedes önálló ipari működéséért elismerését fejezte ki.

— **Névmagyarositások.** *Szokol Pál* mátyásföldi középiskolai tanár, valamint *Gaszton* és *Anna* gyermekei családi nevüket belügyminiszteri engedéllyel *Somogyhegyi*re: *Rupprecht Jenő* urli főjegyző családi nevét *Marosy*-ra változtatta.

— **A gyömrői református karitász évzáró ünnepe.** A gyömrői református egyház nagyszabásu ingyenkenyér- és ingyenebéd-mozgalmának évzáróünnepén az Egyetemes Konvent és az Országos Zsinat világi elnöke, *Balogh Jenő* ny. igazságügyminiszter is megjelent. *B. Pap István* és *Victor János* budapesti teológiai tanárok, továbbá *Varga Sándor* és *Mocsy Mihály* esperesek tartottak előadást.

— **Szerdán délelőtt érkezik haza a Pesti Hirlap cserevonata Olaszországból.** A Virágvasárnap utnak indult cserevonat, amely a *Pesti Hirlap* és az Ibusz utasait vitte Olaszországba, pontosan *szerdán délelőtt 11 óra 17 perckor érkezik meg a déli pályaudvaron.* Az utról a legjobb jelentések érkeztek és valamennyi utas a legkellemesebb emlékekkel érkezik haza.

A *Pesti Hirlap* és az *Ibusz* olasz különvonata hétfőn este 8 óra 20 perckor a keleti pályaudvarról visszaindult Olaszországba. A vendégek a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a Magyarországon látottakról.

A vasárnap délben autobuszokon Budapestre érkezett és egy száz főből álló svájci csoport hétfőn autobuszokon megtekintette Budapest látványosságait és a Várban az őrségváltást, vacsora után pedig felkeresték a mulatókat, amelyekben a késő éjszakai órákig mulatoztak. A svájciak kedden délelőtt felmentek a Jánoshegyre, majd kirándultak Budafokva az egyik ottani hirneves borpince meglátogatására. Este a Metropole-szállóban cigányzenés ünnepies vacsorát rendeztek tiszteletükre. A svájci vendégek szerdán délben autobuszokon elutaznak Budapestről, hogy Bécsen át visszatérjenek hazájukba.

— **Változások a Budapesti Hirlapnál.** A *Budapesti Hirlap* vasárnapi számában jelentette be, hogy *Csajthay Ferenc* főszerkesztő, aki mint felelős szerkesztő is jegyezte a lapot, nyugalomba vonult. *Csajthay Ferenc*, aki több mint ötven éve ujságiró és ebből negyvenhat esztendőt töltött a *Budapesti Hirlap* kötelékében, mint kiváló publicista a korral haladó lelkes ujságiró, évtizedeken át a magyar közélet tekintélyes irányitója volt. Nyugalomba vonulása nagy vesztesége a magyar ujságirásnak. A főszerkesztői széket *Ottlik György* — a *Nouvelles de Hongrois* főszerkesztője, a *Times* budapesti szerkesztője, aki a Népszövetség magyar delegációjának tagja — foglalta el. A széles látókörü publicista uj helyén bizonyára még fokozottabb mértékben érvényesitheti tehetségét. A lapot vasárnaptól kezdve ifj. *Bókay János*, a kiváló iró és publicista jegyzi mint felelős szerkesztő. Csajthay Ferenc szombaton délben bucsuzott a *Budapesti Hirlap* szerkesztőségének tagjaitól, akik ezután *Ottlik Györgyöt*, az uj főszerkesztőt és ifj. *Bókay Jánost*, az uj felelős szerkesztőt üdvözölték. *(Felvételeink a Képes Pesti Hirlapban.)*

— **A Tavaszi Szalon megnyitása.** A Szinyei-Merse Társaság birálóbizottsága által rendezett IX. Tavaszi Szalon kiállitását ünnepélyesen nyitották meg a Nemzeti Szalonban. A kultuszminisztérium részéről ifj. *Wlassics Gyula* államtitkár és dr. *Tihamér Lajos* miniszteri tanácsos jelent meg a megnyitáson. A helyettes államtitkárt *Csók István*, a Szinyei-Merse Társaság elnöke, a Nemzeti Szalon alelnöke fogadta.

— **Kihallgatások Popovici román képviselő meggyilkolása ügyében.** Bukarestből jelentik: A néhány héttel ezelőtt rejtélyes körülmények között meggyilkolt *Popovici Özséb* román képviselő ügyében a hatóságok a vizsgálatot Csernoviczban folytatják. Eddig több személyt hallgattak ki, akiknek kapcsolatuk van a lemberg—csernovicz—jassyi vasuti magántársasággal. *Popovici* ügyésze volt ennek társaságnak és mint megállapitották, gyilkosai elloptak tőle egy aktatáskát, amelyben több, a társaságra vonatkozó akta volt. Kiderült az is, hogy *Popovicinek* néhány nappal a gyilkosság után kellett volna Párizsba utaznia, ahol a társaságnak pöre folyt. A kihallgatott személyek között számos magasabb állásu ember van, többek között egy képviselő és egy közismert csernoviczi ügyvéd is. Neveket a hatóságok még nem közölnek.

— **A román kormány megbukik, ha fölmentik a Vasgárdisták vezérét.** Bukarestből jelentik: A vasgárdisták elleni perben megkezdődtek a védőbeszédek. Az összes ügyvédek hangoztatták *Zelea Codreanu* ártatlanságát és kérték védencük felmentését. Biztosra veszik, hogy *a Tatarescu-kormány Codreanu felmentése esetén megbukik.*

— **Megnyitották a kinai kiállitást Szegeden.** Szegedről jelentik: Hétfőn délután nyilt meg Szegeden a Szent Imre kollégiumban rendezett kinai kiállitás. A papnövendékek bevezető énekszáma után *Reisz Elemér* teológiai tanár, a kiállitás és a misszióshét rendezője üdvözölte dr. *Glattfelder Gyula* megyéspüspököt, aki azután megnyitotta a kiállitást.

— **A sztrájkoló munkások zavargásai Spanyolországban.** Madridból jelentik: A barcelonai gáz- és vizművek sztrájkoló munkásai husvét hétfőjén nagymennyiségü gázt engedtek a vizvezetéki csövekbe. Azt a szándékot, hogy ilymódon sorozatos robbanásokat idézzenek elő, csak a kisegitő műszaki személyzet ébersége hiusitotta meg. Barcelona hétfőn viz nélkül maradt. A városban napirenden vannak a gázmérők és gázelosztók ellen intézett merényletek. Az egyik támadás során a gázművek egy őre életét vesztette. — *Madridban* tovább tart a fémmunkások sztrájkja. Néhány kisebb vidéki templom ellen elkövetett lényegtelen támadástól eltekintve, egyébként nyugodtan telt el a két husvéti ünnep Spanyolországban.

— **Csalás gyanuja miatt letartóztattak Brünnben egy budapesti lakost.** Brünnből jelentik: Husvétkor ideérkezett *Glas Miksa* budapesti lakos s amikor jelentkezett a rendőrségen, ottfogták, mert *Chrudimból* az a jelentés érkezett, hogy egy *Glas Miksa* nevü ember csalást követett el és a chrudimi kerületi biróság körözi. A körözés szerint *Glas* egy kinai tábornoknak három kocsirakomány lőszer szállitását igérte meg, de csak ócskavasat szállitott s a tábornoknak több mint egy millió cseh korona kára van. Glas Miksa tagad s azt állitja, hogy senkivel sem tárgyalt hasonló ügyekben s a husvéti ünnepek alatt Budapesten tartózkodott. A rendőrség Glast átszállitotta az ügyészségre, amely majd tisztázza ügyét.

— **Ötvenkét esküvőt tartottak husvétkor Pestszenterzsébeten.** Pestszenterzsébeten husvét két napján annyi házasságkötés történt, amennyire még nem volt példa. *Két nap alatt ötvenkét polgári és egyházi esküvő zajlott le.* Husvét vasárnapján volt az ujabb hangyatelepi tömegesküvő is.

Áprilisi tréfa.

„Kukk — mondta az időjárás — tavasz van, tavasz van!" Hátrafordultunk boldogan, hogy lássuk a csodát, de mire észrevettük volna, már kacagva szólalt meg a hátunk mögött az előbbi hang: április, április! . . . Szóval, áprilisi tréfa volt az egész: az enyhe, az édes, a kék, az aranysugaras tavasz, mert a szomoru igazság az, hogy tél van megint . . . És mégsem volt áprilisi tréfa, vagy ha mégis az volt, tulságosan jól sikerült: nemcsak mi, emberek, ugrottunk be neki, hanem a fák, füvek, virágok is, az egész természet. Ami bennünket, embereket illet, valahogy csak kiheverjük a csalódást és most már türelmesen megvárjuk, amig a tréfából valóság válik, de vajjon kiheveri-e a természet is? A hiszékeny természet, amely komolyan vette a tréfát és kivirult a maga egész tavaszi pompájában, estéről hajnalra. Ezek a hajadonfehérbe öltözött gyümölcsfák, ezek a korállszinü lángokkal égő magnoliabokrok, ezek az aranyvirágos forsythiák, ezek a halványzölden leveledző orgonák, vajjon őket is ugratni lehet-e, mint bennünket, embereket, akik, ó jaj, már annyi ugratáson átestünk sértetlenül, hogy ezt a kis áprilisi tréfát meg sem érezzük? Vajjon nekik, a természet e hiszékeny és gyengéd gyermekeinek nem kerül-e életébe ez a tréfa, ez a csalóka tavaszjáték, hogy azután, ha végre itt lesz az igazi tavasz, elfagyottan, virágtalanul, kifoszva nézzenek meddő nyaruk elébe? (—thy.)

— **A pápa levele a Domonkosrend generálisához.** IX. Pius pápa *P. Gillethez*, a Domonkos-rend generálisához, a rendalapitó Szent Domonkos szentté avatásának 700. évfordulója alkalmából apostoli levelet intézett, amelyben a rend tagjait arra buzditja, hogy Szent Domonkos élete példájának követésével ápolják a rend hagyományait.

— **Magyar kiállitás Madisonban.** Chicagóból jelentik: Az északamerikai Wisconsin állam székhelyén, Madison városban az ottlevő állami egyetem, az University of Wisconsin „International Club"-ja, a madisoni, minneapolisi, milwaukeei, columbusi és champaigni Rotary Clubokkal diákgyülést rendezett, amelynek során a Wisconsin Memorial Union épületében kiállitás volt harminchárom nemzet részvételével. A kiállitáson Magyarország is képviselve volt igen hatásos, szép gyüjteménnyel, amelyet a wisconsini egyetem vendégeként jelenleg Madisonban tartózkodó dr. *Török Mihály* budapesti vegyészmérnök állitott össze Mrs. *Marion Stenz-Choinska* elnöknővel együtt. A magyar kiállitásról igen elismerőleg nyilatkoztak a wisconsini lapok, különösen kiemelve a magyar kézimunkák és babák szinpompáját. A kiállitott tárgyak között szerepeltek matyóhimzések, buzsáki terítők, csikóbőrös kulacsok, Budapest szépségeit feltüntető képek, a 63 magyar vármegye cimere, térképek és szines plakátok. A jól összeválasztott anyagot *Medgyesy László* chicagói magyar konzul, dr. *Horváth Elemér*, a Chicagói Magyar Klub és a Széchenyi Háziipari Szövetség chicagói képviselete bocsátották a kiállitás rendelkezésére. Dr. Török az egyetem International Clubjában mozgófényképekkel és zeneszámokkal tarkitott előadás keretében ismertette Magyarországot. Azóta már négy különböző város egyetemi klubjából kérték fel hasonló előadás megtartására, a magyar népi zenéről pedig félórás rádióismertetésre kapott meghivást a madisoni állomástól.

— **Ujabb kisérletek a Cseljuszkin hajótöröttjeinek megmentésére.** Moszkvából jelentik: A tudományos expedició tagjainak sikerült elindulniok a hajón magukkal vitt és a jégtáblára mentett repülőgépet. A gép, amelyet *Babuskin* pilóta vezetett, megérkezett a Vankarem-fokra, ahol kitörő örömmel fogadták. Babuskin néhány nap mulva élelmiszerrel, gyógyszerrel és rádió adóhoz való kis telepekkel megrakodva tér vissza a jégtáblára. Az egyik orosz repülőgépnek sikerült átrepülnie a Cseljuszkin hajótöröttjeinek tábora fölött. A leszállás azonban a rossz időjárás miatt nem sikerült és a gépnek egyelőre vissza kellett fordulni. — *Usakov*, aki *Levanevszki* repülővel utnak indult a Vankarem-fok felé, hogy onnan irányitsa a mentés munkáját, az Unmanéfok közelében lezuhant. Zuhanás közben a pilótának sikerült a repülőgép felett annyira visszanyernie az uralmat, hogy a szerencsétlenséget megakadályozhatta. A pilóta csupán az arcán sérült meg, mig Usakov sértetlen maradt.

— **A Katolikus Női Egyesületek Nemzetközi Szövetségének** tanácsülése hétfőn nyilt meg Rómában. A magyar katolikus nőegyesületeket gróf *Zichy Rafaelné*, *Mikes János* szombathelyi püspök és *Barcza György* szentszéki követ felesége képviseli.

Kérjük
rendeljen vagy vegyen
osztálysorsjegyet nálunk
Sürgönycim:
ITTNER
ITTNER és TÁRSA
a m. kir. osztálysorsjáték főárusitói
Teréz-körut 19. Aradi-u. sarok
Rendeléshez levelezőlap is elegendő
TELEFON
28-7-43

— **Gróf Tisza István szobrának leleplezése.** Az Országház előtt április 22-én délben országos ünnepség keretében lepleznek le gróf *Tisza István* szobrát. Az emlékbeszédet *Berzeviczy Albert* mondja. A leleplezési ünnepség alkalmából a MÁV vidékről kultúrvonatot indít.

— **Magyar diákvezérek Mussolini előtt.** A Magyar Nemzeti Diákszövetség vezérei a *Gruppi Universitari Fascisti* meghívására *Menyhárt Pál* vezértitkár és *Kelemen Gyula* vezetésével Rómába utaztak. A magyar ifjuság képviselőit Olaszországban hivatalosan fogadták. Rómában tisztelegtek *Mussolini* miniszterelnöknél és átnyujtották a Magyar Nemzeti Diákszövetség diszoklevelét arról, hogy a Magyar Nemzeti Diákszövetség Mussolinit örökös tiszteletbeli vezértitkárává választotta. Tisztelegtek *Staracenál*, a Fascista Párt főtitkáránál is, akinek az Ereklyés Országzászló kicsinyített mását nyujtották át.

— **P. Bangha Béla előadása.** A Notre Dame de Sion ismét megkezdi vallásismertető előadásait kizárólag izraeliták és zsidó-konvertiták számára. Az első előadást dr. *P. Bangha Béla* S. J. tartja „A zsidókérdés világnézeti alapjai" cimmel szerdán este fél 7 órakor a kongregáció székházában (Horánszky-utca 20).

— **Az Állástalan Középiskolások Országos Bizottsága** (Nagymező-u. 22—24.) felhivja a vidéki csoportokat, hogy a jelentkezőlapokat sürgősen kitöltve küldjék vissza. A főváros és a vidék munkaadóit arra kérik, hogy alkalmazottjaik létszámának kiegészitésekor a bizottság elhelyező alosztályát vegyék igénybe.

— **A Times budapesti levelezője Acton tengernagy halálárói.** Londonból jelentik: A Times budapesti levelezője megemlékezik báró *Acton* olasz tengernagy haláláról, aki *Horthy* tengernagy ellenfele volt az otrantói ütközetben, mikor Horthy sulyosan megsebesült, de ennek ellenére nem hagyta el a *Novara* parancsnoki hidját. A jelentés közli a részvéttáviratot, amelyet most *Horthy* kormányzó küldött ellenfele özvegyének, valamint *Mussolininak e részvéttáviratra adott lelkeshangu köszönetét.*

— **A „Pro Hungaria"** Nők Világszövetsége ügyvezető alelnökének, *Jeszenszkyné T. Irénnek* hetvenedik születésnapja alkalmából szombaton, április 7-én délután öt órakor diszgyülést tart a Géza-utca 4. szám alatt, a szövetség helyiségében. A gyülés tárgysorozatán szerepelnek: dr. *Réthey Ferencné* központi elnök, *Kőszeghyné Usz Irén*, *Halmi Bódogné*, *Bartha Erzsébet*, *Vörösss Ferencné* és *Simon Lajos*.

— **Dégen Árpád temetése.** Dégen Árpádot, a Magyar Királyi Vetőmagvizsgáló Állomás igazgatóját, a kiváló tudóst hétfőn temették el az Akadémia előcsarnokából. A gyászoló közönség sorában megjelentek a kormány, a földmivelésügyi minisztérium, az Akadémia, a Természettudományi Társulat, az egyetemek és főiskolák, a Földrajzi Társaság, a Meteorológiai Intézet, a Magyar Magkereskedők Országos Szövetsége, a Vetőmagvizsgáló Állomás, a kisérleti intézmények és a Nemzeti Muzeum képviselői. A temetési szertartást *Némethy Ernő*, a Regnum Marianum-templom plébánosa végezte az Operaház énekkarának közreműködésével. A szertartás után *Mayer Károly* államtitkár, a kormány és a földmivelésügyi minisztérium nevében, dr. *Mágocsy-Dietz Sándor* pedig az Akadémia és a budapesti Tudományegyetem nevében, *Szabó Zoltán* a Magyar Természettudományi Társulat és a közgazdasági egyetem, dr. *Mősz Gusztáv* a Nemzeti Muzeum főigazgatósága és növénytani osztálya, *Andor L. Pál* a Magkereskedők Szövetsége nevében bucsuzott. A beszédek elhangzása után a koporsót a Kerepesi-temetőbe kisérték, ahol a sirnál a Magyar Királyi Vetőmagvizsgáló Állomás nevében *Lengyel Géza* és a szegedi egyetem megbizásából dr. *Györffy István* egyetemi tanár mondottak bucsubeszédet. A gyászoló családnak *Ferdinánd* volt bolgár király táviratban fejezte ki részvétét és a ravatalra koszorut küldött.

— **Küzdelem a betörővel.** Rácz József budapesti gyáros vasárnap hazatért az Andrássy-ut 32. számu házban lévő lakására és észrevette, hogy *betörő feszegeti a pénzszekrényét.* A gyáros ráklállott a betörőre, aki *rátámadt és egy vasbörrel mellbe sujtotta.* Rácz József dulakodni kezdett támadójával, miközben segitségért kiáltott és az előlsető lakók segitségével sikerült is ártalmatlanná tennie a szökni akaró betörőt. A rendőr bekisérte a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy a tettenért betörő *Papp Viktor* 27 éves volt asztalossegéd, aki nemrég szabadult ki a fegyházból. Letartóztatták. *(Felvételünk a Képes Pesti Hirlapban.)*

— **Halálos turistaszerencsétlenségek.** Salzburgból jelentik: Gróf *Clary Manfréd* egyetemi hallgató egyik barátjával, gróf *Reverterával*, hétfőn kirándult a *Gaisberg-vandlra.* Hegymászás közben egy harminc méter magas függőleges sziklafalhoz értek, amelyet meg akartak kerülni. *Clary*, aki előll ment, hirtelen elvesztette egyensulyát és lezuhant a mélységbe. Gerincoszloptörést szenvedett és rövidesen meghalt. — Husvéthétfőn a Kerlinger-gleccseren *Moserbeden* és az *Oberwaldeshütte* között *Leitner József* turista, aki *Zell am Seeből* rándult ki, belezuhant egy gleccserszakadékba. *Caprunból* még este elindult a mentőlegénység, hogy holttestét előkeritse.

— **Makacs székrekedés,** vastagbélkatarrus, puffadás, vértorlódás, anyagcserezavarok, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes **„Ferenc József"** keserüviz — reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve — rendkivül becses háziszer. Klinikai megfigyelések tanusága szerint a **Ferenc József** viz még ingerlékeny belü betegeknél is gyorsan, biztosan és mindig enyhén hat, ugyhogy spasticus obstipationál is alkalmazható. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

ÁPRILISI MADÁRIJESZTŐ

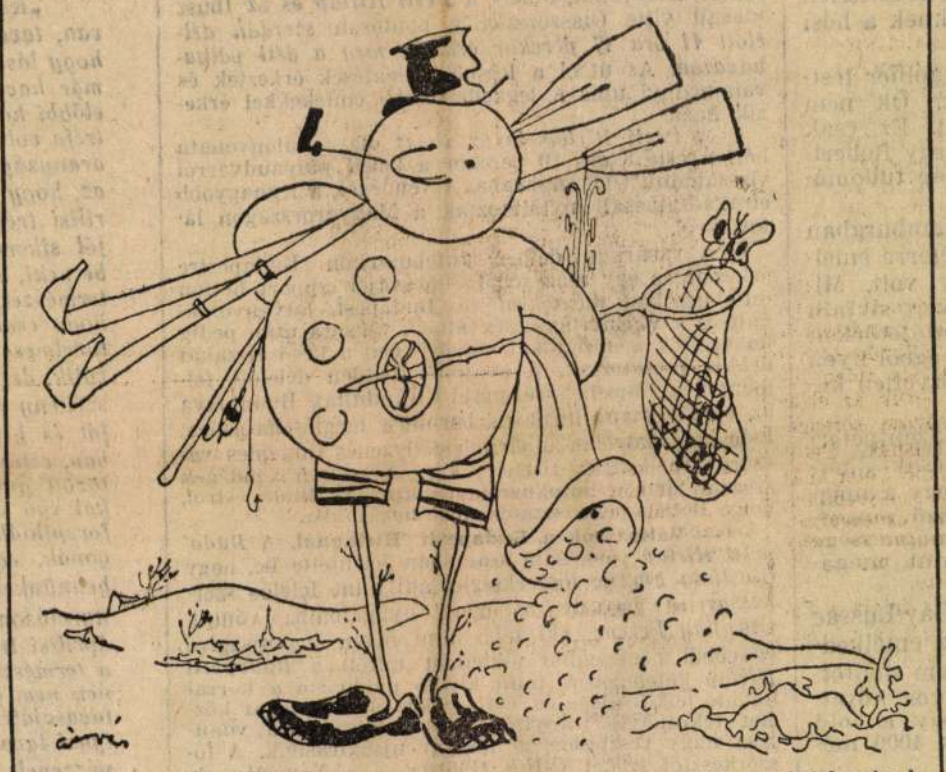

(Gáspár Antal rajza.)

— **Radnay Rezső és Bauer Erzsébet szombathelyi kiállitása.** Radnay Rezső, a szombathelyi premontrei gimnázium tanára és felesége, *Bauer Erzsébet* szombathelyi kollektiv képkiállitása az egyre fejlődő vasi képzőművészet nagy művészi nyereségéről tesz tanuságot. A művészpár több esztendő termését hozta a szombathelyi kulturház falai közé. Kiállitásuk töretlenül mutatja be azt a határozott művészi irányvonalat, amelyet a tehetséges művészpár a magyar képzőművészetben reprezentál. Szombathely és Vas megye művészet iránt érdeklődő társadalma a kiállitás megnyitásának első percelben felfedezte azokat az értékeket, amelyekkel *Radnay Rezső* és *Bauer Erzsébet* a vasu kulturát gazdagitotta és ennek látható jelét nemcsak a kiállitás iránt való beható érdeklődés és a vele járó páratlan erkölcsi siker, hanem az anyagi siker is kifejezi.

— **A Semmelweis-bélyeg.** A „Medizinische Welt" cimü orvosi lap legutóbbi száma a magyar négyfilléres postabélyeg fényképét közli és hozzáfüzi, hogy „az orvostudományt Magyarországon egyedülálló tisztelet érte: „Egy orvos képe jelent meg a postabélyegen. Magyarország hozta forgalomba ezt a levélbélyeget, amelyet egyik legnagyobb és sokáig félreismert orvosának érdekes tudósfeje diszit. Olyan kitüntetés ez, amelyben eddig kizárólag csak királyok, hadvezérek, államférfiak, felfedezők részesültek."

— **Ezredünnep Szombathelyen.** A volt 83-as ezred volt tisztjei, altisztjei és közlegényei husvét hétfőjén a hősi emlékszobor előtt a dicsőséges bokuwe-brodi ütközet emlékére ezredünnepet rendeztek. *Wallner József* apátkanonok szentmiséje után vitéz *Zalavdry Ambrus* ny. ezredes, volt ezredparancsnok mondott ünnepi beszédet, *Káldos István* tartalékos főhadnagy pedig beszédében a *bokuwe-brodi, ojtozi és doberdói* ütközetekre emlékezett vissza. Nemes *Suhay Imre* altábornagy, vegyesdandárparancsnok a honvédség nevében beszélt.

— **Komáromban gázolt és megállás nélkül továbbrobogott egy bécsi társasgépkocsi.** A husvéti ünnepekre Ausztriából több mint ötven nagy társasgépkocsi érkezett Budapestre. Hétfőn az esti órákban tértek vissza ezek a járművek Bécsbe. Kilenc és tiz óra között egy *Lendvay István* nevü fiatal gyerek haladt kerékpáron az uttesten. A fiu az egyik Bécsbe térő autóbusz fényszórójától elvakitva, egyensulyt vesztve megcsuszott és az autóbusz elütötte a gyereket, aki vérbe fagyva maradt az uttesten. A komáromi mentők részesitették első segélyben, majd beszállitották az ottani kórházba. A győri rendőrség azonnal megindította a nyomozást a gázoló soffőr személyazonosságának megállapitása céljából, azonban a hajnali órákig tartó szigoru autóellenőrzések és megvizsgálások ellenére sem sikerült a gázoló autóbuszt megtalálni. A gyerek állapota sulyos.

— **Cépkocsival és motorkerékparral is lehet a népligeti látványosnegyed területén közlekedni.** A népligeti látványosnegyed területét, amely a gépi erejü közlekedési eszközök elől eddig sorompókkal és cölöpökkel zárva volt, a hatóság az érdekeltség szorgalmazására megnyitotta. Ezután gépkocsik és motorkerékpárok is közlekedhetnek a népligeti látványosnegyed utjain köznapokon korlátlanul, vasárnap és ünnepnapokon azonban csak délelőtt 10 óráig, olyképpen, hogy a Hungária-ut felől a nagyvendéglő mellett hajthatnak be, illetve a háteó vendéglő mellett távozhatnak. A közlekedésre négy kilométeres sebességet engedélyeztek.

— **Halálragázolt a villamos egy ügyvédet.** A Margit-körut 91. számu ház előtt a villamos vasárnap előtött egy öreg férfit. A mentők az Uj Szent János-kórházba vitték, ahol *meghalt.* Megállapitották, hogy a halálragázolt ember *Barta Oszkár* 81 éves ügyvéd, akinek irodája és lakása a Csalogány-utca 52. számu házban van. A rendőri vizsgálat megindult.

ÉLELMISZERÁRAK.

Felsál 100—220, leveshus 80—160, borjucomb 220—280, vesés 140—200, juh hátulja 140—180, eleje 60—140, sertéskaraj 180—240, comb 160—180, oldalas 130—168, szalonna 108—132, háj 120—136, zsir 116—132, csirke drb. 160—300, lud és ruca 140—800, tisztitott csirke kg. 160—360, lud és ruca 140—200, tojás 5—6, főző 4—4.45, ponty 100—160, jegelt 80—120, tej lit. 32, tejföl 120—150, tavaj (tömb) kg. 220—260, tehéntúró 20—80, fehér kenyér 36—44, félbarna 26—28, barna 18—24, bab, fehér, aprószemü 14—32, borsó 40—60, lencse 32—80, fokhagyma 16—40, vöröshagyma 6—12, fejeskáposzta 24—60, kelkáposzta 35—76, tisztitott karfiol 70—120, burgonya: rózsa 7—14, Ella 7—10 sóska 20—36, tisztitott paraj 16—40, savanyukáposzta 22—36, vegyes zöldség 14—24, zöldborsó ujdonság, külföldi 150—200, spárga 40—260, alma 36—60, narancs 44—100 fillér. Bárány: eleje 130—180, hátulja 180—240 fillér.

— **Országos mozgalom az olasz nyelv fokozottabb tanitására.** A debreceni olaszbarátok Monti-Köre értekezletre hivta össze Debrecen tanügyi köreit, társadalmi egyesületeit és az érdeklődő szülőket. Az értekezletet *Csobán Endre* főlevéltáros, a Monti-Kör elnöke nyitotta meg, majd dr. *Tassy Ferenc* indokolta meg a kör javaslatát, amely azt célozza, hogy a kultuszminisztérium a rendelkezése alatt lévő középiskolákban megfelelő helyet biztositson az olasz nyelvnek. *Ady Lajos* tankerületi főigazgató, vitéz *Bessenyey Lajos* református középiskolai felügyelő, *Tasnádi Kardos Gyula*, a debreceni kereskedelmi társulat elnöke, *Mella Márton* pápai kamarás után *Demény Géza* altábornagy a szülők nevében, *Kovássy Kálmánné* a MANSz nevében fogadta el a javaslatot, amelyet dr. *Kardos László* kiegészitett. Az értekezlet felkérte *Ady Lajos* főigazgatót arra, hogy a kivánságokat juttassa el a miniszterhez, a Monti-Kör elnökségét pedig megbizta azzal, hogy a mozgalmat országos keretüvé fejlessze ki.

— **Ravasz László előadása az Országos Nemzeti Klubban.** Április 5-én, csütörtökön az Országos Kaszinó földszinti termében összejövetelt rendez az Országos Nemzeti Klub, és ez alkalommal *Ravasz László* református püspök „Ars Hungarica" cimmel tart előadást. A vacsora este félkilenckor, az utána következő előadás féltizkor kezdődik.

— **A Bethlen Gábor-Szövetség** április 10-én ünnepli megalakulásának tizéves jubileumát. A jubileumi ünnepségek során április 8-án, vasárnap délelőtt Budapesten és az ország minden helységében, ahol a szövetségnek fiókja van, a protestáns templomokban a rendes istentiszteletek keretében megemlékeznek a szövetségről. Ugyanazon a napon délután hat órakor a Zeneakadémián müsoros ünnepség lesz, amelyen *Szabó Imre* református esperes mondja az ünnepi beszédet, *Harsányi Zsolt* pedig novelláiból olvas fel. Április 10-én délután hat órakor a szövetség a Deák-téri evangélikus iskola disztermében jubileumi közgyülést tart, este félkilenc órakor pedig a Tisztviselő Kaszinóban (Eszterházy-utca 4.) jubileumi Bethlen-vacsora lesz. A vacsorán dr. *Bencs Zoltán* miniszteri tanácsos mond beszédet.

— **Prohászka Ottokár emléke.** Székesfehérvárról jelentik: Fejér vármegye és Székesfehérvár város törvényhatósági bizottsága *Prohászka Ottokár* püspök halála alkalmával határozatot hozott, hogy a főpap halálának évfordulóján, április 2-án minden esztendőben közös diszgyülést rendez, amelyet most a Szent István-teremben gróf Széchenyi Viktor elnöklésével tartottak meg. Az ünnepélyen megjelentek a vármegye tisztviselői és bizottsági tagjai dr. *Havranek József* alispán, a városé dr. *Csitáry Emil* polgármester vezetésével, a vármegye papsága *Shvoy Lajos* megyéspüspökkel az élén, vitéz *Módly Zoltán* altábornagy vezetésével a katonatiszti kar, továbbá gróf *Zichy János*, gróf *Zichy Aladár*, a vármegye és a város sok előkelősége. A diszgyülést gróf *Széchenyi Viktor* nyitotta meg, megemlékezve a vármegye apostoli életü püspökéről. A gyülés keretében számolt be a Prohászka-emléktemplom épitő bizottsága az épülő templom ügyeiről. Délután sokezerre menő tömeg zarándokolt ki a megyéspüspök vezetésével körmenetben Prohászka sirjához, ahol *Shvoy* püspök emlékezett meg Prohászkáról.

— **A dunai jégrobbantás ötödik évfordulója.** Éppen öt esztendeje, hogy kegyetlenül hideg tél dermesztette jéggé Közép-Európa vizeit és erősen befagyott akkor a hatalmas Duna is. Aztán jött a tavasz és a hirtelen támadt olvadás vizei soha nem hallott árvizveszedelemmel fenyegették még magát a jól védett Budapestet is. Mindenki izgatottan leste akkor az ujságok hireit arról, hogy Pozsonynál, ahol fenékig fagyott be a Duna, megindult-e már a zajlás? Napokig a legválságosabb volt a helyzet és végül ágyuzással, gránátokkal és ekrazittal kellett felrobbantani Pozsonynál a jeget. Igy indult meg a zajlás és néhány nap mulva elmult minden veszedelem, szélesen és nyugodtan hömpölygött tovább medrében a Duna. Most az ipart, a kereskedelmet és a vállalkozást dermesztette fagyba a kemény és engesztelhetetlen gazdasági válság. És ha mutatkozik is némi enyhülés, nem mulhat el ez a veszedelem sem egy célszerüen alkalmazott robbantás nélkül. Szét kell robbantani a válság főokát: a vásárló közönség közönyét. Ujsághirdetésekkel kell szétrobbantani, ujsághirdetéssel, mert ennek a hangja elhallatszik a legkisebb kunyhóig, vásárlásra serkent mindeneket s ipar, kereskedelem meg vállalkozás szélesen és nyugodtan hömpölyöghet majd ujra tova rendes medrében.

— **Elfogták a székesfehérvári álarcos rablótámadás három tettesét.** Székesfehérvárról jelentik: A székesfehérvári csendőrségnek sikerült elfognia a *Szobol Károly* nyugalmazott katonai főtisztviselő lakása ellen elkövetett vakmerő álarcos rablótámadás három tettesét *Kervarics János* és *Paulovics Antal* budapesti festősegédek és *Kokics Pál* érdi cipészsegéd személyében. A tettesek *bevallották, hogy előre megbeszélt terv szerint álkulccsal hatoltak be Szobol villájába,* ahol Szobolt és feleségét guzsbakötötték, majd 1300 pengő készpénzt és értékes ékszereket raboltak el.

— **Felvétel a kalocsai szemináriumokba.** A kalocsai főegyházmegye két papnevelőjébe junius 30-án tartják meg a felvételi vizsgálatot, amelyre pályázhatnak a papi pályára hivatást érző olyan ifjak, akik a gimnázium IV—VIII. osztályait addig elvégezték. A pályázati kérvényeket bélyegtelenül, keresztlevéllel, időközi iskolai és orvosi bizonyitvánnyal, továbbá az illetékes lelkésztől vagy a hittanártól kért ajánlólevéllel május 20-ig kell benyujtani a kalocsai érseki hatósághoz. Akik május végéig tagadó választ nem kapnak, a tanitási év végén szerzett iskolai bizonyitvánnyal junius 29-én délután jelentkezzenek Kalocsán, az érseki hivatalban. A növendékek a kis- és a nagyszemináriumban havi 15 pengőt fizetnek. A szegénysorsu pályázók a felvételi vizsga ideje alatt ingyenes szállást és ellátást kapnak a nagyszemináriumban, ha ezt az intézet gondnokától előzetesen kérik.

Radnai Rezső ifj

szül. Budapesten 1895
aug. 7. Rk. gimn. tanuló
1911/12. I. elsőosztálybeli
művesznőv. Olgyai Viktorinát
Kimaradt.

Lévay József Kéziratai VI. 145.

ifj. Radnay Rezső

Mucsarnok Mészáros u. 10

1925. tav. kiáll. 339

1926. őszi kiáll. 266.

1926. téli kiáll. 357, 360

1927. tav. kiáll. 100, 103, 525, 556

1928 tav kiáll. 466, 468, 472

Margit körút 64/e

1929. tav. kiáll. 341.

Zudar Simon, (ónodi, föndvarmester) III. 148, 149

Radnay Rezső ifj

1924. nov. balatoni kiáll.
N. Szalon
Őszi délután a Balatonon,
olaff.

~~Agyagedény bronzlemez díszítéssel~~

~~IV. 132.~~

(A rövid hirdet

Az elszakitott Magyarország Műemléke

sága által fenti cimen rendezett elő

vetitett képekkel kisért előadása...

.....órakor az "Uránia" szinházban

előadása : .....

Radnai Rersö

Jestö

lásd

E. G. II. 342 l.

Radnai Rezső

1919/20 - 1924/25 I.
1927/28 - 1929/30 I.

Ferk/pzomfoisk vk

125.0.

W., 2. *Emil*, német szobrász. * Berlin 1802, † Róma 1879 G. Schadow tanítványa, 1822 óta Rómában élt és mindvégig kitartott a klasszicizmus mellett. Berlinben levő művei közül kiemelendő a Schlossbrücke egyik csoportja: Viktoria a történelemre tanítja az ifjút.

Radnay Rezső

Árverési Csarnok aukció kat.

32. sz. 1926. ápr.
33. sz. 1926. jun.
36. sz. 1927 febr.
40. sz. 1927. dec.

Clementisz Géra, tanító X. 125, 126.

Radnai Rezső

Thieme Becker

XXVII. 557. l.

Cyka

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

BING JÓZSEF
vas és vegyeskereskedése
PEBSŐC, GÖMÖR MEGYE

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36

Radnay Rezső ifj

pestő, Kupeczky Társaság tagja

KMTÁRS [illegible]osoptok
1931 fe[illegible] [illegible]árc kiáll.

V. 6, 8, 32

1932. febr. – márc. kiáll.

133

Radnay Rezső, Ifj

Margit Körút 64/b. Műcsarnok

1930. tav. kiáll. 6, 7, 9.

Kuperszky Társaság tagja

1930/31. jub. kiáll. 326, 483

H.

a) Az Esterházy-Képtárban. 1812: VIII. 27. *Th. Michault:* Landschaft an einem schiffbaren Flusse. — 1815: VIII. 59. *Th. Michault:* Landschaft an einem schiffbaren Flusse. — 1844: III. 23. *Th. Michault:* Landschaft mit vielen Figuren. — 1865, 1866, 1867, 1869: V. 3. *Th. Michault:* Tájkép számos alakkal.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: V. 3. *Th. Michault:* Tájkép számos alakkal. — 1873: V. 3. *Th. Michau:* Landschaft mit vielen Figuren. — 1876, 1878, 1879: XI. 388. *Th. Michau:* Tájkép sok alakkal. — 1881: 505. *Th. Michau:* Folyó partja. — 1888: XVII. 571. *Th. Michau:* Erdős folyópart. — 1896, 1897: XVII. 571. *Th. Michau:* Erdős folyópart. — 1897: XVII. 571. *Th. Michau:* Waldiges Flussufer. — 1898: XVII. 571. *Th. Michau:* Paysage. — 1901, 1904: XVII. 571. *Th. Michau:* Erdős folyópart.

Radnai Rezső
és felesége
kombathely
festők

l.
Ivott Kő
1936. 151 l.

Radnai Rezső ifj.
festő
Radnai Rezsőné
Bauer Erzsi
festő

IFJ. RADNAI REZSŐ
ÉS R.-NÉ BAUER ERZSÉBET
FESTŐMŰVÉSZEK
GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSÁNAK

KATALÓGUSA

Szombathely

IFJ. RADNAI REZSŐ
ÉS R.-NÉ BAUER ERZSÉBET
FESTŐMŰVÉSZEK
GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSÁNAK

KATALÓGUSA

MARTINEUM R.-T. SZOMBATHELY 1934

1. Bauer: Torbolei kikötő 45.— P
2. Radnai: Enns-folyó partján 45.— P
3. Radnai: Napos út 25.— P
4. Radnai: Nagyheti áhitat 200.— P
5. Bauer: Balaton 45.— P
6. Radnai: Nyári est 45.— P
7. Radnai: Gyümölcsfák 30.— P
8. Radnai: Major 45.— P
9. Radnai: Elhagyott csónok 60.— P
10. Bauer: Napnyugta 25.— P
11. Radnai: Őszi köd 120.— P
12. Radnai: Kerti ház bejárata 45.— P
13. Bauer: Nyári est 30.— P
14. Radnai: Como-tó 60.— P
15. Radnai: Kepék 25.— P
16. Radnai: Garda-tó 50.— P
17. Radnai: Ostffy-nemzetség megalapítja a premontrei rendet. Vázlat mgt.
18. Radnai: Admont 50.— P
19. Radnai: Esti felhők 25.— P
20. Radnai: Kilátás Rivára 60.— P
21. Bauer: Aranysugarak 30.— P
22. Radnai: Gesäuse bejárat 50.— P
23. Radnai: Park ősszel 70.— P
24. Bauer: Szt. Imre-fej 60.— P
25. Radnai: Rét 25.— P
26. Bauer: Önarckép mgt.
27. Radnai: Kazlak 60.— P
28. Radnai: Falurész 25.— P
29. Bauer: Madonna. Vázlat 45.— P
30. Bauer: Garda-tó part 45.— P
31. Bauer: Misére menet 80.— P
32. Radnai: Kilátás Admontra 45.— P
33. Radnai: Balaton partján 50.— P
34. Bauer: Rózsák 180.— P
35. Radnai: Készülő vihar 60.— P

36.	Radnai: Kumuluszok	45.— P
37.	Bauer: Hiszek Magyarország feltámadásában	500.— P
38.	Radnai: Úszó felhők	60.— P
39.	Radnai: Perint-patak	45.— P
40.	Bauer: Georginák	180.— P
41.	Radnai: Malcesine	45.— P
42.	Radnai: Aranylomb	50.— P
43.	Bauer: Mese	250.— P
44.	Radnai: Libák	45.— P
45.	Radnai: Fűzfák a Balatonon	50.— P
46.	Bauer: Malcesine	45.— P
47.	Bauer: Tanulmány	45.— P
48.	Bauer: Az erdő mesél	300.— P
49.	Bauer: Garda-tó	45.— P
50.	Bauer: Vázlat. „Hegyek születése“	35.— P
51.	Bauer: Tűzliliomok	50.— P
52.	Bauer: A hegyek fia	50.— P
53.	Bauer: Hetvenedik tavasz	250.— P
54.	Bauer: Virágcsokor	50.— P
55.	Bauer: Lilavirágok	50.— P
56.	Bauer: Sz. Ferenc prédikál a halaknak	150.— P
57.	Bauer: Miniatur Boticcelli Madonna	100.— P
58.	Bauer: Szt. Ferenc karácsonya	200.— P
59.	Bauer: Engedjétek hozzám a kisdedeket	150.— P
60.	Bauer: Munkaközben	50.— P
61.	Bauer: Erdőrészlet	45.— P
62.	Radnai: Esti hangulat	45.— P
63.	Bauer: Vasárnap délután	50.— P
64.	Radnai: Portré tanulmány	100.— P
65.	Radnai: Erdő szélén	45.— P
66.	Bauer: Kacsák	70.— P
67.	Bauer: Isola Bella	45.— P
68.	Radnai: Paraszttház	45.— P
69.	Radnai: Lótuszok a Saághy-kertben	80.— P
70.	Radnai: Keresztek	45.— P
71.	Radnai: Mezei út	40.— P
72.	Bauer: Balatoni táj	45.— P

73.	Bauer: Pihenő csónak	60.— P
74.	Bauer: Őszi rózsák	50.— P
75.	Bauer: Csendélet	50.— P
76.	Bauer: Áhitat	80.— P
77.	Bauer: Balaton partján	50.— P
78.	Bauer: Japán váza	50.— P
79.	Radnai: Rezes alkony	150.— P
80.	Radnai: Torbole	70.— P
81.	Bauer: Citera mellett	55.— P
82.	Bauer: Gyümölcs és rózsák	150.— P
83.	Bauer: Edények	50.— P
84.	Radnai: Augusztusi napsütés	65.— P
85.	Bauer: Tavaszi csokor	80.— P
86.	Bauer: Leánytanulmány	80.— P
87.	Radnai: Téli táj	150.— P
88.	Bauer: Öreg török	100.— P
89.	Bauer: Kutya-család	mgt.
90.	Bauer: Havasok	25.— P
91.	Bauer: Pünkösdi rózsák	140.— P
92.	Radnai: Gyöngyös partján	60.— P
93.	Radnai: Wechsel-hegység	25.— P
94.	Bauer: Magyar kislány	60.— P
95.	Radnai: Jegyenyék	80.— P
96.	Radnai: Öreg házak	25.— P
97.	Bauer: Hótakaró	25.— P
98.	Bauer: Szigliget	50.— P
99.	Bauer: Az új bögre	40.— P
100.	Bauer: Kék árnyékok	25.— P
101.	Bauer: Erdei út	25.— P
102.	Bauer: Öreg paraszt	30.— P
103.	Radnai: Tanulmányfej	20.— P
104.	Bauer: Illustratio	30.— P
105.	Bauer: Mókus	20.— P
106.	Bauer: Tanulmányfej	20.— P
107.	Bauer: Szérüskert	30.— P
108.	Bauer: Kis kutya	mgt.
109.	Bauer: Kis kutyák	mgt.
110.	Bauer: Mese illustratio	15.— P
111.	Bauer: Oroszlánok	20.— P

112.	Radnai: Margitsziget	15.— P
113.	Bauer: Gesztenyések	20.— P
114.	Radnai: Esti felhők	25.— P
115.	Bauer: Hegedű csendélet	45.— P
116.	Bauer: Pletyka	25.— P
117.	Radnai: Üvegablakterv	20.— P
118.	Radnai: Budai kilátás	60.— P
119.	Bauer: Balaton reggel	15.— P
120.	Radnai: Fák, tanulm.	15.— P
121.	Bauer: Karácsonyi álom	30.— P
122.	Radnai: Fák, tanulm.	15.— P
123.	Radnai: Üvegablakterv	20.— P
124.	Bauer: Szélvész	25.— P
125.	Bauer: Viharfelhők	20.— P
126.	Radnai: Hegyvidék	25.— P
127.	Bauer: Tejes hó	25.— P
128.	Radnai: Tanulmány	15.— P
129.	Radnai: Akt. tanulm.	20.— P
130.	Radnai: Olasz fej	20.— P
131.	Radnai: Tanulmányfej	15.— P
132.	Radnai: Virágzó fa, tanulmány	20.— P
133.	Bauer: Mese illustratio	20.— P
134.	Bauer: Rautendelein	20.— P
135.	Bauer: Lázár feltámasztása	35.— P
136.	Bauer: Papa. Vázlat	mgt.
137.	Bauer: Szt. Ferenc búcsúzik a fecskéktől	25.— P
138.	Radnai: Akt. Tanulmány	15.— P
139.	Bauer: Mese illust.	20.— P
140.	Bauer: Vázlat a hetvenedik tavaszhoz	25.— P
141.	Bauer: Mönichkircheni templom	25.— P
142.	Radnai: Alkony	25.— P
143.	Radnai: Patak partja	45.— P
144.	Radnai: Erdei kereszt	25.— P
145.	Bauer: Havazás	25.— P
146.	Radnai: Felhők	25.— P
147.	Radnai: Exlibris	mgt.
148.	Radnai: Szt. Herman	mgt.
149.	Bauer: Dr. Gotthárd István	mgt.

150 Radnai: A vén betyár 40P

Ifj. Radnai Rezső Budapesten született. Édesapja, ki a kultuszminisztérium h. államtitkára volt, mint író ember már mint gyermeket is esztétikai világszemléletre nevelte. Tanulmányait a Szépművészeti Akadémián kezdte. Mestere a figurálista Balló Ede vot, kinek két éven át tanársegédje is volt. Mint növendék figurális kompozíciókkal foglalkozott, de érdekelte a nagy mesterek másolásának problémája is. Tanulmányi ösztöndíjat is nyert Székely Bertalan „Léda" című festményéről készült másolatával. Művésznövendék korában is kiállított már különböző tárlatokon.

1922-ben újból állami tanulmányi ösztöndíjat nyer, mellyel Finnországba készül Galen Kalela Akselihez, a nagy dekorateur mesterhez. Közbejött valutáris nehézségek meghiúsították tervét és emiatt itthon marad és hosszabb időre egy balatoni kis faluba megy, ahol nagy

jelentőségű változáson megy át. Az eddig figuralistának induló festő meglátja a Természetet. Attól kezdve témáiban megváltozik. Eleinte még alakos tájkép megoldások érdeklik, de később mind inkább elfordul ettől is és minden érdeklődését az örökké változó, múló hangulatú magyar táj köti le. Innentől kezdve a nagy tájfestő, Bosznay mester tanítványa lesz. Rengeteg tanulmányt végez mindenféle technikával és ennek eredményeképen munkáival gyorsan feltűnik a Műcsarnok tárlatain. 1923-ban el is nyeri a báró Harkányi Frigyes díjat „Nyári Zivatar" című Kőszegen festett tájképével, mely díjat előtte eddig csak figuralisták nyertek.

Ez döntő jelentőségű lesz életében. Rövidesen megválasztja a Képzőművészek Egyesülete rendes tagjának eddigi munkássága alapján. Az Ernszt Múzeum egy kiállításán a „Besnyő-díjat" nyeri újból egy kőszegi tájképével. A Szalonban egy képét, „Aratók", megveszi az állam. Megbízásokat kap. Lemásolja állami megrendelésre a Történelmi Arc-

képcsarnokból a régi magyar színészek galériáját a Nemzeti Színház múzeuma részére. Nagy energiával rengeteget tanul és dolgozik. 1925-ben német- és olaszországi tanulmányutat tesz. Visszatérve, résztvesz a fiatal művészek mozgalmában és többed magával megalapítja a „Kupeczky Társaságot." A rövidesen akkreditált fiatal csoportnak elnöke lesz és mint ilyen tagja a Képzőművészeti Tanácsnak. Közben állandóan résztvesz kiállításokon, melyeken egymást érik a különböző elismerések. Képeit megvásárolja a Képzőművészeti Társulat, egy vasmegyei tája Ugron Gábor gyüjteményébe kerül. A Társulat jubileumi tárlatán feltűnik egy nagyobb kollekciója. Itt az a megtiszteltetés éri, hogy a műbarát József királyi herceg Őfensége megveszi „Alkony" című képét.

Résztvesz a Műcsarnoki tárlatok rendezésében. Mint yuri tag is működik, de szerepel irodalmi munkásságával fővárosi lapok, folyóiratok hasábjain is és kiállít nemcsak itthon, hanem külföldön is. Így kerül egy nagyobb kollekciója

Amerikába és Stockholmba. A Műcsarnok összes legitim tárlatain 1920 óta állít ki. Kritikusai mindig a legnagyobb elismerés hangján írnak róla.

Stílusa egészen tisztult természeti megfigyelés alapján áll, melyhez valami egyéni leegyszerűsítés is járul. Művészete inkább líra, melyben nem drámai mozzanatok, hanem analitikus értelmű, hangulati szempontok az irányadók. Témáit nagy egyszerűség, impresszionisztikus igazságok és harmonikus színlátás jellemzik. Minden látszólagos naturalizmusa mellett sem kimondottan az. Inkább átértékelt bensőséges szemléletből kiinduló piktura.

Utóbbi években tanárkodik. Előbb Budapesten, majd Szombathelyen, hová családi kapcsok is fűzik. Jelenleg alelnöke a Képzőművészeti szakosztálynak s mint ilyen résztvesz a város művészi életében is.

Tanárkodása következtében ideje kötött, dolgozni mint festő keveset tud. Mint tanárt újabban művészpedagógiai kérdések érdeklik és a gyermeklélek mű-

vészi irányításával foglalkozik. Eddigi művészi működését mint lezárt befejezett egészet tekinti. Új szempontok, új gondolatok foglalkoztatják. Ily irányban halad és míg formailag készet nem ér el, nyilvánosság elé nem lép. Jelen kiállítását mint köteles bemutatkozást tekinti új hazájának, Vasvármegyének közönségével szemben.

Ifj. Radnai Rezsőné, szül. röjtöki Bauer Erzsébet sopronmegyei földbirtokos családból származik. Iskoláit külföldön végezte. Már mint gyermek feltűnt még a jó rajzoló gyerekeknél is jóval fejlettebb korai tudásával. Minden iskolában az egészen elsőrendű tehetségek közé sorolták. Az volt később az akadémián is. Mestere a tájképfestő Bosznay István és Edvi Illés Aladár volt. Mint grafikus Olgyaynál tanult.

Minden technika, minden műfaj egyformán érdekelte. Már első kiállításán a legszebb reményekkel kezdte meg pályáját. A sajtó és kritikusai a férfias erővel rajzoló, dekoratív irány elé hajló festőt látták benne.

1923-ban a Szalonban elnyeri Huszár Károly akkori miniszterelnök kitűzött díját egy nagyvonalú figurális kompozíciójával. 1924-ben elsőízben résztvesz a Műcsarnok tavaszi tárlatán és attól

kezdve állandó kiállítója is marad. A következő évben tagja lesz a Kupeczky Társaságnak. Az Országos Egyházművészeti kiállításon „Kitüntető elismerést" nyer „Szt. Ferenc prédikál a madaraknak" című képével. Az országos szt. Gellért oltárkép pályázaton ugyancsak „Kitüntető elismerést" nyer oltárképével sok száz résztvevő között. Az angol-magyar kiállításon nagy feltűnést kelt egy finoman megfestett portréjával, mely később a Társulat „Jubileumi kiállítás" anyagába is bekerül.

Rézkarcaival résztvesz majd minden grafikai kiállításon, mely munkáit különösen külföldiek vásárolták. A Beethoven, Petőfi és Jókai centennáriumok alkalmával a hivatalosan is elfogadott emléklapjai általános feltűnést keltettek. Jókai rézkarcemléklapját és a Beethoven lapját megveszi a főváros a Zeneakadémia „Liszt múzeuma" számára. Kiadja „Nagy író kis emberek" című albumát Petőfi verseinek rézkarcaival, mellyel az a nagy megtiszteltetés éri, hogy az ünnepi előszót Herczeg Ferenc

írja meg. Neve egycsapásra a legjobb grafikus rajzolók közé kerül. Megrendeléseket kap mindenhonnan, rézkarcait külföldre viszik (Berlin, Bécs, Prága), hol nagy sikereket ér el főleg eredeti felfogású vallásos témájú karcaival. Könyvkiadók, így a Szent István Társulat, megbízza ifjúsági könyvek illusztrálásával. Dolgozik lapoknak, folyóiratoknak és különböző vállalatoknak, 1933-ban a Rigler Rt. kiadja tizenkét darabból álló „Budapesti album" rézkarcsorozatát, mely rövid két hónap alatt két kiadást ér meg. Közben állandóan dolgozik mint festő is. A legkülönbözőbb tárgyú és műfaj munkák kerülnek ki keze alól. Így oltárképek, portrék, csendéletek.

Művészete egyrészt stilizált természet meglátás, másrészt gondos naturalisztikus részlet megfigyelésekből áll. Nem a technikák sokfélesége, hanem a pregnáns gondolat kifejezés a lényeg nála. A konstrukció szigorú és tökéletes rajzban jelentkezik minden munkáin. Képei sokszor az elképzelés országába

vezetnek, hol nem is annyira a természet, mint inkább a gondolatok, melyek a szemlélet közben keletkeznek, érdekli.

Figurális munkáit elsősorban lélekmeglátás jellemzi. Teljesen belülről fakadó művészete csak a csendéletek visszaadásában alakul át teljes verismussá, melyekben a felfokozott színlátása, nagy egysége adja sokoldalú tehetségének újabb bizonyítékát.

Évekkel azelőtt nagy sikerrel szerepelt már Szombathelyen önálló grafikai kiállításával. Ez alkalommal csak mint festő mutatkozik be.

Budapest, 1934. március hó.

Erőss László.

IPJ. RADNAY REZSŐ: FENYVES SZÉLÉN

Képzőműv. Tan. 1930.
Lav. Kiáll.

Radnay Rezső

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Radnai József

MAGYAR NEMZET

1021 1965 MAR 31

Magyar Nemzet

Kiállítás a Bolgár és a Lengyel Kultúra helyiségében

Színes, vendéghivogató „útikalauz" fogadja a látogatót a *Bolgár Kultúra* helyiségében. A testvéri ország gyönyörű tájai: a tenger, a titokzatos Rila-hegység, romantikus ősi városkák bontakoznak ki egy magyar művész ecsetje nyomán. *Radnai* József festőművész többször járt Bulgáriában; szerette az országot, változatos vidékeit, a bolgár embereket. Művészete friss ösztönzést kapott mindenegyes útján, gazdagon kamatozott munkásságában. Természetelvű festő volt; a látottakat nem értékelte, nem komponálta át. Képeit a valósághoz hűen vetette vászonra. Szerkesztésmódja is a látványhoz tapadt, az általa bebarangolt vidék bőven szolgáltatta a konstruktív elemeket, s már csak hangsúlyosabbá tette azokat.

Ami mégis magasabb rendűvé teszi ezt a kiállítást, többé egyszerű idegenforgalmi prospektusnál, az az őszinteség, a látott szépségek hű visszatükrözésének tudatos vállalása, a megfestett világgal való azonosulás, ami idestova két esztendővel Radnai József halála után is friss és hiteles.

*

A Lengyel Kultúra helyiségében a fiatal lengyel művésznemzedék egyik kiváló képviselőjével, Edward Gorol szobrászművésszel ismerkedhet meg a közönség. Tanulmányait Krakkóban és Varsóban végezte és 1955-ben fejezte be.

Érdeklődése elsősorban az éremművészet felé vonzotta — nálunk bemutatott anyaga is érmekből áll —, de ez a vonzódás egyformán erős tudományos és művészeti vonalon. Gorol, több emlékérem és érmepályázat nyertese, művészi munkássága mellett a Lengyel Állami Pénzverde Numizmatikai Múzeumának szervezője.

Munkásságára elmélyültség, nagy formai biztonság jellemző. A bemutatott gazdag anyagban nincs egyetlen darab sem, amelyik méretben, megmunkálásban ellentétes volna a mondanivalóval. Lelkiismeretességéről, a lehető legjobb megoldásra való törekvéseiről bemutatott pénzérmetervezetei tanúskodnak.

Finom ízléssel választja ki egy-egy meghatározott alkalomra készülő érméjének témáját. Az 1961-es lengyel *Papirológus kongresszusra* készült munkáját stílusosan az írástudók első és mindmáig felülmúlhatatlan ábrázolásával, az egyiptomi írnokkal díszítette.

Biztoskezű szobrász és kitűnő jellemábrázoló mutatkozik meg arcmás-érméin. Kiemelkedő darab ezek közül a nagy lengyel íróról, *Boleslaw Prusról* készült munkája. A háttértől alig elváló, egyszerűen mintázott képmás a modell egyénisége mellett híven tükrözi Gorol tiszteletét a lengyel próza nagy alakja iránt.

Gorol politikus művész. Több érmén örökíti meg a lengyel történelem, főleg a közelmúlt eseményeit. Szép emlékkel adózik többek között a sziléziai felkelés 40. évfordulójának, vagy a volt főiskolás balszárnynak. Egyik legszebb és legnagyobb méretű munkájával a költő és szabadsághős *Mickiewicz* emlékének hódol; a relief-dombormű kiképzésű alkotás már túlmutat az éremművészet keretein.

Gorol nemcsak művészi, hanem érdekes technikai kísérleteket is folytat.

Sárvári Márta

Magyar Nemzet

Konstantin köszönő távirata Dobi Istvánhoz

II. Konstantin görög király táviratban mondott köszönetet *Dobi* Istvánnak, az Elnöki Tanács elnökének Görögország nemzeti ünnepe alkalmából küldött üdvözlő táviratáért.

Kállai Gyula cikke a Pravdában

A keddi *Pravda* közli *Kállai* Gyulának, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, a Minisztertanács elnökhelyettesének a lap számára írt cikkét. A Magyarország felszabadulásának 20. évfordulójáról szóló cikk ismerteti az MSZMP politikájának főbb

AZ ERZSÉB
AZ

Két évti

Múltnak és jelennek egyaránt szimbólumává lett az Erzsébet-híd; a tegnapnak a régi, vízbehullt, szánalmas roncsaival, torzóként égnek meredő pesti kapuzatával, jelképezve azt a politikát, amely pusztulásához vezetett; a mának az új, amelyen autók, villamosok suhannak át, méltó kifejezőjeként újjászületésünknek, megváltozott életünknek.

E két híd rajza díszíti a borítóját annak a kiadványnak,

9-től
kedemonstráció

s Béketanács elnöksége

meg békemozgalmunk tavaszi demonstrációját.

Az előterjesztett programról sokoldalú véleménycsere bontakozott ki. *Fodor* József Kossuth-díjas költő rámutatott: *az írók nem lehetnek közömbösek a világ dolgai iránt.* Fel kell emelniük szavukat a népek békéje és szabadsága mellett, és részt kell vállalniuk minden olyan megmozdulásban, amely az emberiség javát szolgálja. *Kisfaludi Stróbl* Zsigmond Kossuth-díjas szobrászművész arra hívta fel a figyelmet, hogy a békemozgalom is vállaljon részt a most felnövő új nemzedék formálásából, neveléséből. Dr. *Réczei* László, a Magyar Jogász Szövetség elnöke javasolta, hogy az országos béketanács elnöksége nyilatkozatban foglaljon állást a fokozódó vietnami amerikai beavatkozás és az indokínai háború kiterjesztése ellen.

Több hozzászólás után az Országos Béketanács elnöksége az előterjesztett javaslatokat egyhangúlag elfogadta. A határozat egyebek [illegible]t hangsúlyozza:

— *A magyar Országos Béketanács elnöksége* — a magyar nép és a világ népeinek közös érdekétől vezéreltetve — *követeli, hogy az Amerikai Egyesült Államok kormánya szüntesse meg a Vietnami Demokratikus Köztársaság elleni háborús agressziót, tiltakozunk a genfi egyezmények megsértése miatt, követeljük a szabadságáért, függetlenségéért harcoló dél-vietnami nép elleni háború megszüntetését, az amerikai csapatok és fegyverek kivonását Dél-Vietnamból.*

— *Szolidaritásunkról biztosítjuk a Vietnami Demokratikus Köztársaság népét, a szabadságukért, függetlenségükért küzdő dél-vietnami népet. A vietnami nép ügye győzni fog!* — fejeződik be a nyilatkozat.

tropológusok
köszöntötték
: Lajos professzort

egyetem embertani intézetének adjunktusa, a volt szegedi